

ნიკორა ტრეიდი ჯგუფი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

სარჩევი:

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა 3

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	8
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	9
კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	10
ფულადი სახსრების მომრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	11

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ზოგადი ინფორმაცია	12
2. მომზადების საფუძვლები	12
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და მსჯელობები	14
4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა	16
5. ამონაგები	20
6. რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	20
7. გაყიდვების და მიწოდების ხარჯები	20
8. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	20
9. სხვა არასაოპერაციო შემოსავალი	20
10. გუდვილი	21
11. ძირითადი საშუალებები	22
12. აქტივების გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები	23
13. არამატერიალური აქტივები	24
14. მარაგები	24
15. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	24
16. ფული და ფულის ეკვივალენტები	25
17. ობლიგაციები და სესხები	25
18. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	26
19. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	26
20. პირობითი ვალდებულებები	27
21. წინა პერიოდის შეცდომა	27
22. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები	29
23. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა	30

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „ნიკორა ტრეიდის“ მფლობელებს და ხელმძღვანელობას

პირობითი მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ სს „ნიკორა ტრეიდის“ (შემდგომში კომპანია) და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში ჯგუფი) თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგების, კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგების და ფულადი სახსრების მომრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისა და სხვა განმარტებითი ინფორმაციისგან.

ჩვენი აზრით, პირობითი მოსაზრების საფუძველში მოცემული საკითხის ეფექტის გარდა, წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს სს „ნიკორა ტრეიდი“ ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებს და ფულადი სახსრების კონსოლიდირებულ მომრაობას იმ საანგარიშგებო წლისათვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

პირობითი მოსაზრების საფუძველი

ჩვენ ვერ მოვიპოვეთ საკმარისი და შესაფერისი მტკიცებულება გუდვილის საწყის აღიარებასა და შესადარის პერიოდებში გუდვილის გაუფასურების ტესტში გამოყენებულ მნიშვნელოვან დაშვებებთან დაკავშირებით. ვინაიდან გუდვილის საწყისი ნაშთი, 38,560 ათასი ლარი მონაწილეობს 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გუდვილის საბალანსო ღირებულების ფორმირებაში, ჩვენ ვერ ჩავატარეთ შესაბამისი აუდიტორული პროცედურები და ვერ განვიაზღვრეთ საჭირო იყო თუ არა რაიმე კორექტირების შეტანა გუდვილის საბალანსო ღირებულებასა და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების სხვა ელემენტებთან დაკავშირებით.

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში - „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ ჯგუფისგან დამოუკიდებლები, რაც გულისხმობს შესაბამისობას „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ მიერ გამოცემული „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ მოთხოვნებთან და ამასთანავე, ვასრულებთ ამავე კოდექსით განსაზღვრულ სხვა ეთიკურ ვალდებულებებს. გვჯერა, რომ ჩვენს მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი პირობითი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

აუდიტის ძირითადი საკითხები

აუდიტის ძირითად საკითხად მიიჩნევა ისეთი საკითხი, რომელიც, ჩვენი პროფესიული შეფასებით, ყველაზე მნიშვნელოვანი იყო ჩვენს მიერ ჩატარებულ მიმდინარე პერიოდის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტში. ეს საკითხები განვიხილეთ მხოლოდ ჩვენს მიერ ჩატარებული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ ჩვენი მოსაზრების ჩამოყალიბების კონტექსტში და ამ საკითხებზე არ გამოვთქვამთ ცალკე მოსაზრებას. ამასთან, დავადგინეთ, რომ პირობითი მოსაზრების საფუძველში აღწერილი საკითხის გარდა, ქვემოთ განხილული საკითხი აუდიტის ძირითადი საკითხია, რომლის შესახებაც ინფორმირება აუცილებელია ჩვენს დასკვნაში.

აუდიტის ძირითადი საკითხები

ამონაგების აღიარება და მასთან დაკავშირებული ფასდათმობები

ჩვენ აუდიტის ძირითად საკითხად განვსაზღვრეთ მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან ამონაგების აღიარება. მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებები მოიცავს საკვები და არასაკვები პროდუქტების მიწოდებას. ჩვენი შეფასებით, ჯგუფის შემოსავლების დიდი უმრავლესობა არაკომპლექსურია და აღიარებული თანხის მიმართ არ გამოიყენება მნიშვნელოვანი მსჯელობები. ამონაგების აღიარება მნიშვნელოვნად არის დამოკიდებული გარიგების ფასის განსაზღვრაზე, რომელზეც არსებით გავლენას ახდენს მომხმარებლებისთვის ლოიალურობის პრიგრძის ფარგლებში შეთავაზებული ფასდაკლება.

ჩვენი სამუშაო ფოკუსირებული იყო არავტომატურ საბუღალტრო გატარებზე და ხელით შესრულებულ კორექტირებებზე, როდესაც დაფიქსირებული ამონაგების ოდენობა განსხვავდება მიღებული ფულადი სახსრების ოდენობისგან. ჩვენი პროცედურები მიმართული იყო სააღრიცხვო ჩანაწერების მანიპულირების და კონტროლის უგულებელყოფის რისკისკნ.

მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან ამონაგების აღიარების პოლიტიკა და დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ შესაბამისად 23-ე და მე-5 შენიშვნაში.

რეალური ღირებულებით შეფასებული ძირითადი საშუალებები

ჩვენ აუდიტის ძირითად საკითხად განვსაზღვრეთ ძირითადი საშუალებების რეალური ღირებულების შეფასებები. ჯგუფის მიწა და შენობები, როგორც ეს განმარტებულია მე - 11 შენიშვნაში, შეფასებულია რეალური ღირებულებით, რომელიც 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯამურად შეადგენს 11,411 ათას ლარს. მიწა და შენობების რეალური ღირებულება შეაფასა ჯგუფის მიერ დაქირავებულმა, საკმარისი კვალიფიკაციის და გამოცდილების მქონე დამოუკიდებელმა პროფესიონალმა შემფასებელმა, შემოსავლების კაპიტალიზაციის (შენობები) და საბაზრო მეთოდის გამოყენებით (მიწა).

აუდიტის ძირითად საკითხთან მიმართებით

ჩატარებული აუდიტორული პროცედურები

ჩვენს მიერ ჩატარებული აუდიტორული პროცედურები მოიცავდა შემდეგს:

- ჩვენ შევაფასეთ ჯგუფის მიერ ამონაგების აღიარების პოლიტიკა იყო თუ არა შესაბამისობაში ფინანსური ანგარშების საერთაშორის სტანდარტების მოთხოვნებთან, კერძოდ, ფასს 15-ის გამოყენებასთან მიმართებაში „ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“.
- გამოვიკვლიეთ ამონაგების არაავტომატური და ხელით შესრულებული მაკორექტირებელი გატარებების ადეკვატურობა და ჩავატარეთ სხვა ძირითადი პროცედურები;
- ამონაგების მაფორმირებელი გატარებები დავადასტურეთ პირველადი დოკუმენტებით;
- ჩავატარეთ ანალიტიკური პროცედურები ამონაგებზე, რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულებაზე და ამონაგებთან კორელაციაში მყოფ სხვა ხარჯებზე;
- გამოვიკვლიეთ გარიგების ფასის განსაზღვრისას ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული ინფორმაციის ადეკვატურობა და შეფასებების გონივრულობა;
- ვიმსჯელეთ გარიგების ფასის განსაზღვრაში სათანადო იყო თუ არა გათვალისწინებული წარსული გამოცდილება და საქმიანობის პრაქტიკა.
- შევისწავლეთ მომხმარებელთა ლოიალურობის პროგრამის პირობები;
- ჩვენ მივიღეთ მტკიცებულება, რომ ამონაგები არის გადავადებული ლოიალურობის პროგრამის ფარგლებში მომხმარებლებზე გაცემული ქულების რაოდენობის შესაბამისად და ამონაგები აღიარდება სწორ პერიოდში.

ჩვენს მიერ ჩატარებული აუდიტორული

პროცედურები მოიცავდა შემდეგს:

- შევისწავლეთ შეფასების პროცესთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი კონტროლები;
- აუდიტორის ექსპერტის, პროფესიონალი შემფასებლის, დახმარებით დეტალურად მიმოვიზილეთ შეფასების ანგარიში და ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული დაშვებების გონივრულობა;
- ხელმძღვანელობასთან და მათ მიერ დაქირავებულ ექსპერთან განვიხილეთ შეფასების ანგარიშში გამოყენებული დაშვებები და გამოყენებული დაკვირვებადი ინფორმაცია, მათ შორის კოვიდ - 19 თან დაკავშირებული განუსაზღვრელობები;

რეალური ღირებულების შეფასებისთვის, ხელმძღვანელობამ გამოიყენა მნიშვნელოვანი დაშვებები და მსჯელობები. შესაბამისად, ჩვენ დავაიდონტიფიცირეთ პოტენციური თაღლითობის ან შეცდომის რისკები. მნიშვნელოვანი დაშვებები, რომლებიც არსებით გავლენას ახდენს შეფასებაზე უკავშირდება იჯარის ფასს, დისკონტირების განაკვეთს და დატვირთულობის კოეფიციენტს. უსაფუძლო დაშვებებმა შესაძლოა გამოიწვიოს ფინანსური ანგარიშგების არსებითი დამახინჯება. კოვიდ - 19-ით გამოწვეულმა გარემოებებმა განაპირობა დამატებითი მსჯელობები და დაშვებები დატვირთულობის კოეფიციენტთან და აქტივის ლიკვიდურობასთან დაკავშირებით. მიწისა და შენობების რეალური ღირებულებით შეფასება განმარტებულია, როგორც ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი შეფასება, რომელიც დაკავშირებულია მნიშვნელოვან განუსაზღვრელობასთან. რეალური ღირებულებით შეფასებული ძირითადი საშუალებების აღიარების იხილეთ 23-ე შენიშვნაში.

განსაკუთრებულ გარემოებათა ამსახველი აზაცი

სს „ნიკორა ტრეიდი“ ჯგუფის 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი ჩაატარა სხვა აუდიტორმა, რომელმაც აღნიშნულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2020 წლის 23 ივლისს გასცა მოდიფიცირებული დასკვნა. ჩვენ, 2020 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის ფარგლებში ჩავატარეთ აგრეთვე 21-ე შენიშვნაში აღწერილი წინა პერიოდის შეცდომების შესწორების აუდიტიც, რომელიც განხორციელდა 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესწორებისთვის. ჩვენი აზრით, მსგავსი შესწორებები მიზანშეწონილია და სათანადოდ არის გაკეთებული. ჩვენ არ დავუნიშნივართ ჯგუფის 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის, მიმოხილვის ან მასზე რაიმე პროცედურების ჩასატარებლად. გარდა აღნიშნული შესწორებებისა, ჩვენ არ გამოხატავთ მოსაზრებას ან რაიმე სხვა სახის რწმუნებას მთლიანად 2019 წლის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენი მოსაზრება არ არის მოდიფიცირებული ამ გარემოებებთან მიმართებაში.

ჩვენ ყურადღებას ვამახვილებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების პირველ შენიშვნაზე, რომელიც აღწერს, ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად ჯგუფი ვალდებულია მოამზადოს კომპანიის ინდივიდუალური ანგარიშგება და ჩარადგინოს მარეგულირებელ ორგანოში. ჯგუფის შვილობილ კომპანიებს შპს „ნუგეშს“ და შპს „ლაზი ჰოლდინგს“ 2020 და 2019 წლის განმავლობაში არ განუხორციელებიათ არსებითი ოპერაციები და საანგარიშგებო წლის ბოლოს არ ფლობდნენ არსებით აქტივებსა და ვალდებულებებს განცალკევებულად ან აგრეგირებულად. ჯგუფის 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება არსებითად არ განსხვავდება სს „ნიკორა ტრეიდის“ 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებისგან და შესაბამისად, კონსოლიდირებული ანგარიშგება გამოხატავს დედა კომპანიის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებას. ჩვენი მოსაზრება არ არის მოდიფიცირებული ამ გარემოებებთან მიმართებაში.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია, რომელზეც პასუხისმგებელია ჯგუფის ხელმძღვანელობა და რომელიც შეიტანება კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგებაში, არ გვქონდა მიღებული აუდიტორის დასკვნის თარიღისთვის. ჩვენი მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს ზემოხსენებულ სხვა ინფორმაციას. სავარაუდოდ, კონსოლიდირებული მმართველობის ანგარიშგება ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

- შევაფასეთ ჯგუფს მიერ დაქირავებული შემფასებლის დამოუკიდებლობა და კომპეტენცია;
- რეალური ღირებულების გაანგარიშებაში გამოყენებული საიჯარო ქირის ფასები შევადარეთ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს;
- შევაფასეთ განმარტებითი შენიშვნების შესაბამისობა ფასს 13 „რეალური ღირებულების შეფასების“ მოთხოვნებთან;
- შევამოწმეთ შეფასებული აქტივები, რამდენად სწორად იყო ასახული და წარდგენილი კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციასაც და განვიხილოთ, არის თუ არა ის არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ჯგუფის ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე, შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია შეაფასოს და, საჭიროების შემთხვევაში, განმარტოს საქმიანობის უწყვეტობა და მასთან დაკავშირებული საკითხები. ასევე, ანგარიშგება მოამზადოს საქმიანობის უწყვეტობის დამტკიცების საფუძველზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა განზრააზული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია, ოპერაციების შეჩერება ან არ აქვს, ამის გარდა, სხვა არჩევანი.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირები პასუხისმგებელი არიან ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესს გაუწიონ ზედამხედველობა.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მივიღოთ გონივრული რწმუნება, შეიცავს თუ არა მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტის იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას.

უზუსტობები შესაძლოა წარმოშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად განიხილება, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) თანახმად, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ვადგენთ და ვაფასებთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკებს, ვგებავთ და ვასრულებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად და საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობის ვერ აღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრაას გამოტოვებას, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას;
- შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონტკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე;
- ვაფასებთ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკების მიზანშეწონილობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების გონივრულობას;
- გამოგვაქს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს სააღრიცხვო საფუძვლის გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებებში, რომლებმაც შესაძლოა ეჭვის ქვეშ დააყენოს ჯგუფის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღებას გავამახვილებთ შესაბამის ინფორმაციაზე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ან, თუ ამგვარი ინფორმაცია არაადეკვატური იქნება, შევცვლით ჩვენს დასკვნას. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის

თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა შესაძლოა აიძულოს ჯგუფი შეწყვიტოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით;

- ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.
- მოვაპოვებთ საკარის აუდიტორულ მტკიცებულებას ჯგუფის ფინანსურ ინფორმაციასა და საქმიანობაზე, რათა გამოვხატოთ მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ პასუხისმგებელნი ვართ აუდიტის მიმართულებაზე, ზედამედველობასა და შესრულებაზე. ჩვენ პასუხისმგებელნი ვართ მხოლოდ ჩვენს აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქვს მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადებსა და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის, შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

ამასთან, მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს გადავცემთ დოკუმენტს, სადაც ვადასტურებთ, რომ დავიცავით დამოუკიდებლობასთან დაკავშირებული შესაფერისი ეთიკური ნორმები და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს ვაცნობეთ ყველა ურთიერთობისა და სხვა საკითხების შესახებ, რომლებიც, გონივრულ ფარგლებში, შეიძლება მიჩნეულიყო, რომ დაკავშირებულია ჩვენს დამოუკიდებლობასთან, ასევე შესაბამისი დამცავი ზომების შესახებ, აუცილებლობის შემთხვევაში.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირებისთვის ინფორმირებული საკითხებიდან განვსაზღვრავთ იმ საკითხებს, რომლებიც ყველაზე მნიშვნელოვანი იყო მიმდინარე პერიოდის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტში და, მაშასადამე, მიიჩნევა აუდიტის მირითად საკითხებად. ამ საკითხებს აღვწერთ ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში, თუ კანონმდებლობით არ იკრძალება საჯაროდ მოცემული საკითხის ინფორმირება ან, უკიდურესად იშვიათ შემთხვევებში, თვითონ არ გადავწყვეტთ, რომ აუდიტორის დასკვნაში არ უნდა მოხდეს ამა თუ იმ საკითხის ინფორმირება, რადგან, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ამგვარი ქმედებით განპირობებული მოსალოდნელი უარყოფითი შედეგები გადააჭარბებს მისი ინფორმირებით მოსალოდნელ სარგებელს, რომელიც საზოგადოებრივ ინტერესებს ემსახურება.

გარიგების პარტნიორი, რომელიც პასუხისმგებელია აუდიტზე, რომლის შედეგებიც ასახულია დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნაში, არის:

ივანე ქუჟუნაშვილი (რეესტრში რეგისტრაციის ნომერი SARAS-A-720718)

შპს „ბიდიო აუდიტის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

8 ივლისი 2021

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „ნიკორა ტრეიდის“ მფლობელებს და ხელმძღვანელობას

პირობითი მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ სს „ნიკორა ტრეიდის“ (შემდგომში კომპანია) და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში ჯგუფი) თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის მოვაბა ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგების, კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგების და ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისა და სხვა განმარტებითი ინფორმაციისგან.

ჩვენი აზრით, პირობითი მოსაზრების საფუძველში მოცემული საკითხის ეფექტის გარდა, წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს სს „ნიკორა ტრეიდი“ ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგების და ფულადი სახსრების კონსოლიდირებულ მოძრაობას იმ საანგარიშგებო წლისათვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

პირობითი მოსაზრების საფუძველი

ჩვენ ვერ მოვიპოვეთ საკმარისი და შესაფერისი მტკიცებულება გუდვილის საწყის აღიარებასა და შესაძარის პერიოდებში გუდვილის გაუფასურების ტესტში გამოყენებულ მნიშვნელოვან დაშვებებთან დაკავშირებით. ვინაიდან გუდვილის საწყისი ნაშთი, 38,560 ათასი ლარი მონაწილეობს 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გუდვილის საბალანსო ღირებულების ფორმირებაში, ჩვენ ვერ ჩავატარეთ შესაბამისი აუდიტორული პროცედურები და ვერ განვსაზღვრეთ საჭირო იყო თუ არა რაიმე კორექტირების შეტანა გუდვილის საბალანსო ღირებულებასა და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების სხვა ელემენტებთან დაკავშირებით.

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასეს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში - „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ ჯგუფისგან დამოუკიდებლები, რაც გულისხობს შესაბამისობას „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საზომის“ მიერ გამოცემული „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ მოთხოვნებთან და ამასთანავე, ვასრულებთ ამავე კოდექსით განსაზღვრულ სხვა ეთიკურ ვალდებულებებს. გვჯერა, რომ ჩვენს მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი პირობითი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

აუდიტის ძირითადი საკითხები

აუდიტის ძირითად საკითხად მიიჩნევა ისეთი საკითხი, რომელიც, ჩვენი პროფესიული შეფასებით, ყველაზე მნიშვნელოვანი იყო ჩვენს მიერ ჩატარებულ მიმდინარე პერიოდის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტში. ეს საკითხები განვიხილეთ მხოლოდ ჩვენს მიერ ჩატარებული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ ჩვენი მოსაზრების ჩამოყალიბების კონტექსტში და ამ საკითხებზე არ გამოვთქვამთ ცალკე მოსაზრებას. ამასთან, დავადგინეთ, რომ პირობითი მოსაზრების საფუძველში აღწერილი საკითხის გარდა, ქვემოთ განხილული საკითხი აუდიტის ძირითადი საკითხია, რომლის შესახებაც ინფორმირება აუცილებელია ჩვენს დასკვნაში.

აუდიტის მირითადი საკითხები

ამონაგების აღიარება და მასთან დაკავშირებული ფასდათმობები

ჩვენ აუდიტის მირითად საკითხად განვსაზღვრეთ მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან ამონაგების აღიარება. მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებები მოიცავს საკუფი და არასაკუფი პროდუქტების მიწოდებას. ჩვენი შეფასებით, ჯგუფის შემოსავლების დიდი უმრავლესობა არაკომპლექსურია და აღიარებული თანხის მიმართ არ გამოიყენება მნიშვნელოვანი მსჯელობები. ამონაგების აღიარება მნიშვნელოვნად არის დამოკიდებული გარიგების ფასის განსაზღვრაზე, რომელზეც არსებით გავლენას ახდენს მომხმარებლებისთვის ლოიალურობის პროგრამის ფარგლებში შეთავაზებული ფასდაკლება.

ჩვენი სამუშაო ფოკუსირებული იყო არაავტომატურ საბუღალტრ გატარებებზე და ხელით შესრულებულ კორექტირებებზე, როდესაც დაფიქსირებული ამონაგების ოდენობა განსხვავდება მიღებული ფულადი სახსრების ოდენობისგან. ჩვენი პროცედურები მიმართული იყო სააღრიცხვო ჩანაწერების მანიპულირების და კონტროლის უგულებელყოფის რისკისკენ.

მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან ამონაგების აღიარების პოლიტიკა და დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ შესაბამისად 23-ე და მე-5 შენიშვნაში.

რეალური ღირებულებით შეფასებული მირითადი საშუალებები

ჩვენ აუდიტის მირითად საკითხად განვსაზღვრეთ მირითადი საშუალებების რეალური ღირებულების შეფასებები. ჯგუფის მიწა და შენობები, როგორც ეს განმარტებულია მე - 11 შენიშვნაში, შეფასებულია რეალური ღირებულებით, რომელიც 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯამურად შეადგენს 11,411 ათას ლარს. მიწა და შენობების რეალური ღირებულება შეაფასა ჯგუფის მიერ დაქრივებულმა, საკმრისი კვალიფიკაციის და გამოცდილების მქონე დამოუკიდებელმა პროფესიონალმა შემფასებელმა, შემოსავლების კაპიტალიზაციის (შენობები) და საბაზრო მეთოდის გამოყენებით (მიწა).

აუდიტის მირითად საკითხთან მიმართებით ჩატარებული აუდიტორული პროცედურები

ჩვენს მიერ ჩატარებული აუდიტორული პროცედურები მოიცავდა შემდეგს:

- ჩვენ შევაფასეთ ჯგუფის მიერ ამონაგების აღიარების პოლიტიკა იყო თუ არ შესაბამისობაში ფინანსური ანგარშეგების საერთაშორის სტანდარტების მოთხოვნებთან, კერძოდ, ფასს 15-ის გამოყენებასთან მიმართებაში „ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“.
- გამოვიკვლიეთ ამონაგების არაავტომატური და ხელით შესრულებული მაკორექტირებელი გატარებების ადეკვატურობა და ჩავატარეთ სხვა მირითადი პროცედურები;
- ამონაგების მაფორმირებელი გატარებები დავადასტურეთ პირველადი დოკუმენტებით;
- ჩავატარეთ ანალიტიკური პროცედურები ამონაგებზე, რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულებაზე და ამონაგებთან კორელაციაში მყოფ სხვა ხარჯებზე;
- გამოვიკვლიეთ გარიგების ფასის განსაზღვრისას ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული ინფორმაციის ადეკვატურობა და შეფასებების გონივრულობა;
- ვიმსჯელეთ გარიგების ფასის განსაზღვრაში სათანადო იყო თუ არ გათვალისწინებული წარსული გამოცდილება და საქმიანობის პრაქტიკა.
- შევისწავლეთ მომხმარებელთა ლოიალურობის პროგრამის პირობები;
- ჩვენ მივიღეთ მტკიცებულება, რომ ამონაგები არის გადავადებული ლოიალურობის პროგრამის ფარგლებში მომხმარებლებზე გაცემული ქულების რაოდენობის შესაბამისად და ამონაგები აღიარდება სწორ პერიოდში.

ჩვენს მიერ ჩატარებული აუდიტორული პროცედურები მოიცავდა შემდეგს:

- შევისწავლეთ შეფასების პროცესთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი კონტროლები;
- აუდიტორის ექსპერტის, პროფესიონალი შემფასებლის, დახმარებით დეტალურად მიმოვიზილება შეფასების ანგარიში და ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული დამვებების გონივრულობა.
- ხელმძღვანელობასთან და მათ მიერ დაქირავებულ ექსპერთან განვიხილეთ შეფასების ანგარიშში გამოყენებული დაშვებები და გამოყენებული დაკვირვებადი ინფორმაცია, მათ შორის კოვიდ - 19 თან დაკავშირებული განუსაზღვრელობები;

რეალური ღირებულების შეფასებისთვის, ხელმძღვანელობამ გამოიყენა მნიშვნელოვანი დაშვებები და მსჯელობები. შესაბამისად, ჩვენ დავაიდენტიფიცირეთ პოტენციური თაღლითობის ან შეცდომის რისკები. მნიშვნელოვანი დაშვებები, რომლებიც არსებით გავლენას ახდენს შეფასებაზე უკავშირდება იჯარის ფასს, დისკონტირების განაკვეთს და დატვირთულობის კოეფიციენტს. უსაფუძლო დაშვებებმა შესაძლოა გამოიწვიოს ფინანსური ანგარიშგების არსებითი დამახონჯება. კოვიდ - 19-ით გამოწვეულმა გარემოებებმა განაპირობა დამატებითი მსჯელობები და დაშვებები დატვირთულობის კოეფიციენტთან და აქტივის ლიკვიდურობასთან დაკავშირებით. მიწისა და შენობების რეალური ღირებულებით შეფასება განმარტებულია, როგორც ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი შეფასება, რომელიც დაკავშირებულია მნიშვნელოვან განუსაზღვრელობასთან. რეალური ღირებულებით შეფასებული ძირითადი საშუალებების აღიარების იხილეთ 23-ე შენიშვნაში.

განსაკუთრებულ გარემოებათა ამსახველი აზრაცი

სს „ნიკორა ტრეიდი“ ჯგუფის 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი ჩაატარა სხვა აუდიტორმა, რომელმაც აღნიშნულ კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგებაზე 2020 წლის 23 ივლისს გასცა მოდიფიცირებული დასკვნა. ჩვენ, 2020 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის ფარგლებში ჩავატარეთ აგრეთვე 21-ე შენიშვნაში აღწერილი წინა პერიოდის შეცდომების შესწორების აუდიტიც, რომელიც განხორციელებულ და 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესწორებისთვის. ჩვენი აზრით, მსგავსი შესწორებები მიზანშეწონილია და სათანადოდ არის გაკეთებული. ჩვენ არ დავუნიშნოვართ ჯგუფის 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის, მიმოხილვის ან მასზე რაიმე პროცედურების ჩასატარებლად. გარდა აღნიშნული შესწორებებისა, ჩვენ არ გამოვხატავთ მოსაზრებას ან რაიმე სხვა სახის რწმუნებას მთლიანად 2019 წლის კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგებაზე. ჩვენი მოსაზრება არ არის მოდიფიცირებული ამ გარემოებებთან მიმართებაში.

ჩვენ ყურადღებას ვამახვილებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების პირველ შენიშვნაზე, რომელიც აღწერს, ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად ჯგუფი ვალდებულია მოამზადოს კომპანიის ინდივიდუალური ანგარიშგება და წარადგინოს მარეგულირებელ ორგანოში. ჯგუფის შვილობილ კომპანიებს შპს „ნუგეჭს“ და შპს „ლაზი ჰოლდინგს“ 2020 და 2019 წლის განმავლობაში არ განხორციელებით არსებითი ოპერაციები და საანგარიშგებო წლის ბოლოს არ ფლობდნენ არსებით აქტივებსა და ვალდებულებებს გრძელვავებულად ან აგრეგირებულად. ჯგუფის 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება არსებითად არ განსხვავდება სს „ნიკორა ტრეიდის“ 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებისგან და შესაბამისად, კონსოლიდირებული ანგარიშგება გამოხატავს დედა კომპანიის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებას. ჩვენი მოსაზრება არ არის მოდიფიცირებული ამ გარემოებებთან მიმართებაში.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია, რომელზეც პასუხისმგებელია ჯგუფის ხელმძღვანელობა და რომელიც შეიტანება კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგებაში, არ გვქონდა მიღებული აუდიტორის დასკვნის თარიღისთვის. ჩვენი მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს ზემოხსენებულ სხვა ინფორმაციას. სავარაუდოდ, კონსოლიდირებული მმართველობის ანგარიშგება ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

- შევაფასეთ ჯგუფს მიერ დაქირავებული შემფასებლის დამოუკიდებლობა და კომპეტენცია;
- რეალური ღირებულების გაანგარიშებაში გამოყენებული საიჯარო ქირის ფასები შევადარეთ დაკვირვებად საბაზო მონაცემებს;
- შევაფასეთ განმარტებითი შენიშვნების შესაბამისობა ფასს 13 „რეალური ღირებულების შეფასების“ მოთხოვნებთან;
- შევამოწმეთ შეფასებული აქტივები, რამდენად სწორად იყო ასახული და წარდგენილი კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციასაც და განვიხილოთ, არის თუ არა ის არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ჯგუფის ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე, შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია შეაფასოს და, საჭიროების შემთხვევაში, განმარტოს საქმიანობის უწყვეტობა და მასთან დაკავშირებული საკითხები. ასევე, ანგარიშგება მოამზადოს საქმიანობის უწყვეტობის დაშვების საფუძველზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია, ოპერაციების შეჩერება ან არ აქვს, ამის გარდა, სხვა არჩევანი.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელი არიან ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესს გაუწიონ ზედამხედველობა.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მივიღოთ გონივრული რწმუნება, შეიცავს თუ არა მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტის იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას.

უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად განიხილება, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) თანახმად, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკოლტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ვადგენთ და ვაფასებთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკებს, ვგეგმავთ და ვასრულებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობის ვერ აღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას;
- შევიწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონტრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე;
- ვაფასებთ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკების მიზანშეწონილობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების გონივრულობას;
- გამოვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს სააღრიცხვო საფუძვლის გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებებში, რომლებმაც შესაძლოა ქვეის ქვეშ დააყენოს ჯგუფის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღებას გავამახვილებთ შესაბამის ინფორმაციაზე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ან, თუ ამგვარი ინფორმაცია არაადეკვატური იქნება,

შევცვლით ჩვენს დასკვნას. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა შესაძლოა აიძულოს ჯგუფი შეწყვიტოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით;

- ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების მირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.
- მოვაპოვებთ საკმარის აუდიტორულ მტკიცებულებას ჯგუფის ფინანსურ ინფორმაციასა და საქმიანობაზე, რათა გამოვხატოთ მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებაზე. ჩვენ პასუხისმგებელნი ვართ აუდიტის მიმართულებაზე, ზედამხედველობასა და შესრულებაზე. ჩვენ პასუხისმგებელნი ვართ მხოლოდ ჩვენს აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქვს მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადებსა და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის, შიდა კონტროლის ნაკლოვანების შესახებ.

ამასთან, მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს გადავცემთ დოკუმენტს, სადაც ვადასტურებთ, რომ დავიცავით დამოუკიდებლობასთან დაკავშირებული შესაფერისი ეთიკური ნორმები და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს ვაცნობეთ ყველა ურთიერთობისა და სხვა საკითხების შესახებ, რომლებიც, გონივრულ ფარგლებში, შეიძლება მიჩნეულიყო, რომ დაკავშირებულია ჩვენს დამოუკიდებლობასთან, ასევე შესაბამისი დამცავი ზომების შესახებ, აუცილებლობის შემთხვევაში.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირებისთვის ინფორმირებული საკითხებიდან განვსაზღვრავთ იმ საკითხებს, რომლებიც ყველაზე მნიშვნელოვანი იყო მიმდინარე პერიოდის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების აუდიტში და, მაშასადამე, მიიჩნევა აუდიტის ძირითად საკითხებად. ამ საკითხებს აღვწერთ ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში, თუ კანონმდებლობით არ იკრძალება საჯაროდ მოცემული საკითხის ინფორმირება ან, უკიდურესად იშვიათ შემთხვევებში, თვითონ არ გადავწყვეტთ, რომ აუდიტორის დასკვნაში არ უნდა მოხდეს ამა თუ იმ საკითხის ინფორმირება, რადგან, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ამგვარი ქმედებით განპირობებული მოსალოდნელი უარყოფითი შედეგები გადააჭარბებს მისი ინფორმირებით მოსალოდნელ სარგებელს, რომელიც საზოგადოებრივ ინტერესებს ემსახურება.

გარიგების პარტნიორი, რომელიც პასუხისმგებელია აუდიტზე, რომლის შედეგებიც ასახულია დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნაში, არის:

ჩვენი ჟუჟუნაშვილი (რეესტრში რეგისტრაციის ნომერი SARAS-A-720718)

შპს „ბიდიო აუდიტის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

8 ივლისი 2021

ნიკორა ტრეიდი ჯგუფი

მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	2020	2019 შესწორებული
ამონაგები	5	522,031	439,800
გაყიდული პროდუქტის თვითღირებულება	6	(384,116)	(327,433)
მარაგების გაუფასურება და დანაკლისი	6	(8,330)	(7,866)
საერთო მოგება		129,585	104,501
მიწოდების ხარჯები	7	(107,940)	(86,590)
ადმინისტრაციული ხარჯები	8	(12,732)	(11,650)
სხვა შემოსავალი		663	819
საოპერაციო მოგება		9,576	7,080
ფინანსური ხარჯები		(15,663)	(14,192)
ზარალი საკურსო სხვაობიდან		(14,578)	(8,169)
სხვა არასაოპერაციო შემოსავალი	9	6,512	-
წლის ზარალი		(14,153)	(15,281)
სხვა სრული შემოსავალი			
მოგება ძირითადი საშუალების გადაფასებიდან		1,461	2,645
სრული ზარალი		(12,692)	(12,636)
ზარალი მიკუთვნებული			
სათაო კომპანიის მფლობელებს	1	(14,153)	(15,281)
სრული ზარალი მიკუთვნებული			
სათაო კომპანიის მფლობელებს	1	(12,692)	(12,636)

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2021 წლის 8 ივლისს შემდეგი პირების მიერ:

ფინანსური დირექტორი

თემურ ალექსანდრია

აღმასრულებელი დირექტორი

დავით ურუშაძე

ნიკორა ტრეიდი ჯგუფი

მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	2020	2019 შესწორებული
აძონაგები	5	522,031	439,800
გაყიდული პროდუქტის თვითღირებულება	6	(384,116)	(327,433)
მარაგების გაუფასურება და დანაკლისი	6	(8,330)	(7,866)
საერთო მოგება		129,585	104,501
მიწოდების ხარჯები	7	(107,940)	(86,590)
ადმინისტრაციული ხარჯები	8	(12,732)	(11,650)
სხვა შემოსავალი		663	819
საოპერაციო მოგება		9,576	7,080
ფინანსური ხარჯები		(15,663)	(14,192)
ზარალი საკურსო სხვაობიდან		(14,578)	(8,169)
სხვა არასაოპერაციო შემოსავალი	9	6,512	-
წლის ზარალი		(14,153)	(15,281)
სხვა სრული შემოსავალი			
მოგება ძირითადი საშუალების გადაფასებიდან		1,461	2,645
სრული ზარალი		(12,692)	(12,636)
ზარალი მიკუთვნებული			
სათაო კომპანიის მფლობელებს	1	(14,153)	(15,281)
სრული ზარალი მიკუთვნებული			
სათაო კომპანიის მფლობელებს	1	(12,692)	(12,636)

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2021 წლის 8 ივნისს შემდეგი პირების მიერ:

ფინანსური დირექტორი

თემურ ალექსანდრია

აღმასრულებელი დირექტორი

დავით ურუშაძე

ნიკორა ტრეიდი ჯგუფი

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

შენიშვნა	<u>31.12.2020</u>	<u>31.12.2019</u>	<u>1.1.2019</u>
		<u>შესწორებული</u>	<u>შესწორებული</u>
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
გუდვილი	10	38,560	38,560
მირითადი საშუალებები	11	54,610	52,301
აქტივების გამოყენების უფლება	12	109,810	104,210
არამატერიალური აქტივები	13	2,685	1,463
		205,665	196,534
			85,855
მოკლევადიანი აქტივები			
მარაგები	14	48,815	40,765
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	15	3,204	3,877
ფული და ფულის ეკვივალენტები	16	3,856	3,238
		55,875	47,880
			38,209
სულ აქტივები		261,540	244,414
			124,064
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	1	21,800	21,800
საემისიო კაპიტალი		18,910	18,910
გადაფასების რეზერვი		4,106	2,645
დაგროვილი ზარალი		(45,326)	(31,173)
		(510)	12,182
			12,393
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
ობლიგაციები და სესხები	17	14,657	38,558
საიჯარო ვალდებულებები	12	111,688	95,826
		126,345	134,384
			38,419
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	18	81,421	70,512
ობლიგაციები და სესხები	17	32,620	8,935
საიჯარო ვალდებულებები	12	21,664	18,401
		135,705	97,848
			73,252
სულ ვალდებულებები		262,050	232,232
			111,671
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		261,540	244,414
			124,064

ნიკორა ტრეიდი ჯგუფი

კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

	სააქციო კაპიტალი	საემისიო კაპიტალი	გადაფასების რეზერვი	დაგროვილი ზარალი	სულ სათაო კომპანიის მფლობელებებს მიკუთვნებული
1 იანვარი 2019	20,610	7,675	-	(15,892)	12,393
წლის ზარალი	-	-	-	(15,281)	(15,281)
სხვა სრული შემოსავალი	-	-	2,645	-	2,645
აქციების ემისია	1,190	11,235	-	-	12,425
31 დეკემბერი 2019	21,800	18,910	2,645	(31,173)	12,182
წლის ზარალი	-	-	-	(14,153)	(14,153)
სხვა სრული შემოსავალი	-	-	1,461	-	1,461
31 დეკემბერი 2020	21,800	18,910	4,106	(45,326)	(510)

ნიკორა ტრეიდი ჯგუფი

ფულადი სახსრების მომრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	2020	<u>2019</u> <u>შესწორებული</u>
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან			
ზარალი დაბეგვრამდე		(14,153)	(15,279)
კორექტირებები:			
ცვეთა და ამორტიზაცია	11;12;13	35,266	30,602
(მოგება)/ზარალი ძირითადი საშუალებების გასვლიდან		91	(21)
მარაგების დანაკარგები		8,330	7,866
საპროცენტო ხარჯი	12;17	15,663	14,192
ზარალი კურსთაშირის სხვაობიდან		14,578	8,171
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან სამუშაო		59,775	45,531
კაპიტალის ცვლილებამდე			
ცვლილება სამუშაო კაპიტალში			
მარაგების ზრდა		(16,380)	(18,507)
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების (ზრდა)/შემცირება		673	(1,240)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების ზრდა		8,020	15,416
ფულადი სახსრების შემოდინება საოპერაციო საქმიანობიდან		52,088	41,200
გადახდილი პროცენტები	12;17	(15,555)	(13,908)
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან		36,533	27,292
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შემცნა		(14,559)	(21,849)
არამატერიალური აქტივის შემცნა		(581)	(298)
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული თანხები		-	294
წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან		(15,140)	(21,853)
ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან			
აქციების გამოშვებით მიღებული ფულადი სახსრები		-	12,425
სესხებიდან მიღებული თანხები	17	38,968	66,837
სესხების დაფარვა	17	(40,341)	(68,828)
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა	12	(18,906)	(15,269)
წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან		(20,279)	(4,835)
წმინდა ზრდა ფულსა და ფულის ეკვივალენტებში		1,114	604
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	16	3,238	2,692
კურსთაშირის სხვაობის გავლენა		(496)	(58)
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოსთვის	16	3,856	3,238

ნიკორა ტრეიდი ჯგუფი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

1. ზოგადი ინფორმაცია

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს სს „ნიკორა ტრეიდის“ (შემდგომში „კომპანია“) და მისი შვილობილი კომპანიების შპს „ლაზი ჰოლდინგის“ და შპს „ნუგეშის“ ფინანსურ ინფორმაციას. სს „ნიკორა ტრეიდი“ არის საქართველოში რეგისტრირებული სააქციო საზოგადოება, რომელიც საქმიანობას ახორციელებს მისამართზე: ც. დადიანის #7, ქარვასლა ბიზნეს ცენტრი.

სს „ნიკორა ტრეიდი“ ფლობს 67%-იან წილს საქართველოში რეგისტრირებულ შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „ლაზი ჰოლდინგში“ და აგრეთვე 100%-იან წილს შპს „ნუგეში“. შვილობილ კომპანიებს ოპერაციები არ გააჩნიათ. 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის და 2019 წლის 1 იანვრის მდგომაროებით შპს „ლაზი ჰოლდინგი“ არ ფლობს აქტივებს და ვალდებულებებს და შესაბამისად არამაკონტროლებელი წილის საბალანსო დირექტორება არის ნული. გამომდინარე აქედან, 2020 და 2019 წელს ჯგუფის საქმიანობიდან მიღებული შედეგები სრულად მიეკუთვნებათ სათაო კომპანიის მფლობელებს.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სს ნიკორა ტრეიდის 90% იანი წილის მფლობელი არის საქართველოში დაფუძნებული და რეგისტრირებული სააქციო საზოგადოება „ნიკორა“, ხოლო აქციების 10% ეკუთვნის სხვა აქციონერებს (2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სს ნიკორა - 80%, სხვა აქციონერები - 20%).

კომპანიას აქვს გამოშვებული და სრულად ანაზღაურებული 10 მილიონი აქცია ნომინალური ღირებულებით 2.18 ლარი. ნომინალურ ღირებულებაზე ნამეტით გამოშვებული და გაყიდული აქციებიდან მიღებული თანხები აღირიცხება, როგორც საემისიო კაპიტალი.

ჯგუფი ფლობს საცალო ვაჭრობის მაღაზიათა ქსელს საქართველოში და 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოადგენილია 345 მაღაზიის სახით (2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 288).

ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად ჯგუფი ვალდებულია მოამზადოს კომპანიის ინდივიდუალური ანგარიშგება და წარადგინოს მარეგულირებელ ორგანოში. ჯგუფის შვილობილ კომპანიებს შპს „ნუგეში“ და შპს „ლაზი ჰოლდინგს“ 2020 და 2019 წლის განმავლობაში არ განუხორციელებათ არსებითი ოპერაციები და საანგარიშგებო წლის ბოლოს არ ფლობდნენ არსებით აქტივებსა და ვალდებულებებს განცალკევებულად ან აგრეგირებულად. ჯგუფის 2020 წლის 31 დეკემბრს დასრულებული წლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება არსებითად არ განსხვავდება სს „ნიკორა ტრეიდის“ 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებისგან და შესაბამისად, კონსოლიდირებული ანგარიშგება გამოხატავს კომპანიის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებასაც.

2. მომზადების საფუძვლები

ა) ანგარიშგების შესაბამისობა

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის (ბასხვ.) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების და ინტერარეტაციების (მთლიანად ფასს-ების) შესაბამისად.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესში ჯგუფი იყენებს გარკვეულ მნიშვნელოვან სააღრიცხვო შეფასებებს, როგორც ამას მოითხოვს ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების არები, რომლისითვისაც კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესში ჯგუფი იყენებს მნიშვნელოვან დაშვებებსა და შეფასებებს მოცემულია მე-3 განმარტებით შენიშვნაში.

ბ) შეფასების საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე გარდა რეალური ღირებულებით აღრიცხვული მირითადი საშუალებების ქვეჯგუფის მიწისა და შენობებისა. ჯგუფის საანგარიშგებო პერიოდი მოიცავს კალენდარულ წელს 1 იანვრიდან 31 დეკემბრამდე.

გ) ფუნქციონირებადი საწარმო

მომზადების საფუძვლის მიზანშეწონილობის დადგენისას, ჯგუფის ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა COVID-19 პანდემიის გავლენა ფინანსურ მდგომარეობაზე 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მის საქმიანობაზე მომავალში. პანდემიით გამოწვეულ შეზღუდვებს, რეგულაციებს და რეგირებებს განსხვავებული გავლენა აქვს

ნიკორა ტრეიდი ჯგუფი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

2. მომზადების საფუძვლები (გაგრძელება)

სხვადასხვა საოპერაციო სეგმენტზე. ჯგუფის საქმიანობის შედეგებზე და ფულად ნაკადებზე პანდემიით გამოწვეულ უარყოფით ზემოქმედებას არ აქვს გავლენა ჯგუფის საქმიანობის უწყვეტობაზე. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ჯგუფის ფუნქციონირებად საწარმოს პრინციპის საფუძველზე იმის დაშვებით, რომ ჯგუფი განაგრძობს ფუნქციონირებას პროგნოზირებად მიმავალში. ჯგუფის ხელმძღვანელობასა და დამუშავებლების სურვილი აქვთ, განავითარონ ჯგუფი საქართველოში. ხელმძღვანელობისთვის არ არის ცნობილი რაიმე განუსაზღვრელობა, რამაც შეიძლება საფრთხე შეუქმნას ჯგუფის ფუნქციონირებას. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის გამოყენება შესაფერისია ჯგუფისათვის.

ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები

ა) 2020 წლის პირველი იანვრის შემდეგ ძალაში მყოფი ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები:

2020 წლის 1 იანვრის შემდეგ შევიდა ძალაში რამდენიმე ახალი სტანდარტი და ინტერპრეტაცია, თუმცა არცერთი მათგანს გარდა ფასს 16-ში შესული ცვლილებებისა, არსებით გავლენას არ ახდენს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- ფასს 3 - საწარმოთა გაერთიანება (შესწორება - ბიზნესის განმარტება);
- საპროცენტო განაკვეთის ზღვრის რეფორმა - IBOR „ფაზა 2“ (შესწორება - ფასს 9, ბასს 39 და ფასს 7);
- ბასს 1 - ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა და ბასს 8 - სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები (შესწორება - არსებითის განმარტება); და
- ფინანსური ანგარიშგების განახლებული კონცეპტუალური საფუძვლები

ფასს 16-ში შევიდა ცვლილება კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საიჯარო შედავათების აღრიცხვაზე. ჯგუფმა გამარტივებული მიდგომის სახით კოვიდ 19 - ის პანდემიის პერიოდში მიღებული საიჯარო ქირის დათმობები არ ასახა იჯარის მოდიფიკაციად და წარადგინა მოგება ან ზარალი და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში სხვა შემოსავლის მუხლში (შენიშვნა 9). მითითებული გამარტივებული მიდგომა გამოიყენება მხოლოდ საიჯარო ქირის იმგვარ დათმობასთან მიმართებით, რომლებიც წარმოიშობა კოვიდ-19-ის პანდემიის პირდაპირი შედეგის სახით და მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ დაკამაყოფილებული იქნება ყველა შემდეგი პირობა:

(ა) საიჯარო გადახდების ცვლილება იწვევს იჯარის ანაზღაურების ოდენობის ცვლილებას/გადახდვას, მაგრამ იჯარის ანაზღაურების შესწორებული ოდენობა ძირითადად იგივეა ან ნაკლებია იჯარის ანაზღაურების იმ ოდენობაზე, როგორიც იყო უშუალოდ საიჯარო გადახდების ცვლილების წარმოშობამდე;

(ბ) საიჯარო გადახდების შემცირება ეხება მხოლოდ ისეთ გადახდებს, რომლებიც თავდაპირველი ხელშეკრულების თანახმად გადახდას ექვემდებარებოდა არაუგვიანეს 2021 წლის 30 ივნისისა (2021 წელს ფასს-16 შესული ცვლილების შესაბამისად, შეღავათი ეხება 2022 წლამდე გადახდებს) და

(გ) იჯარის ვადებსა და პირობებში არ შესულა სხვა არსებითი ცვლილებები.

ბ) ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ არ არის ძალაში შესული:

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღამდე, IASB-ის (ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭო) მიერ გამოიცა გარკვეული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და ცვლილებები არსებულ სტანდარტებში, რომლებიც ძალაში შედის მომდევნო საანგარიშგებო პერიოდებში და რომლებზეც კომპანიამ გადაწყვიტა არ მიეღო ნაადრევად.

2022 წლის 1 იანვრიდან ძალაში შედის შემდგომი შესწორებები:

- წაგებიანი ხელშეკრულებები - ხელშეკრულების შესრულების ღირებულება (ბასს 37-ის ცვლილებები);
- ძირითადი საშუალებები: შემოსავალი მიზნობრივ გამოყენებამდე (ბასს 16-ის ცვლილებები);
- ფასს სტანდარტების წლიური გაუმჯობესება 2018-2020 (ცვლილებები ფასს 1, ფასს 9, ფასს 16 და ბასს 41 სტანდარტებში); და
- კონცეპტუალური მიდგომა (ფასს 3-ის ცვლილებები).

2020 წლის იანვარში, IASB-მა გამოსცა ცვლილებები ბასს 1-ში, რომელიც აზუსტებს კრიტერიუმებს ვალდებულებების კლასიფიკაციისთვის მოკლევადიან და გრძელვადიან ვალდებულებებად. აღნიშნული ცვლილებების მიხედვით, ვალდებულების მოკლევადიან ან გრძელვადიან ვალდებულებად კლასიფიცირება დამოკიდებულია, მიმდინარე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს აქვს თუ არა კომპანიას უფლება გადავადოს

ნიკორა ტრეიდი ჯგუფი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

2. მომზადების საფუძვლები (გაგრძელება)

ვალდებულების დაფარვა სულ მცირე 12 თვის განმავლობაში საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ, შესწორებები ასევე აზუსტებს, რომ „ვალდებულების დაფარვა“ მოიცავს ფულადი სახსრების, საქონლის, მომსახურების ან წილობრივი ინსტრუმენტების გადაცემას, თუ წილობრივი ინსტრუმენტების გადაცემის ვალდებულება არ წარმოიშობა ფინანსური ინსტრუმენტის შემადგენელი გადაცვლის პირობით, რომელიც კლასიფიცირებულია წილობრივი ინსტრუმენტად, ვალდებულების კომპონენტისგან განცალკევებით. ცვლილებები თავდაპირველად ძალაში უნდა შესულიყო 2022 წლის 1 იანვარს და აქტიური იქნებოდა შემდგომ საანგარიშგებო პერიოდებში. თუმცა, 2020 წლის მაისში ბასს 1-ის ცვლილებების ამოქმედების თარიღი გადავადა 2023 წლის 1-ლ იანვრამდე. კომპანია აფასებს ცვლილებების მოსალოდნელ გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

კონსოლიდაციის საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს კომპანიის და მის კონტროლს დაქვემდებარებული შვილობილი კომპანიების ფინანსურ ინფორმაციას. კონტროლი მიიღწევა მაშინ, როდესაც კომპანიას:

- აქვს გავლენა ინვესტიციის ობიექტზე;
- იღებს ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება; და
- შეუძლია თავისი გავლენის გამოყენება უკუგებაზე ზემოქმედებისთვის.

კომპანია ხელახლა აფასებს, აკონტროლებს თუ არა ინვესტიციის ობიექტს, თუ ფაქტები და გარემოებები იმაზე მიანიშნებს, რომ კონტროლის ზემოაღნიშნული სამი ელემენტიდან ერთ-ერთში ცვლილებებია მომხდარი.

როდესაც კომპანია ინვესტიციის ობიექტში უმრავლესობაზე ნაკლებ ხმებს ფლობს, მას გავლენა უქნება ინვესტიციის ობიექტზე, თუ ხმის უფლება საკმარისია, რომ მას ჰქონდეს პრაქტიკული უნარი ერთპიროვნულად წარმართოს ინვესტიციის ობიექტის შესაბამისი საქმიანობა. იმის შეფასებისას, კომპანიის ხმის უფლება საკმარისია თუ არ ინვესტიციის ობიექტზე გავლენის განსახორციელებლად, კომპანია ყველა შესაბამის ფაქტს და გარემოებას ითვალისწინებს, მათ შორის:

- კომპანიის ხმის უფლებათა რაოდენობა სხვა მფლობელების ხმის უფლებების რაოდენობასა და გაბრევასთან შედარებით;
- კომპანიის, სხვა მფლობელებისა და სხვა მხარეების პოტენციული ხმის უფლებები;
- სხვა სახელშეკრულებო გარიგებებიდან წარმომდგარი უფლებები; და
- ნებისმიერი დამატებითი ფაქტი ან გარემოება, რომელიც მიანიშნებს იმაზე, რომ კომპანიას ამჟამად აქვს, ან არ აქვს უნარი, მართოს შესაბამისი საქმიანობა ისეთ დროს, როდესაც გადაწყვეტილებების მიღებაა საჭირო, მათ შორის ხმის მიცემის გამოცდილება წინა პარტნიორების კრებებზე.

შვილობილი საწარმოს კონსოლიდაცია იწყება მაშინ, როდესაც კომპანია მოიპოვებს კონტროლს შვილობილ საწარმოზე და წყდება მაშინ, როდესაც კომპანია კარგავს კონტროლს შვილობილ საწარმოზე. კერძოდ, წლის განმავლობაში შეძენილი ან გასხვისებული შვილობილი კომპანიის შემოსავალი და ხარჯები აღირიცხება მოგებაზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში იმ თარიღიდან, როდესაც კომპანია იძეს კონტროლს, იმ თარიღმდე, როდესაც კომპანიის კონტროლი შვილობილ კომპანიაზე წყდება.

საჭიროების შეთხვევაში ხდება შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგების დაკორექტირება, რათა მათი სააღრიცხვო პოლიტიკა შესაბამისობაში მოვიდეს ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკასთან.

ჯგუფის წევრებს შორის შემდგარ გარიგებებთან დაკავშირებული ყველა შიდაჯგუფური ვალდებულება, კაპიტალი, შემოსავალი, ხარჯი და ფულადი ნაკადი კონსოლიდაციისას მთლიანად გაიქვითება.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და მსჯელობები

ჯგუფი ახდენს გარკვეული სააღრიცხვო შეფასებებისა და გადაწყვეტილებების შემუშავებას მომავალი პერიოდებისათვის. შეფასებები და გადაწყვეტილებები შემუშავებულია გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებზე დაყრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს ჯგუფის ფუნქციონირებას განსხვავდული მომავლის პირობებში. მომავალ პერიოდებში მიღებული გამოცდილება შესაძლოა განსხვავდული იყოს ამ შეფასებებისა და დაშვებებისაგან. ქვემოთ მოყვანილია ის შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მომდევნო ფინანსურ წელში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში არსებითი ცვლილებების რისკის მატარებელია.

ნიკორა ტრეიდი ჯგუფი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და მსჯელობები (გაგრძელება)

3.1 ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადები

როგორც ზემოთ აღინიშნა, ჯგუფი გადახედავს ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადებს ანგარიშგების ყოველი წლიური პერიოდის ბოლოს. აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრისას, ხელმძღვანელობა განიხილავს მოსალოდნელ გამოყენებას, სავარაუდო ტექნიკურ მოძველებას, ფიზიკურ ცვეთას და გარემოს, რომელშიც ხდება აქტივის გამოყენება. ჩამოთვლილი პირობებისა თუ შეფასებების სისტემის ნებისმიერმა ცვლილებამ შეიძლება გამოიწვიოს მომავალი ცვეთის განაკვეთის კორექტირება. საანგარიშგებო წლის განმავლობაში ჯგუფს არ შეუცვლია თავისი ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადები.

3.2 გრძელვადიანი აქტივების გაუფასურება

ჯგუფი პერიოდულად აფასებს გრძელვადიანი აქტივების საბალანსო ღირებულების ანაზღაურებადობას. როდესაც ფაქტები და გარემოებები მიუთითებენ აქტივების საბალანსო ღირებულების შესაძლო გაუფასურებაზე, ჯგუფი აფასებს ასეთი აქტივების ანაზღაურებად ღირებულებას. ანაზღაურებადი ღირებულების შეფასებისთვის ჯგუფი აკეთებს დაშვებებს მომავალ პერიოდებთან დაკავშირებით. მომავალ პერიოდთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობებიდან გამომდინარე ფაქტიური შედეგი შესაძლებელია მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს იმ შედეგისგან, რაც აღრიცხულია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

3.3 ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ჯგუფი აფასებს ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების გადაუხდელობის ალბათობას. შემდეგ მოცემული ალბათობა მრავლდება მოსალოდნელ დანაკარგებზე, რომელიც გამოწვეულია ხელშეკრულების შეუსრულებლობის რისკიდან, რათა განისაზღვროს ფინანსური აქტივების მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგი. მომავალ პერიოდთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობებიდან გამომდინარე ფაქტიური შედეგი შესაძლებელია მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს იმ შედეგისგან, რომელიც აღრიცხულია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

3.4 მიწისა და შენობების რეალური ღირებულებით შეფასება

ჯგუფი მიწისა და შენობებისთვის იყენებს გადაფასების მოდელს. კომპანიამ დაიქირავა დამოუკიდებელი შემფასებელი რეალური ღირებულების შეფასებისთვის. რეალური ღირებულების შეფასება დაკავშირებულია მნიშვნელოვან დაშვებებთან.

3.5 იჯარის ვადა, ზღვრული სასესხო განაკვეთი და საიჯარო გადასახდელები

ჯგუფი იყენებს მსჯელობას იჯარის ვადის დადგენისას. განიხილავს ყველა სათანადო ფაქტს და გარემოებას, რომელიც მოიჯარეს ეკონომიკურ სტიმულს უქმნის, გამოიყენოს იჯარის გაგრძელების უფლება, ან არ გამოიყენოს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლება. ჯგუფი ხელახლა აფასებს, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ ის გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების არჩევნის უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლებას, იმ შემთხვევში, თუ მოხდება რაიმე მნიშვნელობანი მოვლენა, ან მნიშვნელოვნად შეიცვლება გარემოებები, რომლებიც: ა) მოიჯარის კონტროლს ექვემდებარება; და ბ) გავლენას ახდენს იმის შეფასებაზე, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული არ ჰქონდა იჯარის ვადის დადგენისას, ან არ გამოიყენებს ისეთ უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული ჰქონდა იჯარის ვადის განსაზღვრისას.

ჯგუფი იყენებს მსჯელობას ზღვრული სასესხო განაკვეთის დადგენისთვის. დაკვირვებადი მონაცემების გამოყენებით განისაზღვრება ძირითადი განაკვეთი, რომელიც კორექტირდება მოიჯარისთვის დამახასიათებელი სპეციფიკური ფაქტორებით და უზრუნველყოფის (იჯარის ობიექტის) მახასიათებლებით.

საქართველოში ხშირად იჯარის ხელშეკრულება არ მოიცავს ჩანაწერს (ან მოიცავს არასრულს ჩანაწერს) იჯარის განახლების/გაგრძელების შესახებ. ზემოთხსენებული უფლების არსებობა გამოყენებულია მიღებული საქმიანი პრაქტიკის შესაბამისად. ჯგუფი ამგვარ მიღებულ საქმიან პრაქტიკას განიხილავს ხელშეკრულების შემადგენელ ნაწილად. ასეთი შემთხვევებისთვის, საიჯარო ვალდებულების განსაზღვრისას შეფასებული საიჯარო გადახდები არის უცვლელი მთელი საიჯარო ვადის განმავლობაში განახლებადი პერიოდის ჩათვლით. მომავალ პერიოდთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობებიდან გამომდინარე ფაქტიური საიჯარო გადახდები შესაძლებელია მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს იმისგან, რაც ჩარდგენილია ფინანსურ ანგარიშგებაში.

არსებითად ფიქსირებული საიჯარო გადასახდელის შეფასებისთვის ჯგუფი განიხილავს ყველა სათანადო ფაქტს და გარემოებას რომელიც მიუთითებს, რომ თავისი არსით გარდაუვალი გადახდებია. აქედან გამომდინარე ფაქტიური საიჯარო გადახდები შესაძლებელია მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს იმისგან, რაც ჩარდგენილია ფინანსურ ანგარიშგებაში.

ნიკორა ტრეიდი ჯგუფი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა

ჯგუფის ოპერაციებისთვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია:

- საკრედიტო რისკი
- საპროცენტო რისკი
- უცხოური ვალუტის რისკი
- ლიკვიდურობის რისკი

სხვა საქმიანობებთან ერთად ჯგუფი დგას ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებიდან წარმოქმნილ რისკების წინაშე. ეს განმარტებითი შენიშვნა აღწერს ჯგუფის მიზნებს, პოლიტიკებსა და პროცედურებს რისკების მართვისათვის და რისკების შეფასების მეთოდებს. ამ რისკებთან დაკავშირებული დამატებითი რაოდენობრივი ინფორმაცია წარმოდგენილია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

ფინანსური ინსტრუმენტების ძირითადი კატეგორიები

ჯგუფის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს მიღებულ სესხებს და ობლიგაციებს, საიჯარო ვალდებულებებს და სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს. ამ ფინანსური ინსტრუმენტების მთავარი მიზანია ჯგუფის ფინანსური უზრუნველყოფა. ჯგუფს გააჩნია ისეთი ფინანსური აქტივები როგორიცაა სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები, ფული და ფულის ეკვივალენტები. ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს ფინანსური ინსტრუმენტების ძირითად კატეგორიებს 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	31.12.2020	31.12.2019
წმინდა სავაჭრო მოთხოვნები	1,834	2,032
ფული და ფულის ეკვივალენტები	3,856	3,238
სულ ფინანსური აქტივები	5,690	5,270
	31.12.2020	31.12.2019
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	78,220	67,819
საიჯარო ვალდებულებები	133,352	114,227
სესხები და ობლიგაციები	47,277	47,493
სულ ფინანსური ვალდებულებები	258,849	229,539

ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება

ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგებაში წარმოადგენილი ზოგიერთი აქტივის და ვალდებულებისთვის მოითხოვება რეალური ღირებულების განმარტება. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულების შეფასებისათვის ჯგუფი იყენებს ხელმისაწვდომ საბაზრო მონაცემებს. რეალური ღირებულების შეფასებას ჯგუფი ახდენს შემდეგი ინფორმაციის საფუძველზე:

- დონე 1: აქტიურ ბაზარზე იდენტური ერთეულის კოტირებული ფასების გამოყენებით (არაკორექტირებული);
- დონე 2: თუ ასეთი ფასი არ არსებობს, სხვა პირდაპირ ან არაპირდაპირი ემპერიული მონაცემების მიხედვით, როგორიცაა ისეთი ბაზრის კოტირებული ფასი, რომელიც არ არის აქტიური იმ იდენტური ერთეულისათვის, რომელსაც სხვა მხარე ფლობს, როგორც აქტივს;
- დონე 3: არასაბაზრო მონაცემების საფუძველზე. თუ პირველ და მეორე დონეებში აღწერილი ემპერიული ფასები არ არსებობს, მაშინ ხდება შეფასების სხვა მეთოდების გამოყენება.

რეალური ღირებულების კლასიფიკაცია დონეებად დამოკიდებულია გამოყენებული ინფორმაციის დონეზე და რეალური ღირებულების განვითარებაში მის მნიშვნელობაზე. დონეებს შორის გადატანა აისახება იმ პერიოდში, როდესაც ადგილი აქვს ასეთ მოვლენას.

რეალური ღირებულება არის ის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. ჯგუფი ფინანსური ინსტრუმენტების სავარაუდო რეალურ ღირებულებას განსაზღვრავს ხელმისაწვდომი საბაზრო ინფორმაციის საფუძველზე, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, და სათანადო შეფასებების მეთოდების გამოყენებით. სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, საბაზრო მონაცემების ინტერპრეტაციისთვის განსჯის გამოყენება საჭირო. საქართველო კვლავაც ავლენს განვითარებადი ბაზრისათვის დამახასიათებელ ნიშნებს და ეკონომიკური პირობები ისევ ზღუდავს ფინანსურ ბაზრებზე საქმიანობის მოცულობას. საბაზრო კოტირებები შეიძლება მოძველებული იყოს, იმულებითი რეალიზაციის გარიგებებს

ნიკორა ტრეიდი ჯგუფი

კონსლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

ასახავდეს და ამიტომ არ წარმოადგენდეს ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებას. ჯგუფი ყველა არსებულ საბაზრო ინფორმაციას იყენებს ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების შესაფასებლად.

ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების რეალური ღირებულება დაგინდება იდენტურ ფინანსურ ინსტრუმენტზე პირველადი აღიარების დროს დაფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთსა და მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთების შედარების შედეგად. ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება გამოიდინარებს ფულადი სახსრების ნაკადის ღირებულებიდან, რომელიც დისკონტირებულია ფულის ბაზრის მიმდინარე იმ საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც დამახასიათებელია მსგავსი საკრედიტო რისკისა და ვადიანობის ფინანსური ინსტრუმენტებისათვის. ჯგუფის ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულება, რომელიც არის ლიკვიდური და ხასიათდება მოკლევადიანობით, როგორიცაა სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები და ვალდებულებები, უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას და განსაზღვრულია მესამე დონის საფუძველზე. ფულისა და ფულის ეკვივალენტების რეალური ღირებულება შეფასებულია პირველი დონის მიხედვით,

მიღებული სესხების და ობლიგაციების მეორე დონის მიხედვით შეფასებული რეალური ღირებულება ეფუძნება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებულ ღირებულებას. დისკონტირების განაკვეთი მერყეობს 6.5%-დან 12.5%-მდე, რომელიც ემთხვევა საბაზრო განაკვეთს. სესხების და ობლიგაციების რეალური ღირებულება შეესაბამება მათ საბალანსო ღირებულებას.

საიჯარო ვალდებულებების მესამე დონის მიხედვით შეფასებული რეალური ღირებულება ეფუძნება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებულ ღირებულებას. დისკონტირების განაკვეთი მერყეობს 7.3%-დან 13.8%-მდე, რომელიც ემთხვევა საბაზრო განაკვეთს. საიჯარო ვალდებულებების რეალური ღირებულება მათ საბალანსოს ღირებულებას აღემატება 1,067 ათასი ლარით (31.12.2019 – 1,500 ათასი).

კაპიტალის მართვა

ჯგუფი თავის კაპიტალთან დაკავშირებულ რისკს მართავს იმისათვის, რომ უზრუნველყოს ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენა და ამავდროულად დაინტერესებული მხარეების უკუგების მაქსიმიზაცია, მოზიდული და საკუთარი კაპიტალის ოპტიმალური ბალანსის დაცვის გზით. ჯგუფის ხელმძღვანელობა რეგულარულად მიმოიხილავს კაპიტალის სტრუქტურას. ასეთი განხილვების ფარგლებში, ჯგუფის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ჯგუფი აბალანსებს მთლიანი კაპიტალის სტრუქტურას დივიდენდების გაცემით, ადგებული სესხის თანხით კაპიტალის ზრდით და არსებული სესხების დაფარვით.

ზოგადი მიზნები, პოლიტიკა და პროცესები

ჯგუფის ხელმძღვანელობას გააჩნია საერთო პასუხისმგებლობა ჯგუფის რისკის მართვის მიზნებისა და პოლიტიკის განსაზღვრისთვის, ამასთანავე, პასუხისმგებლობის შენარჩუნებასთან ერთად, მიზნებისა და პროცესების ეფექტურად დანერგვისთვის მას დელეგირებული აქვს პროცესების შემუშავებისა და ოპერირების უფლება ჯგუფის ფინანსური მხარისთვის. ჯგუფის ხელმძღვანელობა ღებულობს ყოველთვიურ ანგარიშებას ჯგუფის ფინანსური მხარისგან, მიმოიხილავს თავიანთი დასახული მიზნებისა და პოლიტიკის შესრულებისათვის განხილვებული პროცესების ეფექტურობას. ჯგუფის ხელმძღვანელობის მთავარი მიზანი არის დაიცვას ჯგუფი რისკის მიუღებელი დონისაგან და საშუალება მისცეს მას მიაღწიოს საქმიანობის მიზანს. აღნიშნულ პოლიტიკასთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია ქვემოთ:

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი განისაზღვრება, როგორც რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულება მერყევი იქნება სავალუტო კურსის ცვალებადობის გამო. ჯგუფის გააჩნია უცხოურ ვალუტაში განხილვილებული გარკვეული ოპერაციები. ჯგუფი არ იყენებს არანაირ წარმოებულ ინსტრუმენტებს სავალუტო რისკის მართვისთვის.

ჯგუფი სავალუტო რისკის მგრძნობელობას ანგარიშობს შესაბამისი უცხოური ვალუტების ლართან მიმართებაში 20%-ით გაზრდაზე და შემცირებაზე. 20% არის მგრძნობიარობის განაკვეთი, რომელიც გამოიყენება ჯგუფის ხელმძღვანელობის მიერ სავალუტო რისკის შიდა კონტროლისთვის და წარმოადგენს სავალუტო კურსის სხვაობის შეფასებას ჯგუფის ხელმძღვანელობის მიერ. მგრძნობელობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ უცხოურ ვალუტაში გამოხატულ დაუფარავ ფულად მუხლებს და აკორექტირებს მათ გადაფასებას პერიოდის ბოლოს სავალუტო კურსების გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვლილების მიხედვით.

ნიკორა ტრეიდი ჯგუფი

კონსლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებას 2020 წლის და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	31.12.2020	31.12.2019		
	აშშ დოლარი	ევრო	აშშ დოლარი	ევრო
წმინდა სავაჭრო მოთხოვნები	-	-	78	276
ფული და ფულის ეკივალენტები	12	28	1	-
სულ ფინანსური აქტივები	12	28	79	276

ფინანსური ვალდებულებები

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	432	357	79	581
საიჯარო ვალდებულებები	105,023	1,299	88,749	621
სესხები და ობლიგაციები	-	3,870	-	-
სულ ფინანსური ვალდებულებები	105,455	5,526	88,828	1,202
წმინდა სავალუტო პოზიცია	(105,443)	(5,498)	(88,749)	(926)

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს უცხოური ვალუტის მიმართ მგრძნობელობას.

	აშშ დოლარი/ლარი + 20%	აშშ დოლარი/ლარი - 20%	ევრო/ლარი + 20%	ევრო/ლარი + 20%
მოგება/(ზარალი) 2020	(21,089)	21,089	(1,100)	1,100
მოგება/(ზარალი) 2019	(17,750)	17,750	(185)	185

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიშობა საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების პოტენციური ცვლილების გამო, რომელმაც შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქნიოს ჯგუფის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალურ ღირებულებებზე ან მომავალ ფულად ნაკადებზე. ჯგუფი დავას საპროცენტო რისკის წინაშე, რადგანაც ჯგუფს გააჩნია ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე მიღებული სესხები და ობლიგაციები.

ქვემოთ წარმოდგენილი მგრძნობელობის ანალიზი ჩატარდა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის არაწარმოებული ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთების მიმართ არსებული რისკის საფუძველზე. ცვალებადი განაკვეთის ვალდებულებების შემთხვევებში, ანალიზი მომზადდა იმის დაშვებით, რომ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის დაუფარავი ვალდებულების თანხა მთელი წლის განმავლობაში დაუფარავი იყო. 100 საბაზისო ერთეულის გაზრდა (100 საბაზისო ერთეული შესაბამება 1 პროცენტიან ცვლილებას) ან შემცირება ხდება საპროცენტო განაკვეთის რისკის შიდა ანგარიშგებისას უმაღლესი რგოლის ხელმძღვანელობისთვის და წარმოადგენს ხელმძღვანელობის მიერ საპროცენტო განაკვეთების შესაძლო ცვლილების შეფასებას, გონივრულობის ფარგლებში. ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს საპროცენტო განაკვეთის მგრძნობელობას 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	2020	2019		
	ზრდა 100 საბაზისო პუნქტით	შემცირება 100 საბაზისო პუნქტით	ზრდა 100 საბაზისო პუნქტით	
მოგება/(ზარალი)	(434)	434	(434)	434

მგრძნობელობის ანალიზის შეზღუდვა. ზემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს 1 ცვლადის ცვლილებას იმ დაშვებით, რომ სხვა ცვლადები დარჩება უცვლელი. რეალურად, ცვლადები ერთმანეთთან კორელაციურ კავშირშია და ერთი ცვლადის ცვლილება გავლენას ახდენს სხვა დანარჩენზე. ცვლადებს შორის ურთიერთობა არ არის წრფივი და მცირე ან დიდი ცვლილება შეიძლება არ იყოს გამოსადეგი შედეგების ექსტრაპოლაციისთვის. მოცემული მგრძნობელობის ანალიზი დამატებით შეზღუდულია იმით, რომ დაშვება არის პიპოტეტური რისკის დემონსტრაციისთვის და წარმოადგენს ჯგუფის მოსაზრებას ბაზრის შესაძლო ცვლილებაზე. რეალურად ბაზრის სამომავლო ცვლილება შეუძლებელია წინასწარ განისაზღვროს.

მგრძნობელობის ანალიზი არ ითვალისწინებს იმ ფაქტს რომ ჯგუფის აქტივები და ვალდებულებები იმართება აქტიურად. შესაბამისად, ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობა შეიძლება იყოს განსხვავებული საბაზრო ფაქტორების ცვლილებების დროს. ჯგუფის ფინანსური რისკის მართვის პოლიტიკის მიზანია გაუმკლავდეს ბაზრზე არასასურველი ცვლილების ეფექტს.

ნიკორა ტრეიდი ჯგუფი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის ფულადი ზარალის მიღების რისკი დებიტორის ან სხვა კონტრაგენტის მიერ კრედიტორული დავალიანების არდაფარვის შემთხვევაში. ჯგუფის საფრთხეს საკრედიტო რისკთან დაკავშრებით განაპირობებს თითოეული მომხმარებლის ინდივიდუალური მახასიათებლები. ჯგუფის საკრედიტო რისკი, ძირითადად განპირობებულია სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებიდან და ფული და ფულის ეკვივალენტებიდან (გარდა ნაღდი ფულისა).

ჯგუფი საკრედიტო რისკს მართავს გარკვეული პრინციპების საფუძველზე, რომლებიც ითვალისწინებს ცალკეული კონტრაგენტის კრედიტუნარიანობის საფუძვლიან ანალიზს, კონტრაგენტის დიდაღი დავალიანების თავიდან აცილებას, ყველა დაუფარავი საკრედიტო თანხის დაფარვის მკაცრ კონტროლს და პრობლემური ფინანსური აქტივების ინტენსიურ მართვას.

საკრედიტო რისკის მონიტორინგის მიზნით, ჯგუფი მომხმარებლებს აერთიანებს მათი ვადაგადაცილების სტატუსის მიხედვით. საკრედიტო რისკის სამართავად ჯგუფი განიხილავს შემდეგ ფაქტორებს: მომხმარებელი იურიდიული პირია თუ ფიზიკური, ბითუმად მოვაჭრეა თუ საცალოდ, მომხმარებლების გეოგრაფიულ განაწილებას და წარსულში ფინანსური სიძნელეების არსებობას. მაღალ რისკიანი მომხმარებლები გაერთიანებულია შეზღუდულ მომხმარებელთა ჯგუფში და მათზე რეალიზაცია ხორციელდება წინასწარი ანაზღაურების საფუძველზე.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს. ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს საკრედიტო რისკის მაქსიმალური ოდენობას 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	31.12.2020	31.12.2019
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	1,834	2,032
ფული და ფულის ეკვივალენტები გარდა ნაღდი ფულისა	2,853	2,286
სულ	4,687	4,318

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკში იგულისხმება საკმარისი ფინანსური რესურსის არსებობა, რათა მოხდეს სესხების გასტუმრება და სხვა ფინანსური ვალდებულებების დაფარვა შესაბამის ვადაში. ლიკვიდურობის რისკის მართვისთვის ხელმძღვანელობა ახორციელებს სისტემატურ ზედამხედველობას მოსალოდნელ მომავალ ფულად ნაკადებზე, რომელიც წარმოადგენს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პროცესის ნაწილს.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ფინანსური ვალდებულებების კატეგორიების ლიკვიდურობის ანალიზი იმისდა მიხედვით, თუ როდის არის მოსალოდნელი მათი დაფარვა. ამ ცხრილებში წარმოდგენილი თანხები შესაბამის შესაბამებოდეს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღრიცხულ თანხებს, რადგან ქვემოთ წარმოდგენილი ინფორმაცია მოიცავს ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზს, რაც უთითებს ხელშეკრულების მიხედვით დარჩენილ მთლიან დაუდისკონტრირებელ გადახდებს საპროცენტო დაგვალიანების ჩათვლით. იმის გათვალისწინებით, რომ ჯგუფს აქვს ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მატარებელი სესხები და ობლიგაციები, მომავალში გადასახდელი ფულადი ნაკადები გაანგარიშებულია საანგარიშებო წლის ბოლოს დაფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში გვიჩვენებს ლიკვიდურობის ანალიზი 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	6 თვეზე ნაკლები	6 თვიდან 1 წლამდე	1 - 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	78,220	-	-	-	78,220
საიჯარო ვალდებულებები	16,995	16,995	135,960	33,990	203,940
სესხები და ობლიგაციები	7,253	28,963	16,444	-	52,660
სულ 31.12.2020	102,468	45,958	152,404	33,990	334,820

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	67,819	-	-	-	67,819
საიჯარო ვალდებულებები	13,678	13,678	109,424	27,356	164,136
სესხები და ობლიგაციები	10,300	3,643	44,731	-	58,674
სულ 31.12.2019	91,797	17,321	154,155	27,356	290,629

ნიკორა ტრეიდი ჯგუფი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

5. ამონაგები

	2020	2019
საკვები	375,862	281,472
არასაკვები	146,169	158,328
სულ	522,031	439,800

ჯგუფის ამონაგები ფორმირდება მაღაზიებიდან პროდუქციის რეალიზების შედეგად. ამონაგები აღიარდება დროის კონკრეტულ მომენტში.

6. რეალიზებული პროდუქციის თვითდირებულება

	2020	2019
გაყიდული პროდუქტი	(384,116)	(327,433)
დანაკლისი	(4,615)	(4,311)
ვადაგასული პროდუქტი	(3,715)	(3,555)
სულ	(392,446)	(335,299)

7. გაყიდვების და მიწოდების ხარჯები

	2020	2019
ხელფასის ხარჯი	(48,536)	(35,546)
ცვეთა და ამორტიზაცია	(33,202)	(29,000)
კომუნალური ხარჯი	(10,948)	(9,456)
საბანკო ხარჯი	(3,171)	(2,189)
რემონტის ხარჯი	(2,231)	(2,025)
მარკეტინგის ხარჯი	(2,227)	(1,846)
დისტრიბუციის ხარჯი	(1,660)	(1,880)
ცვლად საიჯარო გადასახადებთან დაკავშირებული ხარჯი	(746)	(677)
სხვა ხარჯები	(5,219)	(3,971)
სულ	(107,940)	(86,590)

8. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2020	2019
ხელფასის ხარჯი	(5,634)	(5,015)
საგადასხადო ხარჯი	(2,208)	(2,863)
ცვეთა და ამორტიზაცია	(2,064)	(1,602)
საკონსულტაციო და პროფესიული მომსახურების ხარჯი	(748)	(698)
საოფისე ხარჯი	(631)	(571)
სხვა ხარჯები	(1,447)	(901)
სულ	(12,732)	(11,650)

9. სხვა არასაოპერაციო შემოსავალი

	2020
კოვიდ 19 ით განპირობებული საშემოსავლო გადასახადის სუბსიდია*	4,331
კოვიდ 19 ით განპირობებული მოიჯარებისგან მიღებული შეღავათი	1,766
სხვა შემოსავალი	415
სულ	6,512

* COVID-19-ის გავრცელების გამო შექმნილი კრიზისის უარყოფითი შედეგების შესამცირებლად საქართველოს მთავრობამ მიიღო გადაწყვეტილება საშემოსავლო გადასახადის სუბსიდირების შესახებ. ჯგუფმა მიიღო შედავათი შემდეგი პრინციპით: დასაქმებულებისთვის, ომელთა ხელფასიც არ აღემატება 750 ლარს, საშემოსავლო გადასახადი სრულად, ხოლო 750-დან 1500 ლარამდე ხელფასის შემთხვევაში, საშემოსავლო გადასახადი მხოლოდ 750 ლარის საწილაში. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს აღნიშნული სუბსიდიის ფარგლებში არ აქვს შეუსრულებელი ვალდებულებები, შესაბამისად სუბსიდიის თანხა სრულად აღიარდა მოგება ან ზარალში.

ნიკორა ტრეიდი ჯგუფი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

10. გუდვილი

ხელმძღვანელობა გუდვილის გაუფასურების ტესტირებას ატარებს ყოველწლიურად. გუდვილი მიკუთვნებულია ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულებისთვის, მათ შორის ახლად შექმნილი ერთეულებისთვის, რომლებიც მოსალოდნელია, რომ ისარგებლებენ საწარმოთა გაერთიანების შედეგად წარმოქმნილი სინერგიით და წარმოადგენს ჯგუფის ყველაზე დაბალ დონეს, რომელზეც ხელმძღვანელობა აკონტროლებს გუდვილს.

გუდვილის ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრა გამოყენების ღირებულებაზე დაყრდნობით, რომელიც მოიცავს დეტალურ ხუთწლიან საპროგნოზო პერიოდს და ასევე ყყრდნობა მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ექსტრაპოლაციას დარჩენილი პერიოდში, რომელიც გაანგარიშებულია ხელმძღვანელობის მიერ დადგენილ ზრდის ტემპზე. გუდვილის ანაზღაურებადი ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა 49,815 ლარს (2019 - 47,620). 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ხელმძღვანელობამ გუდვილის ანაზღაურებადი ღირებულების გაანგარიშებისთვის მომავალი ფულადი ნაკადები და შესაბამისი დაშვებები განსაზღვრა აშშ დოლარში (2019 წელს ქართულ ლარში). აქტივთა ჯგუფის სამომავლო ფულადი ნაკადების დღევანდელი ღირებულება დათვლილია შესაბამისი განაკვეთით, რომელიც ითვალისწინებს ფულის დროით ღირებულებას და აქტივთან დაკავშირებულ რისკებს.

ფულადი ნაკადების მომრაობასთან დაკავშირებული ძირითადი დაშვებები და მგრძნობელობის ანალიზი

ხელმძღვანელობის მთავარი მისია მოიცავს სტაბილური საოპერაციო მოგების მარჟის შენარჩუნებას, რაც დაფუძნებულია წინა წლების გამოცდილებაზე სამომავლო პერიოდის პროგნოზებზე. ჯგუფის ხელმძღვანელობა თვლის, რომ ეს საუკეთესო შესაძლო მიდგომაა პროგნოზების გასაკეთებლად. აქტივთა ჯგუფის ანაზღაურებადი ღირებულების გაანგარიშებისას გამოყენებული ძირითადი დაშვებები უკავშირდება: ა) საოპერაციო მარჟას, ბ) დისკონტის განაკვეთს და გ) ზრდის ტემპს. გამომდინარე აქედან, აღნიშნული დაშვებების მცირედი ცვლილება არსებით გავლენას ახდენს ანაზღაურებად ღირებულებაზე.

ცხრილი გვიჩვენებს 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ანაზღაურებადი ღირებულების გაანგარიშებისას გამოყენებულ ძირითად დამვებებს, დაშვებების მიმართ სენსიტიურობის ანალიზს და მათ ისეთ ცვლილებას, რომელიც განაპირობებს ანაზღაურებადი ღირებულების ტოლობას საბალანსო ღირებულებასთან.

ძირითადი დაშვებები	ა) +0.3% ბ) გ) +1%	ა) -0.3% ბ) გ) -1%	საბალანსო ღირებულება უტოლდება ანაზღაურებად ღირებულებას თუ
ა) საოპერაციო მარჟა	2.99%	18,665	(18,665)
ბ) დისკონტის განაკვეთი	11.78%	(8,810)	10,497
გ) ზრდის ტემპი	2.2%	5,323	(4,742)
ა) საოპერაციო მარჟა - ფულადი ნაკადების პროგნოზი ასახავს სტაბილურ მოგების მარჟას, რომელიც გათვალისწინებულია ფორმალურ ბიუჯეტში. ხელმძღვანელობის შეფასებით მოსალოდნელია ეფექტურობის გაუმჯობესება და დაგეგმილი საოპარაციო მარჟა განსხვავდება ჯგუფის 2020 წლის ფაქტიური მარჟიდან (1.83%). 2019 წლის 31 დეკემბერს ჩატარებულ გაუფასურების ტესტში საოპერაციო მარჟის დაშვება შეადგინდა 3%-ს.		მცირდება 2.99%-დან 2.81%-მდე	
ბ) ზრდის განაკვეთი - ზრდის განაკვეთი ასახავს გრძელვადინ საშუალო ზრდის განაკვეთს პროდუქციის ხაზისთვის და ჯგუფის საქმიანობის სფეროსთვის. (2019 წლის 31 დეკემბერი: 4%). ხელმძღვანელობა გრძელვადინი ზრდის ტემპის შეფასებისთვის იყენებს დოლარის გრძელვადინ ინფლაციის მაჩვენებელს.		იზრდება 11.78%-დან 13.1%-მდე	
გ) დისკონტირების განაკვეთი - დისკონტირების განაკვეთი წარმოადგენს კაპიტალის საშუალო შეწონილ ღირებულებას (WACC), რომელიც ითვალისწინებს საბაზრო რისკისა და ჯგუფისთვის დამახასიათებელი სპეციფიკური რისკების შესაბამის კორექტირებებს. (2019 - 12.54%).		მცირდება 2.2%-დან (0.35%-მდე)	

ზემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს 1 ცვლადის ცვლილებას იმ დაშვებით, რომ სხვა ცვლადები დარჩება უცვლელი. რეალურად, ცვლადები ერთმანეთთან გარკვეულ კორელაციურ კავშირშია და ერთი ცვლადის ცვლილება გავლენას ახდენს სხვა დანარჩენზე. ცვლადებს შორის ურთიერთობა არ არის წრფივი და მცირე ან დიდი ცვლილება შეიძლება არ იყოს გამოსადეგი შედეგების ექსტრაპოლაციისთვის. მოცემული მგრძნობელობის ანალიზი დამატებით შეზღუდულია იმით, რომ დაშვება არის ჰიპოტეთური დემონსტრაციისთვის და წარმოადგენს ჯგუფის მოსაზრებას შესაძლო ცვლილებაზე. რეალურად ბაზრის სამომავლო ცვლილება შეუძლებელია წინასწარ განისაზღვროს.

ნიკორა ტრეიდი ჯგუფი

კონსლობიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

11. ძირითადი საშუალებები

ისტორიული ან გადაფასებული ღირებულება	მიწა	შენობები	მანქანა დანადგარები	საოფისე აღჭურვილო ბა	იჯარის რემონტი	ტრასპორტი	სულ
1.1.2019	493	7,515	33,717	16,943	11,218	3,424	73,310
შემოსვლა	-	490	7,308	3,603	3,899	1,423	16,723
გასვლა	-	-	(2,209)	(606)	(304)	(194)	(3,313)
გადაფასება	2,188	(234)	-	-	-	-	1,954
31.12.2019	2,681	7,771	38,816	19,940	14,813	4,653	88,674
შემოსვლა	-	66	6,647	3,524	3,765	557	14,559
გასვლა	-	(147)	(899)	(916)	(163)	(254)	(2,379)
გადაფასება	855	185	-	-	-	-	1,040
31.12.2020	3,536	7,875	44,564	22,548	18,415	4,956	101,894
დაგროვილი ცვეთა							
1.1.2019	-	(289)	(13,939)	(8,223)	(3,583)	(1,767)	(27,801)
წლის ცვეთა	-	(402)	(6,527)	(3,003)	(1,676)	(695)	(12,303)
გასვლა	-	-	2,207	598	121	114	3,040
გადაფასება	-	691	-	-	-	-	691
31.12.2019	-	-	(18,259)	(10,628)	(5,138)	(2,348)	(36,373)
წლის ცვეთა	-	(568)	(6,734)	(3,310)	(2,229)	(779)	(13,620)
გასვლა	-	147	892	906	105	238	2,288
გადაფასება	-	421	-	-	-	-	421
31.12.2020	-	-	(24,101)	(13,032)	(7,262)	(2,889)	(47,284)
საბალანსო ღირებულება							
31.12.2019	2,681	7,771	20,557	9,312	9,675	2,305	52,301
31.12.2020	3,536	7,875	20,463	9,516	11,153	2,067	54,610

2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის შენობები და მიწები სხვა მოძრავი აქტივები ნაწილობრივ წარმოადგენდა ჯგუფის მიერ აღებული სესხების უზრუნველყოფას. ასეთი აქტივების ჯამური საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის 27,900 ათასი (2019 - 31.800 ათასი).

რეალური ღირებულებით შეფასებული ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების ჯგუფი მიწები და შენობები შეფასებულია რეალური ღირებულებით 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რომელიც განისაზღვრა დამოუკიდებელი შემფასებლის მიერ. შენობებს და მიწებს ჯგუფი იყენებს საწყობის დანიშნულებით.

ხელმძღვანელობის შეფასებით საწყობის შენობა დანიშნულების, მასშტაბის და სხვა მახასიათებლების გამო სპეციფიკურია და საქართველოში მსგავსი აქტივებისთვის არ არსებობს აქტიური ბაზარი, შესაბამისად რეალური ღირებულების განსაზღვრისას ვერ ხდება რწმუნების მოპოვება საბაზრო მიდგომის პრინციპებზე დაყრდნობით. შედეგად, შენობების რეალური ღირებულება განისაზღვრა მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული ღირებულების მეთოდის გამოყენებით. მიწების შეფასების შემთხვევაში გამოყენებული იყო საბაზრო ოპერაციები. გამოყენებულ შეფასების ტექნიკას აქვს მინიმუმ ერთი მნიშვნელოვანი არადაკვირვებადი მონაცემი, შესაბამისად რეალური ღირებულება კლასიფიცირდება როგორც 3 დონე.

შემდეგი ძირითადი დაშვებებია გამოყენებული მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული ღირებულების გაანგარიშების პროცესში:

- ფულადი ნაკადების გაანგარიშების მიზნებისთვის, ხელმძღვანელობამ გამოიყენა საბაზრო ოპერაციებზე დაკვირვების საფუძველზე შეფასებული სასაწყობე ფართის გაქირავების ფასები, რომელიც შეადგნს კვადრატულზე 3.18 აშშ დოლარს ყოველთვიურად;
- 90%-იანი დატვირთულობის მაჩვენებელია გამოყენებული სასაწყობე ფართის გაქირავებიდან მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების შეფასებაში;
- მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებისთვის გამოყენებულია კაპიტალიზაციის ნორმა 10.31%-ს;

ნიკორა ტრეიდი ჯგუფი

კონსლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

11. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

რეალური ღირებულების შეფასებაში გამოყენებული ძირითადი დაშვებები ემყარება ინფორმაციის შიდა და გარე წყაროებს და წარმოადგენს ხელმძღვანელობის საუკეთესო შეფასებას. ძირითადი საშუალებების რეალური ღირებულების გაანგარიშებაზე არსებით გავლენას ახდენს იჯარის ფასი, დისკონტირების განაკვეთი და დატვირთულობის კოეფიციენტი. ცხრილი გვიჩვენებს აღნიშნული დაშვებების ცვლილების გავლენას რეალურ ღირებულებაზე:

	დატვირთულობა		დისკონტის განაკვეთი		იჯარის ფასი	
	ზრდა 10%-თ კლება 10%-თ	ზრდა 1%-თ კლება 1%-თ	ზრდა 10%-თ კლება 10%-თ	ზრდა 1%-თ კლება 1%-თ	ზრდა 10%-თ კლება 10%-თ	ზრდა 10%-თ კლება 10%-თ
31.12.2020	374	(374)	(297)	361	336	(336)
31.12.2019	383	(383)	(246)	287	258	(258)

პერიოდებს შორის შეფასების ტექნიკაში არანაირი ცვლილება არ მომხდარა. რეალური ღირებულების გაზომვა ხდება ზემოთ მოცემული აქტივების ყველაზე მაღალი და საუკეთესო გამოყენების საფუძველზე, რაც არ განსხვავდება მათი რეალური გამოყენებისგან. გადაფასებული ქონება რომ შეფასებულიყო ისტორიული ღირებულების საფუძველზე, მათი წმინდა საბალანსო ღირებულება იქნებოდა მიწა 491 ათასი და შენობა 6,855 ათასი ლარი (2019 მიწა 491 ათასი და შენობა 7,326 ათასი ლარი).

12. აქტივების გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები

საიჯარო ხელშეკრულებები მოიცავს საოპერაციო საქმიანობისთვის განკუთვილი მაღაზიების ფართების იჯარას. იჯარის სახელშეკრულებო პერიოდი მოიცავს 1-12 წლამდე პერიოდს. ხელმძღვანელობა გონივრულად ვარაუდობს გაგრძელების უფლების გამოყენებას იმ ფართების შემთხვევაში, რომელიც ჯგუფისთვის ეკონომიკური სარგებლის მომტანია და მოქმედებს წარსული გამოცდილების საფუძველზე. ჯგუფი იჯარის ვადას გადახედავს ყოველი პერიოდის ბოლოს და მსჯელობის საფუძველზე აფასებს იჯარის დარჩენილ ვადას. იჯარის გაგრძელების უფლება გამყარებულია მიღებული საქმიანი პრაქტიკით.

კომპანიას არ გააჩნია იჯარის ხელშეკრულებების მსგავსი პირობებით მიღებული სესხები მიმდინარე ან შესაძარის პერიოდში. სესხის პროცენტის განსაზღვრისთვის გამოიყენა დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემები მსგავსი სექტორისთვის. ზღვრული სასესხო განაკვეთი შეადგენს 11.2 % - 13.8 % ლარში დადებული ხელშეკრულებების შემთხვევაში, ხოლო დოლარის ხელშეკრულებების შემთხვევაში 7.30% - 8.25%.

ჯგუფის იჯარის ხელშეკრულება განსაზღვრავს ფიქსირებულ და ცვლად საიჯარო გადასახდელებს. ცვლადი საიჯარო გადასახდელები გაიანგარიშება საიჯარო ფართში განთავსებული მაღაზის ამონაგებიდან ყოველთვიურად. ჯგუფი ამგვარი ცვლადი საიჯარო გადასახდელებიდან გამოყოფს არსებითად ფიქსირებულ საიჯარო გადასახდელს. ჯგუფი არსებითად ფიქსირებულ საიჯარო გადასახლებს ანგარიშობს იჯარის ობიექტში განთავსებული მაღაზიიდან მოსალოდნელი მინიმალური ამონაგების საფუძველზე.

ცხრილი გვიჩვენებს აქტივების გამოყენების უფლების მოძრაობას.

	2020	2019
1 იანვარი	104,210	101,924
შემოსვლა	17,417	18,789
ცვეთა	(21,025)	(17,678)
იჯარის გადასახდელების და საიჯარო ვადის მოდიფიკაციის ეფექტი	9,208	1,175
31 დეკემბერი	109,810	104,210

ცხრილი გვიჩვენებს საიჯარო ვალდებულების მოძრაობას.

	2020	2019
1 იანვარი	114,227	103,764
შემოსვლა	17,417	18,789
საპროცენტო ხარჯი	10,132	9,234
გადახდა	(29,038)	(24,503)
კოვიდ 19 - ის შეღავათი	(1,766)	-
კურსთაშორის სხვაობის ეფექტი	13,172	5,768
იჯარის პირობებში მოდიფიკაციის ეფექტი	9,208	1,175
31 დეკემბერი	133,352	114,227

არსებითად ფიქსირებული გადასახადებიდან აღიარებული საიჯარო ვალდებულების საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს 12,020 ათას ლარს (2019 წელი - 14,123 ათასი ლარი).

ნიკორა ტრეიდი ჯგუფი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

13. არამატერიალური აქტივები

ისტორიული ღირებულება	ექსპლოატაციაში შესული პროგრამები	ექსპლოატაციაში შესუსვლელი პროგრამები	სხვა	სულ
1.1.2019	2,287	-	1,246	3,533
შემოსვლა	110	-	188	298
გასვლა	(83)	-	-	(83)
31.12.2019	2,314	-	1,434	3,748
შემოსვლა	581	1,262	-	1,843
გასვლა	-	-	(633)	(633)
31.12.2020	2,895	1,262	801	4,958
დაგროვილი ამორტიზაცია				
1.1.2019	(898)	-	(849)	(1,747)
ამორტიზაცია	(338)	-	(283)	(621)
გასვლა	83	-	-	83
31.12.2019	(1,153)	-	(1,132)	(2,285)
ამორტიზაცია	(477)	-	(144)	(621)
გასვლა	-	-	633	633
31.12.2020	(1,630)	-	(643)	(2,273)
საბალანსო ღირებულება				
31.12.2019	1,161	-	302	1,463
31.12.2020	1,265	1,262	158	2,685

14. მარაგები

	31.12.2020	31.12.2019
საქონელი	47,489	39,530
სხვა	1,326	1,235
სულ	48,815	40,765

2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მარაგები წარმოადგენდა ჯგუფის მიერ აღებული სესხების უზრუნველყოფას.

15. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

	31.12.2020	31.12.2019
სავაჭრო მოთხოვნები	2,034	2,032
გაუფასურების ზარალი	(200)	-
წმინდა ფინანსური აქტივები	1,834	2,032
სხვა ავანსები	1,370	1,845
წმინდა სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	3,204	3,877

ჯგუფი იყენებს გამარტივებულ მეთოდს, რათა განსაზღვროს მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგი. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები დაჯგუფდა მსგავსი საკრედიტო რისკისა და ხანდაზმულობის მიხედვით. მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგის განაკვეთები ეფუძნება ჯგუფის ბოლო სამი წლის საკრედიტო გაუფასურების გამოცდილებას. ისტორიული მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგის განაკვეთი დაკორექტირდა არსებული და სამომავლო მაკროეკონომიკური ფაქტორების გათვალისწინებით, რომელიც გავლენას ახდენს ჯგუფის მომხმარებლებზე. ჯგუფი ითვალისწინებს მთლიანი შიდა პროდუქტის, უმუშევრობის და ინფლაციის დონეს, როგორც ძირითად მაკროეკონომიკურ ფაქტორებს. ჯგუფმა 2020 წელს აღიარა სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში ფინანსური აქტივებიდან წარმოქმნილი გაუფასურების ხარჯი 200 ათასი ლარი.

ნიკორა ტრეიდი ჯგუფი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

16. ფული და ფულის ეკვივალენტები

	31.12.2020	31.12.2019
ფული საბანკო ანგარიშზე ეროვნულ ვალუტაში	2,563	2,286
ფული საბანკო ანგარიშზე უცხოურ ვალუტაში	40	-
საბანკო ანგარიშზე ბლოკირებული თანხები	250	-
ნაღდი ფული	1,003	952
სულ	3,856	3,238

17. ობლიგაციები და სესხები

	31.12.2020	31.12.2019
საბანკო სესხები ცვლადი პროცენტით	10,857	9,723
სესხები დაკავშირებული მხარისგან ფიქსირებული პროცენტით	3,800	3,980
ობლიგაციები ცვლადი პროცენტით	-	24,855
სულ გრძელვადიანი ნაწილი	14,657	38,558
საბანკო სესხები ცვლადი პროცენტით	7,086	8,361
სესხები დაკავშირებული მხარისგან ფიქსირებული პროცენტით	96	93
ობლიგაციები ცვლადი პროცენტით	25,438	481
სულ მოკლევადიანი ნაწილი	32,620	8,935
სულ ობლიგაციები და სესხები	47,277	47,493

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს სესხების და ობლიგაციების მომრაობას 2020 და 2019 წლის განმავლობაში:

	2020	2019
1 იანვარი	47,493	48,801
სესხების აღება	38,968	66,837
სესხების დაფარვა	(40,341)	(68,828)
საპროცენტო ხარჯი	5,531	4,958
პროცენტის დაფარვა	(5,423)	(4,674)
კურსთაშორის სხვაობის ეფექტი	1,049	399
31 დეკემბერი	47,277	47,493

საბანკო სესხები არის 1-დან 6 წლამდე ვადიანობის. ქართულ ლარში დენომინირებული სესხებს აქვთ საშუალოდ წლიური 12% მცოცავი განაკვეთი, მიბმული საქართველოს ეროვნული ბანკის რეფინანსირების განაკვეთზე. (2019: წლიური 12%). ევროში დენომინირებულ სესხებს აქვთ საშუალოდ წლიური 6.5% მცოცავი განაკვეთი მიბმული Euribor-ზე. სესხები უზრუნველყოფილია ძირითადი საშუალებებით და მარაგებით. სესხების შესახებ დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ განმარტებით შენიშვნა 4, 11 და 14.

2018 წლის 6 აგვისტოს, ჯგუფმა გამოუშვა 25 მილიონი ლარის ღირებულების ობლიგაციები. ჯგუფს ობლიგაციებზე გადასახდელი აქვს წლიურად რეფინანსირების განაკვეთს დამატებული 4% (საშუალოდ 12.5%). ობლიგაციებზე კუპონი გადაიხდება ყოველკვარტლურად. ობლიგაციები წარმოადგენს ჯგუფის პირდაპირ არაუზრუნველყოფილ ვალდებულებებს, რომლებიც რიგითობით უთანაბრდება ერთმანეთს და ჯგუფის ყველა სხვა არაუზრუნველყოფილ და არა-სუბორდინირებულ ვალდებულებას.

სესხები და ობლიგაციები ითვალისწინებს გარკვეულ შემზღვევლ პირობებს. მოცემული გულისხმობს გარკვეული ფინანსური კოეფიციენტების დაკამაყოფილებას. კოეფიციენტის დარღვევის შემთხვევაში ობლიგაციების მფლობელს/გამსესხებელს წარმოექმნება უფლება და არა ვალდებულება მოითხოვოს ვალდებულების სრული ან ნაწილობრივ დაფარვა ვადაზე ადრე. ობლიგაციების ხელშეკრულება მოიცავს შეზღუდვებს დივიდენდების გადახდასთან დაკავშირებით.

	სესხები	ობლიგაციები
სესხის მომსახურების კოეფიციენტი მინიმუმ (DSCR)	1.2	1.1
პროცენტის დაფარვის კოეფიციენტი მინიმუმ	2.25	2.5
ვალდებულება EBITDA-სთან მაქსიმუმ (DEBT/EBITDA)	3.6	3.5

კოეფიციენტები იანგარიშება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჯგუფს 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური შეზღუდვები სრულად დაკამაყოფილებული ჰქონდა. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფი ვერ აკმაყოფილებდა ფინანსურ შეზღუდვებს სრულად. მსესხებლებთან მიღწეული შეთანხმების საფუძველზე სესხები და ობლიგაციები წარდგენილია როგორც გრძელვადიანი.

ნიკორა ტრეიდი ჯგუფი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

18. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

	31.12.2020	31.12.2019
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	75,196	67,117
გადასახდელი ხელფასები	3,024	702
სულ ფინანსური ვალდებულებები	78,220	67,819
საგადასახდო ვალდებულებები	834	798
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	2,367	1,895
სულ არაფინანსური ვალდებულებები	3,201	2,693
სულ	81,421	70,512

ქვემოთ ცხრილი გვიჩვენებს სახელშეკრულებო ვალდებულებების მოძრაობას 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგრამარეობით:

	2020	2019
1 იანვარი	1,895	1,425
მიღებული ავანსი, რომლისთვისაც არ აღიარებულა ამონაგები მიმდინარე პერიოდში	1,699	1,762
საკონტრაქტო ვალდებულების საწყისი ნაშთიდან აღიარებული ამონაგები	(1,040)	(1,094)
დამატებითი ღირებულების გადასახდის ეფექტი	(187)	(198)
31 დეკემბერი	2,367	1,895

19. ოპერაციები და კავშირებულ მხარეებთან

ჯგუფის კომპანიებს შორის ოპერაციები არის ელიმინირებული კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში და არ არის განმარტებული.

	დედა კომპანია	დედა კომპანიის შვილობილები	საერთო დამფუძნებელი	სულ
ოპერაციები 2020:				
ამონაგები	-	504	-	504
მარაგების შესყიდვა	-	(67,394)	-	(67,394)
სერვისების შესყიდვა	(128)	-	-	(128)
საპროცესურ ხარჯი	(1,297)	(70)	(194)	(1,561)

ნაშთები 31.12.2020:

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	-	-	-	-
მიღებული სესხები	3,896	-	-	3,896
სავაჭრო ვალდებულებები	-	6,804	-	6,804
საიჯარო ვალდებულებები	6,880	591	2,316	9,787

	დედა კომპანია	დედა კომპანიის შვილობილები	საერთო დამფუძნებელი	სულ
ოპერაციები 2019:				
ამონაგები	-	341	-	341
მარაგების შესყიდვა	-	(72,551)	-	(72,551)
სერვისების შესყიდვა	(125)	-	-	(125)
საპროცესურ ხარჯი	(1,306)	(81)	(134)	(1,521)

ნაშთები 31.12.2019:

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	-	28	-	28
მიღებული სესხები	4,073	-	-	4,073
სავაჭრო ვალდებულებები	-	6,577	-	6,577
საიჯარო ვალდებულებები	8,190	704	1,165	10,059

უმაღლესი ხელმძღვანელობის შრომის ანაზღაურება 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის შეადგენდა შესაბამისად 419 ათას და 504 ათას ლარს.

ნიკორა ტრეიდი ჯგუფი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

20. პირობითი ვალდებულებები

სასამართლო დავები - 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს არ გააჩნია არსებითი სასამართლო დავები. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ არ მოხდება არანაირი მატერიალური დანაკარგის წარმოქმნა, შესაბამისად არანაირი ანარიცხი არ არის შექმნილი სასამართლო დავებთან დაკავშირებით.

გადასახადები - - საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობაში შესაძლოა განხორციელდეს სხვადასხვა ინტერპრეტაციები და ცვლილებები. გარდა ამისა, ხელმძღვანელობის საგადასახადო ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავდებოდეს საგადასახადო ორგანოების ინტერპრეტაციებისაგან, ჯგუფის ოპერაციები შეიძლება გასაჩივრდეს საგადასახადო ორგანოების მიერ და ჯგუფს დაეკისროს დამატებითი გადასახადები, საურავები, პროცენტები. ჯგუფს მიაჩნია რომ ყველა გადასახადი დარიცხული აქვს და შესაბამისად, არანაირი ანარიცხი არ წარადგინა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში. სასაგადასახო ორგანოებს შეუძლიათ მიმოიხილონ ჯგუფი ოპერაციები 3 წლის განმავლობაში.

საოპერაციო გარემო - საქართველოს ბაზარზე პოზიციონირება წარმოშობს დამატებით ეკონომიკურ, პოლიტიკურ, სოციალურ, სამართლებრივ და საკანონმდებლო რისკებს უფრო განვითარებულ ბაზართან შედარებით. კანონები და რეგულაციები, საგადასახადო და მარეგულირებელი ჩარჩოები ზეგავლენას ახდენენ საქართველოში ბიზნესის სწრაფ განვითარებაზე. საქართველოს მომავალ ეკონომიკურ კურსზე ზემოქმედებას ახდენს მთავრობის მიერ მიღებული ფისკალური და მონეტარული პოლიტიკა, საკანონმდებლო, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ გარემოსთან ერთად.

21. წინა პერიოდის შეცდომა

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობამ აღმოაჩინა წინა პერიოდის შეცდომა. შეცდომები უკავშირდებოდა არასწორ სააღრიცხვო პოლიტიკას. შესწორებული სააღრიცხვო პოლიტიკისთვის იხილეთ განმარტებითი შენიშვნა 23. ქვემოთ მოცემულია საკითხების ჩამონათვალი, რომელიც განაპირობებდა შეცდომებს სააღრიცხვო პოლიტიკაში.

ა) ჯგუფი საიჯარო ვალდებულების საწყისი აღიარებისას გადასახდელებში არ ითვალისწინებდა არსებითად ფიქსირებულ საიჯარო გადასახადელებს, გათვალისწინების შედეგად გაიზარდა აქტივების გამოყენების უფლების მუხლი და საიჯარო ვალდებულება, რასაც გავლენა ჰქონდა ცეთის ხარჯზე, ფინანსურ ხარჯებსა და საკურსო სხვაობაზე.

ბ) ჯგუფი მომწოდებლებისგან მიღებული ფასდაკლებით ამცირებდა რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულებას და არ ითვალისწინებდა, აღნიშნული მომწოდებლისგან შეძენილი საქონლის მარაგში დარჩენილ ნაწილს. გათვალისწინებით შედეგად შემცირდა მარაგების თვითღირებულება და გაიზარდა გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება.

გ) ჯგუფი მომხმარებელთა ლოიალურობის პროგრამის ფარგლებში მათ მიმართ გაცემული ბონუს ქულების აღრიცხვისას გარიცების ფასს არ ანაწილებდა თითოეულ შესასრულებელ ვალდებულებაზე განცალკევებით. ბონუს ქულების საფუძველზე წარმოქმნილი სახელშეკრულებო ვალდებულება იყო შემცირებული. შეცდომის შესწორების შედეგად გაიზარდა სახელშეკრულებო ვალდებულება და შემცირდა ამონაგები.

დ) ჯგუფი ობლიგაციებზე საპროცენტო ხარჯის დარიცხვისას არ ითვალისწინებდა ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის შედეგად ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ცვალებადობას. ობლიგაციებზე საპროცენტო ხარჯი აღიარდებოდა საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შესაბამისად, ნაცვლად განახლებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთისა. შეცდომის შესწორების შედეგად შემცირდა საპროცენტო ხარჯი 2019 წელს. ჯგუფს არასწორად ქონდა გამოყოფილი ობლიგაციების მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ნაწილი.

ე) ჯგუფი მომწოდებლიდან მიღებულ ფასდაკლებებს აღიარებდა სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში. სახელშეკრულებო პირობების შესაბამისად მიღებული ფასდაკლებებით მცირდებოდა სავაჭრო ვალდებულებები. ხარვეზის შესწორების შედეგად შემცირდა სავაჭრო მოთხოვნების და სავაჭრო ვალდებულებების ნაშთი.

ვ) ხარჯების განაწილება არ შესაბამებოდა მათ ფუნქციებს. ხარვეზის არსებითი ნაწილი უკავშირდებოდა მარაგების ჩამოწერას დანაკლისის გაუვარგისების გამო, ასევე კომუნალურ და ხელფასის ხარჯებს.

წინა პერიოდის შესწორებებს არ ჰქონდა ეფექტური საოპერაციო, საინვესტიციო და საფინანსო საქმიანობიდან მიღებულ წმინდა ფულად ნაკადებზე.

ნიკორა ტრეიდი ჯგუფი

კონსლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

21. წინა პერიოდის შეცდომა (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემული ცხრილები გვიჩვენებს სააღრიცხო შეცდომით გამოწვეული შესწორების ეფექტს შესადარისი პერიოდის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების შესაბამის მუხლებზე და მათ საწყის ნაშთებზე:

	წარდგენილი 31.12.2019	კორექტირება					შესწორებული 31.12.2019
		ა	ბ	გ	დ	ე	
აქტივების გამოყენების უფლება	92,277	11,933	-	-	-	-	104,210
სულ გრძელვადიანი აქტივები	184,601	11,933	-	-	-	-	196,534
მარაგები	45,589	-	(4,824)	-	-	-	40,765
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	9,567	-	-	-	-	(5,690)	3,877
მოკლევადიანი აქტივები	58,394	-	(4,824)	-	-	(5,690)	47,880
სულ აქტივები	242,995	11,933	(4,824)	-	-	(5,690)	244,414
დაგროვილი ზარალი	(27,043)	2,039	(4,824)	(1,701)	356	-	(31,173)
სულ კაპიტალი	16,312	2,039	(4,824)	(1,701)	356	-	12,182
ობლიგაციები და სესხები	38,703	-	-	-	(145)	-	38,558
საიჯარო ვალდებულებები	86,396	9,430	-	-	-	-	95,826
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები	125,099	9,430	-	-	(145)	-	134,384
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	74,501	-	-	1,701	-	(5,690)	70,512
ობლიგაციები და სესხები	9,146	-	-	-	(211)	-	8,935
საიჯარო ვალდებულებები	17,937	464	-	-	-	-	18,401
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები	101,584	464	-	1,701	(211)	(5,690)	97,848
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	242,995	11,933	(4,824)	-	-	(5,690)	244,414
	წარდგენილი 1.1.2019	კორექტირება					შესწორებული 1.1.2019
		ა	ბ	გ	დ	ე	
მარაგები	33,137	-	(3,013)	-	-	-	30,124
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	8,259	-	-	-	-	(2,866)	5,393
მოკლევადიანი აქტივები	44,088	-	(3,013)	-	-	(2,866)	38,209
სულ აქტივები	129,943	-	(3,013)	-	-	(2,866)	124,064
დაგროვილი ზარალი	(11,555)	-	(3,013)	(1,324)	-	-	(15,892)
სულ კაპიტალი	16,730	-	(3,013)	(1,324)	-	-	12,393
ობლიგაციები და სესხები	38,660	-	-	-	(241)	-	38,419
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები	38,660	-	-	-	(241)	-	38,419
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	64,412	-	-	1,324	-	(2,866)	62,870
ობლიგაციები და სესხები	10,141	-	-	-	241	-	10,382
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები	74,553	-	-	1,324	241	(2,866)	73,252
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	129,943	-	(3,013)	-	-	(2,866)	124,064

ნიკორა ტრეიდი ჯგუფი

კონსლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

21. წინა პერიოდის შეცდომა (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემული ცხრილები გვიჩვენებს სააღრიცხო შეცდომით გამოწვეული შესწორების ეფექტს შესადარისი პერიოდის მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაზე:

	წარდგენილი 2019	კორექტირება					შესწორებული 2019
		ა	ბ	გ	დ	ვ	
ამონაგები	440,281	-	-	(481)	-	-	439,800
გაყიდული პროდუქტის თვითდირებულება	(324,705)	-	(1,811)	-	-	(917)	(327,433)
მარაგების გაუფასურება და დანაკლისი	-	-	-	-	-	(7,866)	(7,866)
საერთო მოგება	115,576	-	(1,811)	(481)	-	(8,783)	104,501
მიწოდების ხარჯები	(58,352)	2,441	-	-	-	(30,679)	(86,590)
ადმინისტრაციული ხარჯები	(47,499)	(72)	-	104	-	35,817	(11,650)
სხვა შემოსავალი	819	-	-	-	-	-	819
საოპერაციო მოგება	10,544	2,369	(1,811)	(377)	-	(3,645)	7,080
ფინანსური ხარჯები	(15,078)	530	-	-	356	-	(14,192)
ზარალი საკურსო სხვაობიდან	(7,309)	(860)	-	-	-	-	(8,169)
სხვა არსაობერაციო ხარჯები	(2,135)	-	-	-	-	2,135	-
ზარალი დაბეგვრამდე	(13,978)	2,039	(1,811)	(377)	356	(1,510)	(15,281)
მოგების გადასახადის (ხარჯი)/აღდგენა	(1,510)	-	-	-	-	1,510	-
წლის ზარალი	(15,488)	2,039	(1,811)	(377)	356	-	(15,281)
სხვა სრული შემოსავალი	2,645	-	-	-	-	-	2,645
ძირითადი საშუალების გადაფასება							
სრული ზარალი	(12,843)	2,039	(1,811)	(377)	356	-	(12,636)

22. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ ჯგუფმა გახსნა 26 ახალი მაღაზია.

ნიკორა ტრეიდი ჯგუფი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

23. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა მოცემულია ქვემოთ. აღნიშნული პოლიტიკა თანმიმდევრულადაა გამოყენებული კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ყველა ინფორმაციაზე, თუ ეს სხვაგვარად არაა აღნიშნული.

23.1 ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

ა) ფუნქციონალური და წარსადგენი ვალუტა

ოპერაციებში ჯგუფი ფუნქციონალურ ვალუტად იყენებს ქართულ ლარს, რომელსაც მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს ჯგუფის ოპერაციებზე. ამგვარად, მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისათვის შეფასების ვალუტად ჯგუფი იყენებს ქართულ ლარს. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ათას ლარში.

ბ) უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები და ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები საწყისად აღიარდება ოპერაციის დღის კურსის შესაბამისად. უცხოურ ვალუტაში ასახული აქტივები და ვალდებულებები გადაიანგარიშება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ვალუტის გაცვლის ოფიციალური კურსის შესაბამისად, წლის ბოლოსათვის. კონვერტაციის დროს წარმოშობილი კურსთაშორის სხვაობები აისახება კონსოლიდირებული მოგებისა და ზარალის ანგარიშებზე.

წლის ბოლოს კონვერტაცია არ ეხება არაფულად აქტივებს. არაფულადი აქტივები, რომლებიც შეფასებულია უცხოური ვალუტით, პირვანდელი ღირებულების მეთოდით გადაიანგარიშება ოპერაციის შესრულების თარიღისათვის არსებული სავალუტო კურსით. ფინანსური ინსტრუმენტებიდან წარმოშობილი საკურსო მოგება და ზარალი წარდგენილია კონსოლიდირებულულ მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშებაში ნეტო სიდიდით.

2020 და 2019 წლის 31 დეკემბერს უცხოურ ვალუტაში არსებული ნაშთების კონვერტაციისთვის გამოყენებული ბოლო გაცვლითი კურსი იყო შემდეგი:

	დოლარი	ევრო
2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	3.2766	4.0233
2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	2.8677	3.2095

23.2 ამონაგები მომხმარებელთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან

ჯგუფი აღიარებს ამონაგებს დაპირებული საქონლის მომხმარებლებისთვის გადაცემისას, იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომლის მიღების უფლებასაც ჯგუფი მოელის ამ საქონლის გადაცემის სანაცვლოდ. ჯგუფი იყენებს ხუთ საფეხურიან მოდელს მომხმარებელთან გაფორმებული ყველა ხელშეკრულების მიმართ:

- მომხმარებლებთან ხელშეკრულების იდენტიფიცირება;
- სახელშეკრულებო ვალდებულებების დადგენა;
- გარიგების ფასის განსაზღვრა;
- გარიგების ფასის მიკაუთვნება სახელშეკრულებო ვალდებულებასთან;
- ამონაგების აღიარება, როდესაც (ან თუ) პირი სახელშეკრულებო ვალდებულებას შეასრულებს.

ჯგუფი ამონაგებს აღიარებს სახელშეკრულებო ვალდებულების შესრულებისას, ანუ მაშინ, როდესაც შესაბამის ვალდებულებასთან დაკავშირებულ საქონელზე “კონტროლი” მომხმარებელს გადაეცემა.

შესასრულებელი ვალდებულება და ამონაგების აღიარების დროულობა

ჯგუფის ამონაგები მოიცავს საცალო მაღაზიებში მარაგების გაყიდვას. მომხმარებლებზე კონტროლი გადადის მომხმარებლების მიერ საცალო მაღაზიებში პროდუქციის გაყიდვიდან და შესაბამისად ჯგუფი ამონაგებს აღიარებს დროის გარკვეულ მონაკვეთში. ჯგუფი თავის შეთანხმებები არის მარწმუნებელი. ამონაგების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც მოსალოდნელია მოცემული ღირებულებიდან ეკონომიკური სარგებლის შემოსვლა და შესაძლებელია ამონაგების თანხის საიმედო შეფასება, მიუხედავად იმისა როდის მოხდება ანაზღაურება. ამონაგების შეფასება ხდება მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების რეალური ღირებულების მიხედვით, ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პირობებისა და ვადების საფუძველზე, გადასახადების გამოკლებით. მომხმარებლებს არ აქვთ უფლება რომ პროდუქცია დაბრუნონ ან ჩაანაცვლონ.

ნიკორა ტრეიდი ჯგუფი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

23. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

გარიგების ფასის განსაზღვრა

კომპანია ამონაგებს იღებს ფიქსირებული ფასით. ფასები შესაძლოა შეიცვალოს პერიოდულად, თუმცა მომხმარებელმა თითოეულ პროდუქციაზე იცის ფასი ყიდვამდე. მომხმარებელი ფულს იხდის პროდუქციის შესყიდვის მომენტში. შესაბამისად ხელმძღვანელობა არ აკორექტირებს ამონაგებს ფულის დროითი ღირებულების გამო.

ჯგუფის საცალო გაყიდვების მიმართულება ახორციელებს ერთგული მომხმარებლის წამახალისებელ პროგრამას. ჯგუფი მომხმარებლებს სთავაზობს ე.წ. „ბონუს ბარათებს”, რომელზეც თანხის დარიცხვა ხდება მომხმარებლის მიერ პროდუქციის შესწყიდვის პროპორციულად. ბარათის მფლობელს მომავალში ნიკორას სუპერმარკეტში ნებისმიერი პროდუქტის შეძენის საშუალება აქვს. მოცემული ქულები ჯგუფისთვის წარმოადგენს სახელშეკრულებო ვალდებულებას. ტრანზაქციის ფასს წარმოადგენს მომხმარებლისგან მიღებული ფული და ფულის ეკვივალენტები, რომელიც ნაწილდება შესყიდვის მომენტში შესასრულებელ და ბონუს ქულების საფუძველზე შესასრულებელ ვალდებულებებს შორის.

შესასრულებელ ვალდებულებებს შორის ღირებულების გადანაწილება

ჯგუფი გარიგების ფასს თითოეულ შესასრულებელ ვალდებულებაზე ანაწილებს განცალკევებით გასაყიდი შედარებითი ფასის საფუძველზე, ჯგუფი ხელშეკრულების დაწყებისას განსაზღვრავს თითოეული განსხვავებული საქონლის ან მომსახურების განცალკევებით გასაყიდი ფასს, რომელიც საფუძვლად უდევს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ თითოეულ შესასრულებელ ვალდებულებას და შემდეგ გარიგების ფასი ამ განცალკევებით გასაყიდი ფასების პროპორციულად დაწილდება.

მომხმარებელთა წახალისების პროგრამის ფარგლებში მომხმარებელზე გაცემული ბონუს ქულები აღირიცხება იმ ამონაგებისგან განცალკევებით, რომლის ფარგლებშიც გაიცა ბონუს ქულა. მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების რეალური ღირებულება რეალიზაციის საწყის ეტაპზე ნაწილდება ბონუს ქულებსა და რეალიზაციის სხვა კომპონენტებს შორის. მომხმარებელზე გაცემული ბონუს ქულების სახელშეკრულებო ღირებულება მათ განაღებამდე აღიარდება, როგორც საკონტრაქტო ვალდებულება ვალდებულებების მუხლში, რომელიც ამონაგებში აღიარდება პროდუქციის მიწოდების პროპორციულად.

23.3 ხარჯები

ხარჯების აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, თუ წარმოიშობა მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემცირება, რაც დაკავშირებულია აქტივის შემცირებასა ან ვალდებულების ზრდასთან, რაც შეიძლება საიმედოდ განისაზღვროს. ხარჯები გაწევისთანავე აღიარდება მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში, თუ ხარჯებიდან ეკონომიკური სარგებლის მოტანა მომავალში აღარა მოსალოდნელი ან თუ მომავალი ეკონომიკური სარგებელი აღარ აკმაყოფილებს ბალანსში აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს.

23.4 მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადის ხარჯი აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდში, როდესაც კომპანია გამოაცხადებს დივიდენდს. საქართველოს საგადასახადო სისტემის სპეციფიკურობის გათვალისწინებით, საქართველოში რეგისტრირებული კომპანიებისთვის აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო და საგადასახადო ღირებულებებს შორის არ არსებობს სხვაობები, რომელმაც შეიძლება გამოიწვიოს გადავადებული საგადასახადო აქტივების ან ვალდებულებების აღიარება.

23.5 გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა

გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდში რა პერიოდშიც წარმოიქმნება მავალდებულებელი მოვლენა. მავალდებულებელ მოვლენას წარმოადგენს ქმედება ან ფაქტი, რომელიც საქართველოს საგადასახადო კოდექსით განაპირობებს გადასახადის გადახდას. წინასწარ გადახდილი გადასახადები, რომლიდანაც მოსალოდნელია მომავალში ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღიარდება აქტივად.

23.6 გუდვილი

გუდვილი წარმოადგენს საქართოა გაერთიანების შედეგად წარმოქმნილ მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს, რომელიც ინდვიდუალურად არ არის განსაზღვრული და დამოუკიდებლად აღიარებული. გუდვილი აღირიცხება თვითღირებულებით გაუფასურების ზარალის გამოკლებით. გუდვილი განაწილებულია იმ ფულადი სახსრების წარმოქმნილი სინერგიით და წარმოადგენენ ჯგუფში ყველაზე დაბალ დონეს, რომელ დონეზეც ხელმძღვანელობა ახდენს გუდვილის მონიტორინგს. ფულადი სახსრების წარმომქნელი ერთეულები, რომლებზეც ხდება გუდვილის მიკუთხება გაუფასურებაზე ტესტირდება წელიწადში ერთხელ მაინც. გაუფასურების ზარალი

ნიკორა ტრეიდი ჯგუფი

კონსლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

23. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ფულადი სახსრების წარმოქმნელ ერთეულებზე თავდაპირველად ამცირებს იმ გუდვილის მიმდინარე დირებულებას, რომლიც მიკუთვნებულია ასეთ ერთეულზე. დარჩენილი გაუფასურების ზარალი პროპორციულად ნაწილდება ფულადი სახსრების წარმოქმნელ ერთეულში შემავალ სხვა აქტივებზე. გუდვილის გაუფასურების აღდგენა შემდგომ პერიოდებში არ ხდება. გაუფასურების ტესტან დაკავშირებული პროცედურების სანახავად იხილეთ განმარტებითი შენიშვნა 10.

23.7 ძირითადი საშუალებები

პროცედურების წარმოების, საქონლის მიწოდების ან ადმინისტრაციული მიზნებისთვის გამოყენებული მიწა და შენობები კონსლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარდგენილი გადაფასებული დირებულებით, რაც შემცირებულია ბოლო გადაფასების შემდეგ დაგროვილი ცვეთით და დაგროვილი გაუფასურების ზარალის (თუკი გაუფასურებას ქონდა ადგილი) დირებულებით. ძირითადი საშუალების გადაფასების დროს, გადაფასების დღისათვის დაგროვილი ცვეთა აკლდება მთლიან საბალანსო დირებულებას და ნეტო თანხა გადაანგარიშდება აქტივის გადაფასებული თანხით. გადაფასებები დამოუკიდებელ შემფასებელთა მიერ ტარდება ისეთი ინტერვალით, რომ აქტივის საბალანსო დირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს იმ დირებულებისაგან რაც მას ექნებოდა პერიოდის ბოლოს, რომ მომხდარიყო მისი რეალური დირებულებით შეფასება. იმ შემთხვევაში, როდესაც ადგილი აქვს გარემოებების არსებითად ცვლილებას, რეალური დირებულება ფასდება ყოველწლიურად.

ძირითადი საშუალებების გადაფასებიდან მიღებული შემოსავალი ჩაირთვება სხვა სრულ შემოსავლებში (გარდა იმ შემთხვევისა როდესაც იმავე აქტივთან დაკავშირებული გადაფასების რეზერვის შემცირება წინა პერიოდში უკვე აღიარებული იყო მოგება-ზარალში, ასეთ შემთხვევაში გადაფასების რეზერვის ზრდა მოგება-ზარალზე აღირიცხება წინა პერიოდში შემცირებული თანხის მოცულობით), ხოლო გადაფასების რეზერვი კაპიტალში. საბალანსო დირებულების შემცირება, რომელიც გამოწვეულია გადაფასებით აღირიცხება მოგება-ზარალში, რადგან საბალანსო დირებულება აღმატება ძირითადი საშუალების რეალურ დირებულებას, ხოლო თუ არსებობს წინა პერიოდში ძირითადი საშუალების გადაფასებით წარმოქმნილი რეზერვი ხდება მისი შემცირება. გადაფასების რეზერვის გადატანა ხდება გაუნაწილებელ მოგებაზე თუ მოხდა მასთან დაკავშირებული ძირითადი საშუალებების გაყიდვა ან სხვა ფორმით მისი აღიარების შეწყვეტა.

ძირითადი საშუალებების სხვა ჯგუფები, გარდა მიწისა და შენობებისა, აღირიცხება თვითღირებულებით, რაც მცირდება დაგროვილი ცვეთისა და დაგროვილი გაუფასურების ზარალის თანხებით. თვითღირებულება განისაზღვრება შესყიდვის ფასით, იმპორტთან დაკავშირებული გადასახადებით, გამოუკვითავი გადასახადებითა და სხვა პირდაპირი ხარჯებით. როცა ძირითადი საშუალებები შეიცავს სხვადასხვა კომპონენტებს, რომლებსაც გააჩნიათ სხვადასხვა სარგებლობის ვადები, ისინი აღირიცხებიან ცალკ-ცალკ. როგორც ძირითადი საშუალებების ცალკეული კომპონენტები. ძირითადი საშუალებების კომპონენტების ჩანაცვლებასთან დაკავშირებული ხარჯები, კაპიტალიზირდება იმ კომპონენტის საბალანსო დირებულებასთან ერთად, რომელიც ჩამოწერილ იქნა. სხვა დანახარჯები კაპიტალიზირდება იმ შემთხვევაში, თუ შესაძლებელია ეკონომიკური სარგებლის მიღება მომავალში. ყველა სხვა ხარჯი, მათ შორის შეკეთება-განახლება აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში მისი მოხდენისთანავე.

ძირითადი საშუალების ობიექტის აღიარება წყდება მისი გასხვისებისას ან მაშინ, როდესაც მისი შემდგომი გამოყენებიდან მომავალში ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარა მოსალოდნელი. მოგება ან ზარალი ძირითადი საშუალებების გასვლის შედეგად განისაზღვრება საბალანსო დირებულებისა და მიღებული წმინდა ანაზღაურების სხვაობით.

ცვეთის დარიცხვა ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში წრფივი მეთოდით, თითოეული აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის შეფასების საფუძველზე. ცვეთის დარიცხვა იწყება მას მერე, რაც აქტივი არის ისეთ მდგომარეობაში, რომელიც შეესაბამება ხელმძღვანელობის მიერ დასახულ მიზნებს. ცხრილი გვიჩვენებს ძირითადი საშუალების ჯგუფების სასარგებლო მომსახურების ვადებს.

მომსახურების წელი

შენობები	30
მნენა-დანადგარები	5
იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობა	7-10
ოფისის აღჭურვილობა	5
ტრანსპორტი	5

ნიკორა ტრეიდი ჯგუფი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

23. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

23.8 არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივები, რომლებსაც სასარგებლო გამოყენების სასრული ვადა აქვთ, აღირიცხება თვითღირებულებით, რომელსაც აკლდება დაგროვილი ამორტიზაცია და დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. ამორტიზაცია გამოითვლება დარიცხვის წრფივი მეთოდით მათი სასარგებლო გამოყენების ვადაზე, რომელიც შეადგენს 1-15 წელს. სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადა და ამორტიზაციის მეთოდი გადაიხედება ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს და ნებისმიერი შეტანილი ცვლილების ეფექტი აღირიცხება პერსპექტიულად.

არამატერიალური აქტივები, რომლებსაც სასარგებლო გამოყენების უსასრულო ვადა აქვთ, აღირიცხება თვითღირებულებით, რომელსაც აკლდება დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. სასარგებლო მომსახურების განუსაზღვრელი ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ვადებისა და მეთოდების გადახედვა ხდება მინიმუმ ყოველი საანგარიშგებო წლის ბოლოს.

არამატერიალური აქტივის აღიარების შეწყვეტა ხდება მისი გასხვისების დროს ან მაშინ, როცა მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო კონტროლის უფლების გადაცემა გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, არამატერიალური აქტივების აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი განისაზღვრება საბალანსო ღირებულებისა და მიღებული წმინდა ანაზღაურების სხვაობით.

23.9 იჯარა

იჯარის იდენტიფიკაცია

ხელშეკრულების დაწყებისას ჯგუფი აფასებს, მთლიანად ხელშეკრულება არის თუ არა იჯარა, ან შეიცავს თუ არა იჯარას. ხელშეკრულება არის საიჯარო ხელშეკრულება, ან შეიცავს იჯარას, თუ ხელშეკრულების მეშვეობით ხდება იდენტიფიცირებული აქტივის კონტროლის უფლების გადაცემა გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ანაზღაურების მიღების სანაცვლოდ. იმის დასადგენად, ესა თუ ის ხელშეკრულება გადასცემს თუ არა მომხმარებელს იდენტიფიცირებული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ჯგუფი აფასებს, გამოყენების პერიოდის განმავლობაში მომხმარებელს გააჩნია თუ არა შემდეგი ორივე უფლება:

- ხელშეკრულებაში იდენტიფიცირებული აქტივიდან პრაქტიკულად მთლიანი სარგებლის მიღების უფლება და
- იდენტიფიცირებული აქტივის გამოყენების წესის განსაზღვრის უფლება

საწყისი აღიარება

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, კომპანია აღიარებს აქტივების გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებას, გარდა:

- იჯარისა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს და
- იჯარისა, რომლის ვადა 12 თვეზე ნაკლებია.

იჯარა ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარდება როგორც:

- აქტივი, რომელიც წარმოადგენს იჯარის ვადის განმავლობაში, იჯარის ობიექტის გამოყენების უფლებას და
- ვალდებულება საიჯარო გადასახდელების ანაზღაურებისთვის.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის საიჯარო გადახდები, რომლებიც გაითვალისწინება საიჯარო ვალდებულების შეფასებაში, მოიცავს იჯარის ვადის განმავლობაში საიჯარო აქტივის გამოყენების უფლებასთან დაკავშირებულ შემდეგი სახის გადახდებს, რომლებიც განხორციელებული არ არის იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის:

- ა) ფიქსირებულ გადახდებს (მათ შორის, არსებითად ფიქსირებულ), მისაღები წამახალისებელი საიჯარო გადახდების გამოკლებით;
- ბ) ინდექსზე ან განაკვეთზე დამოკიდებულ ცვლად საიჯარო გადახდებს, რომლებიც თავდაპირველად შეფასებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის ინდექსის, ან განაკვეთის გამოყენებით
- გ) თანხებს, რომლებსაც მოსალოდნელია, რომ მოიჯარე გადაიხდის ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით;

ნიკორა ტრეიდი ჯგუფი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

23. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

დ) შესყიდვის არჩევანის უფლების ფასს, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს ამ უფლებას

ე) იჯარის ვადამდე შეწყვეტისთვის ჯარიმების გადახდას, თუ იჯარის ვადა ასახავს მოიჯარის მიერ იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლების გამოყენებას.

საიჯარო გადახდები მოიცავს გარკვეულ არსებითად ფიქსირებულ საიჯარო გადახდებს. არსებითად ფიქსირებული საიჯარო გადახდები ისეთი გადახდებია, რომლებიც ფორმის მიხედვით შეიძლება ცვალებადობას ითვალისწინებდეს, მაგრამ, თავისი არსით, გარდაუვალი გადახდებია. არსებითად ფიქსირებული საიჯარო გადახდები იმ შემთხვევაში არსებობს, როდესაც გადახდები იმგვარადაა სტრუქტურირებული, როგორც ცვლადი საიჯარო გადახდები, მაგრამ მათთვის დამახასიათებელი არ არის ნამდვილი ცვალებადობა. ამგვარი გადახდები მოიცავს ისეთ ცვალებად პირობებს, რომლებსაც რეალური ეკონომიკური შინაარსი არ გააჩნია.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის ჯგუფი აქტივების გამოყენების უფლებას თვითორებულებით აფასებს. აქტივების გამოყენების უფლების თვითორებულება მოიცავს:

- საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველ შეფასებას,
- საიჯარო გადახდებს, რომლებიც უკვე განხორციელებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ან ამ თარიღამდე, მიღებული წამახალისებელი საიჯარო გადახდების გამოკლებით;
- მოიჯარის მიერ გაწეულ თავდაპირველ პირდაპირ დანახარჯებს; და
- იმ დანახარჯების შეფასებას, რომლებსაც მოიჯარე გასწევს საიჯარო აქტივის დემონტაჟისა და ლიკვიდაციის დროს, იმ ადგილის აღსადგენად, სადაც განთავსებულია აქტივი, ან საიჯარო აქტივის აღსადგენად ისეთ მდგომარეობაში მოყვანის მიზნით, რაც მოითხოვება საიჯარო ხელშეკრულების პირობებით.

შემდგომი შეფასება

იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ საიჯარო ვალდებულება იზრდება პროცენტის ასახვით და მცირდება განხორციელებული საიჯარო გადახდებით. აქტივების გამოყენების უფლება მცირდება დაგროვილი ცვეთით და დაგროვილი გაუფასურების გამოკლებით. თუ საიჯარო ხელშეკრულების თანახმად საიჯარო აქტივზე საკუთრების უფლება იჯარის ვადის დასრულებისას მოიჯარეს გადაეცემა, ან აქტივების გამოყენების უფლების თვითორებულება ასახავს მოიჯარის გარზრახვას, რომ ის გამოიყენებს აქტივის შესყიდვის არჩევანის უფლებას, აქტივს ცვეთა ერიცხება იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან საიჯარო აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებამდე. სხვა შემთხვევაში, აქტივების გამოყენების უფლებას ცვეთა ერიცხება იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან შემდეგ ორ თარიღს შორის უფრო ადრინდელ თარიღამდე: აქტივების გამოყენების უფლების სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებისა და იჯარის ვადის დასრულების თარიღი. საიჯარო აქტივი ამორტიზდება საიჯარო ხელშეკრულების ვადას დამტებული ხელმძღვანელობის მიერ გაგრძელების უფლების შეფასების პერიოდზე. აქტივის გამოყენების უფლების პერიოდი მოიცავს 1-12 წელს.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ კომპანია ხელახლა აფასებს საიჯარო ვალდებულებას, საიჯარო გადახდების ცვლილებების ასახვის მიზნით. საიჯარო ვალდებულების ხელახლი შეფასების შედეგად მიღებული თანხა აღიარდება, როგორც აქტივების გამოყენების უფლების კორექტირება. თუმცა, თუ აქტივების გამოყენების უფლების საბალნესო ღირებულება მცირდება ნულამდე და ამავე დროს მცირდება საიჯარო ვალდებულების შეფასებაც, ხელახლი შეფასების თანხის დარჩენილი ნაწილი აღიარდება მოგება/ზარალში. საიჯარო ვალდებულება ხელახლა ფასდება გადასინჯული საიჯარო გადახდების და გადასინჯული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, ნებისმიერ შემდეგ შემთხვევაში, თუ: შეიცვალა იჯარის ვადა, ან შეიცვალა საიჯარო აქტივის შესყიდვის არჩევანის უფლების შეფასება.

თუ შეიცვალა თანხები, რომელთა გადახდაც მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიის პირობის ფარგლებში ან შეიცვალა მომავალი საიჯარო გადახდები იმის გამო, რომ შეიცვალა ამ გადახდების განსაზღვრისთვის გამოსაყენებელი ინდექსი ან განაკვეთი, საიჯარო ვალდებულება ხელახლა ფასდება იჯარის ვადის დასწყისში განსაზღვრული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც საიჯარო გადახდების ცვლილება გამოწვეულია ცვლადი საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებით.

როცა კომპანია ახდენს იჯარის სახელშეკრულებო პირობების მოდიფიკაციას, ამ შემთხვევაში, აღრიცხვა დამოკიდებულია მოდიფიკაციის შინაარსზე:

- მოდიფიკაცია აისახება, როგორც განცალკევებული იჯარა, თუ მოდიფიკაციის შედეგად იზრდება გამოყენების სფერო და ანაზღაურება იზრდება გაზრდილი გამოყენების სფეროს შესაფერისი ანაზღაურებით.

ნიკორა ტრეიდი ჯგუფი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

23. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

- იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომელიც არ აღირიცხება, როგორც განცალკევებული იჯარა, იჯარის მოდიფიკაციის ძალაში შესვლის თარიღისთვის მოიჯარე ხელახლა აფასებს საიჯარო ვალდებულებას გადასინჯული საიჯარო გადახდების დისკონტირებით გადასინჯული დისკონტირების განაკვეთის საფუძველზე.
- იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომლის შედეგად მცირდება იჯარის მოქმედების სფერო, მცირდება აქტივების გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულება იჯარის ნაწილობრივ ან სრულად შეწყვეტის ასახვის მიზნით, მოგება/ზარალში აღიარდება ნებისმიერი შემთხვეულია ან ზარალი, რომელიც დაკავშირებულია იჯარის ნაწილობრივ ან მთლიანად შეწყვეტასთან; საიჯარო ვალდებულება შემდგომში კორექტირდება იმგვარად, რომ მისმა საბალანსო ღირებულებამ ასახოს მოდიფიცირებული საიჯარო გადასახდელები მოდიფიცირებული ვადის განმავლობაში, რომლებიც დადისკონტირებულია მოდიფიკაციის თარიღისთვის არსებული განაკვეთით. ასეთ დროს, აქტივების გამოყენების უფლებაც შესაბამისი თანხით კორექტირდება.

ჯგუფი არასაიჯარო კომპონენტებს არ გამოაცალკევებს საიჯარო კომპონენტებისგან და ამის ნაცვლად თითოეული საიჯარო კომპონენტი და მასთან დაკავშირებული არასაიჯარო კომპონენტი აღრიცხება, როგორც ერთი საიჯარო კომპონენტი.

იჯარის ვადის განსაზღვრა

იჯარის ვადა არის იჯარის არაგაუქმებადი პერიოდი, რომლის განმავლობაშიც მოიჯარეს აქვს საიჯარო აქტივების გამოყენების უფლება, შემდეგ პერიოდებთან ერთად: ა) პერიოდები, რომლებსაც მოიცავს იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლება (მათ შორის მიღებული საქმიანი პრაქტიკით გამყარებული), თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე ამ უფლებას გამოიყენებს; და ბ) პერიოდები, რომლებსაც მოიცავს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლება, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე ამ უფლებას არ გამოიყენებს.

ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას იჯარის ვადის დადგენისას. იმის შესაფასებლად, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლებას, ჯგუფი განიხილავს ყველა სათანადო ფაქტს და გარემოებას, რომელიც მოიჯარეს ეკონომიკურ სტიმულს უქმნის, გამოიყენოს იჯარის გაგრძელების უფლება, ან არ გამოიყენოს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლება. ჯგუფი ხელახლა აფასებს, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ ის გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლებას, იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება რაიმე მნიშვნელოვანი მოვლენა, ან მნიშვნელოვნად შეიცვლება გარემოებები, რომლებიც: ა) მოიჯარის კონტროლს ექვემდებარება; და ბ) გავლენას ახდენს იმის შეფასებაზე, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული არ ჰქონდა იჯარის ვადის დადგენისას, ან არ გამოიყენებს ისეთ უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული ჰქონდა იჯარის ვადის განსაზღვრისას.

ზღვრული სასესხო განაკვეთი

ზღვრული სასესხო განაკვეთი არის, საპროცენტო განაკვეთი, რომლის გადახდაც მსგავს ეკონომიკურ გარემოში მოუწევდა მოიჯარეს აქტივების გამოყენების უფლების ღირებულების მსგავსი ღირებულების აქტივის მოსაპოვებლად საჭირო სესხით სარგებლობისთვის, რომელსაც მსგავსი ვადა და უზრუნველყოფა ექნებოდა. ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას ზღვრული სასესხო განაკვეთის დადგენისთვის. დაკვირვებადი მონაცემების გამოყენებით განისაზღვრება მირითადი განაკვეთი, რომელიც კორექტირდება მოიჯარისთვის დამახასიათებელი სპეციფიკური ფაქტორებით და უზრუნველყოფის (იჯარის ობიექტის) მახასიათებლებით.

საიჯარო გადახდების განსაზღვრა

საქართველოში ხშირად იჯარის ხელშეკრულება არ მოიცავს ჩანაწერს (ან მოიცავს არასრულ ჩანაწერს) იჯარის განახლების/გაგრძელების შესახებ. ზემოთხსენებული უფლების არსებობა გამყარებულია მიღებული საქმიანი პრაქტიკის შესაბამისად. ჯგუფი ამგვარ მიღებულ საქმიან პრაქტიკას განიხილავს ხელშეკრულების შემადგენელ ნაწილად. ასეთი შემთხვევებისთვის, საიჯარო ვალდებულების განსაზღვრისას შეფასებული საიჯარო გადახდები არის უცვლელი მთელი საიჯარო ვადის განმავლობაში განახლებადი პერიოდის ჩათვლით. საიჯარო გადახდების განსაზღვრისთვის ხელმძღვანელობა აფასებს ხელშეკრულების ფიქსირებულ ფასს და არსებითად ფიქსირებულ საიჯარო გადასახდელებს.

მოკლევადიანი იჯარა, ცვლადი საიჯარო გადახდები და გრძელვადიანი იჯარა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს

ჯგუფმა გადაწყვიტა მოკლევადიან იჯარასთან და დაბალი ღირებულების მქონე საიჯარო აქტივის იჯარასთან მიმართებაში გამოიყენოს გათავისუფლება. ამ იჯარასთან დაკავშირებული საიჯარო გადახდები აღირიცხება

ნიკორა ტრეიდი ჯგუფი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

23. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ხარჯის სახით იჯარის ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდით. სხვა სისტემატური საფუძველი იმ შემთხვევაში გამოიყენება, თუ ეს საფუძველი უფრო ადეკვატურად ასახავს მოიჯარის მიერ სარგებლის მიღების სტრუქტურას/მოდელს.

ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც ასახული არ არის საიჯარო ვალდებულების შეფასებაში იმ პერიოდში, წარდგენილია მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, იმ პერიოდში რომელშიც წარმოიშვა ამ გადახდების გამომწვევი მოვლენა ან პირობა.

23.10 მატერიალური და არამატერიალური აქტივების გაუფასურება (გარდა გუდვილისა)

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ჯგუფი გადახედავს მატერიალური და არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულებებს, რომ განსაზღვროს, არსებობს თუ არა ამ აქტივების გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში, ფასდება ამ აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება იმისათვის, რომ განისაზღვროს გაუფასურების ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) მასშტაბი. თუ შეუძლებელია ცალკეული აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულების განსაზღვრა, კომპანია აფასებს იმ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელსაც ეს აქტივი მიეკუთვნება. თუ არსებობს განაწილების გონივრული და თანმიმდევრული საფუძველი, კორპორაციული აქტივები ასევე ნაწილდება ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ცალკეულ ერთეულებზეც, ან სხვა შემთხვევაში, ისინი ნაწილდება ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების უმცირეს ჯგუფზე, რომლისთვისაც შეიძლება განისაზღვროს განაწილების გონივრული და თანმიმდევრული საფუძველი.

განუსაზღვრელი სასარგებლო გამოყენების ვადის მქონე არამატერიალური აქტივები, ან ის არამატერიალური აქტივები, რომლებიც გამოყენებისთვის ჯერ არ არის ხელმისაწვდომი გაუფასურების გამოსავლენად მოწმდება მინიმუმ წელიწადში ერთხელ, და აგრეთვე მაშინ, როდესაც აქტივის გაუფასურების ნიშნები არსებობს.

ანაზღაურებადი ღირებულება არის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებასა და გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დასაბეგრი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს, რომლისთვისაც არ დაკორექტირებულა სამომავლოდ პროგნოზირებული ფულადი ნაკადები. თუ აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) ანაზღაურებადი ღირებულება შეფასებულია, როგორც მის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლები, მაშინ აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება მცირდება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე. გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება დაუყოვნებლივ მოგებაში ან ზარალში.

თუ გაუფასურების ზარალი შემდგომში შებრუნდება, აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება გაიზრდება და შეადგენს მისი ანაზღაურებადი ღირებულების გადასინჯვალ ღდენობას, მაგრამ ისე, რომ გაზრდილი საბალანსო ღირებულება არ აღემატებოდეს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა, წინა წლებში აქტივზე (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) გაუფასურების ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული. გაუფასურების ზარალის შებრუნების აღიარება ხდება დაუყოვნებლივ მოგებაში ან ზარალში.

23.11 მარაგები

მარაგების საწყისი აღიარება ხდება თვითღირებულებით და შემდგომ თვითღირებულებასა და წეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. თვითღირებულება მოიცავს შემენის, გადამუშავების და სხვა ხარჯებს, რომლებიც დაკავშირებულია მარაგების ტრანსპორტირებასა და დასაწყობებასთან. მარაგების თვითღირებულება მცირდება მიღებული ფასდაკლებით. სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების გადამუშავების დანახარჯები მოიცავს ისეთ დანახარჯებს, რომლებიც უშუალოდაა დაკავშირებული პროდუქციის ერთეულის წარმოებასთან. ასევე, მოიცავს სისტემატურად გასანაწილებელ მუდმივ და ცვლად ზედნადებ ხარჯებს, რომლებიც გაწეულია ნედლეულისა და მასალების მზა პროდუქციად გარდაქმნის, გადამუშავების პროცესში. მუდმივი საწარმოო ზედნადები ხარჯები ისეთი არაპირდაპირი საწარმოო დანახარჯებია, რომლებიც წარმოების მოცულობის ცვლილებასთან მიმართებაში უცვლელი რჩება. ცვლადი საწარმოო ზედნადები ხარჯები ისეთი არაპირდაპირი საწარმოო დანახარჯებია, რომლებიც იცვლება წარმოების მოცულობის ცვლილების პირდაპირობობიულად.

გაყიდვის შემთხვევაში მარაგები აღიარდება ხარჯად იმ პერიოდში, როდესაც აღიარდება მისი შესაბამისი ამონაგები. მარაგების ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებამდე ჩამოწერის თანხებიც აღიარდება იმ პერიოდის ხარჯად, როდესაც ხდება ჩამოწერა ან ადგილი აქცეს დანახარჯებს. მარაგების ნეტო სარეალიზაციო ღირებულების გაზრდით გამოწვეული ნებისმიერი ჩამოწერის უკუგატარების თანხა ზრდის გაუფასურებული მარაგების

ნიკორა ტრეიდი ჯგუფი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

23. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

საბალანსო ღირებულებას განახლებულ წეტო სარეალიზაციო ღირებულებასა და თვითღირებულებას შორის უმცირეს თანხამდე. მარაგები ჩამოიწერება ფიფო მეთოდით.

23.12 ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფს წარსული მოვლენის გამო აქვს მიმდინარე (იურიდიული თუ არაკონტრაქტული) ვალდებულება, მოსალოდნელია, რომ ჯგუფს მოეთხოვება ამ ვალდებულების გასტუმრება და შესაძლებელია ვალდებულების ოდენობის სათანადო სიზუსტით განსაზღვრა.

ანარიცხებად აღიარებული ოდენობა წარმოადგენს იმ თანხის ყველაზე ზუსტ შეფასებას, რომელიც საჭირო იქნება მიმდინარე ვალდებულების დასაფარად ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის, ამ ვალდებულებასთან დაკავშირებული რისკებისა და გაურკვევლობების გათვალისწინებით. როდესაც ანარიცხები ფასდება მიმდინარე ვალდებულების გასასტუმრებლად საჭირო ფულადი ნაკადებით, მისი საბალანსო ღირებულება არის ამ ფულადი ნაკადების დღევანდელი ღირებულება (თუ ფულის დროითი ღირებულების გავლენა მასზე არსებითა).

თუ ანარიცხების დაფარვისთვის საჭირო ეკონომიკური სარგებლის ნაწილობრივ ან მთლიანად მიღება მესამე მხარისგან არის მოსალოდნელი, მისაღები თანხის აღიარება აქტივად ხდება მაშინ, როდესაც ფაქტობრივად გარანტირებულია ანაზღაურების მიღება და მისაღები თანხის ოდენობის სარწმუნოდ შეფასება შესაძლებელია.

23.13 პირობითი აქტივები და ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუმცა განმარტებულია გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ფულადი ნაკადის გადინების ალბათობა დაფარვის მიზნით დაბალია. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუმცა განმარტებულია მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღებაა მოსალოდნელი.

23.14 ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივები შეიძლება დაკლასიფიცირდეს სამ კატეგორიად - „ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი“, „რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი“, ცვლილებების მოგებაში ან ზარალში ასახვით“, „რეალური ღირებულებით შეფასებული, ცვლილებების სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით“. ჯგუფის ხელმძღვანელობამ შეფასა, თუ რომელი ბიზნეს მოდელი შეესაბამება ჯგუფის ფინანსურ აქტივებს და ყველა აქტივი დააკლასიფირა შემდეგ კატეგორიად: „ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი“ და „რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი, ცვლილებების მოგებაში ან ზარალში ასახვით“.

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი

მოცემული აქტივები ძირითადად წარმოიქმნება მომხმარებლებისთვის საქონლისა და მომსახურების მიწოდებიდან (მაგ. სავაჭრო მოთხოვნები). ისინი საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური აქტივის შეძენასთან ან გამოშვებასთან და შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით, ეფაქტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, შემცირებული გაუფასურების რეზერვის მოცულობით.

სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი აღიარებულია პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებული მიდგომის საფუძველზე, რომლის მიხედვით არსებობის მანძილზე სავაჭრო მოთხოვნების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება რეზერვების მატრიცის გამოყენებით. ჯგუფი საკრედიტო ზარალის წარსულ მონაცემებს იყენებს ფინანსური აქტივების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად. ჯგუფი აფასებს ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების გადაუხდელობის ალბათობას. შემდეგ მოცემული ალბათობა მრავლდება მოსალოდნელ დანაკარგებზე, რომელიც გამოწვეულია ხელშეკრულების შეუსრულებლობის რისკიდან, რათა განისაზღვროს სავაჭრო მოთხოვნების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგი. სავაჭრო მოთხოვნები აღრიცხულია წმინდა ღირებულებით, რომლის გაუფასურების რეზერვიც აღრიცხულია განცალკევებულ ანგარიშზე ხარჯის კორესპონდენციით, რომელიც აღიარებულია ხარჯად მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. ჯგუფი სავაჭრო მოთხოვნების სრულ ღირებულებას ჩამოწერს რეზერვის მოცულობაზე, როდესაც განსაზღვრავს რომ სავაჭრო მოთხოვნა აღარ ექვემდებარება დაბრუნებას.

ნიკორა ტრეიდი ჯგუფი

კონსლიტინგის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

23. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით მოიცავს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს და ფული და ფულის ეკვივალენტებს. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს სალაროში არსებულ ფულს და ბანკში არსებულ თანხებს.

ფინანსური ვალდებულებები

მიზნიდან გამომდინარე ჯგუფი მის ფინანსურ ვალდებულებებს აკლასიფიცირებს შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთით: რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებად. სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს შემდეგს: სესხებს და ობლიგაციებს, სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს.

ფინანსური ვალდებულებები საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური ვალდებულებების გამოშვებასთან. მსგავსი პროცენტის მატარებელი ვალდებულებები შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, რომელიც უზრუნველყოფს მუდმივი განაკვეთით ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებაზე საპროცენტო ხარჯის დარიცხვას. ნებისმიერი ფინანსური ვალდებულებისთვის საპროცენტო ხარჯი მოიცავს საწყის გარიგების ხარჯებს და ნებისმიერ დამატებით გადასახდელს ვალდებულების გამოსყიდვისთვის.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა

ჯგუფი ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს ურთიერთგადაფარვს მაშინ, როდესაც ურთიერთგადაფარვა იურიდიულად არ არის შეზღუდული და ჯგუფი გეგმავს ანგარიშწორებას ნეტო საფუძველზე ან ფინანსური აქტივის მიღებას და ვალდებულების დაფარვას გეგმავს ერთგვაროვნად.

23.15 სააქციო და საემისიო კაპიტალი

სააქციო კაპიტალი განსაღვრულია კომპანიის მფლობელების მიერ. აქციების გაყიდვით მიღებული ანაზღაურება ფასდება რეალური ღირებულებით. ნომინალურ ღირებულებაზე ნამეტით გამოშვებული და გაყიდული აქციებიდან მიღებას და ვალდებულების დაფარვას გეგმავს ერთგვაროვნად.

23.16 დივიდენდები

დივიდენდების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც წარმოშობილია მათი გადახდის იურიდიული მოვალეობა. დივიდენდები აღიარდება როგორც ვალდებულება და შესაბამისი თანხით მცირდება კაპიტალი. საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცებამდე გამოქვეყნებული დივიდენდები განიმარტება ბალანსის შემდგომ მოვლენებში.

სააქციო საზოგადოება ნიკორა ტრეიდი

მმართველობის ანგარიშგება

კონსოლიდირებული

2020 წელი

წარმომადგენლობა და დათქმა

წინამდებარე დოკუმენტი მომზადებულია სააქციო საზოგადოება „ნიკორა ტრეიდის“ მიერ „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების საფუძველზე და წარმომადგენს ჯგუფის – სს „ნიკორა ტრეიდის“ და მისი შვილობილი კომპანიების – კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგებას.

განცხადებების ნაწილი, მოცემული ანგარიშგებაში, შესაძლებელია წარმომადგენდეს სამომავლო განცხადებებს, რომლებიც ეხება „კომპანიის“ გეგმებს, მოლოდინებს, პროგნოზებს, მიზნებს, სტრატეგიებს, სამომავლო მოვლენებს, სამომავლო შემოსავლებს, კაპიტალდაბანდებებს, ფინანსურ საჭიროებებს, სამომავლო ოპერაციებს, განვითარებას, ბიზნეს-სტრატეგიას და სხვა ინფორმაციას.

აღნიშნული სახის სამომავლო განცხადებები, ისევე როგორც გასული პერიოდის და მიმდინარე მდგომარეობის შესახებ გამოთქმული დასკვნები, რიგ შემთხვევაში ეფუძნება ჯგუფის მენეჯმენტის სუბიექტურ შეფასებას, გარკვეული დაშვებების გათვალისწინებით, განხორციელებულ ანალიტიკას დაკავშირებულს ბიზნესის ისტორიულ ტრენდთან, გარემო ეკონომიკური და სხვა ფაქტორების ტენდენციებზე დაკვირვებას, მესამე მხარეებისგან მოპოვებულ ინფორმაციას.

სხვაობა ინდივიდუალურ და კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგებს შორის არის არაარსებითი.

დავით ურუშაძე

აღმასრულებელი დირექტორი
სს „ნიკორა ტრეიდი“

თემურ ალექსანდრია

ფინანსური დირექტორი
სს „ნიკორა ტრეიდი“

წარმოშადგენლობა და დათქმა

წინამდებარე დოკუმენტი მომზადებულია სააქციო საზოგადოება „ნიკორა ტრეიდის“ მიერ „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მითხოვნების საფუძველზე და წარმოადგენს ჯგუფის – სს „ნიკორა ტრეიდის“ და მისი შვილობილი კომპანიების – კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგებას.

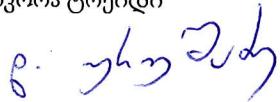
განცხადებების ნაწილი, მოცემული ანგარიშგებაში, შესაძლებელია წარმოადგენდეს სამომავლო განცხადებებს, რომლებიც ეხება „კომპანიის“ გეგმებს, მოლოდინებს, პროგნოზებს, მიზნებს, სტრატეგიებს, სამომავლო მოვლენებს, სამომავლო შემოსავლებს, კაპიტალდაბანდებებს, ფინანსურ საჭიროებებს, სამომავლო ოპერაციებს, განვითარებას, ბიზნეს-სტრატეგიას და სხვა ინფორმაციას.

აღნიშნული სახის სამომავლო განცხადებები, ისევე როგორც გასული პერიოდის და მიმდინარე მდგომარეობის შესახებ გამოთქმული დასკვნები, რიგ შემთხვევაში ეფუძნება ჯგუფის მენეჯმენტის სუბიექტურ შეფასებას, გარკვეული დაშვებების გათვალისწინებით, განხორციელებულ ანალიტიკას დაკავშირებულს ბიზნესის ისტორიულ ტრენდთან, გარემო ეკონომიკური და სხვა ფაქტორების ტენდენციებზე დაკვირვებას, მესამე მხარეებისგან მოპოვებულ ინფორმაციას.

სხვაობა ინდივიდუალურ და კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგებებს შორის არის არაარსებითი.

დავით ურუშაძე

აღმასრულებელი დირექტორი
სს „ნიკორა ტრეიდი“

5 აგვისტო 2021 წელი

თემურ ალექსანდრია

ფინანსური დირექტორი
სს „ნიკორა ტრეიდი“

შინაარსი

1	კომპანიის მიმოხილვა.....	3
1.1.1	სს წიკორა ტრეიდის მოკლე მიმოხილვა.....	3
1.1.2	მომავალზე ორიენტირებული განცხადებები.....	5
1.1.3	წიკორა ჯგუფის მიმოხილვა	7
1.1.4	COVID-19-ის ზეგავლენა ქვეყნის ეკონომიკაზე და კომპანიის სექტორზე	12
1.1.5	ძირითადი დემოგრაფიული მონაცემები	13
1.1.6	ძირითადი ბაზრები	14
1.1.7	საცალო ვაჭრობის ინდუსტრიის მიმოხილვა	16
1.1.8	საკვები პროდუქტებით საცალო ვაჭრობა	17
1.2	ბიზნესი და ოპერაციები.....	23
1.2.1	წიკორა ტრეიდის ქსელის ძირითადი საოპერაციო მაჩვენებლების მიმოხილვა	24
1.3	ფინანსური ინფორმაცია.....	27
1.3.1	კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	29
1.3.2	კონსოლიდირებული მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	31
1.3.3	კაპიტალში ცვლილების კონსოლიდირებული ანგარიშგება	32
1.3.4	ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	33
1.3.5	არააუდირებული ფინანსური უწყისები IFRS 16 გავლენის გარეშე	35
1.3.6	საბალანსო უწყისის ძირითადი ელემენტების მიმოხილვა.....	40
1.3.7	კაპიტალი	48
1.3.8	მოგება-ზარალის ანგარიშგების ძირითადი ელემენტების მიმოხილვა	49
1.3.9	ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგების ძირითადი ელემენტების მიმოხილვა	55
1.3.10	ძირითადი ფინანსური კოეფიციენტები.....	57
1.4	ფინანსური რისკების მართვა.....	61
1.5	„კომპანიის“ ბიზნესთან დაკავშირებული რისკები	65
1.6	მარეგულირებელი კანონმდებლობის მიმოხილვა.....	92
1.7	„ობლიგაციების“ დაბეგვრა საქართველოში	101
1.8	კომპანიის არსებითი ხელშეკრულებები	106
1.9	ტრანზაქციები დაკავშირებულ პირებთან „კომპანიის“ დონეზე	107
2	კორპორაციული მართვის ანგარიშგება	109
2.1	კომპანიის მმართველობის ორგანოები	109
2.2	კომპანიის სტრუქტურა და მენეჯმენტი	116
2.3	მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა	119
3	არაფინანსური ანგარიშგება	136
3.1	ადამიანური რესურსების მართვა	136
3.2	შრომის უსაფრთხოება და გარემოს დაცვა.....	139
3.3	საზოგადოებასთან ურთიერთობა	140

დასკვნა სხვა საკანონმდებლო და მარეგულირებელ მოთხოვნებზე

სს „ნიკორა ტრეიდი-ს“ მფლობელებს და ხელმძღვანელობას

მოსაზრება

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- 2020 წლის კონსოლიდირებული მმართველობის ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით თანხვედრაშია ამავე წლის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგრიშგებასთან და მოიცავს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტით მოთხოვნილ ინფორმაციას.
- სხვაობა ინდივიდუალურ და კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგებებს შორის არის არაარსებითი.

ჩვენ გამოვთქვით პირობითი მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2021 წლის 8 ივლისს. სხვა ინფორმაცია, რომელიც შეტანილია თანდართულ კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგებაში მივიღეთ კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგებაზე აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ და მასზე პასუხისმგებელია ჯგუფის ხელმძღვანელობა. ჩვენი მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს ზემოხსენებულ სხვა ინფორმაციას.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან ჯგუფის კონსოლიდირებული მმართველობის ანგარიშგება მოამზადონ „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან ჯგუფის კონსოლიდირებული მმართველობის ანგრიშგების მომზადების პროცესს გაუწიონ ზედამხედველობა.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციასაც და განვიხილოთ, არის თუ არა ის არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება.

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება ჯგუფის მიერ წარმოდგენილი კონსოლიდირებული მმართველობის ანგარიშგების კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვდენილობაზე და მოიცავს თუ არა იგი „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

ივანე ჟუჟუნაშვილი (რეესტრში რეგისტრაციის ნომერი SARAS-A-720718)

შპს „ბიდიო აუდიტის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

5 აგვისტო, 2021

სს „ნიკორა ტრეიდი-ს“ მფლობელებს და ხელმძღვანელობას

მოსაზრება

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- 2020 წლის კონსოლიდირებული მმართველობის ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით თანხვედრაშია ამავე წლის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგრიშგებასთან და მოიცავს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტით მოთხოვნილ ინფორმაციას.
- სხვაობა ინდივიდუალურ და კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგებებს შორის არის არაარსებითი.

ჩვენ გამოვთქვით პირობითი მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2021 წლის 8 ივლისს. სხვა ინფორმაცია, რომელიც შეტანილია თანდართულ კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგებაში მივიღეთ კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგებაზე აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ და მასზე პასუხისმგებელია ჯგუფის ხელმძღვანელობა. ჩვენი მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს ზემოხსენებულ სხვა ინფორმაციას.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან ჯგუფის კონსოლოლიდირებული მმართველობის ანგარიშგება მომზადონ „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან ჯგუფის კონსოლიდირებული მმართველობის ანგრიშგების მომზადების პროცესს გაუწიონ ზედამხედველობა.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციასაც და განვიხილოთ, არის თუ არა ის არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება.

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება ჯგუფის მიერ წარმოდგენილი კონსოლიდირებული მმართველობის ანგარიშგების კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვდენილობაზე და მოიცავს თუ არა იგი „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

ივანე ჭუჭუნაშვილი (რეესტრში რეგისტრაციის ნომერი SARAS-A-720718)

შპს „ბიდიო აუდიტის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

5 აგვისტო, 2021

1 კომპანიის მიმოხილვა

1.1.1 სს ნიკორა ტრეიდის მოკლე მიმოხილვა

სს „ნიკორა ტრეიდი“ ბაზარზე მოქმედებს „ნიკორა სუპერმარკეტის“ და ლიბრეს ბრენდებით. ნიკორას ქსელი ბაზარზე 2000 წელს გამოჩნდა, წლების მანძილზე აქტიურად ვითარდებოდა და დღეს ყველაზე მრავალრიცხოვანი ქსელია საქართველოს მასშტაბით. ზრდა მოხდა როგორც ორგანული განვითარების მეშვეობით, ასევე სხვა ქსელების სხვადასხვა ფორმით შესყიდვის გზით. განვითარების პროცესში „ნიკორა ტრეიდმა“ შეიძინა „სანდეის“ ქსელი დასავლეთ საქართველოში, „ველესის“ ქსელი, ჰიპერმარკეტი „ლიბრე“ და „ნუგეშის“ სუპერმარკეტების ქსელები.

თავდაპირველად ნიკორას სუპერმარკეტების ქსელი წარმოადგენდა „ნიკორა ჯგუფში“ შემავალი კომპანიების მიერ წარმოებული პროდუქციის სარეალიზაციო ობიექტებს, შემდეგ დაიწყო ასორტიმენტის გაფართოება და კლასიკურ სუპერმარკეტების ქსელად ჩამოყალიბდა.

ამჟამად კომპანია თავის სავაჭრო ობიექტებში მომხმარებელს 10,000-ზე მეტი სახეობის პროდუქციას სთავაზობს, მათ შორის 500-ზე მეტი დასახელების პროდუქტი ნიკორას ჯგუფში შემავალი კომპანიების მიერაა წარმოებული.

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანია ფლობდა 345 სავაჭრო ობიექტს თბილისა და დანარჩენი საქართველოს სხვადასხვა რეგიონებში.

წინამდებარე დოკუმენტის შედგენის მომენტისთვის სს ნიკორა ტრეიდი ფლობს წილს 2 შვილობილ კომპანიაში: შპს ნუგეშში – 100% და შპს ლაზი ჰოლდინგში – 67%. შესაბამისად ანგარიშგებები კონსოლიდირებულია. წინამდებარე ტექსტში სს ნიკორა ტრეიდი შეიძლება ასევე მოხსენიებულ იქნას როგორც „კომპანია“.

სს „ნიკორა ტრეიდი“ არის პირველი კომპანია ვაჭრობის სფეროში, რომელმაც 2016 წლის 17 მარტს, მოახდინა 5 მილიონი აშშ დოლარის ღირებულების ობლიგაციების წარმატებით განთავსება და ლისტინგი საქართველოს საფონდო ბირჟაზე. ობლიგაციების ვადა 2 წელი იყო, საპროცენტო განაკვეთი 11%, ხოლო კუპონის გადახდის სიხშირე – კვარტალში ერთხელ. „კომპანიამ“ წარმატებით მოახდინა მათი სრულად დაფარვა ვადის გასვლასთან ერთად 2018 წლის 19 მარტს. 2018 წლის 6 აგვისტოს კომპანიამ განახორციელა ობლიგაციების ახალი ემისია, რომლის მოცულობაც 25,000,000 ლარია, ხოლო ვადა 3 წელი. ეს არის ერთი პირველი კორპორატიული ობლიგაცია, რომლიც დენომინირებულია ლარში და რომლის მფლობელიც ერთ-ერთი ავტორიტეტული საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტი გახდა. აღნიშნული ობლიგაციებიც წინა ობლიგაციების მსგავსად ჩართულია საქართველოს საფონდო ბირჟის ლისტინგში.

აღნიშნული ემისიის მიზნები იყო:

- ა) ბაზრის შემდგომი ექსპანსიის დაფინანსება – კომპანია ავითარებს და მომავალშიც გეგმავს აქტიურად განავითაროს მაღაზიების ქსელი და გაზარდოს თავისი საბაზრო წილი.
- ბ) გარემოსდაცვითი მიმართულების განვითარება – მოზიდული სახსრების ნაწილი დაიხარჯა ენერგოფექტური ტექნიკის შეძენაზე (აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ კომპანია წლებია ამგვარ ტექნიკას ყიდულობს და მომწოდებლების შერჩევისას ამ საკითხს დიდ ყურადღებას უთმობს). აღნიშნული ეხება რამდენიმე მიმართულებას: ენერგეოფექტურია მაცივარ დანადგარების შეძენა, რომელიც ახალი თაობის ფრეონს და ნაკლებ ელექტრო ენერგიას მოიხმარს; ენერგიის დამზოგავი ლედ განათების სისტემები; ენერგიის დამზოგავი ღუმელები.
- გ) მოზიდული სახსრების სავალუტო სტრუქტურის გაუმჯობესება – კომპანიამ ემისიის ნაწილით მოახდინა უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული სესხების რეფინანსირება.
- დ) ფინანსირების წყაროების დივერსიფიცირება – კომპანიამ საბანკო ვალდებულებების ნაწილი ჩაანაცვლა არა საბანკო ვალდებულებებით.

2020 წლის დეკემბრის მდგომარეობით „კომპანია“ 345 სავაჭრო ობიექტს ფლობდა მთელი საქართველოს მასშტაბით და 10,000-მდე სახეობის პროდუქციას ყიდის. იგი წარმოადგენს ყველაზე მსხვილ სუპერმარკეტების ქსელს ქვეყანაში მაღაზიების რაოდენობის მიხედვით. „კომპანიაში“ გარდა ადგილობრივისა მომხმარებელს ასევე შესაძლებლობა აქვს შეიძინოს უცხოური წარმოების კვების პროდუქტები, ჰიგიენის საშუალებები და ყოველდღიური მოხმარების საოჯახო ნივთები.

2017 წლის ივლისში განხორციელდა „კომპანიის“ რეორგანიზაცია სააქციო საზოგადოებად გარდაქმნის გზით.

სს „ნიკორა ტრეიდს“ გაცხადებული/ნებადართული აქვს 10 000 000 (ათი მილიონი) ცალი ჩვეულებრივი კლასის აქცია, თითოეული ნომინალური ღირებულებით 2.18 ლარი 1 აქცია 1 ხმის უფლებით.

აქციის ფორმა განისაზღვრა როგორც არამატერიალიზირებული, აქციის რეგისტრირებულ მესაკუთრეებად მიიჩნევიან, რეგისტრატორის მიერ წარმოებულ ფასიანი ქაღალდების (აქციათა) რეესტრში და ნომინალური მფლობელების ჩანაწერებში (სუბრეესტრებში) რეგისტრირებული აქციების მესაკუთრეები.

დეტალები 2020 წლის ბოლოს მდგომარეობით გამოშვებული აქციების შესახებ მოცემულია ფინანსური ინფორმაციის თავში (ქვეთავი – კაპიტალი)

დამატებითი ინფორმაცია აქციების შესახებ იხილეთ ნიკორა ტრეიდის ემისიის პროსპექტში (11 ოქტომბერი, 2017 წელი).

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ საანგარიშგებო პერიოდში კომპანიის მიერ საკუთარი აქციების შეძენას ადგილი არ ჰქონია.

2018 წლის 30 მარტს კომპანიამ პირველად მიიღო „B+“ საკუთარი რეიტინგი ევროპული საკუთარი სააგენტო Scope Ratings GmbH-სგან, ხოლო არა-სუბორდინირებული არა-უზრუნველყოფილი სესხების/ობლიგაციების რეიტინგი არის „BB-“/სტაბილური პერსპექტივით. რეიტინგის ბოლო განახლება მოხდა 2020 წლის 14 სექტემბერს - „B+“/სტაბილური პერსპექტივით. კომპანია გეგმავს ახალი ემისიის ფარგლებში მიიღოს სესხების/ობლიგაციების რეიტინგი ევროპული საკუთარი Scope Ratings GmbH-სგან.

1.1.2 მომავალზე ორიენტირებული განცხადებები

დღეისთვის „კომპანია“ წარმოადგენს დარგის ლიდერს სავაჭრო ობიექტების რაოდენობის და გეოგრაფიული განმლის მიხედვით. კომპანია გეგმავს, რომ ძირითადი რესურსები მოახმაროს სავაჭრო ქსელის განვითარებას. იგეგმება სავაჭრო ობიექტების კონცენტრაციის გაზრდა როგორც ათვისებულ ლოკაციებში, ასევე ისეთ ადგილებში სადაც ქსელი ნაკლებადაა წარმოდგენილი. შესაბამისად „კომპანიას“ მიეცემა საშუალება სწრაფი ტემპებით შექმნას გრძელვადიანი მდგრადი განვითარების მყარი საფუძველი, გაიმყაროს დარგის ლიდერის პოზიციები, გაზარდოს ბაზრის წილი და გახდეს უფრო ეფექტური. ახალი მაღაზიების გახსნით „კომპანია“ მოელის გაყიდვების ზრდას როგორც ბაზრის ზრდასთან ერთად აგრეთვე დამოუკიდებელი სავაჭრო ობიექტების ბაზრის წილის დაკავებით. ინდივიდუალური სავაჭრო ობიექტებისგან განსხვავებით „კომპანიას“ თავისი მასშტაბებიდან გამომდინარე შეუძლია უკეთესი პირობები და ფასები მიიღოს მომწოდებლებისგან და შედეგად უკეთესი პირობები შესთავაზოს მომხმარებელს.

2021 წლის პირველ ნახევარში კომპანიამ უკვე გახსნა 26 ახალი სავაჭრო ობიექტი, როგორც თბილისში, ასევე რეგიონებში.

გარდა ამისა კომპანია გეგმავს რიგი მიმართულებების განვითარებას:

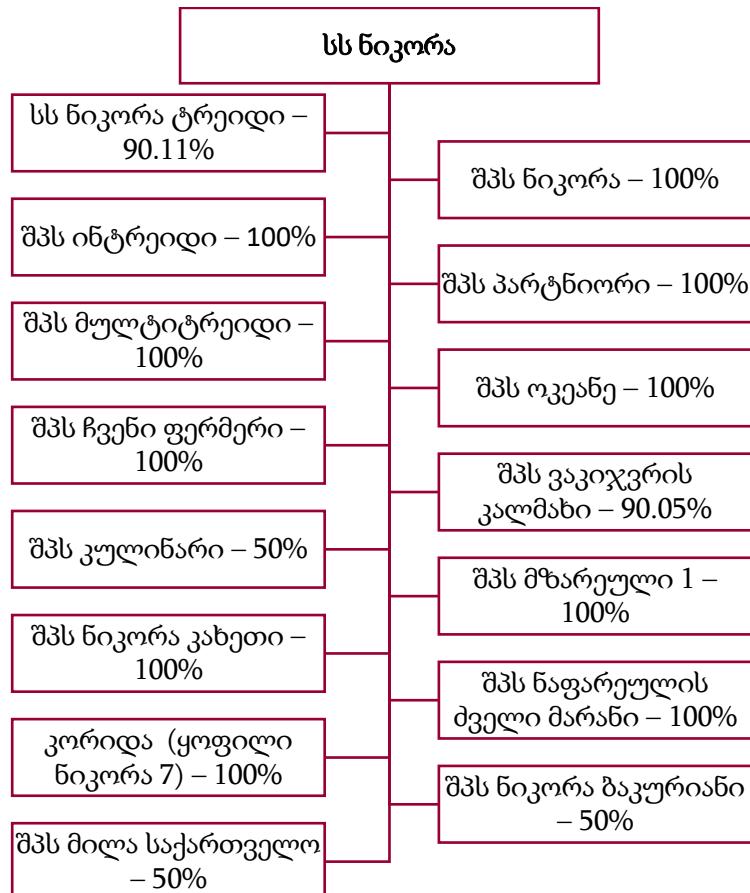
1. ლოგისტიკა – ამ ეტაპზე კომპანია ძირითად შესყიდვებს ახორციელებს ადგილობრივ ბაზარზე. მისი მომწოდებლები არიან, როგორც ადგილობრივი მწარმოებლები, ქართული იმპორტიორი და სადისტრიბუციო კომპანიები, ასევე საერთაშორისო სადისტრიბუციო კომპანიები. მთლიანი შესყიდვის დაახლოებით 30% ხდება ცენტრალიზებულად. პროდუქციის ძირითადი ნაწილის დისტრიბუციას სავაჭრო ობიექტებში თვითონ მომწოდებლები ახდენენ. კომპანია გეგმავს ამ მაჩვენებლის გაზრდას და მომავაშლი ცენტრალიზებული წესით მეტი პროდუქციის შესყიდვას, რაც კომპანიას მისცემს კომერციული პირობების გაუმჯობესების შესაძლებლობას.
2. დისკაუნტერი (discounter store) – ამ კონცეფციის მაღაზიები შედარებით ახალი მიმართულებაა კომპანიისთვის, მიმდინარე შედეგებზე დაყრდნობით შეგვიძლია თამამად

- ვთქვათ, რომ აღნიშნული ფორმატი წარმატებული პროექტია. აქედან გამომდინარე იგეგმება მისი აქტიური განვითარება. მსგავსი ტიპის მაღაზიებში სერვისის ნაცვლად აქცენტი კეთდება მაქსიმალურად დაბალ ფასებზე და საოპერაციო ხარჯების ოპტიმიზაციაზე. ხოლო ასორტიმენტის პოლიტიკის ქვაკუთხედი ხდება განსხვავებული, ხელმისაწვდომობაზე ორიენტირებული და მოთხოვნადი ასორტიმენტის შეთავაზება. ამ ფორმატის მაღაზიები კომპანიას ბაზრის ახალ სეგმენტებზე გასვლის საშუალებას მისცემს.
3. არასაკვები პროდუქტების კატეგორია (non food) (საყოფაცხოვრებო ქიმია, ჰიგიენის საშუალებები საოჯახო და საყოფაცხოვრები ნივთები და ა.შ.) – ამ ეტაპისთვისთვის კომპანიაში ეს მიმართულება აქტიური განვითარების ფაზაშია. მენეჯმენტის შეფასებით მიმდინარე შედეგები დადებიტად ფასდება და ამ კატეგორიის დიდ პოტენციალზე მიუთითებს. მომხმარებლებისგან გაზრდილი მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად და ასორტიმენტის სრულყოფისთვის იგეგმება ამ მიმართულებით დამატებითი ნაბიჯების გადადგმა.
  4. საკუთარი სავაჭრო ნიშნით გამოშვებული პროდუქციის განვითარება (private lable) – აღნიშნული უნიკალურობას შესძენს კომპანიის ასორტიმენტს და დაეხმარება მომხმარებლისთვის საუკეთესო შეთავაზების ფორმირებაში. ასევე იძლევა ფასების ოპტიმიზაციის საშუალებას, გამომდინარე იქიდან რომ ასეთ შემთხვევებში შეკვეთა ხდება დიდ პარტიებად, კომპანიას საშუალება აქვს შეინარჩუნოს სტაბილური ფასები. ამ ეტაპზე კომპანიის სავაჭრო ნიშნით გამოშვებული პროდუქტები, რომელიც „N1“-ის ბრენდის გამოდის, ბაზარზე პოზიციონირებულია, როგორც ერთ-ერთი საუკეთესო ფასის მქონე, რაც ზრდის მომხმარებლებისთვის ასორტიმენტის ამ ნაწილის ხელმისაწვდომობას, კომპანიას კი საშუალებას აძლევს მეტი მომხმარებელი მოიზიდოს. ასევე კარგი მექანიზმია მოწოდებლებისგან პროდუქციის მოწოდებაში წყვეტის პრევენციისთვის. ამ ფაქტორთა ერთობლიობა ზრდის კომპანიის ეფექტურობას და აუმჯობესებს კომერციულ პირობებს.
  5. ასორტიმენტის გაუმჯობესების და მომხმარებლებისთვის შეთავაზების სრულყოფის მიზნით იგეგმება გარკვეული კატეგორიის საქონლის იმპორტი. უპირველეს ყოვლისა აქცენტი კეთდება ჯანსაღი კვების პროდუქტებზე. იმპორტი ძირითადად ხდება ევროკავშირის ქვეყნებიდან, ვინაიდან კომპანიას მაღალი მოთხოვნები აქვს პროდუქციის ხარისხის სტანდარტებთან შესაბამისობაზე. რადგანაც კომპანიისთვის უპირველესი პრიორიტეტი მომხარებლის ინტერესებია, ამ კომპონენტის (პროდუქციის იმპორტი) დაგეგმვა ხდება იმ აუცილებელი პირობის გათვალისწინებით, რომ მომხმარებლისთვის ფასი იყოს მაქსიმალურად მისაღები.
  6. გაყიდვების ალტერნატიული არხების განვითარება – პანდემიამ ნათლად აჩვენა გაყიდვების დისტანციური არხების განვიტარების აუცილებლობა. ამ ეტაპისთვის კომპანიას უკვე დანერგილი აქვს ელექტრონული გაყიდვები „ჩატ-ბოტის“ საშუალებით. მომავალში იგეგმება ამ მიმართულების დახვეწა-განვითარება. გარდა ამისა აქცენტი კეთდება კორპორატიული გაყიდვების მიმართულებით (HORECA).
  7. კომპანიის ციფრული ტრანსფორმაცია – კომპანია აქცენტს აკეთებს პროცესების ავტომატიზაციასა და მათი მართვის ციფრულ ფორმატში გადატანაზე.

სს „ნიკორა ტრეიდი“ არის ნიკორა ჰოლდინგის („ნიკორა ჯგუფი“) წევრი.

1.1.3 ნიკორა ჯგუფის მიმოხილვა

ჯგუფის სტრუქტურა 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობთ:

სრულად კონსოლიდირებული და ვერტიკალურად ინტეგრირებული შვილობილები წარმოადგენენ საოპერაციო ერთეულებს, რომლებიც კონცენტრირებას აკეთებენ ბიზნესის კონკრეტულ მიმართულებაზე. ვერტიკალური ინტეგრაცია საშუალებას აძლევს „ნიკორა ჯგუფს“ თითოეულ ერთეულში მიაღწიოს რესურსების გამოყენების მაქსიმალურ ეფექტურობას. ამავდროულად, „კომპანია“ დამატებით სარგებელს ღებულობს საკუთარ ქსელში შვილობილების პროდუქციის გაყიდვის გზით.

„ნიკორა ჯგუფის“ ბიზნესი პირობითად ოთხ ნაწილად შეიძლება დაიყოს:

- კვების პროდუქტების წარმოება, რომელიც მოიცავს ხორცის, ზღვის პროდუქტების, რძის პროდუქტების, გამომცხვარი პროდუქციის, სალათების და ღვინის წარმოებას; საკვების წარმოებაში მონაწილეობენ ნიკორა, კორიდა, მზარეული 1, ჩვენი ფერმერი, კულინარი, ვაკიჯვრის კალმახი, ოკეანე და ნაფარეულის ძველი მარანი;

- ბ) საცალო ვაჭრობა, რომელიც ხორციელდება ნიკორა ტრეიდის მეშვეობით;
- გ) დისტრიბუცია, რომელსაც ახორციელებენ პარტნიორი, ნიკორა კახეთი და კორიდა;
- დ) სასმელების და საწარმოო ნედლეულის იმპორტი, რასაც ინტრეიდი და მულტიტრეიდი ახორციელებენ.

შპს „ნიკორა“ – კომპანია აწარმოებს სხვადასხვა დასახელების სოსისსა და სარდელს, მოხარმულ და შეხვოლილ ძეხვეულს, მრავალი სახეობის შაშხს, დელიკატესს, შებოლილ ქათამსა და ნეკნებს, ასევე აწარმოებს ნახევარფაბრიკატებს. დღესდღეობით კომპანია აწარმოებს 50 სახეობის გაყინულ პროდუქტს. ბრენდის ასორტიმენტი მოიცავს როგორც ტრადიციულ ქართულ, ასევე კარგად ცნობილ ევროპისა და სხვა ქვეყნების კერძებს.

შპს „კორიდა“ (ყოფ. ნიკორა 7) – შპს ნიკორას მსგავსად წარმოადგენს ხორცპროდუქტების და ნახევარფაბრიკატების საწარმოს დასავლეთ საქართველოში.

შპს „ინტრეიდი“ – დაკავებულია უცხოეთიდან იმპორტირებული საქონლით და „ნიკორა ჯგუფის“ არაწევრი ადგილობრივი მწარმოებლების მიერ წარმოებული პროდუქციით და ახორციელებს მათ დისტრიბუციას მირითადად გარეშე (მესამე პირთა) სავაჭრო წერტილებში.

შპს „მულტი ტრეიდი“ – კომპანია ახორციელებს ნედლეულის იმპორტს ხორცპროდუქტების წარმოებისთვის, როგორც გარე ბაზარზე გასაყიდად, ასევე შპს „ნიკორასთვის“ და შპს „კორიდა“-სთვის.

შპს „მზარეული 1“ – პურ-ფუნთუშეულის და ნამცხვრების წარმოება. საწარმოში დამონტაჟებულია თანამედროვე დანადგარები, რაც პროდუქციის ევროპული სტანდარტების სრული დაცვით წარმოებას უზრუნველყოფს.

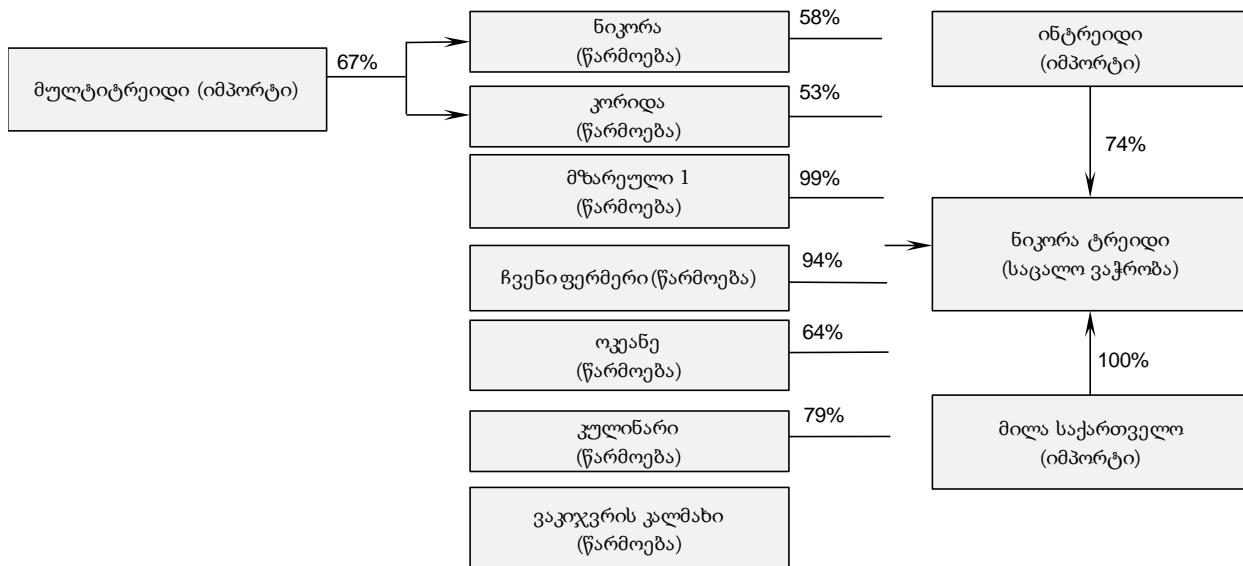
შპს „ჩვენი ფერმერი“ – კომპანია რამდენიმე სახის რძის პროდუქტს, კარაქს, ყველს და ნაყინს აწარმოებს. რძის პროდუქტები ბაზარზე „დღის პროდუქტის“ სავაჭრო ნიშნით გამოდის, ხოლო ნაყინი „პალომა“-ს სახელით.

შპს „კულინარი“ – აწარმოებს სალათებს და სხვადასხვა მზა საკვებს, რომლებიც იყიდება „ნიკორა ტრეიდის“ სუპერმარკეტის ქსელში.

შპს „ვაკიჯვრის კალმახი“ (ყოფილი „აგია“) არის საკალმახე მეურნეობა, წელიწადში 300 ტონა თევზის საწარმოო მოცულობით, და აგრეთვე აწარმოებს კალმახის ხიზილალას „ოკეანის“ საფირმო სახელწოდებით.

შპს „ოკეანე“ – „ოკეანე“ აწარმოებს ზღვის პროდუქტებს. კომპანია წარმოებისას იყენებს როგორც ჰილდინგში შემავალი კომპანიის საკალმახე მეურნეობიდან მიღებულ ნედლეულს, ასევე ახორციელებს იმპორტს ნორვეგიიდან, სადაც საუკეთესო კატეგორიის თევზი ბინადრობს. ადგილობრივად წარმოებული პროდუქტების გარდა, კომპანია ასევე ახორციელებს ზღვის პროდუქტების და დელიკატესების იმპორტს. „ოკეანე“ ყიდის ცოცხალ,

შეციებულ, გაყინულ, მარილში გამოყვანილ, ნახევრად შებოლილ, დამარილებულ თევზეულს, ასევე თევზის სალათებს, პრესერვებს, კონსერვებს, ხიზილალას და ზღვის სხვა

პროდუქტებს.

შპს „ნაფარეულის ძველი მარანი“ – აწარმოებს „ტევანის“ სახელწოდების სამი სახეობის მშრალ ღვინოს („კახური“, „ევროპული“ და „კახური მწვანე“ – რომელიც დამზადებულია რქაწითელისა და კახური მწვანეს ყურძნის ჯიშებისგან) და ორი სახეობის წითელ ღვინოს („საფერავი“ და „კაბერნე“).

შპს „პარტნიორი“ – ახდენს ჰოლდინგური ჯგუფის კომპანიების მიერ წარმოებული პროდუქციის დისტრიბუციას გარე ქსელში.

შპს „ნიკორა კახეთი“ – ახდენს ჰოლდინგური ჯგუფის კომპანიების მიერ წარმოებული პროდუქციის დისტრიბუციას გარე ქსელში კახეთის ტერიტორიაზე.

შპს „ნიკორა ბაკურიანი“ – ბაკურიანში მდებარე უძრავი ქონების მენეჯმენტი. შპს „მიღა საქართველო“ – სხვადასხვა დასახელების პროდუქციის იმპორტი.

ქვემოთ მოცემულ სურათზე წარმოდგენილია ჯგუფში შემავალი კომპანიების შემოსავლების განაწილება (კომპანიათაშორის ტრანზაქციების ელიმინაციამდე და შემდეგ):

„კომპანიის“ საოპერაციო გარემოს და საქმიანობის შედეგების მიმოხილვა

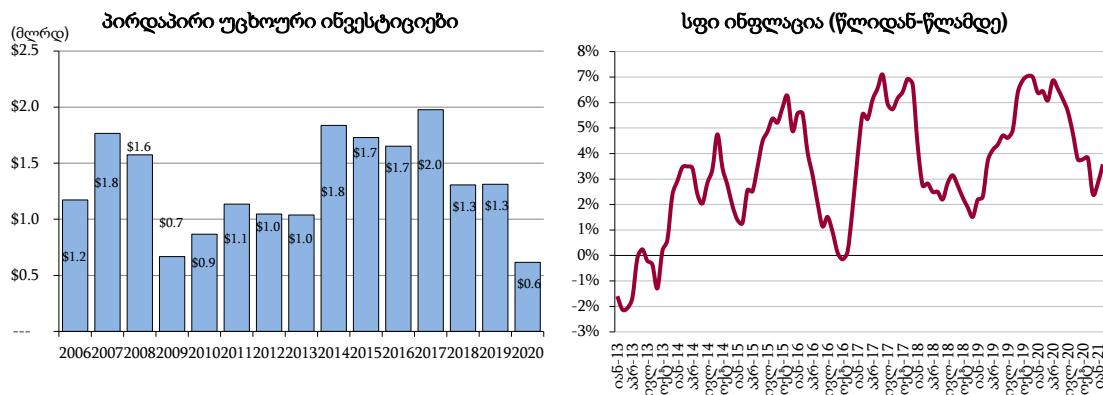
საქართველოს გააჩნია დივერსიფიცირებული „მშპ“, რომელიც სტაბილურ პერიოდში ხელს უწყობს ეკონომიკის მდგრად განვითარებას. მშპ-ს რეალური ზრდის მაჩვენებელმა 2018 წელს 4.8% შეადგინა (მშპ - \$17.6 მილიარდი, \$4,722 ერთ სულ მოსახლეზე), 2019 წელს - 5.0%-ს (მშპ - \$17.5 მილიარდი, \$4,696 ერთ სულ მოსახლეზე), ხოლო პირველადი მონაცამებით 2020 წელს პანდემიის ფონზე ეკონომიკა შემცირდა - 6.2%-ით. პანდემიამდე ბოლო ხუთი წლის განმავლობაში რეალური მშპ წლიწადში საშუალოდ 3.5%-ით იზრდებოდა. აღსანიშნავია, რომ საერთაშორისო სავალუტო ფონდი პროგნოზირებს 2021 წლიდან ეკონომიკური აქტივობის აღდგენასა და რეალური მშპ-ის 4.3%-იან ზრდას. სებ-ის თანახმად 2021 წლიდან ეკონომიკური აქტივობის ეტაპობრივი აღდგენა მოსალოდნელი. არსებული პროგნოზებით, სხვა თანაბარ პირობებში, 2021 წელს ეკონომიკური ზრდა 4%-ის ფარგლებშია მოსალოდნელი და მისი მთავარი მამოძრავებელი ადგილობრივი მოთხოვნა იქნება

2003 წლიდან ქვეყნის სახელმწიფო ვალი დადებითად ვითარდებოდა და ვალის შეფარდება მთლიან ეკონომიკასთან მიმართებით მცირდებოდა. თუმცა, 2014 წლიდან მაჩვენებელი აღმავალი იყო და ის განსაკუთრებით გაიზარდა 2019 და 2020 წლის განმავლობაში. საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს გაანგარიშებით, მთავრობის საგარეო ვალის შეფარდებამ ნომინალურ მშპ-სთან 31.6% შეადგინა 2018 წელს. 2019 წელს აღნიშნულმა მაჩვენებლმა 32.0%-ს მიაღწია, ხოლო, 2020 წელს მაჩვენებელმა ისტორიულ მაქსიმუმს მიაღწია, როდესაც 48%-ს გაუტოლდა. ზრდა გამოწვეული იყო ინფრასტრუქტურული პროექტების დასაფინანსებლად აღებული შეღავათიანი ვალებით და ლარის გაუფასურებით, რადგან საგარეო ვალის უდიდესი ნაწილი უცხოურ ვალუტაშია დენომინირებული. მთავრობის სახელმწიფო ვალის პოლიტიკა მოიცავს ლარში დენომინირებული შიდა ვალის წილის ზრდის მეშვეობით სავალუტო რისკების შემცირებას და შედეგად სახელმწიფო ვალის მდგრადობის გაუმჯობესებას. საგარეო ვალის უმეტესობა ორმხრივი ან მრავალმხრივი შეთანხმებების შედეგადაა წარმოქმნილი და მთლიანობაში ხელსაყრელი გადახდის გრაფიკი გააჩნია. ქვეყნის საკრედიტო რეიტინგი „S&P“-ს და „Fitch“-ის მიხედვით არის BB-, ხოლო Moody's მიხედვით - Ba2.

ფასების სტაბილურობის მისაღწევად „სებ“-ი ინფლაციის თარგეთირების რეჟიმს მისდევს. „სებ“-ის ინფლაციის სამიზნე ნიშნული 3%-ს შეადგენს. 2019 წელს წლიურმა ინფლაციამ 7.0% შეადგინა, რაც საგრძნობლად აღემატებოდა „სებ“-ის სამიზნე ნიშნულს. წლიური ინფლაციის ზრდა გამოწვეული იყო საწვავის აქციზის განაკვეთის ზრდის შედეგად გამოწვეული ფასების ერთჯერადი ეფექტით და მოსალოდნელი იყო მისი მიზნობრივ ნიშნულთან დაახლოება. თუმცა, 2020 წელს კოვიდ-19-ის პანდემიის შედეგად წლიურმა ინფლაციამ 5.2% შეადგინა.

2020 წელს მსოფლიო ბანკის მონაცემებით საქართველო მე-7 ადგილზე გავიდა ბიზნესის სიმარტივით, ხოლო „Heritage Foundation“-ის 2021 წლის ეკონომიკური თავისუფლების ინდექსის შეფასებით საქართველო მე-12 ყველაზე თავისუფალი ეკონომიკის მქონე ქვეყანა იყო. საქართველოს საინვესტიციო გარემო მიმზიდველს ხდის მას საერთაშორისო

ინვესტორებისთვის. 2014 წელს მიღებულ იქნა ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულება, ხოლო სხვადასხვა ქვეყნებთან გაფორმებული თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმებები ხელს უწყობს ინვესტიციების შემოდინებას. პირდაპირი უცხოური ინვესტიციის ოდენობამ 2018 წელს - 1,306.3 მილიონ აშშ დოლარს, 2019 წელს - 1,310.8 მილიონი აშშ დოლარი. 2020 წლის განმავლობაში საგრძნობლად შემცირდა პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები პანდემიის ფონზე და მაჩვენებელმა 616.9 მილიონი აშშ დოლარი შეადგინა. საქართველოს არ გააჩნია შეზღუდვები კაპიტალის მომრაობაზე და აქვს საგადასახადო შეღავათები, რომლებიც ხელს უწყობენ პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების შემოდინებას.

წყარო: საქსტატი

ბოლო პერიოდის ეკონომიკური განვითარებები

საქსტატის წინასწარი ინფორმაციით მშპ-ს რეალური ზრდა 2020 წლის განმავლობაში -6.2% იყო, ხოლო 2019 წლის მონაცემებით მშპ-ს ზრდამ 5.0% შეადგინა.

საქსტატის მონაცემებით, 2020 წლის განმავლობაში საქონლის ექსპორტი $13.7\%-ით$ შემცირდა წინა წელთან შედარებით. ევროკავშირში ექსპორტი $13.3\%-ით$ შემცირდა, დსტ-ს ქვეყნებში ექსპორტი $35.4\%-ით$, ხოლო დანარჩენ ქვეყნებში - $15.1\%-ით$ გაიზარდა. ამავე პერიოდში საქონლის იმპორტი $15.6\%-ით$ შემცირდა.

შემოსავლები ტურიზმიდან წლების განმავლობაში იზრდებოდა. თუმცა 2020 წელს პანდემიისა და შეზღუდვების ფონზე ტურიზმიდან მიღებული მონაცემები 2019 წელთან შედარებით $83.4\%-ით$ შემცირდა. საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციის მონაცემებით, 2020 წელს პანდემიის ფონზე საქართველოში 1.75 მილიონი ვიზიტორი შემოვიდა ($-81.3\% \text{ წ/წ}$).

2020 წლის განმავლობაში წინა წელთან შედარებით ასევე საგრძნობლად ($52.9\%-ით$) შემცირდა ფულადი გზავნილების მოცულობები. სებ-ის ინფორმაციით ევროკავშირიდან გზავნილები $8.5\%-ით$ შემცირდა, დსტ-დან გზავნილები $85.6\%-ით$.

წინასწარი მონაცემებით 2020 წელს მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტმა 1965.0 მლნ აშშ დოლარი, მთლიანი შიდა პროდუქტის 7.2% შეადგინა. ბალანსის გაუარესება მეტწილად გამოიწვია საქონლით ვაჭრობამ (-37.8%) და მიმდინარე ტრანსფერებმა (-42.3%).

IMF-ის 2021 წლის აპრილის პროგნოზის მიხედვით საქართველოს ეკონომიკა 2018 წელს 4.3%-ით გაიზრდება.

2021 წლის 17 მარტს ეროვნულმა ბანკმა მონეტარული პოლიტიკის (რეფინანსირების) განაკვეთი 50 საბაზისო პუნქტით გაზარდა სებ-ის მონეტარული პოლიტიკის კომიტეტმა 2021 წლის 28 აპრილს რეფინანსირების განაკვეთის 1 პროცენტული პუნქტით გაზრდის გადაწყვეტილება მიიღო. მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთი 9.50%-ად განისაზღვრა. სებ-ის მოლოდინით 2021 წელს ინფლაცია საშუალოდ 6.5%-ის ფარგლებში იქნება და შემდეგ მიზნობრივ მაჩვენებელს ეტაპობრივად დაუახლოვდება.

1.1.4 COVID-19-ის ზეგავლენა ქვეყნის ეკონომიკაზე და კომპანიის სექტორზე

COVID-19 ურთულესი გამოწვევა და საფრთხეა როგორც ჯანდაცვის სისტემისთვის, ისე მსოფლიო და საქართველოს ეკონომიკისთვის.

პანდემიის პირობებში სწრაფად ბრუნვადი საქონლის სექტორში (FMCG) ბრუნვამ 9.23 მილიარდ ლარს მიაღწია. აღნიშნული წინა წელთან შედარებით 0.7%-იან ზრდას წარმოადგენს, მიუხედავად იმისა, რომ ბაზარმა ვერ მიაღწია პრე-პანდემიურ პერიოდში პროგნოზირებულ 7%-იან ზრდას, საბოლოო ჯამში სექტორში მაინც შენარჩუნდა პოზიტიური დინამიკა.

სექტორში აღინიშნება, COVID-19-ის როგორც დადებითი, ასევე უარყოფითი ზეგავლენა. კერძოდ, თანამშრომლების ტრანსპორტირების და დეზინფექციის ხარჯები მომგებიანობა შეამცირა, მაგრამ ამასთან ერთად, დიდ ქსელებს იჯარის ხარჯის შემცირების მეტი შესაძლებლობა მიეცათ. არარეზიდენტების ხარჯვა წლიურად ტურიზმიდან შემოდინებების პროპორციულად შემცირდა, თუმცა გაიზარდა FMCG-ზე შინამეურნეობის ხარჯები თვითიზოლაციის პირობებში. სამუშაო საათების შემცირება და დაბალი გამტარუნარიანობა ინფექციის პერიოდში გაყიდვებზე ნეგატიურად აისახა, თუმცა სექტორს ივნისამდე რესტორნების ბრუნვის ნაწილი დაემატა. გარდა ამისა, საერთაშორისო ბაზრებზე სურსათზე ფასების მკვეთრი ზრდა არ შეინიშნება, რაც დეფიციტის რისკს გამორიცხავს. შემოსავალზე აისახება შედარებით დაბალფასიანი პროდუქციის გაყიდვების ზრდა.

კორონავირუსის პანდემიის გამოცხადებასთან დაკავშირებით, სს ნიკორა ტრეიდის ადმინისტრაცია ითვალისწინებს საქართველოს მთავრობისა და ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის რეკომენდაციებს.

სს „ნიკორა ტრეიდის“ ადმინისტრაციული შენობა და სავაჭრო ობიექტები მუდმივად აღჭურვილია პანდემიასთან გასამკლავებლად სრული ეკიპირებით. სამუშაოს დაწყების წინ კონტროლდება პერსონალის ჯანმრთელობის მდგომარეობა. კოვიდის დადასტურების შემთხვევაში, კომპანია მყისიერად რეაგირებს რათა ხელი შეუშალოს ვირუსის გავრცელებას.

ასევე მუდმივად ტარდება ყველა მაღაზიის დეზინფექცია და კონტროლდება მაღაზიაში მომხმარებელთა რაოდენობა.

კომპანია ზრუნავს თანამშრომლების კმაყოფილების დონეზე. კარანტინის პერიოდში, ის უზრუნველყოფდა მათ ტრანსპორტირებას. თანამშრომლებს, ვინც ვერ სარგებლობდნენ აღნიშნული მომსახურებით, უნაზღაურდებოდათ ტაქსით ტრანსპორტირება. მათ, რომლებიც ვერ ახერხებდნენ სამუშაო ადგილზე გამოცხადებას, მიეცათ ფასიანი შვებულება.

კომპანიის მენეჯმენტი ოპტიმისტურადაა განწყობილი. ქვეყანაში და მსოფლიოში არსებულმა კრიზისულმა სიტუაციამ კომპანიას ღირებული გამოცდილება შესძინა და მოსალოდნელ გამოწვებებს უკვე მომზადებული ხვდება.

1.1.5 ძირითადი დემოგრაფიული მონაცემები

საქსტატის მონაცემების მიხედვით, 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ქვეყნის მოსახლეობამ 3,718 ათასი ადამიანი შეადგინა, რაც 0.2%-ით ნაკლებია წინა წლის მონაცემებთან შედარებით. თბილისში 1,185 ათასი ადამიანი ცხოვრობს, რაც მთლიანი მოსახლეობის 31.9%-ს შეადგენს. ქვეყნის მოსახლეობის ნახევარზე მეტი ქალაქებში ცხოვრობს. შემდგომი ცხრილი აჩვენებს მოსახლეობის რაოდენობას რეგიონების მიხედვით:

(ათასებში)	2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	
თბილისი	1,202.7	32.3%
იმერეთი	481.5	12.9%
ქვემო ქართლი	437.3	11.7%
აჭარის არ	354.9	9.5%
სამეგრელო-ზემო სვანეთი	308.4	8.3%
კახეთი	309.6	8.3%
შიდა ქართლი	254.1	6.8%
სამცხე-ჯავახეთი	151.1	4.1%
გურია	107.1	2.9%
მცხეთა-მთიანეთი	93.4	2.5%
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	28.5	0.8%
სულ:	3,728.6	100%

წყარო: საქსტატი

1.1.6 ძირითადი ბაზრები

სს „ნიკორა ტრეიდი“ ჩართულია ორგანიზებული საცალო ვაჭრობის საქმიანობაში.

თიბისი კაპიტალის FMCG კვლევის თანახმად 2019 წელს საქართველოში სასურსათო ვაჭრობს ბაზარზე ორგანიზებული ბაზრის წილი 30%-ია, ხოლო 2020 წლის პროგნოზი შეადგენს 36%-ს. აღნიშნული მიუთითებს ორგანიზებული ქსელების ზრდის მაღალ პოტენციალზე. ნიკორა ტრეიდი ბოლო წლების განმავლობაში სტაბილურად იკავებს ორგანიზებული საცალო სასურსათო ბაზრის ლიდერის პოზიციას.

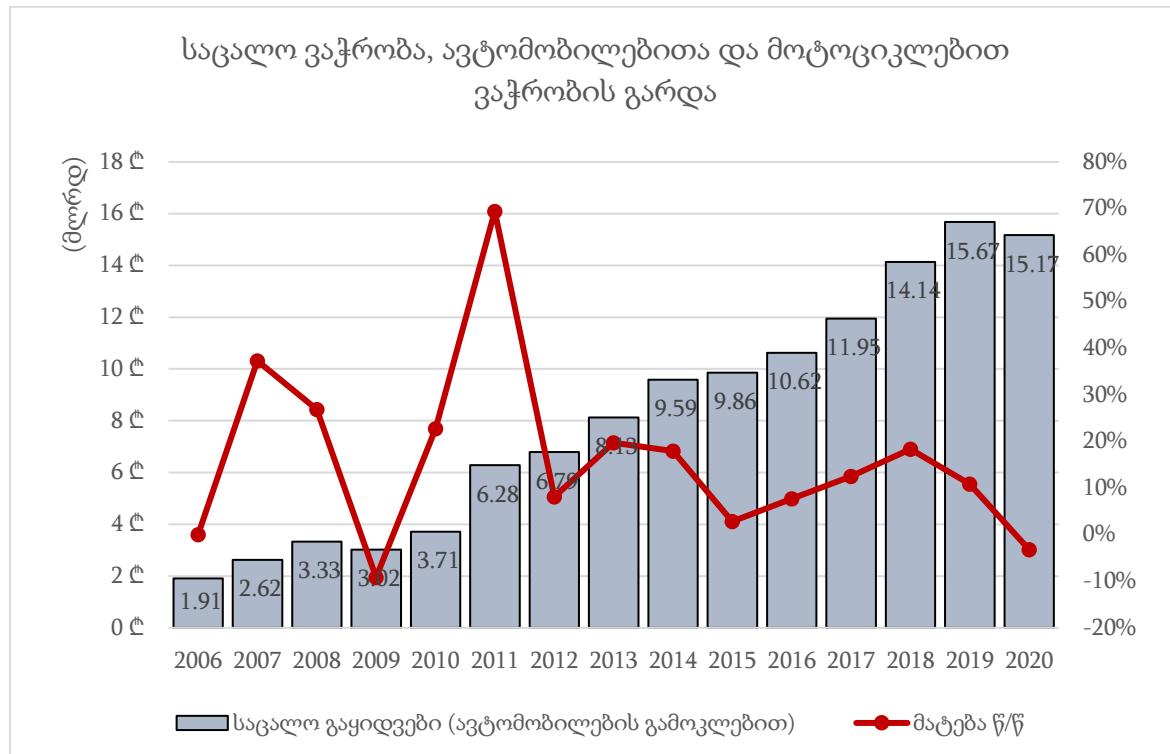
ბაზრის სხვა მოთამაშეებიც გეგმავენ ექსპანსიას არაორგანიზებული სავაჭრო ობიექტების წილის შემცირების ხარჯზე, თუმცა ორგანიზებულ ქსელებს შორის წილების გადანაწილების რადიკალური ცვლილების, ან ბაზარზე ახალი მოთამაშის შემოსვლის მოლოდინი არ არსებობს.

2019 წელს მთავარი მოთამაშეების ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები/კოეფიციენტები შემდეგი იყო:

ათას ლარებში	ნიკორა ტრეიდი	ორი ნაბიჯი	SPAR	კარფური
გაყიდვები	440,281	308,479	205,400	473,688
გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	(324,705)	(263,325)	(148,905)	(381,234)
საერთო მოგება	115,576	45,155	56,495	92,454
საერთო მოგების მარჟა	26.3%	14.6%	27.5%	19.5%
EBITDA	37,821	27,604	27,375	21,017
EBITDA მარჟა	8.6%	8.9%	13.3%	4.4%
EBIT	11,757	12,958	12,839	4,584
EBIT მარჟა	2.7%	4.2%	6.3%	1.0%
წმინდა მოგება	(15,488)	8,141	5,319	(32,522)
წმინდა მოგების მარჟა	-3.5%	2.6%	2.6%	-6.9%
მიმდინარე აქტივები	58,394	33,430	27,704	98,982
გრძელვადიანი აქტივები	184,601	97,518	134,776	81,246
მიმდინარე ვალდებულებები	101,584	65,229	56,420	343,970
გრძელვადიანი ვალდებულებები	125,099	56,539	67,609	20,764
კაპიტალი	16,312	9,180	16,643	-186,506
წმინდა საოპერაციო ფულადი ნაკადები	22,623	27,988	16,747	48,984
წმინდა საინვესტიციო ფულადი ნაკადები	-21,853	-15,856	-20,675	-3,956
წმინდა ფინანსური ფულადი ნაკადები	-166	-18,701	2,910	-47,840
სესხები/EBITDA	3.9	2.5	3.4	1.2
(სესხები-ფული)/EBITDA	3.8	2.3	3.3	n/a
EBIT/ფინანსური ხარჯი (ICR)	1,812	2,356	1,264	2,628
გაყიდვები/აქტივები	0.6	0.5	0.5	0.3
მიმდინარე აქტივები/მიმდინარე ვალდებულებები	13.9	13.3	7.5	n/a
ვალდებულებები/კაპიტალი	58,394	33,430	27,704	98,982

1.1.7 საცალო ვაჭრობის ინდუსტრიის მიმოხილვა¹

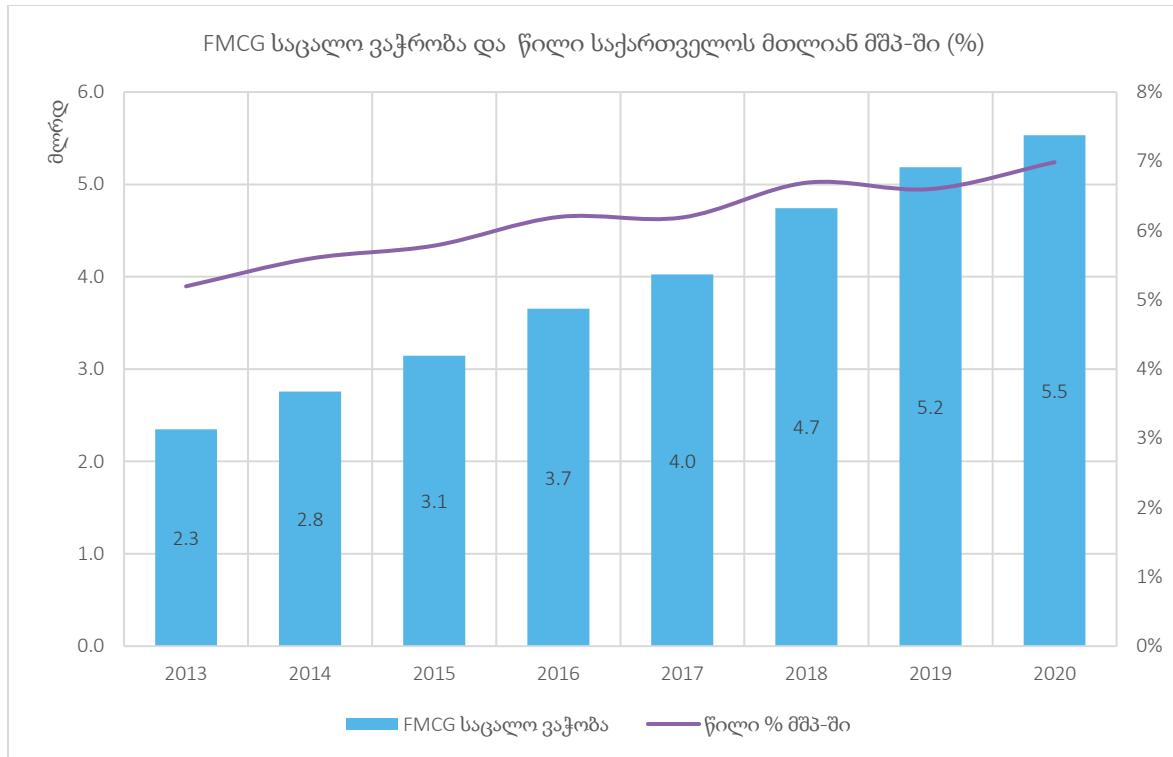
საცალო ვაჭრობის დონემ (საცალო ვაჭრობის დარგის ბრუნვის მოცულობამ) საქართველოში (ავტომობილების და მოტოციკლების გარდა) 2020 წელს შეადგინა ტ15.2 მილიარდი, 2019 წელს იმავე მაჩვენებლმა ტ15.7 მილიარდი შეადგინა. 2006 წელს გაყიდვებმა ტ1.9 მილიარდი შეადგინა და 2018 წლამდე ყოველწლიურად საშუალოდ 18.2%-ით იზრდებოდა.

წყარო: საქსტატი, საბითუმო და საცალო ვაჭრობით, ავტომობილების და მოტოციკლების რემონტით დაკავებული საწარმოების ბრუნვის მოცულობა ეკონომიკური საქმიანობის სახეების და პერიოდის მიხედვით

2020 წელს საკვები საცალო ვაჭრობის წილმა საქართველოს „მშპ“-ში 5.5 მილიარდი შეადგინა. მთლიან ეკონომიკაში საკვები საცალო ვაჭრობის წილმა 7.0% შეადგინა. ეს მონაცემები გვიჩვენებს, რომ მომავალში ვაჭრობის მოცულობის ზრდა ახლო კავშირში იქნება მთლიანი ეკონომიკის ზრდასთან.

¹პარაგრაფი მომზადებულია „საქსტატის“ მონაცემების გამოყენებით და განიხილავს საცალო ვაჭრობის დარგის ბრუნვის მოცულობას

წყარო: საქსტატი, მთლიანი შიდა პროდუქტი, 45 საქმიანობის სახის მიხედვით, მიმდინარე ფასებში

ბოლო ათწლეულის მანძილზე საცალო ვაჭრობის სექტორის ზრდა გამოწვეული იყო საშუალო ხელფასების ზრდით. 2006-2019 წლებში საშუალო ხელფასი თითქმის გაოთხმავდა ტ277.9-დან (2006) ტ1,130-მდე (2019); თუმცა, ხელფასების და ხარჯვის დონე კვლავ დაბალია საერთაშორისო დონესთან შედარებით.

1.1.8 საკვები პროდუქტებით საცალო ვაჭრობა²

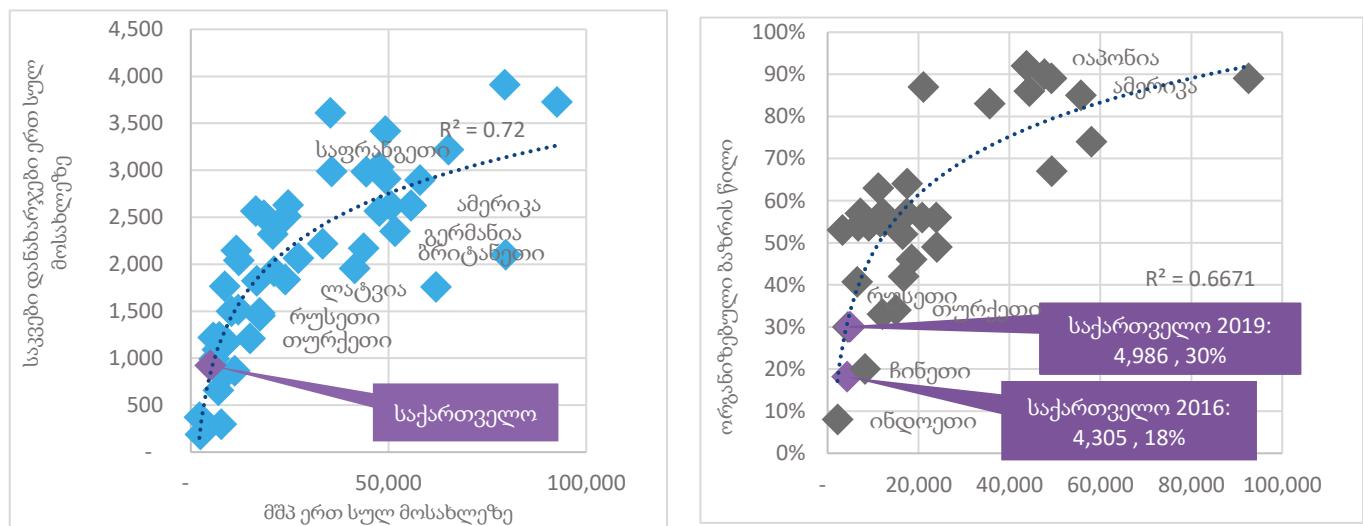
2020 წლის მონაცემებით საკვები და არა-ალკოჰოლური სასმელები სამომხმარებლო კალათის 31.3%-ს შეადგენს. სხვა განვითარებადი ქვეყნების მსგავსად, საკვებს და სასმელს მაღალი წილი უკავია მოხმარების მოცულობაში, რადგან ადამიანები ნაკლებს ხარჯავენ გართობასა და დასვენებაზე.

2001 წლის შემდეგ საქართველოში დაიწყო საცალო ვაჭრობის ქსელების კონსოლიდაციის პროცესი და დამოუკიდებელი „მინი-მარკეტები“ ორგანიზებულმა ქსელებმა ჩაანაცვლეს. უმეტეს შემთხვევაში ქსელებს აქვთ საშუალება შესთავაზონ მომხმარებელს უკეთესი ფასი, მიმზიდველი ლოიალურობის პროგრამები, თანმიმდევრული ხარისხი და თანამედროვე სავაჭრო გარემო, რაც მათ საშუალებას აძლევს მოიზიდონ და შეინარჩუნონ მომხმარებელი.

²პარაგრაფში გამოყენებულია მენეჯმენტის სავარაუდო მონაცემები

ტრადიციულად, საქართველოში საკვებით საცალო ვაჭრობა ხდება შემდეგი საშუალებებით: დიდი სავაჭრო ცენტრები - სავაჭრო ადგილები სამი ან მეტი სალაროთი, სადაც მომხმარებელი ითავად იღებს და აგროვებს ნაწარმს; მცირე მაღაზიები - მაღაზიები ორი ან ნაკლები სალაროთი, ხშირად დახლს-ზემოთ მომსახურებით; კიოსკები - ტროტუარზე განლაგებული მცირე ზომის ჯიხურები, რომლებშიც შესვლაც მომხმარებელს არ შეუძლია და რომლებიც ყიდიან ჩვეულებრივი მოხმარების საჭმელს და სასმელს; ქუჩის გამყიდველები - გარე-მოვაჭრები პროდუქციის ძალიან მცირე ასორტიმენტით; ღია ბაზრები - საცალო მომხმარებელზე ორიენტირებული ინდივიდუალური დახლების გაერთიანება.

მომხმარებლის გემოვნების განვითარებასთან ერთად საჭირო გახდა აზალი სავაჭრო სივრცის კონცეფციების დაწერვა, რის შედეგადაც გაიხსნა პირველი ჰიპერმარკეტები და თვითმომსახურების საცალო მაღაზიები. პირველი მოთამაშეები იყვნენ „გუდვილი“ და „პოპული“ (დრეს SPAR), თუმცა მათ მაღლევე სხვა კომპანიებიც დაემატენ. მსგავსი მაღაზიები ხელმისაწვდომ ადგილებში არიან განთავსებულნი და მომხმარებელს სავაჭრო სივრცის გარდა ასევე სთავაზობენ საკვებ პუნქტებს, საცხობებს და სხვა მომსახურებას. სუპერმარკეტების რამდენიმე ქსელი გაფართოვდა ქალაქის ცენტრსა და საცხოვრებელ უბნებში. ცენტრალური ადგილმდებარეობა, თანამედროვე დიზაინი, პროდუქციის ფართო არჩევანი (რაც ხშირად მოიცავდა მაღაზიის შიგნით გახსნილ სასადილოს და საცხობს) მოითხოვდა ჩვეულებრივ მაღაზიებთან შედარებით უფრო დიდ ინვესტიციებს კაპიტალსა და სამუშაო ძალაში. შედეგად, სუპერმარკეტები უფრო მაღალ ფასად ყიდნენ პროდუქციას და შედეგად უფრო შეძლებულ მოსახლეობაზე ახდენდნენ ორიენტირებას.

წყარო: თიბისი კაპიტალი

განვითარებულ ქვეყნებში საკვებ პროდუქციაზე დანახარჯის წილი სამომხმარებლო კალათში შედარებით დაბალია. თუმცა, აბსოლუტურ მნიშვნელობაში დანახარჯები იზრდება ერთ მოსახლეზე მშპ-ს ზრდასთან ერთად.

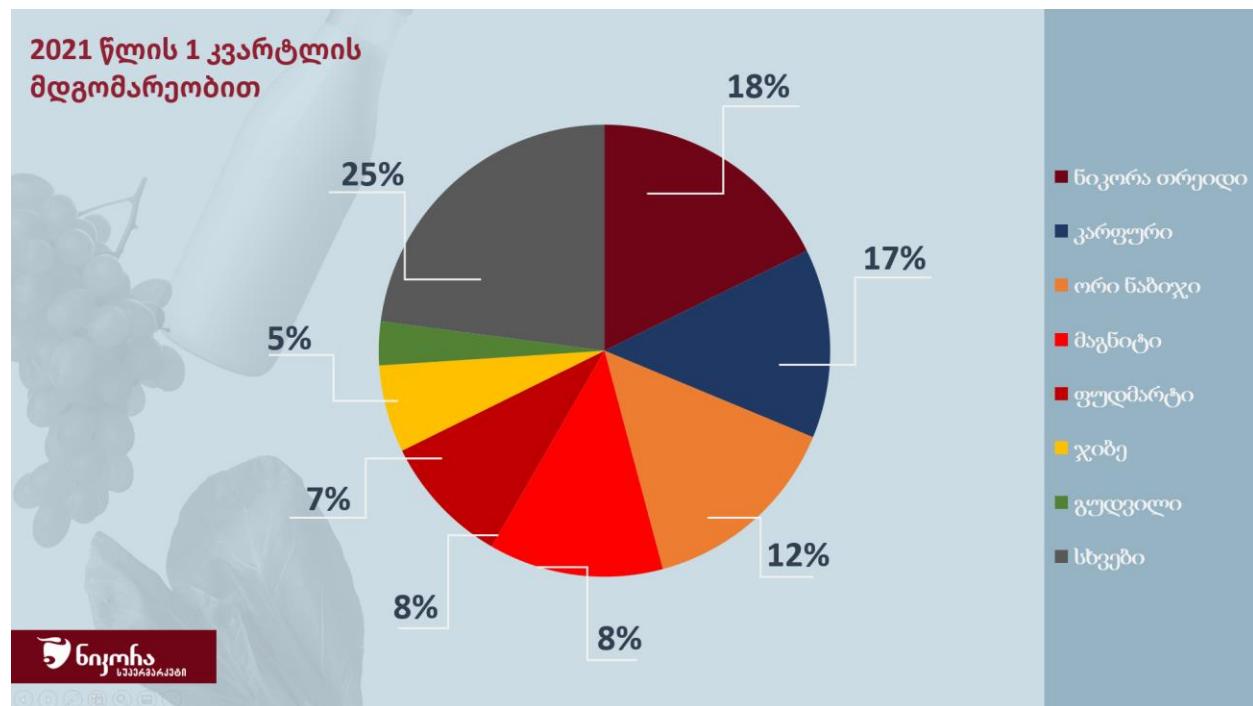
ამასთან, აღსანიშნავია განვითარებადი და განვითრებული ქვეყნების საკვების საცალო ბაზრის კიდევ ერთი განსხვავება. ზოგადად განვითარებული ქვეყნის ბაზრებს ახასიათებთ მეტი კონსოლიდაცია. მაგალითისთვის, ინდოლეტში ორგანიზებული ბაზრის წილი 8%-ს აღწევს, ჩინეთში 20%-ს, არაოგანიზებული ბაზრის წილი მეტად იკლებს განვთარებულ ქვეყნებში. ორგანიზებული საცალო კვების ვაჭრობის ბაზრის წილი ამერიკაში, იაპონიასა და გაერთიანებულ სამეფოში შესაბამისად 85%, 89% და 92%-ია. ორგანიზებული ბაზრის წილი მზარდია საქართველოშიც და მაჩვენებელმა 2016 წლის 18%-დან 2019 წელს 30%-ს მიაღწია. 2020 წელს კი პროგნოზირებული მაჩვენებელი 36%-ს უტოლდება.

მოსალოდნელი პროგნოზებით 2022 წლისთვის ორგანიზებული ბაზრის წილი 40%-მდე გაიზრდება. აღნიშნული, წილის მისაღწევად ბაზარი შემდეგი სამი წლის განმავლობაში 15% CAGR-ით უნდა გაიზარდოს.

ძირითადი მოთამაშეები სურსათის საცალო ბაზარზე გაყიდვების მიხედვით³

„კომპანიის“ მონაცემებით 2020 წელს, სს „ნიკორა ტრეიდი“ საცალო ვაჭრობის ბაზარზე გაყიდვების მოცულობით ბაზრის ლიდერია.

ბაზარზე ძირითადი მოთამაშეები შემდეგი კომპანიებია

წყარო: „კომპანიის“ შიდა მონაცემები

³პარაგრაფში გამოყენებულია მეწჯებულების და თიბისი ბანკის სავარაუდო მონაცემები

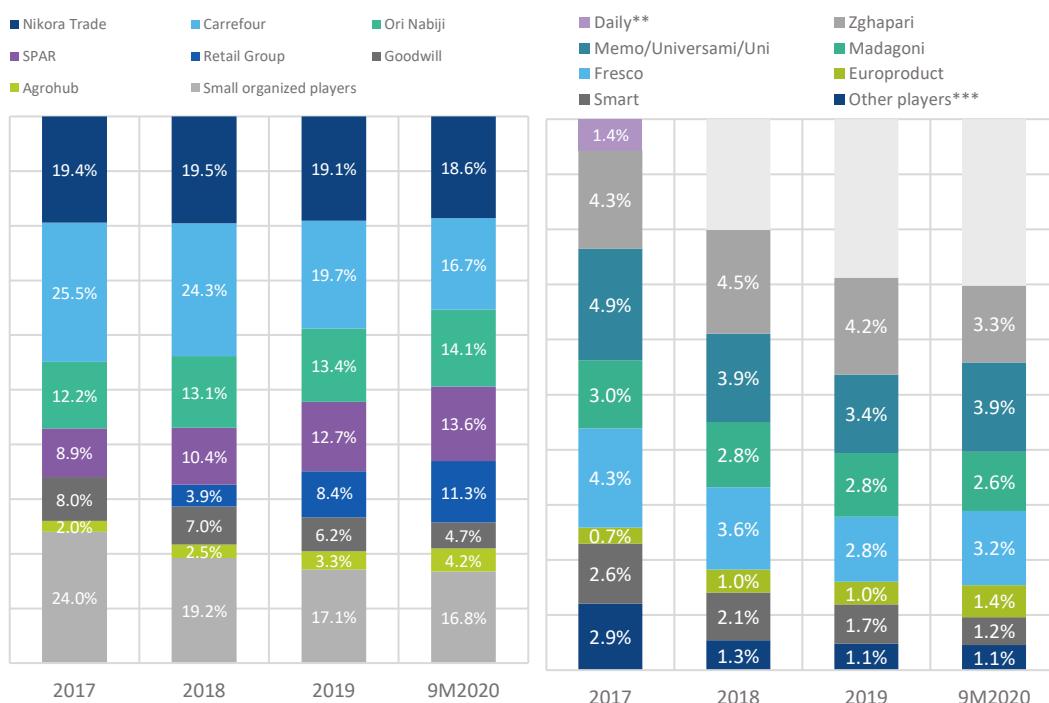
კარფური - წარმოადგენს ფრანგულ საერთაშორისო ბრენდს, რომელსაც საქართველოში Majid Al Futtaim Group-ი ოპერირებს. კარფურის პირველი ჰიპერმარკეტი 2012 წელს გაიხსნა საქართველოში და 2020 წლის 9 თვის მდგომარეობით ოპერირებდა 29 ღოვანის, აქედან 23-ს თბილისში და 6-ს დედაქალაქის გარეთ. კარფური ყიდის როგორც ზოგად პროდუქციას, ასევე კერძო ლეიბლებს.

ორი ნაბიჯი - 2009 წელს დაარსებული ადგილობრივი ბრენდი, რომელსაც 2017 წლის ბოლოსთვის 100 მაღაზია ჰქონდა თბილისში და 11 თბილისის გარეთ. 2020 წლის 9 თვის მდგომარეობით ორი ნაბიჯი ოპერირებდ 234 მაღაზიას, აქედან 166-ს თბილისში. ორი ნაბიჯი უმნის მაღაზიების სტრატეგიით ვითარდება და მისი მფლობელები ადგილობრივი მეწარმეები არიან.

SPAR (ფუდმარტი) - სუპერმარკეტების ქსელი ფუდმარტი 2013 წლიდან არსებობს, როდესაც მან ორი არსებული საცალო ქსელი (პოპული და იოლი) შეიძინა. 2014 წელს ფუდმარტმა მოახდინა საერთაშორისო ბრენდი SPAR-ის ფრანჩაიზის მიღება და 2017 წლის ბოლოსთვის თავისი ქსელი 63 მაღაზიამდე გაზარდა. 2020 წლის 9 თვის მდგომარეობით ოპერირებდა 329 მაღაზიას (სპარის ფრენჩაიზისა და დეილის ჩათვლით). „ფუდმარტი“, რომელიც შედარებით ახალი შემოსულია ქართულ ბაზარზე, არის „ორი ნაბიჯის“ და „ნიკორა ტრეიდის“ პირდაპირი კონკურენტი. კომპანიის მთავარი აქციონერები საინვესტიციო ფონდები „SEAF Caucasus Growth Fund“ და „Georgia Regional Development Fund“ არიან, რომლებსაც „SEAF“ (Small Enterprise Assistance Funds – SEC-ის მიერ რეგისტრირებული საერთაშორისო საინვესტიციო ფონდების კონსულტანტი) მართავს. საკვები პროდუქტების ერთ-ერთ უმსხვილეს დისტრიბუტორ ფუდსერვისს კი მინორიტარული წილი აქვს კომპანიაში. „ფუდმარტი“ დაარსდა 2013 წელს „იოლის“ და „პოპულის“ აქტივების ბაზაზე. „პოპული“, რომელიც ერთ დროს წამყვანი საცალო ქსელი იყო, 2012 წელს დაიხურა შემცირებული გაყიდვებისა და სამუშაო კაპიტალის ცუდი მართვის გამო. „იოლმა“ „პოპულის“ 88.5% იყიდა და მისი რეაბილიტაცია სცადა, თუმცა ეს მცდელობა წარუმატებლად დასრულდა და 2013 წელს „ფუდმარტმა“ „იოლის“ და „პოპულის“ აქტივები იყიდა. „ფუდმარტს“ ძლიერი აქციონერები და „FMO“-ს კონვერტირებადი სესხები ეხმარებიან რესტრუქტურიზაციის პროგრამის განხორციელებაში, რომლის ფარგლებშიც მოხდა მაღაზიების ნაწილის დახურვა და თანამშრომლების გათავისუფლება. 2014 წლის აპრილში „ფუდმარტმა“ ხელი მოაწერა ექსკლუზიურ სალიცენზიო შეთანხმებას უმსხვილეს პოლანდიურ სუპერმარკეტების ქსელ SPAR-თან, რომელსაც 12,500 მაღაზია აქვს 35 ქვეყანაში. მალე პირველი ბრენდირებული მაღაზიებიც გაიხსნა. „ორი ნაბიჯის“ მსგავსად, „ფუდმარტი“ იყენებს პატარა (200 კვ.მ.-ზე ნაკლები) მაღაზიებს. კომპანია ოპერირებს 80-მდე პატარა მაღაზიას და 1,800 კვ.მ.-იან ჰიპერმარკეტს ქუთაისში.

გუდვილი - არის პირველი ქართული ჰიპერმარკეტების ქსელი და ოპერირებას უწევს ოთხ მაღაზიას თბილისში და ოთხ მაღაზიას დანარჩენ რეგიონებში. მაღაზიებში იყიდება კერძო ლეიბლების პროდუქცია. ქსელს აქვს მზა საკვების მიტანის მომსახურებაც.

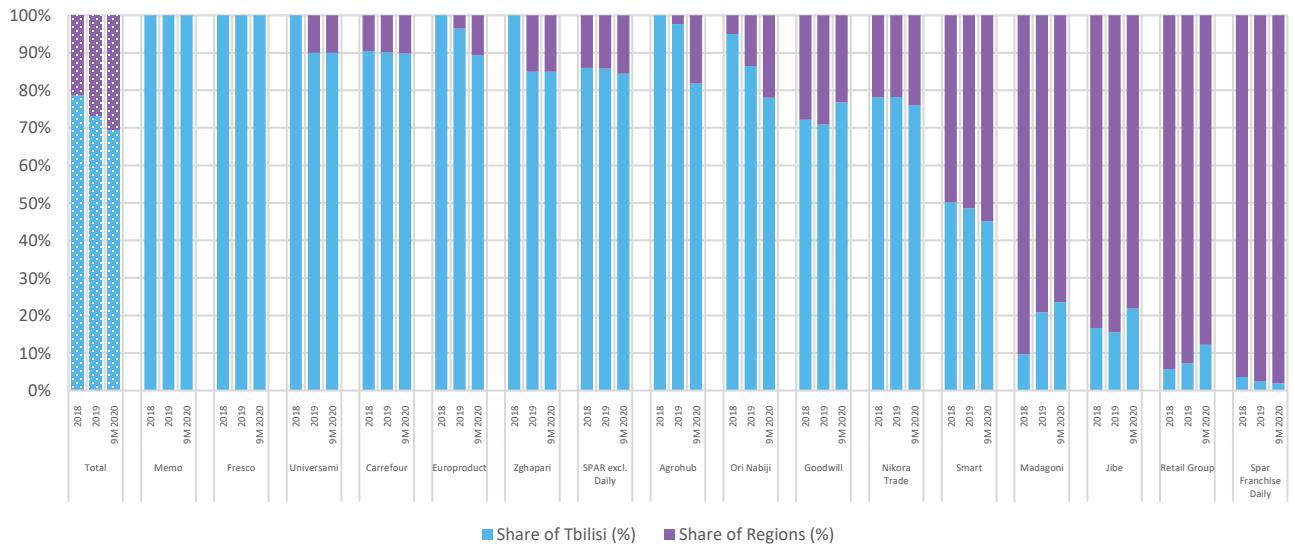
ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში უმსხვილესი სუპერმარკეტების ქსელის წილი საერთო საცალო გაყიდვებში სტაბილურად იზრდებოდა. ამის მთავარი მიზეზი იმ დამოუკიდებელი სუპერმარკეტების ბაზრიდან გასვლაა, რომლებიც ვერ ახერხებენ კონკურენციის გაწვას (მაგალითად, სუპერმარკეტები „ბიგ ბენი“ და „ზემელი“). ამავდროულად, ძლიერი მოთამაშეები უფრო სუსტ, ქსელებს ყიდულობენ (მაგალითად, „ფუდმარტის“ მიერ ვეჯინის ან „ნიკორას“ მიერ „ველესის“ შემენა). მთლიანობაში, მიმდინარე ცვლილებები გზას უხსნის დიდი მასშტაბის და მდგრადი დაფინანსების მქონე ქსელებს, რათა მათ დაიკავონ წამყვანი პოზიციები ბაზარზე.

წყარო: თიბისი კაპიტალი

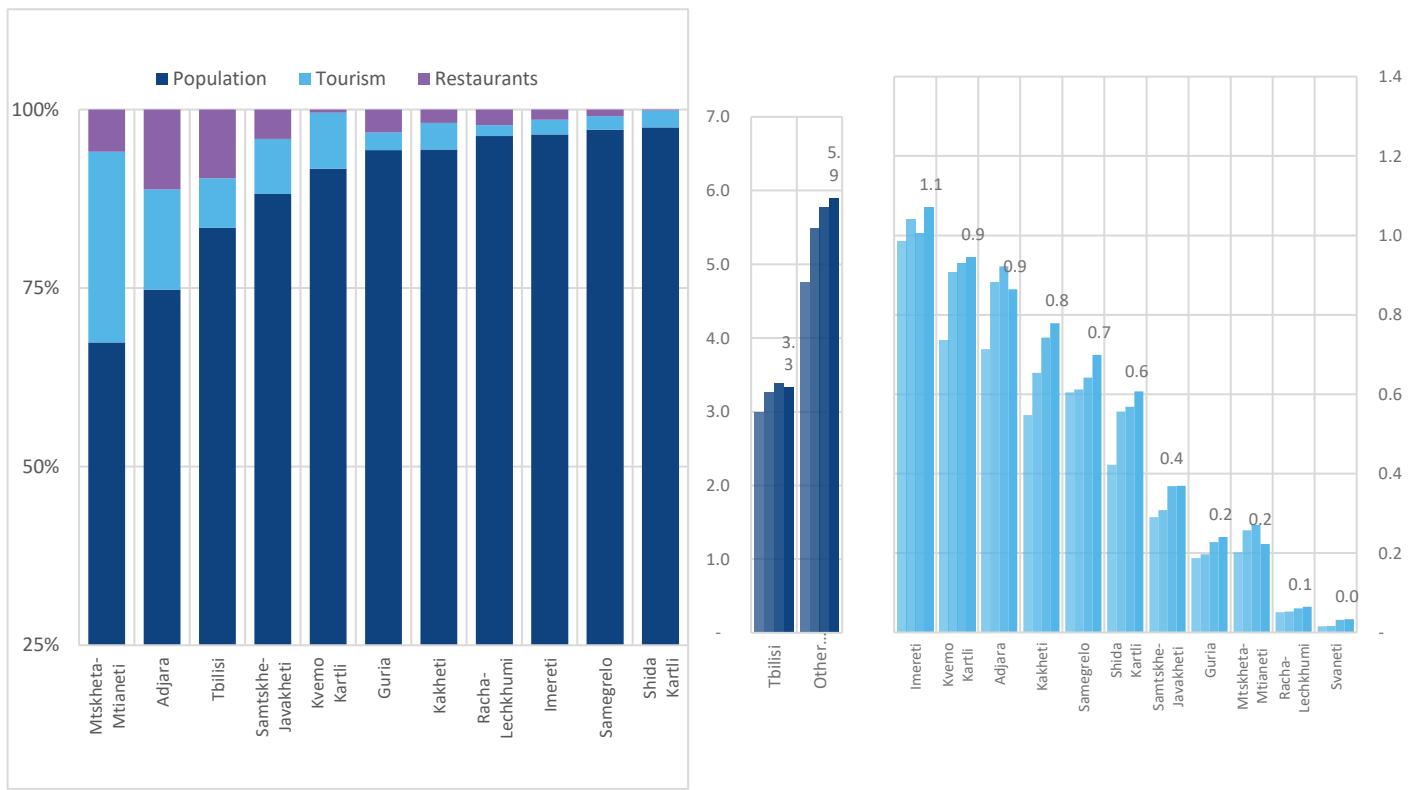
თიბისი კაპიტალის მონაცემებით 2019 წელს სს „ნიკორა ტრეიდი“ საცალო ვაჭრობის ბაზარზე გაყიდვების მოცულობით მეორე ადგილზე იყო, ხოლო 2020 წლის 9 თვის მონაცემებით ის ბაზრის ლიდერის პოზიციას იკავებს.

2019 და 2020 წლის 9 თვის მონაცემების მიხედვით დიდი მოთამაშეების ბაზრის წილი წინა წლებთან შედარებით შემცირდა, სექტორის ზოგიერთი მოთამაშის ზრდის ფონზე. მიუხედავად ამ განვითარებისა, ბაზარზე მაინც რჩება ზრდის პოტენციალი, არაორგანიზებული ბაზრის წილის ჭრილში. აღნიშნული პოტენციალი განსაკუთრებით გამოხატულია რეგიონებში, სადაც ჯერ კიდევ დაბალია ორგანიზებული ბაზრის წილი.

წყარო: თიბისი კაპიტალი

2019 წელს 2018 წელთან შედარებით 40%-ით გაიზარდა მთლიანი სავაჭრო ფართობი, ხოლო, 2020 წლის წინდასწარი მაჩვენებლებით აბსოლუტურ მნიშვნელობაში სავაჭრო ფართობმა მიაღწია 300,000 კვ.მ-ს, რაც 2019 წელთან შედარებით 19%-იანი ზრდაა. 2019 წლის ბოლოს ორგანიზებული ბაზრის ქსელებს 1,106 ცალი მაღაზია ჰქონდათ გახსნილი, 2020 წელს კი რიცხვმა 1,400-ს გადააჭარბა, რაც წლიდან წლამდე 26.6%-იანი ზრდაა. თბილისის შემდგომ სავაჭრო ფართობის ყველაზე დიდი ნაწილი მოდის შემდეგ რეგიონებზე, აჭარა -20%, იმერეთი - 20% და ქვემო ქართლი - 17%.

წყარო: თიბისი კაპიტალი

რეგიონების მიხედვით, კახეთში, იმერეთსა და სამეგრელოში FMCG ხარჯების ზრდის ყველაზე მაღალი ტემპი იყო, თუმცა ყველაზე მეტად დაზარალდა ბრუნვა თბილისში, აჭარაში და მცხეთა-მთიანეთში. ეს რეგიონები რომლებიც მეტად იყვნენ დამოკიდებული ტურიზმისა და რესტორნების მოთხოვნაზე. რეგიონულ მოთხოვნილებას ასევე მხარი დაუჭირა პანდემიის ფონზე დედაქალაქიდან სოფლებში მიგრაციამ.

1.2 ბიზნესი და ოპერაციები

ბოლო ათი წლის განმავლობაში ეკონომიკის სწრაფი ზრდა ხელს უწყობდა მოხმარების დონის ზრდას ქვეყანაში. მომხმარებლები საცალო ვაჭრობის უფრო მაღალ ხარისხს მოითხოვდნენ და შედეგად გაჩნდა ინდუსტრიის კონსოლიდაციის საჭიროება. აქციონერთა მხარდაჭერით, მენეჯმენტმა გადაწყვიტა გამოეყენებინა ეს შესაძლებლობა. მაღაზიების ქსელი აგრესიულად გაიზარდა როგორც ორგანული ზრდის, ასევე შესყიდვების მეშვეობით.

2010 წელს სს „ნიკორამ“ გაამაგრა თავისი პოზიციები სუპერმარკეტების ქსელი „მასივის“ შემენით და დაიწყო მაღაზიათა გადაიარაღება. სუპერმარკეტების ქსელი „მასივი“ ეკუთვნოდა შპს „მასივს“, რომელიც დღეს, სახელწოდების და სამართლებრივი ფორმის ცვლილების შემდეგ არის სს „ნიკორა ტრეიდი“.

სს „ნიკორა ტრეიდი“ (ყოფილი შპს „მასივი“), ფიზიკური პირების მიერ დაფუძნდა 2006 წელს, შპს „მასივის“ სახელწოდებით და ოპერირებდა საცალო ვაჭრობის სფეროში. 2010 წელს სს „ნიკორამ“ შეიძინა შპს „მასივის“ 100%-იანი წილი, რის შემდეგაც კომპანიის სახელწოდება შეიცვალა და გახდა შპს „ნიკორა ტრეიდი“.

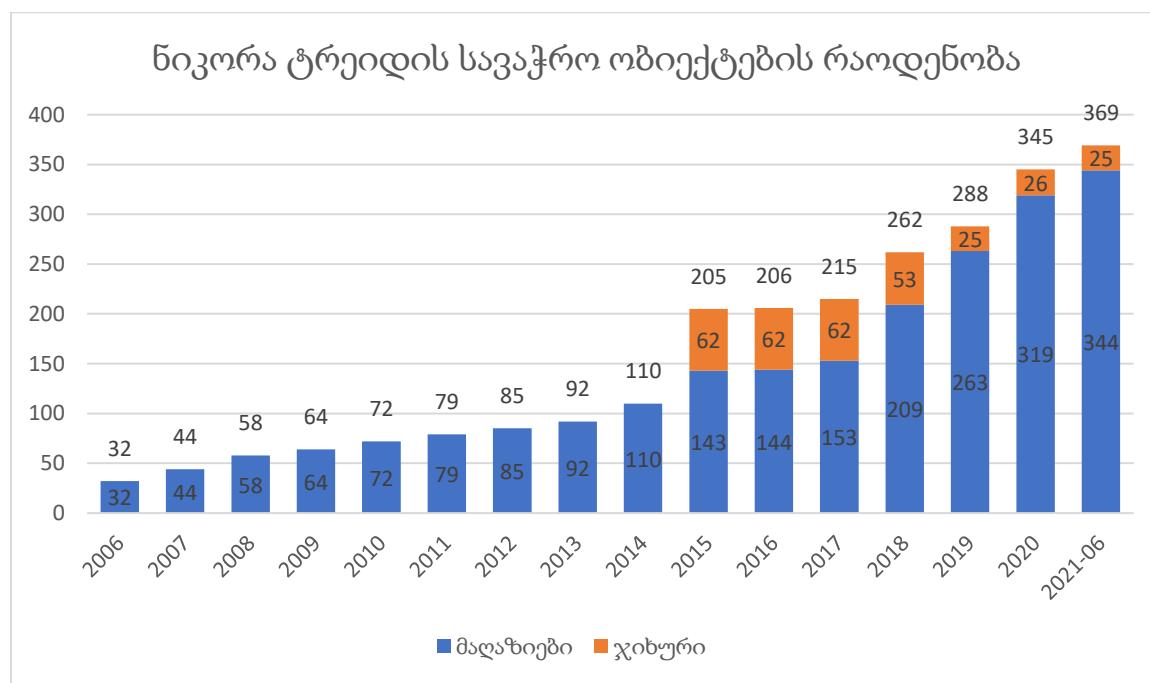
2010 წლიდან სს „ნიკორას“ მფლობელობაში არსებული სუპერმარკეტები გადავიდა სს „ნიკორა ტრეიდის“ მფლობელობაში, მოხდა სავაჭრო ქსელის გაერთიანება და მას შემდეგ კომპანია ერთიანი ქსელის სახით განაგრძობს ოპერირებას.

2011 წლისთვის „ნიკორა ტრეიდი“ ფლობდა 70 თანამედროვე მაღაზიას, რომლებიც მომხმარებელს მაღალი ხარისხის სავაჭრო მომსახურებას სთავაზობდნენ. ამ დროისთვის „ნიკორა“ თავს იმკვიდრებდა როგორც ინდუსტრიის ლიდერი.

2015 წლის აგვისტოში, „ნიკორა ტრეიდი“-ს მიერ „ნუგეშის“ ქსელის შეძენის შემდეგ, „კომპანია“ ქვეყნის უმსხვილესი სუპერმარკეტების ქსელი გახდა.

2018 წლიდან კომპანიამ განაგრძო ქსელის აქტიური გაფართოება და 2018-2019 წლებში 120-მდე ახალი ობიექტი გახსნა. 2020 წლის მდგომაროებით „ნიკორა ტრეიდი“ სწრაფად ბრუნვადი პროდუქციის ბაზარზე წარმოდგენილი იყო 307 სავაჭრო ობიექტის სახით. 2021 წლის პირველი ნახევრის მდგომარეობით, კომპანია ფლობს 369 სავაჭრო წერტილს და 5,000-ზე მეტი თანამშრომელი ჰყავს.

1.2.1 ნიკორა ტრეიდის ქსელის ძირითადი საოპერაციო მაჩვენებლების მიმოხილვა

წყარო: „კომპანიის“ შიდა მონაცემები

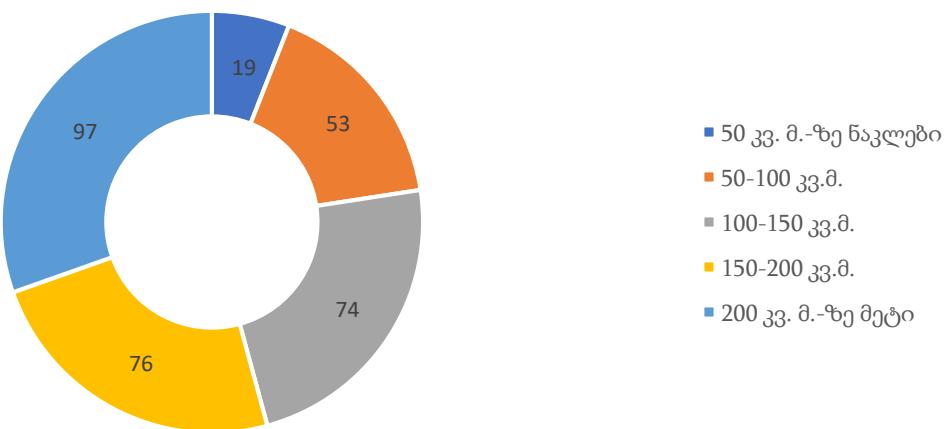
2014 წელს „ნიკორა ტრეიდმა“ სუპერმარკეტების ქსელები „სანდეი“ და „კი ბატონო“ შეიძინა.

2015 წელს – „ლიბრეს“ და „ნუგეშის“ შესყიდვა განხორციელდა. „ლიბრეს“ შეძენით „კომპანია“ ჰიპერმარკეტების ბაზარზე შევიდა. ქსელების ინტეგრაციასთან ერთად, „ნიკორა ტრეიდი“ ლიდერი გახდა 8 წამყვან საცალო ქსელს შორის.

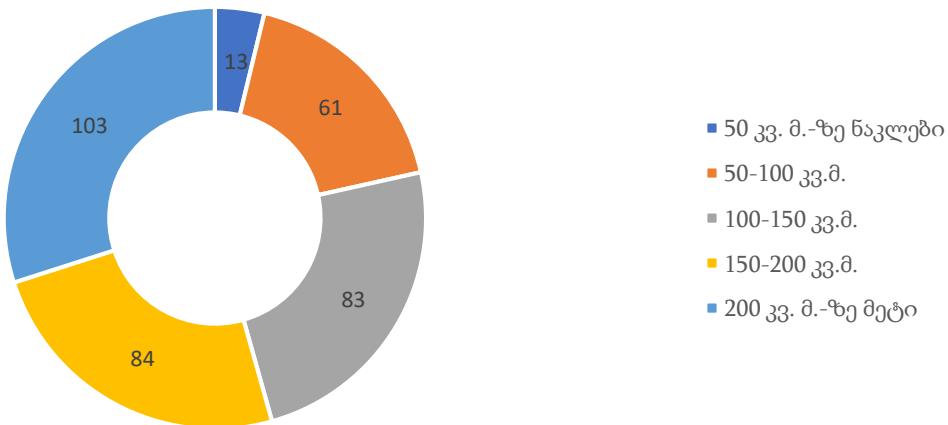
„ნიკორა ტრეიდის“ მიერ მაღაზიათა რაოდენობის ზრდა საკმაოდ შთამბეჭდავი იყო. 2008 წელს კომპანიას 58 სუპერმარკეტი ჰქონდა, ორი წლის შემდეგ – 72, ხოლო 2012 წლისთვის – 85. გაფართოებასთან ერთად, 2014 წელს მაღაზიათა რაოდენობამ 110-ს მიაღწია, ხოლო 2018 წელს სავაჭრო ობიექტების რაოდენობამ 209 შეადგინა (ჯიხურების გარეშე). 2019 წელს კომპანია 263 სავაჭრო ობიექტს ფლობდა (ჯიხურების გარეშე).

2020 წლის მდგომარეობით, „ნიკორა ტრეიდი“ სხვადასხვა ფორმატის 345 სავაჭრო ობიექტს მოიცავს, რომელთა ზომა მცირე კიოსკებიდან 1600 კვ.მ.-მდე მერყეობს და ქვეყნის მთელ ტერიტორიას ფარავს. მაღაზიათა დიდი ნაწილი თბილისშია განლაგებული, სადაც მთელი ქვეყნის მოსახლეობის მესამედი ცხოვრობს.

სავაჭრო ობიექტების რაოდენობა ფართების მიხედვით
(ჯიხურების გარეშე), 2020 წ.

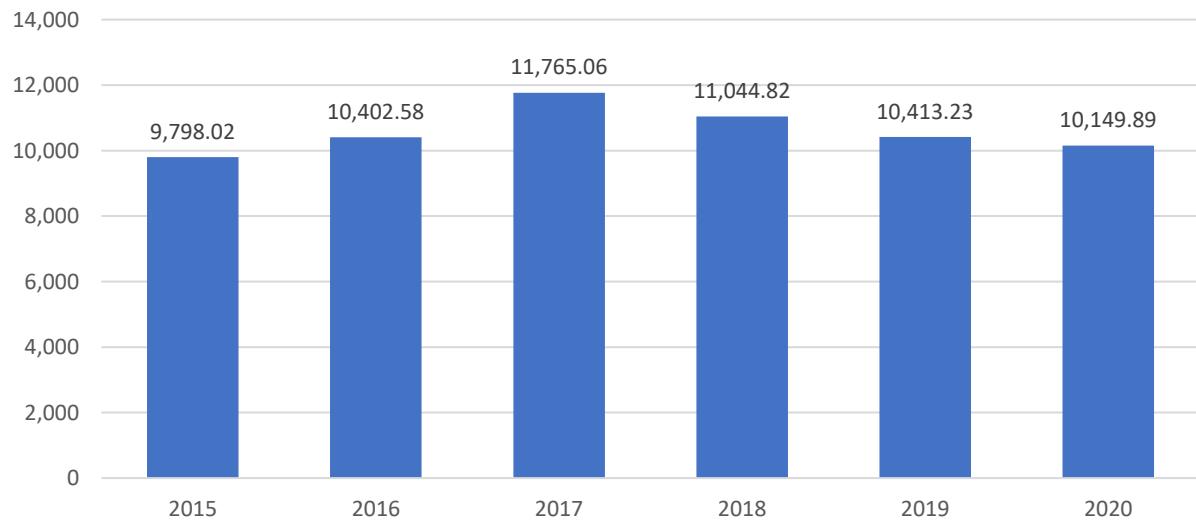

სავაჭრო ობიექტების რაოდენობა ფართების მიხედვით
(ჯიხურების გარეშე), 2021 H1

წყარო: „კომპანიის“ შიდა მონაცემები

საშუალო გაყიდვების მოცულობა ერთ კვადრატულ
მეტრზე (2015-2019, დღგ-ს გარეშე)

წყარო: „კომპანიის“ შიდა მონაცემები

„კომპანიის“ სავაჭრო ფართი 2016-2021 წლებში (კვადრატულ მეტრებში):

	2016	2017	2018	2019	2020	2021 H1
სავაჭრო ფართი (კვ.მ)	20 303	23 757	36 625	47 419	56 753	60 774

წყარო: „კომპანიის“ შიდა მონაცემები

ამ ეტაპზე კომპანია ძირითად შესყიდვებს ახორციელებს ადგილობრივ ბაზარზე. მისი მომწოდებლები არიან, როგორც ადგილობრივი მწარმოებლები, ქართული იმპორტიორი და სადისტრიბუციო კომპანიები, ასევე საერთაშორისო სადისტრიბუციო კომპანიები. მთლიანი შესყიდვის დაახლოებით 30% ხდება ცენტრალიზებულად. პროდუქციის ძირითადი ნაწილის დისტრიბუციას სავაჭრო ობიექტებში თვითონ მომწოდებლები ახდენენ. კომპანია ფლობს ძირითად (თბილისი) და რეგიონულ (დასავლეთ საქართველო, კახეთის რეგიონი) საწყობებს, ასევე სადისტრიბუციო მანქანებს, რომლითაც უზრუნველყოფს ცენტრალიზებული წესით შესყიდული საქონლის დისტრიბუციას. პროდუქციის გასაყიდი ფასი ფორმირდება დაგეგმილი მიზნობრივი მაჩვენებლების და კონკურენტული გარემოს გათვალისწინებით.

„კომპანიას“ 100-მდე სადისტრიბუციო ავტომობილი გააჩნია, რომელთა მეშვეობით იგი მუდმივად ახდენს მაღაზიებში საქონლის შევსებას რათა არ მოხდეს გაყიდვების შეფერხება.

მსხვილი შესყიდვების დროს „კომპანია“ ცდილობს მომწოდებლების დიდი დიაპაზონისგან მიიღოს საუკეთესო ფასები და ხარისხი. „კომპანია“ შესყიდვების პროცესის დროს უზრუნველყოფს რომ შეიქმნას კონკურენტული გარემო პოტენციურ კონტრაქტორებს შორის რათა „კომპანიამ“ საუკეთესო საბაზრო ფასს მიაღწიოს.

კომპანიამ მიმდინარე წლის პირველ ნახევარში უკვე გახსნა 26 ახალი სავაჭრო ობიექტი და ობიექტების საერთო რაოდენობამ 369 შეადგინა.

„კომპანიის“ არსებობის განმავლობაში ადგილი არ ჰქონია „კომპანიის“ ან მისი შვილობილების გადახდისუუნარობის ან ოპერაციების შეჩერების, ასევე გაკოტრების შემთხვევებს.

1.3 ფინანსური ინფორმაცია

სს „ნიკორა ტრეიდის“ 2013 და 2014 წლების ანგარიშგება აუდირებული იყო „PKF საქართველოს“ მიერ, ხოლო 2015, 2016, 2017, 2018 და 2019 წლების ანგარიშგება - „Grant Thornton International“-ის წევრ შპს „გრანტ თორნტონის“ მიერ. 2020 წლის ფინანსური ანგარიშგება აუდირებული იყო „BDO საქართველოს“ მიერ. 2020 წლის, ისევე როგორც წინა წლების, აუდირებული დასკვნა მოდიფიცირებულია. მოდიფიცირების საფუძველი გახდა გუდვილის შეფასების მეთოდი. კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჩართული იყო გუდვილი საბალანსო ღირებულებით 49,815 ათასი ლარი (2019 წლის 31 დეკემბერი: 47,620 ათასი ლარი).

ხელმძღვანელობა გუდვილის გაუფასურების ტესტირებას ატარებს ყოველწლიურად. გუდვილი მიკუთვნებულია ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულებისთვის, მათ შორის ახლად შექმნილი ერთეულებისთვის, რომლებიც მოსალოდნელია, რომ ისარგებლებენ საწარმოთა გაერთიანების შედეგად წარმოქმნილი სინერგიით და წარმოადგენს ჯგუფის ყველაზე დაბალ დონეს, რომელზეც ხელმძღვანელობა აკონტროლებს გუდვილს.

გუდვილის ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრა გამოყენების ღირებულებაზე დაყრდნობით, რომელიც მოიცავს დეტალურ ხუთწლიან საპროგნოზო პერიოდს და ასევე ეყრდნობა მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ექსტრაპოლაციას დარჩენილი პერიოდში, რომელიც გაანგარიშებულია ხელმძღვანელობის მიერ დადგენილ ზრდის ტემპზე. გუდვილის ანაზღაურებადი ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა 49,815 ლარს (2019 - 47,620). 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ხელმძღვანელობამ გუდვილის ანაზღაურებადი ღირებულების გაანგარიშებისთვის მომავალი ფულადი ნაკადები და შესაბამისი დაშვებები განსაზღვრა აშშ დოლარში (2019 წელს ქართულ ლარში). აქტივთა ჯგუფის სამომავლო ფულადი ნაკადების დღევანდელი ღირებულება დათვლილია შესაბამისი განაკვეთით, რომელიც ითვალისწინებს ფულის დროით ღირებულებას და აქტივთან დაკავშირებულ რისკებს.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სს „ნიკორა ტრეიდი“ ფლობდა შპს „ნუგეშის“ 100%-იან წილს და შპს „ლაზი ჰოლდინგის“ 67%-იან წილს. „კომპანიის“ ორივე შვილობილი კომპანია უმოქმედოა და უმეტესწილად არ გააჩნია მატერიალური აქტივები.

მომდევნო ტექსტი ეფუძნება აუდიტორულად შემოწმებულ რიცხვებს, თუ სხვა რამ არ არის ნახსენები. კონსოლიდირებული ანგარიშგება მოიცავს ნიკორა ტრეიდის შვილობილი კომპანიების, შპს ლაზი ჰოლდინგისა (წილობრივი მონაწილეობა – 67%) და შპს ნუგეშის (წილობრივი მონაწილეობა – 100%) მონაცემებსაც.

დამატებითი დეტალებისთვის იხილეთ კომპანიის აუდირებული ფინანსური ანგარიშგება.

1.3.1 კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

ათასი ლარი	მენეჯერული	აუდირებული	აუდირებული	აუდირებული
	2021 წლის 31 მარტი	2020 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 1 იანვარი
აქტივები				
<i>გრძელვადიანი აქტივები</i>				
გუდვილი	38,560	38,560	38,560	38,560
მირითადი საშუალებები	56,025	54,610	52,301	45,509
აქტივების გამოყენების უფლება	107,897	109,810	104,210	-
არამატერიალური აქტივები	2,617	2,685	1,463	1,786
სულ გრძელვადიანი აქტივები	205,099	205,665	196,534	85,855
<i>მოკლევადიანი აქტივები</i>				
მარაგები	45,086	48,815	40,765	30,124
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	3,550	3,204	3,877	5,393
ფული და ფულის ეკვივალენტები	2,320	3,856	3,238	2,692
სულ მოკლევადიანი აქტივები	50,956	55,875	47,880	38,209
სულ აქტივები	256,055	261,540	244,414	124,064
კაპიტალი და ვალდებულებები				
<i>კაპიტალი და რეზერვები</i>				
სააქციო კაპიტალი	21,800	21,800	21,800	20,610
საემისიო კაპიტალი	18,910	18,910	18,910	7,675
გადაფასების რეზერვი	4,106	4,106	2,645	-
აკუმულირებული მოგება/ზარალი	(47,610)	(45,326)	(31,173)	(15,892)
სულ კაპიტალი და რეზერვები	(2,794)	(510)	12,182	12,393
არამაკონტროლებელი წილი	-	-	-	-
სულ კაპიტალი	(2,794)	(510)	12,182	12,393

გრძელვადიანი ვალდებულებები				
ობლიგაციები და სესხები	13,352	14,657	38,558	38,419
საიჯარო ვალდებულებები	113,188	111,688	95,826	-
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები	126,540	126,345	134,384	38,419
მიმდინარე ვალდებულებები				
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	79,571	81,421	70,512	62,870
ობლიგაციები და სესხები	30,201	32,620	8,935	10,382
საიჯარო ვალდებულებები	22,537	21,664	18,401	-
სულ მიმდინარე ვალდებულებები	132,309	135,705	97,848	73,252
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	256,055	261,540	244,414	124,064

**1.3.2 კონსოლიდირებული მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის
ანგარიშგება**

	მენეჯმენტი ლი	მენეჯმენტი ლი	აუდირებუ ლი	აუდირებუ ლი
	2021 I კვ	2020 I კვ	2020	2019
ათასი ლარი				
ამონაგები	142,904	129,750	522,031	439,800
რეალიზაციის თვითღირებულება	(106,024)	(99,044)	(392,446)	(335,299)
საერთო მოგება	36,880	30,706	129,585	104,501
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
სხვა შემოსავალი	198	142	663	819
მიწოდების ხარჯები	(30,624)	(26,273)	(107,940)	(86,590)
ადმინისტრაციული ხარჯები	(2,915)	(2,651)	(12,732)	(11,650)
შედეგი საოპერაციო საქმიანობიდან	3,539	1,924	9,576	7,080
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
ფინანსური ხარჯი	(4,353)	(4,426)	(15,663)	(14,192)
ზარალი საკურსო სხვაობიდან	(4,365)	(10,266)	(14,578)	(8,169)
სხვა არასაოპერაციო შემოსავალი	2,895	-	6,512	-
წლის ზარალი	(2,284)	(12,768)	(14,153)	(15,281)
მოგება ძირითადი საშუალების გადაფასებიდან	-	-	1,461	2,645
სრული ზარალი	(2,284)	(12,768)	(12,692)	(12,636)
სულ გაერთიანებული შემოსავალი	(2,284)	(12,768)	(12,692)	(12,636)
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>

1.3.3 კაპიტალში ცვლილების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

ათასი ლარი	სააქციო კაპიტალი	საემისიო კაპიტალი	გადაფასების რეზერვი	აკუმულირებუ ლი მოგება/ზარალი	სულ სათაო კომპანიის მფლობელებზე მიკუთვნებადი
2019 წლის 1 იანვარი	20,610	7,675	-	(15,892)	12,393
წლის მოგება/(ზარალი)	-	-	-	(15,281)	(15,281)
სხვა გაერთიანებული შემოსავალი	-	-	2,645	-	2,645
აქციების ემისია	1,190	11,235	-	-	12,425
2019 წლის 31 დეკემბერი	21,800	18,910	2,645	(31,173)	12,182
წლის მოგება/(ზარალი)	-	-	-	(14,153)	(14,153)
სხვა გაერთიანებული შემოსავალი	-	-	1,461	-	1,461
2020 წლის 31 დეკემბერი	21,800	18,910	4,106	(45,326)	(510)
წლის მოგება/(ზარალი)	-	-	-	(2,284)	(2,284)
2021 წლის 31 მარტი	21,800	18,910	4,106	(47,610)	(2,794)

1.3.4 ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

ათასი ლარი	მენეჯერული	მენეჯერული	აუდირებული	აუდირებული
	2021 I ვერსია	2020 I ვერსია	2020	2019
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან				
ზარალი დაბეგვრამდე	(2,284)	(12,767)	(14,153)	(15,279)
კორექტირებები:				
ცვეთა და ამორტიზაცია	9,256	8,664	35,266	30,602
(მოგება)/ზარალი ძირითადი საშუალებების გასვლიდან	-	-	91	(21)
მარაგების დანაკარგები	716	654	8,330	7,866
საპროცენტო ხარჯი	4,353	4,426	15,663	14,192
ზარალი კურსთაშორის სხვაობიდან	4,365	10,266	14,578	8,171
საოპერაციო შედეგები საოპერაციო კაპიტალში ცვლილებამდე	16,406	11,243	59,775	45,531
ცვლილება სამუშაო კაპიტალში				
მარაგების ზრდა	2,808	6,193	(16,380)	(18,507)
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების (ზრდა)/შემცირება	(346)	2,354	673	(1,240)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების ზრდა	(2,758)	(3,527)	8,020	15,416
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	16,110	16,263	52,088	41,200
გადახდილი პროცენტები	(4,353)	(4,426)	(15,555)	(13,908)
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	11,757	11,837	36,533	27,292
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან				
ძირითადი საშუალებების შემცირება	(4,047)	(2,016)	(14,559)	(21,849)
არამატერიალური აქტივის შემცირება	(21)	(87)	(581)	(298)

ბირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული თანხები	-	-	-	294
წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან	(4,068)	(2,103)	(15,140)	(21,853)
<hr/>				
ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან				
აქციების გამოშვებით მიღებული ფულადი სახსრები	-	-	-	12,425
სესხებიდან მიღებული თანხები	503	17,962	38,968	66,837
სესხების დაფარვა	(4,097)	(23,814)	(40,341)	(68,828)
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა	(5,627)	(5,188)	(18,906)	(15,269)
წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან	(9,221)	(11,040)	(20,279)	(4,835)
<hr/>				
წმინდა ზრდა ფულსა და ფულის ეკვივალენტებში	(1,532)	(1,306)	1,114	604
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	3,856	3,238	3,238	2,692
კურსთამორისი სხვაობის გავლენა	(4)	(10)	(496)	(58)
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოსთვის	2,320	1,922	3,856	3,238
<hr/>				

1.3.5 არააუდირებული ფინანსური უწყისები IFRS 16 გავლენის გარეშე

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

ათასი ლარი	მენეჯმენტული 2021 წლის 31 მარტი	აუდირებული 2020 წლის 31 დეკემბერი	მენეჯმენტული 2021 წლის 31 მარტი	აუდირებული 2019 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 1 იანვარი
აქტივები					
გრძელვადიანი აქტივები					
გუდვილი	38,560	38,560	38,560	38,560	38,560
ძირითადი საშუალებები	56,025	54,610	51,838	52,301	45,509
აქტივების გამოყენების უფლება	0	(0)	1	0	-
არამატერიალური აქტივები	2,617	2,685	1,461	1,463	1,786
სულ გრძელვადიანი აქტივები	97,202	95,855	91,860	92,324	85,855
მოკლევადიანი აქტივები					
მარაგები	45,085	48,815	33,960	40,765	30,124
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	3,550	3,204	1,523	3,877	5,393
ფული და ფულის ეკვივალენტები	2,320	3,856	1,922	3,238	2,692
მოკლევადიანი აქტივები	50,955	55,875	37,405	47,880	38,209
სულ აქტივები	148,157	151,730	129,265	140,204	124,064
კაპიტალი და ვალდებულებები					
კაპიტალი					
სააქციო კაპიტალი	21,800	21,800	21,800	21,800	20,610
საემისიო კაპიტალი	18,910	18,910	18,910	18,910	7,675
გადაფასების რეზერვი	4,106	4,106	2,645	2,645	-
დაგროვილი ზარალი	(22,615)	(24,617)	(25,439)	(23,206)	(15,892)
სულ კაპიტალი	22,201	20,199	17,916	20,149	12,393
გრძელვადიანი ვალდებულებები					
ობლიგაციები და სესხები	13,352	14,657	12,829	38,558	38,419
საიჯარო ვალდებულებები	-	(0)	-	(0)	-
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები	13,352	14,657	12,829	38,558	38,419
მოკლევადიანი ვალდებულებები					
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	82,404	84,255	69,944	72,562	62,870

ობლიგაციები და სესხები	30,201	32,620	28,576	8,935	10,382
საიჯარო ვალდებულებები	-	(0)	-	(0)	-
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები	112,605	116,874	98,520	81,497	73,252
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	148,157	151,730	129,265	140,204	124,064
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>

კონსოლიდირებული მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

ათასი ლარი	2021 I კვ	2020	2020 I კვ	2019
ამონაგები	142,904	522,031	129,750	439,800
რეალიზაციის თვითღირებულება	(106,024)	(392,446)	(99,044)	(335,299)
საერთო მოგება	36,880	129,585	30,706	104,501
მიწოდების ხარჯები	(33,881)	(116,735)	(28,675)	(94,919)
ადმინისტრაციული ხარჯები	(2,915)	(12,732)	(2,651)	(11,650)
სხვა შემოსავალი	199	663	142	819
საოპერაციო მოგება	283	781	(478)	(1,249)
ფინანსური ხარჯები	(1,201)	(5,533)	(1,268)	(4,959)
ზარალი საკურსო სხვაობიდან	25	(1,405)	(489)	(1,106)
სხვა არასაოპერაციო შემოსავალი	2,895	4,746	-	-
წლის ზარალი	2,003	(1,412)	(2,235)	(7,314)
სხვა სრული შემოსავალი				
მოგება მირითადი სამუალების გადაფასებიდან	-	1,461	-	2,645
სრული ზარალი	2,003	49	(2,235)	(4,669)

ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

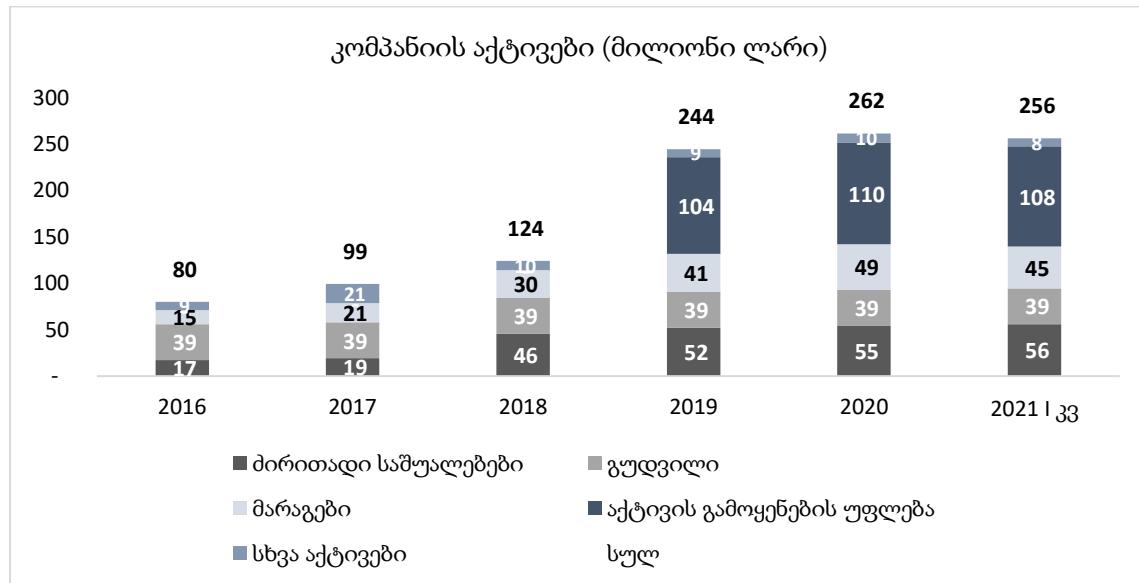
ათასი ლარი	2021 I პ�	2020	2020 I პ�	2019
ფულადი სახსრები საოპერაციო				
საქმიანობიდან				
ზარალი დაბეგვრამდე	2,002	(1,412)	(2,234)	(7,312)
კორექტირებები:				
ცვეთა და ამორტიზაცია	3,629	14,241	3,476	12,847
(მოგება)/ზარალი ძირითადი	-	91	-	(21)
საშუალებების გასვლიდან				
მარაგების დანაკარგები	716	8,330	654	7,866
საპროცენტო ხარჯი	1,201	5,533	1,268	4,959
ზარალი კურსთაშორის სხვაობიდან	(25)	1,405	489	1,108
ფულადი ნაკადები საოპერაციო	7,523	28,189	3,653	19,447
საქმიანობიდან სამუშაო კაპიტალის				
ცვლილებამდე				
ცვლილება სამუშაო კაპიტალში				
მარაგების ზრდა	2,808	(16,380)	6,193	(18,507)
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების	(346)	673	2,354	(1,240)
(ზრდა)/შემცირება				
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების ზრდა	(2,758)	10,854	(3,527)	16,997
ფულადი სახსრები საოპერაციო	7,227	23,335	8,673	16,697
საქმიანობიდან				
გადახდილი პროცენტები	(1,097)	(5,708)	(2,024)	(4,674)
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო	6,130	17,627	6,649	12,023
ფულადი სახსრები საინვესტიციო				
საქმიანობიდან				
ძირითადი საშუალებების შეძენა	(4,047)	(14,559)	(2,016)	(21,849)
არამატერიალური აქტივის შეძენა	(21)	(581)	(87)	(298)
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან	-	-	-	
მიღებული თანხები				294
წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო	(4,068)	(15,140)	(2,103)	(21,853)
ფულადი სახსრები ფინანსური				
საქმიანობიდან				
აქციების გამოშვებით მიღებული	-	-	-	12,425
ფულადი სახსრები				
სესხებიდან მიღებული თანხები	503	38,968	17,962	66,837
სესხების დაფარვა	(4,097)	(40,341)	(23,814)	(68,828)
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა	-	-	-	-
წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური	(3,594)	(1,373)	(5,852)	10,434
საქმიანობიდან				

წმინდა ზრდა ფულსა და ფულის ეკვივალენტებში	(1,532)	1,114	(1,306)	604
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში.	3,856	3,238	3,238	2,692
კურსთამორისი სხვაობის გავლენა	(4)	(496)	(10)	(58)
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოსთვის	2,320	3,856	1,922	3,238

1.3.6 საბალანსო უწყისის ძირითადი ელემენტების მიმოხილვა

კომპანიის აქტივები

„კომპანიის“ საბალანსო უწყისის ზომა ისტორიულად მნიშვნელოვნად იზრდებოდა. ბოლო სამი წლის განმავლობაში აქტივების კუმულაციური წლიური ზრდა იყო 56%.

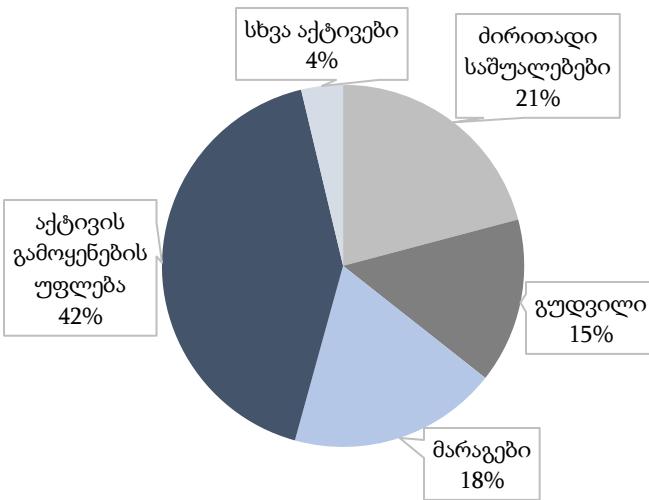

წყარო: აუდირებული ანგარიშებები (2021 წლის მონაცემები - მენეჯერული ანგარიშება)

აქტივების მატერიალური ზრდა 2019 წელს უმეტესწილად უკავშირდება „აქტივის გამოყენების უფლების“ მუხლს, რომელიც, თავის მხრივ, IFRS 16 სტანდარტის მიღებასთან ერთად გაჩნდა საბალანსო უწყისში.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის აქტივების პროცენტული გადანაწილება შემდეგნაირად გამოიყურება:

კომპანიის აქტივების პროცენტული განაწილება (2020)

მირითადი საშუალებები

პროდუქციის წარმოების, მიწოდების ან ადმინისტრაციული მიზნებისთვის გამოყენებული მიწა და შენობები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარდგენილია გადაფასებული ღირებულებით, რაც შემცირებულია ბოლო გადაფასების შემდეგ დაგროვილი ცვეთით და დაგროვილი გაუფასურების ზარალის თანხით (თუკი გაუფასურებას ჰქონდა ადგილი).

სხვა მირითადი საშუალებები, გარდა მიწისა და შენობებისა, აღირიცხება თვითღირებულებით, რაც მცირდება დაგროვილი ცვეთისა და დაგროვილი გაუფასურების ზარალის თანხებით (თუკი გაუფასურებას ჰქონდა ადგილი). თვითღირებულება განისაზღვრება შესყიდვის ფასის, იმპორტთან დაკავშირებული გადასახადების, გამოუქვითავი გადასახადებისა და სხვა პირდაპირი ხარჯების ჯამით. როცა მირითადი საშუალებები შეიცავს სხვადასხვა კომპონენტებს, რომლებსაც გააჩნიათ სხვადასხვა სარგებლობის ვადები, ისინი აღირიცხებიან ცალ-ცალკე, როგორც მირითადი საშუალებების ცალკეული კომპონენტები.

მირითადი საშუალებები წარმოადგენს საცალო ქსელის აქტივების ძირითად ნაწილს. „კომპანიის“ მირითადი საშუალებები სტაბილურად იზრდებოდა ბოლო წელების განმავლობაში. ბოლო 3 წელში მირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულება 19.4-იდან 54.6 მლნ ლარამდე გაიზარდა, რაც 182%-იან ზრდას უდრის.

გუდვილი

აქტივებს შორის უდიდესი კომპონენტი 38.6 მილიონი ლარის ღირებულების მქონე გუდვილია, რომელიც „ნუგეშის“ ქსელის შესყიდვის შემდეგ გაჩნდა.

ყოველ წელს ხდება გუდვილის ტესტირება გაუფასურებაზე. აღნიშნული ინფორმაცია მოცემულია აუდიტის დასკვნაში.

სავაჭრო მოთხოვნები და სასაქონლო მარაგები

სავაჭრო მოთხოვნები 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის უდრიდა 3.2 მილიონ ლარს, რაც მთლიანი აქტივების 1.2% იყო.

უნდა აღინიშნოს, რომ სავაჭრო მოთხოვნების 99%-ს წარმოადგენს „კომპანიის“ მიერ მისი მომწოდებლებისგან მიღებული რეტრო ბონუსები. რეტრო ბონუსები არის ფასდათმობის სახეობა, რომელიც მყიდველს (ამ შემთხვევაში „კომპანიას“) მიეცემა მომწოდებლისგან მის მიერ შეძენილი პროდუქციის ღირებულების ნაწილის უკან დაბრუნების გზით, გაყიდვის წახალისების მიზნობრიობით.

ასევე უნდა აღინიშნოს, რომ მომწოდებლების მიმართ დავალიანება მუდმივად აღემატება მათ მიმართ არსებულ მოთხოვნებს (რეტრო ბონუსებს).

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	2021 I ვებგვერდი	2020	2019	2018
ღირებულება (ათასი ლარი)	3,550	3,204	3,877	5,393
წილი მიმდინარე აქტივებში	6.97%	5.73%	8.10%	14.11%
წილი მთლიან აქტივებში	1.39%	1.23%	1.59%	4.35%

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მთლიანი აქტივების 18.7%-ს შეადგენდა. მარაგების ბალანსი სტაბილურად იზრდებოდა ბოლო წლების განმავლობაში. 2018 წელს ბალანსმა 30.1 მილიონი ლარი შეადგინა, 2019 წელს - 40.8 მილიონი, ხოლო 2020 წელს 48.8 მილიონი.

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები ძირითადად მაღაზიებსა და საწყობებში არსებულ გასაყიდ პროდუქციას მოიცავს.

სასაქონლო მარაგები	2021 I ვებგვერდი	2020	2019	2018
ღირებულება (ათასი ლარი)	45,086	48,815	40,765	30,124
წილი მიმდინარე აქტივებში	88.48%	87.36%	85.14%	78.84%
წილი მთლიან აქტივებში	17.61%	18.66%	16.68%	24.28%

კომპანიის მენეჯმენტის შეფასებით, საბრუნავი კაპიტალი საკმარისია „კომპანიის“ მიმდინარე საქმიანობის დასაფინანსებლად შემდეგი ერთი წლის მანძილზე. კომპანია საბრუნავ კაპიტალს აფინანსებს კრედიტორული ვალდებულებების და სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებების ხარჯზე. დაფინანსების მსგავსი მოდელი მიღებული პრაქტიკაა საცალო ვაჭრობის სფეროში.

„კომპანიის“ მიმდინარე და სამომავლო სავაჭრო მოთხოვნები და სასაქონლო მარაგები სრულადაა დაგირავებული სს „თიბისი ბანკის“ სესხების უზრუნველსაყოფად.

ნაღდი ფული

„კომპანია“ შედარებით მცირე რაოდენობით ნაღდ ფულს აჩერებს საკუთარ ბალანსზე. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ბალანსზე არსებული ნაღდი ფულის რაოდენობა 2.7 მილიონი ლარი იყო, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით - 3.2 მილიონი, ხოლო 2020 წლის ბოლოს - 3.9 მილიონი.

ფული და ფულის გენერაციულები (ათასი ლარი)	2020	2019	2018
ფული სალაროში	1,003	952	1,779
შეზღუდული ფული	250	-	-
საბანკო ანგარიშები	2,603	2,286	913
სულ	3,856	3,238	2,692

კომპანიის ვალდებულებები

სავაჭრო ვალდებულებები

საცალო ვაჭრობის სფეროში მოღვაწე კომპანიები ხშირად იყენებენ სავაჭრო ვალდებულებებს საბრუნავი კაპიტალის დასაფინანსებლად. შედეგად, სავაჭრო ვალდებულებები ხშირ შემთხვევაში მთლიანი ვალდებულებების მნიშვნელოვან ნაწილს წარმოადგენს. „კომპანიის“ საბალანსო სტრუქტურა იმეორებს აღნიშნულ მოდელს.

აღსანიშნავია, რომ „კომპანიის“ სავაჭრო ვალდებულებების ბალანსი მნიშვნელოვნად გაიზარდა „კომპანიის“ გაფართოებასთან ერთად. 2018 წლის ბოლოს სავაჭრო ვალდებულებების ბალანსი 62.9 მილიონ ლარს უდრიდა, 2019 წლის ბოლოს - 70.5 მილიონ ლარს, ხოლო 2020 წლის ბოლოს - 81.4 მილიონ ლარს. 2020 წლის ბოლო მდგომარეობით მთლიანი ვალდებულებების 31.70% სავაჭრო ვალდებულებებს უჭირავს.

სავაჭრო ვალდებულებები	2021 I კვ	2020	2019	2018
ღირებულება (ათასი ლარი)	79,571	81,421	70,512	62,870
წილი მიმდინარე ვალდებულებებში	60.14%	60.00%	72.06%	85.83%
წილი მთლიან ვალდებულებებში	30.74%	31.07%	30.36%	56.30%

სესხები და ობლიგაციები

„კომპანიის“ ვალდებულებების მნიშვნელოვანი ნაწილი (2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მთლიანი ვალდებულებების 18.0%) წარმოადგენს სესხებს და ობლიგაციებს. კომპანიას სესხები აქვს აღებული სს „თიბისი ბანკისგან“ და ასევე, დაკავშირებული მხარისგან (მფლობელი კომპანიისგან - სს „ნიკორასგან“).

სესხები და ობლიგაციები (ათასი ლარი)	2020	2019	2018
საბანკო სესხები ცვლადი პროცენტით	17,943	18,084	20,047
სესხები დაკავშირებული მხარისგან ფიქსირებული პროცენტით	3,896	4,073	3,593
ობლიგაციები	25,438	25,336	25,161
სულ სესხები და ობლიგაციები	47,278	47,493	48,801
წილი მთლიან ვალდებულებებში	18.04%	20.45%	43.70%

სესხები

სესხების ჩამოა 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

პროდუქტი	კრედიტორი	ვალუტა	გაცემის თარიღი	დაფარვის თარიღი	ნაშთი პერიოდის ბოლოს (ათასი, ნომინალური ვალუტა)	ნაშთი პერიოდის ბოლოს (ათასი, ლარი)	გადახდის ტიპი
ვადიანი სესხი	თიბისი ბანკი	GEL	10-Aug-18	20-Apr-24	2,602	2,602	ამორტიზირებადი
ვადიანი სესხი	თიბისი ბანკი	GEL	27-Sep-18	23-Apr-24	3,460	3,460	ამორტიზირებადი
ვადიანი სესხი	თიბისი ბანკი	GEL	8-Apr-19	20-Apr-24	1,549	1,549	ამორტიზირებადი
ვადიანი სესხი	თიბისი ბანკი	GEL	13-Aug-19	20-Apr-24	1,657	1,657	ამორტიზირებადი
ვადიანი სესხი	თიბისი ბანკი	GEL	29-Oct-19	20-Apr-24	2,274	2,274	ამორტიზირებადი

ვადიანი სესხი	თიბისი ბანკი	EUR	1-May-20	1-May-23	957	3,849	ამორტიზირებადი
საკრედიტო ხაზი	თიბისი ბანკი	GEL	5-May-20	20-Apr-21	2,500	2,500	ბულეტი
ვადიანი სესხი	სს ნიკორა	GEL	18-Oct-19	18-Oct-22	3,800	3,800	ბულეტი
სულ						21,691	

წყარო: სს „თიბისი ბანკი“

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სესხების ძირის გადახდის გრაფიკი შემდეგი იყო (ათასებში და ნომინალურ ვალუტაში):

ვალუტა	პერიოდის ბოლოს	ნაშთი					
		2021	2022	2023	2024	2025	2026
GEL	2,602	679	762	854	307	-	-
GEL	3,460	903	1,013	1,136	408	-	-
GEL	1,549	404	454	509	182	-	-
GEL	1,657	433	485	544	195	-	-
GEL	2,274	594	665	746	269	-	-
EUR	957	378	403	176	-	-	-
GEL	2,500	2,500	-	-	-	-	-
GEL	3,800	-	3,800	-	-	-	-

წყარო: სს „თიბისი ბანკი“

ზემოთ მოცემული სესხების ვადიანობა მერყეობს 1-დან 6 წლამდე.

სს „თიბისი ბანკისგან“ ლარში აღებული სესხებისა და საკრედიტო ხაზის საპროცენტო განაკვეთები მცოცავია და მიბმულია ეროვნული ბანკის რეფინანსირების განაკვეთზე. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სს „თიბისი ბანკისგან“ აღებული ლარის სესხების საპროცენტო განაკვეთი უდრიდა 11.50%-ს, ხოლო საკრედიტო ხაზის საპროცენტო განაკვეთი - 12.50%-ს.

სს „თიბისი ბანკისგან“ ევროში აღებული სესხის საპროცენტო განაკვეთიც მცოცავია და მიბმულია EURIBOR-ის განაკვეთზე. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით აღნიშნული

სესხის საპროცენტო განაკვეთი იყო 6.50%.

საბანკო სესხები აღებულია ზოგადი საკრედიტო პროდუქტებით მომსახურების ხელშეკრულების ფარგლებში.

სესხები უზრუნველყოფილია როგორც უძრავი, ასევე მომრავი ქონებით და სასაქონლო-მატერიალური მარაგებით.

საბანკო სესხების სამართლიანი ღირებულება უტოლდება საბალანსო ღირებულებას, რადგან დისკონტირების გავლენა უმნიშვნელოა.

აღსანიშნავია, რომ სს „ნიკორა ტრეიდი“ წარმოადგენს „ნიკორა ჯგუფში“ შემავალი ყველა კომპანიის საკრედიტო პროდუქტებით მომსახურების ხელშეკრულებისა და მის ფარგლებში გაფორმებული ან/და მომავალში გასაფორმებელი საბანკო კრედიტის ხელშეკრულებების საფუძველზე ნაკისრი სასესხო ვალდებულებების თავდებს.

ასევე, სს „ნიკორა ტრეიდის“ კუთვნილი უძრავი ქონება – იპოთეკის, ხოლო მომრავი ქონება – გირავნობის უფლებით არის დატვირთული სს „თიბისი ბანკის“ სასარგებლოდ „ნიკორა ჯგუფში“ შემავალი ყველა კომპანიის საკრედიტო პროდუქტებით მომსახურების ხელშეკრულებისა და მის საფუძველზე გაფორმებული ან/და მომავალში გასაფორმებელი საბანკო კრედიტის ხელშეკრულებით ნაკისრი სასესხო ვალდებულებების უზრუნველსაყოფად.

სხვაგვარად რომ ვთქვათ, იმ შემთხვევაში თუ რომელიმე „ნიკორა ჯგუფში“ შემავალი კომპანია დროულად და ჯეროვნად ვერ შეასრულებს სასესხო ხელშეკრულებებით ნაკისრ ვალდებულებებს, ბანკს უფლება ექნება, მოსთხოვოს სს „ნიკორა ტრეიდს“ (როგორც თავდებს) „ნიკორა ჯგუფში“ შემავალი რომელიმე კომპანიის გადასახდელი თანხის გადახდა. ასევე, მოცემულ შეთხვევაში ბანკს უფლება ექნება, ხელშეკრულებით შეთანხმებული წესით მოახდინოს სს „ნიკორა ტრეიდის“ იპოთეკით/გირავნობით დატვირთული უძრავ-მოძრავი ქონების რეალიზაცია, რომელიმე კომპანიის მიერ გადასახდელი თანხის დასაფარად.

ზემოაღნიშნული გარანტიის მაქსიმალური შესაძლო მოცულობა უდრის 50 მილიონ ლარს.

„ნიკორა ჯგუფში“ შემავალი სხვა კომპანიები ამჟამად დამოუკიდებლად ემსახურებიან საკუთარ საბანკო ვალდებულებებს, არ არღვევენ დაკისრებულ ფინანსურ შეზღუდვებს და „კომპანია“ არ მოელის ზემოაღნიშნულ გარანტიასთან დაკავშირებით რაიმე ფინანსური ხარჯების გაწევას.

სს „ნიკორა ტრეიდის“ გარდა „ნიკორა ჯგუფში“ შემავალი სხვა კომპანიების საბანკო ვალდებულებები სს „თიბისი ბანკის“ მიმართ 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოყვანილია შემდეგ ცხრილში:

კომპანია	ბალანსი ათასი ლარი
სს ნიკორა	2,038
შპს ვაკიჯვრის კალმახი	2,513
შპს ინტერტრეიდი	6,423
შპს კულინარი	275
შპს მზარეული 1	2,068
შპს მულტიტრეიდი	11,100
შპს ნაფარეულის ძველი მარანი	676
შპს ნიკორა	5,779
შპს კორიდა	4,774
შპს ოკეანე	3,494
შპს პარტნიორი	665
შპს ჩვენი ფერმერი	893
სულ:	40,698

წყარო: სს „თიბისი ბანკი“

„კომპანია“ და სს „თიბისი ბანკი“ შეთანხმდნენ, რომ „კომპანიის“ მიერ გაცემული აღნიშნული კორპორატიული გარანტიასა და მასთან დაკავშირებული ვალდებულებებზე გავრცელდება 10 მილიონი ლარის ოდენობის ლიმიტი, რა თანხაზე მეტი თანხისთვის გაცემული აღნიშნული კორპორატიული გარანტიასა და მასთან დაკავშირებული ვალდებულებები სუბორდინირებულ იქნებიან ამ ობლიგაციასთან მიმართებაში. აღნიშნული სუბორდინაციის შესახებ ხელშეკრულება გაფორმდება წინამდებარე ემისიის პროსპექტში გათვალისწინებული წესით. ყოველგვარი გაუგებრობის თავიდან არიდების მიზნით, წინამდებარე ჩანაწერის მიზნებისთვის სუბორდინირებული ვალდებულება ნიშნავს ვალდებულებას, როდესაც ზემოაღნიშნული გარანტიასა და მასთან დაკავშირებული ვალდებულებებიდან გამომდინარე მოთხოვნების დაკმაყოფილება მოხდება მხოლოდ ობლიგაციონერების მოთხოვნების სრლად დაკმაყოფილების შემდეგ.

ბალანსზე აღრიცხული სესხების გარდა, მიმდინარე მდგომარეობით „კომპანიას“ სს „თიბისი ბანკში“ დამტკიცებული აქვს დამატებით 10.2 მილიონი ლარის ლიმიტი, რომლის ათვისებაც იგეგმება კაპიტალური დანახარჯების დაფინანსირების მიზნობრიობით.

2020 წლის განმავლობაში ადგილი არ ჰქონია სასესხო ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პროცენტის ან/და მირის გადაუხდელობას.

ობლიგაციები

2018 წლის 6 აგვისტოს, თიბისი კაპიტალმა, როგორც საბროკერო აგენტმა, სს „ნიკორა ტრეიდისტვის“ გამოუშვა 25 მილიონი ლარის ღირებულების ობლიგაციები. ობლიგაციებს ერიცხება წლიური ეროვნული ბანკის რეფინანსირების განაკვეთს დამატებული 400 საბაზისო პუნქტი (4.00%) (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი შეადგენს 12.46%) და 2021 წლის 6 აგვისტოს ეწურება ვადა. პროცენტის გადახდა წარმოებს კვარტლურად.

„კომპანიის“ ობლიგაციების კონტრაქტი ითვალისწინებს გარკვეულ შემზღვეულ პირობებს. მოცემული გულისხმობს გარკვეული ფინანსური კოეფიციენტების დაკმაყოფილებას. საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს გვაქვს შემდეგი 3 ფინანსური შემზღვეული პირობა:

1. Debt/EBITDA კოეფიციენტმა არ უნდა შეადგინოს 3.5-ზე მეტი წლის აუდირებული შედეგების მიხედვით;
2. ICR კოეფიციენტი არ უნდა იყოს 2.5-ზე ნაკლები წლის აუდირებული შედეგების მიხედვით;
3. DSCR კოეფიციენტი არ უნდა იყოს 1.1-ზე ნაკლები წლის აუდირებული შედეგების მიხედვით.

ობლიგაციების კონტრაქტი გულისხმობს შეზღვეულ დივიდენდების გადახდასთან დაკავშირებითაც.

ობლიგაციები წარმოადგენს „კომპანიის“ პირდაპირ არაუზრუნველყოფილ ვალდებულებებს, რომლებიც რიგითობით უთანაბრდება ერთმანეთს და ჯგუფის ყველა სხვა არაუზრუნველყოფილ და არასუბორდინირებულ ვალდებულებას.

ბოლო წლების განმავლობაში კომპანია პერიოდულად არღვევდა დათქმულ სასესხო და ობლიგაციების კოვენანტებს და აღნიშნულთან დაკავშირებით საჭიროებისამებრ იღებდა ვეივერის წერილებს. დარღვევის მიუხედავად ადგილი არ ჰქონია შესაბამის სანქციებს.

1.3.7 კაპიტალი

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „კომპანიის“ სამართლებრივი ფორმა იყო შეზღვეული პასუხიმგებლობის საზოგადოება, ხოლო მისი 100%-იანი წილის მფლობელი სს „ნიკორა“.

2017 წლის 31 ივლისში „კომპანიამ“ შეიცვალა იურიდიული ფორმა და ჩამოყალიბდა სააქციო საზოგადოებად. ავტორიზებულმა სააქციო კაპიტალმა შეადგინა 10,000,000 ჩვეულებრივი აქცია და თითო აქციის ღირებულებად განისაზღვრა 2.18 ლარი.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის სააქციო კაპიტალი იყო 21,800 ათასი ლარი. დამატებით, აღნიშნული პერიოდისთვის, კომპანია ფლობდა 18,910 ათასი ლარის ღირებულების საემისიო კაპიტალს.

გამოშვებული აქციები	ჩვეულებრივი აქციები		ჩვეულებრივი აქციები	
	2020	2019	2018	
ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა				
წლის დასაწყისში (2.18 ლარი თითოეული)	10,000	9,454	9,367	
სააქციო კაპიტალი წლის დასაწყისში (ათასი ლარი)	21,800	20,610	20,420	
წლის განმავლობაში გამოშვებული და სრულად გადახდილი ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა	-	546	87	
ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა				
წლის ბოლოს (2.18 ლარი თითოეული)	10,000	10,000	9,454	
სააქციო კაპიტალი წლის ბოლოს (ათასი ლარი)	21,800	21,800	20,610	
საემისიო კაპიტალი (ათასი ლარი)	18,910	18,910	7,675	

1.3.8 მოგება-ზარალის ანგარიშგების ძირითადი ელემენტების მიმოხილვა

შემოსავლების ძირითადი ნაწილი (2020 წლის მონაცემებით 90%) მოიცავს „ნიკორა ტრეიდის“ მაღაზიების რეალიზაციებს, ხოლო დანარჩენი ნაწილი წარმოადგენს სხვა არასაოპერაციო შემოსავლებს.

„კომპანიის“ ჯამურმა შემოსავლებმა 2019 წელს 439.8 მილიონი ლარი შეადგინა, რაც 27%-ით მეტი იყო 2018 წლის მაჩვენებელზე, ხოლო 2020 წელს - 522.0 მილიონი ლარი, რაც 19%-იან ზრდას წარმოადგენს 2019 წელთან შედარებით.

ათასი ლარი	2021 I ვებგვერდი	2020 I ვებგვერდი	2020	2019
შემოსავალი	142,904	129,750	522,031	439,800
რეალიზაციის თვითღირებულება	(106,024)	(99,044)	(392,446)	(335,299)

საერთო მოგება	36,880	30,706	129,585	104,501
საერთო მოგების მარტა	25.81%	23.67%	24.82%	23.76%

შემოსავლებისა და რეალიზაციის თვითღირებულების დეტალური ჩაშლა წარმოდგენილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში:

ათასი ლარი	2021 I კვ	2020 I	2020	2019
	33	33		
შემოსავალი				
საკვები	102,891	83,040	375,862	281,472
არა-საკვები	40,013	46,710	146,169	158,328
თვითღირებულება				
პროდუქციის	(104,314)		(384,116)	
თვითღირებულება		(97,396)		(327,433)
მარაგების დანაკარგები	(716)	(654)	(4,615)	(4,311)
მარაგების ჩამოწერა	(994)	(993)	(3,715)	(3,555)

რეალიზაციის წილები რეგიონების მიხედვით მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

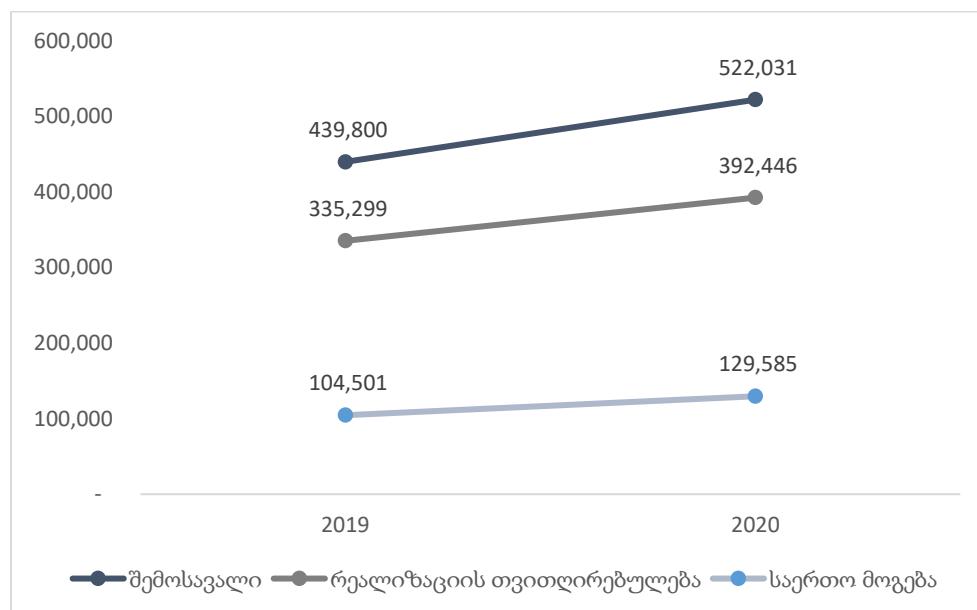
რეგიონი	2020	2019
თბილისი	76%	78%
ქართლი	8%	6%
კახეთი	4%	4%
სამეგრელო	5%	4%
გურია-აჭარა	4%	5%
იმერეთი	3%	3%
სვანეთი	0%	0%
სულ	100%	100%

რაც შეეხება რეალიზაციის თვითღირებულებას, მისი შემადგენელი ნაწილი არის გადასაყიდი საქონლის ღირებულება, რომელსაც აკლდება ქეშბექები. რეალიზაციის თვითღირებულება 2019 წელს 30%-ით გაიზარდა წინა წელთან შედარებით და 335.3 მილიონ ლარს გაუტოლდა, ხოლო 2020 წელს, დამატებით 17%-იანი ზრდის შედეგად, აღნიშნულმა მაჩვენებელმა 392.4 მილიონი ლარი შეადგინა. ზრდა „კომპანიის“ გაფართოების პროგრამის შედეგია.

„კომპანია“ პროდუქციის უდიდეს ნაწილს ადგილობრივ ბაზარზე ყიდულობს ადგილობრივი მომწოდებლებისგან და პირდაპირ ყიდის მომხმარებელზე. იმის ზუსტად დადგენა, თუ თავად ადგილობრივმა მომწოდებლებმა პროდუქციის რა ნაწილი შეისყიდეს იმპორტის მეშვეობით და შესაბამისად, რა გავლენა შეიძლება ჰქონდეს ადგილობრივი მომწოდებლების ფასებზე გაცვლით კურსებს, მენეჯმენტის განცხადებით შეუძლებელია.

კომპანიას არ გააჩნია საკრედიტო გაყიდვები (საბალანსო უწყისზე აღრიცხული სავაჭრო მოთხოვნების ძირითადი ნაწილი - 98% არის მომწოდებლების რეტრო ბონუსები, რომელიც გამიფრულია სავაჭრო მოთხოვნების ნაწილში).

საერთო მოგება 19%-ით გაიზარდა 2019 წელს და 104.5 მილიონი ლარი გახდა. 2020 წელს საერთო მოგების ზრდა 24% იყო და შედეგად, ეს მაჩვენებელი 129.6 მილიონ ლარს გაუტოლდა. მერყევი გაცვლითი კურსებისა და ბიზნესების ინტეგრაციის რთული პროცესის მიუხედავად, „კომპანიამ“ შეძლო საერთო მოგების მარჯის სტაბილური ზრდის ტემპის შენარჩუნება. საერთო მოგების მარჯა 25.50%-იდან 23.76%-მდე გაუარესდა 2019 წელს, ხოლო 2020 წელს 24.82%-ს გაუტოლდა.

საოპერაციო ხარჯები და მოგება საოპერაციო საქმიანობიდან

ათასი ლარი	2020	2019
შემოსავალი	522,031	439,800
საერთო მოგება	129,585	104,501
საოპერაციო ხარჯები		
სხვა შემოსავალი	663	819
დისტრიბუცია და მარკეტინგის ხარჯები	(107,940)	(86,590)
ადმინისტრაციული ხარჯები	(12,732)	(11,650)
სულ საოპერაციო ხარჯები	(120,009)	(97,421)
შედეგი საოპერაციო საქმიანობიდან	9,576	7,080
საოპერაციო მარჟა	1.83%	1.61%

„კომპანიის“ საოპერაციო ხარჯების შემადგენელი ნაწილების დინამიკა:

- მაღაზიათა რაოდენობის ზრდასთან ერთად, ბუნებრივია, იზრდება დისტრიბუციასთან და მარკეტინგთან დაკავშირებული ხარჯებიც. 2019 წელს მიწოდების ხარჯებმა 86.6 მილიონი ლარი შეადგინა. 2020 წელს აღნიშნული ხარჯები 25%-ით გაიზარდა და 107.9 მილიონ ლარს გაუტოლდა.
- მიწოდებასთან დაკავშირებული ხარჯების დეტალური ჩაშლა ბოლო 2 წლის განმავლობაში მოცემულია ქვედა ცხრილში:

ათასი ლარი	2020	2019
თანამშრომელთა ხელფასი	48,536	35,546
ცვეთა და ამორტიზაცია	33,202	29,001
კომუნალური ხარჯი	10,948	9,456
საბანკო ხარჯი	3,171	2,189
რემონტი	2,231	2,025
მარკეტინგის ხარჯი	2,227	1,846
დისტრიბუცია	1,660	1,880

იჯარა*	746	677
სხვა	5,219	3,974

სულ მიწოდების ხარჯები	107,940	86,594
------------------------------	----------------	---------------

წილი შემოსავლებიდან 20.7% 19.7%

* იჯარის ხარჯის მცირე ოდენობა უკავშირდება 2019 წლიდან IFRS 16 სტანდარტის შემოსვლას.

- ადმინისტრაციულმა ხარჯებმა 2019 წელს 11.7 მილიონი ლარი შეადგინა, ხოლო 2020 წელს 9%-იანი ზრდა დაფიქსირდა და შედეგად, ადმინისტრაციული ხარჯები 12.7 მილიონ ლარს გაუტოლდა.
ადმინისტრაციული ხარჯების დეტალური ჩაშლა ბოლო 2 წლის განმავლობაში მოცემულია ქვედა ცხრილში:

ათასი ლარი	2020	2019
თანამშრომელთა ხელფასი	5,634	5,015
საგადასახადო ხარჯი	2,208	2,863
ცვეთა და ამორტიზაცია	2,064	1,602
კონსულტაცია და პროფესიული მომსახურება	748	698
საოფისე ხარჯი	631	571
სხვა	1,447	898
სულ ადმინისტრაციული ხარჯები	12,732	11,647
წილი შემოსავლებიდან	2.4%	2.6%

- მთლიანობაში, 2019 წელს საოპერაციო მოგებამ 7.1 მილიონი ლარი შეადგინა, რაც შეეხება 2020 წელს, წლის საოპერაციო მოგება 9.6 მილიონი ლარი იყო, რაც ასევე მნიშვნელოვნად აღემატება წინა წლის შედეგს (35%-იანი ზრდა).

გაუმჯობესებული საოპერაციო შედეგები გამოწვეული იყო როგორც შემოსავლების ზრდით, ასევე საოპერაციო მოგების მარჟის ზრდითაც - საოპერაციო მოგების მარჟა 1.61%-დან 1.83%-მდე გაიზარდა 2020 წელს.

აღსანიშნავია, რომ მაღაზიების საიჯარო ხარჯების დაახლოებით 75% დენომინირებულია აშშ დოლარში. მომავალში „კომპანია“ გეგმავს იჯარის ხარჯები ლარში გადაიყვანოს და კონკრეტული მაღაზიის გაყიდვების მოცულობებს დაუკავშიროს.

არასაოპერაციო ხარჯები და წმინდა მოგება

„კომპანიის“ მომგებიანობაზე ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში მნიშვნელოვანი გავლენა იქონია არასაოპერაციო ხარჯებმა. არასაოპერაციო ხარჯების ძირითადი ნაწილი წარმოადგენს საპროცენტო ხარჯებს და გაცვლითი კურსის ცვლილებით გამოწვეულ მოგება/ზარალს.

ათასი ლარი	2020	2019
ფინანსური ხარჯი	(15,663)	(14,192)
ზარალი საკურსო სხვაობიდან	(14,578)	(8,169)
სხვა არასაოპერაციო შემოსავალი	6,512	-
წლის წმინდა მოგება/(ზარალი)	(14,153)	(15,281)
წლის წმინდა მოგების მარჟა	-2.71%	-3.47%
სხვა არასაოპერაციო შემოსავალი	1,461	2,645
წლის წმინდა მოგება/(ზარალი)	(12,692)	(12,636)

არასაოპერაციო ხარჯების შემადგენელი ნაწილების დინამიკა:

- ზედაც ცხრილში მოცემული „ფინანსური ხარჯი“ წარმოადგენს საპროცენტო ხარჯებს. 2019 წელს ამ მაჩვენებელმა 14.2 მილიონი ლარი შეადგინა, ხოლო 2020 წელს - 15.7 მილიონი ლარი. საპროცენტო ხარჯის ნაწილი მოიცავს IFRS 16-ის მიღების ეფექტს, რომელმაც შეცვალა იჯარების აღრიცხვის წესი და გაზარდა საპროცენტო ხარჯები.
- ცხრილში წარმოდგენილია „ზარალი საკურსო სხვაობიდან“. ლარი / დოლარის საშუალო გაცვლითი კურსი 2018 წელს - 2.5354-ს, 2019 წელს - 2.8192-ს, ხოლო 2020 წელს - 3.1097-ს. შესაბამისად, 2018 წელს დაფიქსირდა ლარის კურსის 1%-იანი გაუფასურება დოლართან მიმართებაში, 2019 -11%-იანი, ხოლო 2020 წელს - 10%-იანი. ზემოხსენებული კურსთაშორისი ცვლილებების შედეგად, „კომპანიას“ 2019 წელს - 8.2 მილიონი ლარის, ხოლო 2020 წელს - 14.6 მილიონი ლარის საკურსო ზარალი ჰქონდა.
- 2020 წელს კომპანიამ მნიშვნელოვანი „სხვა არასაოპერაციო“ შემოსავალი მიიღო, რომლის ჩაშლაც მოცემულია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში.

ათასი ლარი	2020	2019
კოვიდ 19 ის საშემოსავლო სუბსიდია	4,331	-

კოვიდ 19 ის მოიჯარებისგან მიღებული	1,766	-
შეღავათი		
სხვა შემოსავალი	415	-

სულ სხვა არასოპერაციონ შემოსავალი	6,512	-
--	--------------	----------

- 2019-2020 წლებში კომპანია ზარალზე იყო და შესაბამისად, წმინდა მოგების მარჟაც უარყოფითი იყო. 2019 წელს ზარალმა 12.6 მილიონი ლარი შეადგინა, ხოლო 2020 წელს - 12.7 მილიონი ლარი. ასანიშნავია, რომ ბოლო 2 წლის განმავლობაში დაფიქსირებული ზარალის ერთეული გამომწვევი მიზეზი IFRS 16 სტანდარტზე გადასვლაა, რადგან ახალი სტანდარტი მატერიალურად ზრდის კომპანიის ხარჯებს. 2020 წლის წმინდა მოგება IFRS 16 სტანდარტის გათვალისწინების გარეშე დადებითი იქნებოდა.

კომპანიის ან მისი შვილობილების გადახდისუუნარობის, ოპერაციების შეჩერების ან გაკოტრების შემთხვევებს ადგილი არ ჰქონია.

1.3.9 ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგების ძირითადი ელემენტების მიმოხილვა

საოპერაციო ფულადი ნაკადები

ათას ლარში	2020	2019
საოპერაციო შედეგები საოპერაციო კაპიტალში ცვლილებამდე	59,775	45,531
მარაგების ზრდა	(16,380)	(18,507)
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების (ზრდა)/შემცირება	673	(1,240)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების ზრდა	8,020	15,416
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	52,088	41,200
გადახდილი პროცენტები	(15,555)	(13,908)
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	36,533	27,292

2019 წელს „საოპერაციო შედეგები საოპერაციო კაპიტალში ცვლილებამდე“ 45.5 მილიონ ლარს გაუტოლდა.

2019 წელს „კომპანიის“ საბრუნავ კაპიტალში მატერიალური ცვლილებები დაფიქსირდა - სასაქონლო-მატერიალური მარაგების ბალანსი გაიზარდა 18.5 მილიონი ლარით, რაც დააკომპენსირა სავაჭრო ვალდებულებების 15.4 მილიონ ლარიანმა ზრდამ. მთლიანობაში, საბრუნავი კაპიტალის მოცულობა გაიზარდა 4 მილიონი ლარით. შედეგად, 2019 წლის „ფული საოპერაციო საქმიანობიდან“ 4 მილიონი ლარით ნაკლები იყო ვიდრე „საოპერაციო შედეგები საოპერაციო კაპიტალში ცვლილებამდე“ და აღნიშნული მაჩვენებელი 41.2 მილიონ ლარს გაუტოლდა.

2019 წმინდა საოპერაციო ფულმა პროცენტის ხარჯის და მოგების გადასახადის გადახდის შემდეგ 27.3 მილიონი ლარი შეადგინა.

რაც შეეხება 2020 წელს, წლის „საოპერაციო შედეგები საოპერაციო კაპიტალში ცვლილებამდე“ 59.8 მილიონი ლარი იყო, რაც 31%-ით აღემატება წინა წლის იგივე მაჩვენებელს. აღნიშნული ზრდა განაპირობა როგორც გაყიდვების ზრდამ, ასევე საოპერაციო მარჟების გაუმჯობესებამ. გაყიდვების ზრდა უმეტესწილად მაღაზიების რაოდენობის ზრდას უკავშირდება. რაც შეეხება მარჟებს, გაუმჯობესებული მარჟები უკეთესი საბაზრო გარემოთი და გაზრდილი სავაჭრო ძალით აიხსნება.

საბრუნავ კაპიტალში 2020 წელსაც დაფიქსირდა მატერიალური ცვლილებები - სასაქონლო-მატერიალური მარაგების ბალანსი 16.4 მილიონი ლარით გაიზარდა, ხოლო მეორე მხრივ, 8.0 მილიონი ლარით გაიზარდა „კომპანიის“ სავაჭრო ვალდებულებები. ამ და სხვა ცვლილებებმა მთლიანობაში საბრუნავი კაპიტალის 7.7 მილიონ ლარიანი ზრდა გამოიწვია. შედეგად, 2020 წლის „ფული საოპერაციო საქმიანობიდან“ 7.7 მილიონი ლარით ნაკლები იყო ვიდრე „საოპერაციო შედეგები საოპერაციო კაპიტალში ცვლილებამდე“ და ეს მაჩვენებელი 52.1 მილიონ ლარს გაუტოლდა.

2020 წლის წმინდა საოპერაციო ფულმა პროცენტის ხარჯის და მოგების გადასახადის გადახდის შემდეგ 36.5 მილიონი ლარი შეადგინა, რაც 34%-ით მეტი იყო 2019 წლის რიცხვზე.

საინვესტიციო ფულადი ნაკადები

ათას ლარში	2020	2019
ძირითადი საშუალებების შემენა	(14,559)	(21,849)
არამატერიალური აქტივის შემენა	(581)	(298)
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული თანხები	-	294
წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან	(15,140)	(21,853)

საინვესტიციო საქმიანობასთან დაკავშირებული ფულადი სახსრების მომრაობა უმეტესწილად ძირითადი საშუალებების შემენას უკავშირდება. ძირითადი საშუალებების შემენა „კომპანიის“ განვითარებასთან არის დაკავშირებული და აუცილებელია გაყიდვების შემდგომი ზრდისთვის.

2020 წელს 33%-ით შემცირდა ძირითადი საშუალებების შესყიდვები, ხოლო ჯამში საინვესტიციო საქმიანობაზე დახარჯული ფული 31%-ით ნაკლებია წინა წელზე.

საფინანსო ფულადი ნაკადები

ათას ლარში	2020	2019
აქციების გამოშვებით მიღებული ფულადი სახსრები	-	12,425
სესხებიდან მიღებული თანხები	38,968	66,837
სესხების დაფარვა	(40,341)	(68,828)
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა	(18,906)	(15,269)
წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან	(20,279)	(4,835)

საფინანსო ფულადი სახსრების მოძრაობიდან აღსანიშნავია, რომ 2019 წელს კომპანიამ 12.4 მილიონი ლარის აქციები გამოუშვა.

ამავე პერიოდში ფიქსირდება მატერიალური მოცულობის სესხების აღება და ჩაფარვა, რადგან არსებული სესხების ჩანაცვლება ხდებოდა ახალი სესხებით.

2019 წლის წმინდა ფული საფინანსო საქმიანობიდან მინუს 4.8 მილიონი ლარი იყო, ხოლო 2020 წლებში ეს მაჩვენებელი მინუს 20.3 მილიონ ლარს უდრიდა.

1.3.10 ძირითადი ფინანსური კოეფიციენტები

ფინანსური ლევერიჯის კოეფიციენტები

	2019	2020	2021 (LTM)	31 მარტი
IFRS 16-მდე				
სესხები / კაპიტალი	2.36	2.34	1.96	
სესხები / EBITDA	3.20	3.01	2.58	
პროცენტის დაფარვის კოეფიციენტი (ICR)	0.52	0.32	0.28	

სესხის მომსახურების კოეფიციენტი (DSCR)	1.71	0.56	0.63
IFRS 16-ის შემდეგ			
სესხები / კაპიტალი	13.28	(354.17)	(64.17)
სესხები / EBITDA	4.08	3.92	3.71
პროცენტის დაფარვის კოეფიციენტი (ICR)	0.50	0.61	1.30
სესხის მომსახურების კოეფიციენტი (DSCR)	1.17	0.95	1.36

- სესხები / კაპიტალი** - მიმდინარე და გრძელვადიანი საბანკო სესხები და ობლიგაციები გაყოფილი აქციონერთა კაპიტალზე.
- სესხები / EBITDA** - მიმდინარე და გრძელვადიანი საბანკო სესხები და ობლიგაციები გაყოფილი EBITDA-ზე.
- პროცენტის დაფარვის კოეფიციენტი (ICR)** - EBIT / (საკრედიტო პროდუქტის საპროცენტო სარგებელი + ობლიგაციის კუპონი)
- სესხის მომსახურების კოეფიციენტი (DSCR)** - EBITDA - მოგების გადასახადი - პრივილეგირებულ აქციებზე გადასახდელი დივიდენდები - ჩვეულებრივ აქციებზე გადასახდელი დივიდენდები (დამატებითი დივიდენდების ჩათვლით) - კაპიტალური დანახარჯები) / (სესხის/გარანტიის ძირი თანხა და პროცენტი + კუპონი)

კოეფიციენტები დათვლილია ისტორიული მონაცემების მიხედვით. საბალანსო მუხლები აღებულია 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ხოლო მოგება-ზარალის მუხლები წარმოადგენს 2020 წლის მონაცემებს. 2021 წლის მონაცემები გაწლიურებულია.

მომგებიანობის კოეფიციენტები

	2019	2020	31 მარტი 2020	31 მარტი 2021
IFRS 16-ის შემდეგ				
უკუგება საშუალო აქტივებზე	-8.29%	-5.59%	-20.80%	-3.67%
უკუგება საშუალო კაპიტალზე	-250.88%	-242.51%	9328.22%	704.76%
საოპერაციო მოგების მარჟა	1.61%	1.83%	1.48%	8.95%
წმინდა მოგების მარჟა	-3.47%	-2.71%	-9.84%	-1.60%
მოგება აქციაზე	(1.53)	(1.42)	(1.28)	(0.23)

- უკუგება საშუალო აქტივებზე** - წმინდა მოგება გაყოფილი წლის საშუალო აქტივებზე

- უკუგება საშუალო კაპიტალზე - წმინდა მოგება გაყოფილი წლის საშუალო კაპიტალზე
- საოპერაციო მოგების მარჟა - საოპერაციო მოგება გაყოფილი შემოსავლებზე
- წმინდა მოგების მარჟა - წმინდა მოგება გაყოფილი შემოსავლებზე
- მოგება აქციაზე - წმინდა მოგება გაყოფილი აქციათა სრულ რაოდენობაზე

ლიკვიდურობის კოეფიციენტები

	2019	2020	31 მარტი 2020	31 მარტი 2021
ლიკვიდური აქტივები/მოკლევადიანი ვალდებულებები	0.07	0.05	0.03	0.04
მიმდინარე აქტივები/მიმდინარე ვალდებულებები	0.49	0.41	0.32	0.39
საოპერაციო ფულადი ნაკადების მარჟა	6.21%	7.00%	9.12%	8.23%

- ლიკვიდური აქტივები/მოკლევადიანი ვალდებულებები - მიმდინარე აქტივები მარაგების გამოკლებით გაყოფილი მიმდინარე ვალდებულებებზე
- მიმდინარე აქტივები/მიმდინარე ვალდებულებები - მიმდინარე აქტივები გაყოფილი მიმდინარე ვალდებულებებზე
- საოპერაციო ფულადი ნაკადების მარნა - წმინდა ფული საოპერაციო საქმიანობიდან გაყოფილი გაყიდვებზე

საოპერაციო კოეფიციენტები

	2019	2020	31 მარტი 2020	31 მარტი 2021
მარაგების ბრუნვის დღეები	38.6	41.7	37.9	36.7
დებიტორული დავალიანების ბრუნვის დღეები	3.8	2.5	2.0	1.8
კრედიტორული დავალიანების ამოღების დღეები	72.6	70.7	67.5	65.7
ფულის ამოღების ციკლი	(30.2)	(26.5)	(27.6)	(27.2)

- მარაგების ბრუნვის დღეები - საშუალო წლიური მარაგები გაყოფილი გაყიდვებზე, გამრავლებული 365-ზე
- სავაჭრო მოთხოვნების ბრუნვის დღეები - საშუალო წლიური სავაჭრო მოთხოვნები გაყოფილი გაყიდვებზე, გამრავლებული 365-ზე

- სავაჭრო ვალდებულებების ამოღების დღეები - საშუალო წლიური სავაჭრო ვალდებულებები გაყოფილი გაყიდული საქონლის თვითღირებულებაზე, გამრავლებული 365-ზე
- ფულის ამოღების ციკლი - მარაგების ბრუნვის დღეებს დამატებული სავაჭრო მოთხოვნების ბრუნვის დღეები და გამოკლებული სავაჭრო ვალდებულებების ამოღების დღეები

1.4 ფინანსური რისკების მართვა

„კომპანია“ ფინანსურ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებულ სხვადასხვა რისკებს ექვემდებარება. მირითადი რისკების ტიპებია საბაზრო, საკრედიტო და ლიკვიდურობის რისკი.

„კომპანია“ არ არის ჩართული ფინანსური აქტივებით ვაჭრობაში სპეციალაციური მიზნებისთვის და არ უშვებს ოფციონებს. მირითადი ფინანსური რისკები, რომლებიც ჯგუფთან არის დაკავშირებული აღწერილია ქვემოთ.

„კომპანიის“ საბაზრო რისკი

„კომპანიის“ საბაზრო რისკი უმთავრესად წარმოიშვება ლარის გაცვლითი კურსის და საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებებიდან.

„კომპანიის“ ტრანზაქციების უმეტესობა ლარში ხორციელდება, თუმცა, უცხოეთიდან შესყიდვები დოლარსა და ევროშიც ხდება.

„კომპანიის“ ობლიგაციები და ასევე სესხების ძირითადი ნაწილი ლარშია დენომინირებული. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „კომპანიის“ სესხებიდან მხოლოდ 1 სესხი იყო ევროში.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფინანსური ინსტრუმენტების დეტალური ჩაშლა მოყვანილია შემდეგ ცხრილში:

	2020		2019		2018	
ათას ლარში	აშშ დოლარი	ევრო	აშშ დოლარი	ევრო	აშშ დოლარი	ევრო
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	-	-	78	276	230	74
ფული და ბანკის ბალანსები *	12	28	1	-	-	-
სულ ფინანსური აქტივები	12	28	79	276	230	74
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები*	-	3,870	-	-	9,749	405
საიჯარო ვალდებულებები	105,023	1,299	88,749	621	-	-
სესხები და ობლიგაციები	432	357	79	581	123	322
სულ ფინანსური ვალდებულებები	105,455	5,526	88,828	1,202	9,872	727

* 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „კომპანიას“ „ფული და ბანკის ბალანსები“ და ასევე „სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები“ ჰქონდა რუბლსა და ფუნტშიც, თუმცა აღნიშნული თანხები არ არის მოცემული ზედაცხრილში არამატერიალურობიდან გამომდინარე.

ამჟამად „ნიკორა ტრეიდი“ არ ახდენს უცხოური ვალუტის რისკების ჰეჭირებას.

შემდეგ ცხრილში მოცემულია ლარი/დოლარის და ლარი/ევროს გაცვლითი კურსის თეორიული 20%-ანი გამყარების შედეგი კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე. მაგალითი საილუსტრაციოა, რადგან რეალური შედეგი უცხოეთიდან შესყიდვების მოცულობაზეც იქნება დამოკიდებული.

ლარი/აშშ დოლარის გავლენა		ლარი/ევროს გავლენა	
2020	2019	2020	2019
21,089	17,750	1,100	185

„კომპანიას“ გააჩნია საპროცენტო განაკვეთის რისკი, რადგან სესხებს ერიცხება მცურავი საპროცენტო განაკვეთი.

მგრძნობელობითი ანალიზის ჩასატარებლად მენეჯმენტი უშვებს საპროცენტო განაკვეთის შესაძლო 1%-იან ცვლილებას. საპროცენტო განაკვეთი რომ 1%-ით დაბალი/მაღალი ყოფილიყო, ხოლო სხვა ცვლადები უცვლელი:

- 2020 წლის მოგება გაიზრდებოდა/შემცირდებოდა 434 ათასი ლარით;
- 2019 წლის მოგება გაიზრდებოდა/შემცირდებოდა 434 ათასი ლარით;

საკრედიტო რისკი

„კომპანიის“ საკრედიტო რისკები დაკავშირებულია იმ დაშვებასთან, რომ „კომპანიის“ რომელიმე კონტრაქტორმა ვერ შეასრულოს კონტრაქტით გათვალისწინებული ვალდებულებები, რის შედეგადაც „კომპანია“ მიიღებს ფინანსურ ზარალს. „კომპანიის“ საკრედიტო რისკები უკავშირდება შემდეგ ფინანსურ აქტივებს: „ფული საბანკო ანგარიშებზე“ და „სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები“. აღნიშნულ რისკებს „კომპანია“ მართავს საკრედიტო რისკის მართვის პოლიტიკასა და პროცედურებზე დაყრდნობით.

საკრედიტო რისკები, რომელიც დაკავშირებულია ბანკებში განთავსებულ ნაღდ ფულთან, დაზღვეულია ნაღდი ფულის მხოლოდ კარგი რეპუტაციის მქონე ბანკებში განთავსებით.

რაც შეეხება სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს, უნდა აღინიშნოს, რომ სავაჭრო მოთხოვნების 99%-ის წარმოქმნა ხდება მომწოდებლებზე რეტრო ბონუსების დარიცხვის შედეგად (რეტრო ბონუსები წარმოადგენს ფასდათმობის სახეობას, რომელიც მყიდველს მიეცემა მის მიერ შემძნილი პროდუქციის ღირებულების ნაწილის უკან დაბრუნების გზით, როგორც ანაზღაურება გაყიდვების წახალისებისთვის). გამომდინარე იქიდან, რომ მომწოდებლების მიმართ დავალიანება მუდმივად აღემატება მათ მიმართ არსებულ მოთხოვნებს, „კომპანიას“ არ აქვს საფუძველი ელოდოს გადაუხდელობას მომწოდებლებისგან.

უნდა აღინიშნოს, რომ საკრედიტო რისკების მართვის მიზნით „კომპანია“ აკვირდება დებიტორების კრედიტუნარიანობას. სადაც შესაძლებელია, „კომპანია“ მოიძიებს და იყენებს დებიტორების გარე საკრედიტო რეიტინგებს ან/და ანგარიშებს მათ შესახებ.

„კომპანიის“ საკრედიტო პირობები მერყეობს 30 დღიდან 90 დღემდე და „კომპანია“ მუდმივად ატარებს სავაჭრო მოთხოვნების ხანდაზმულობის ანალიზს. სავაჭრო მოთხოვნები ჩამოიწერება (ე.ი. წყდება მათი აღიარება), როცა აღარ არსებობს მათი მიღების გონივრული მოლოდინი.

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფი ვერ შეძლებს დროულად დაფაროს ვადადამდგარი ვალდებულებები. აღნიშნული რისკი ძირითადად უკავშირდება აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობაში არსებულ განსხვავებებს.

ჯგუფი ახორციელებს ფრთხილ პოლიტიკას ლიკვიდურობის მართვასთან დაკავშირებით, რომელიც გულისხმობს საკმარისი რაოდენობის ფულის და მისი ექვივალენტების ფლობას, აგრეთვე მაღალ ლიკვიდური აქტივების ფლობას, რათა დროულად მოახერხოს ყველა საოპერაციო და სასეხო ვალდებულების დაფარვა.

შემდეგი ცხრილი დეტალურად ასახავს არადერივატული ფინანსური ვალდებულებების გადახდის პერიოდს. ცხრილი შედგენილ იქნა ფინანსური ვალდებულებების არადისკონტირებული ფულადი ნაკადებით, დაფუმხებული უახლოეს თარიღზე, როდესაც შეიძლება ჯგუფის მიმართ მოთხოვნილ იქნას აღნიშნული ვალდებულების გასტუმრება. ცხრილი შეიცავს ფულად ნაკადების, როგორც ძირს, ასევე პროცენტს.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

ათასი ლარი	საპროცენტო განაკვეთის არმქონე	ფინანსური საიჯარო ვალდებულება	საპროცენტო განაკვეთის მქონე	ჯამი
------------	-------------------------------------	-------------------------------------	-----------------------------------	------

6 თვეზე ნაკლები	78,220	16,995	7,253	102,468
6 თვიდან 1 წლამდე	-	16,995	28,963	45,958
1-5 წლამდე	-	135,960	16,444	152,404
5 წელზე მეტი	-	33,990	-	33,990
	78,220	203,940	52,660	334,820

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

ათასი ლარი	საპროცენტო განაკვეთის არმქონე	ფინანსური საიჯარო ვალდებულება	საპროცენტო განაკვეთის მქონე	ჯამი
------------	-------------------------------------	-------------------------------------	-----------------------------------	------

6 თვეზე ნაკლები	67,819	13,678	10,300	91,797
6 თვიდან 1 წლამდე	-	13,678	3,643	17,321
1-5 წლამდე	-	109,424	44,731	154,155
5 წელზე მეტი	-	27,356	-	27,356
	67,819	164,136	58,674	290,629

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

ათასი ლარი	საპროცენტო განაკვეთის არმქონე	ფინანსური საიჯარო ვალდებულება	საპროცენტო განაკვეთის მქონე	ჯამი
------------	-------------------------------------	-------------------------------------	-----------------------------------	------

6 თვეზე ნაკლები	60,190	-	12,722	72,912
6 თვიდან 1 წლამდე	-	-	3,138	3,138
1-5 წლამდე	-	-	45,096	45,096
5 წელზე მეტი	-	-	-	-
	60,190	-	60,956	121,146

1.5 „კომპანიის“ ბიზნესთან დაკავშირებული რისკები

„კომპანია“ მგრძნობიარეა როგორც საერთო მაკროეკონომიკური ცვლილებების, ასევე სამომხმარებლო მოთხოვნის მიმართ, რომელთა ცვლილებამ შეიძლება უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ ფინანსურ შედეგებზე.

მშპ-ს რეალური ზრდის მაჩვენებელმა 2018 წელს 4.8% შეადგინა, 2019 წელს - 5.0%-ს, ხოლო პირველადი მონაცამებეით 2020 წელს პანდემიის ფონზე ეკონომიკა შემცირდა 6.2%-ით. 2021 წლის პირველი კვარტლის მონაცამებით ეკონომიკა 4.5%-ით შემცირდა. ბიზნესის მომგებიანობაზე შესაძლოა უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ზოგადი ეკონომიკური პირობების გაუარესებამ. „კომპანიას“ არ აქვს კონტროლი ეკონომიკურ ფაქტორებზე, რომელიც გავლენას ახდენს მის საქმიანობაზე, როგორიცაა სავალუტო კურსი, ფულადი გზავნილების მოცულობა, ინფრასტრუქტურული დანახარჯების მოცულობა, სურსათის ფასები, ნავთობის ფასები და სამომხმარებლო ხარჯები. ეს ფაქტორები უფრო ართულებს „კომპანიისთვის“ წინასწარ განჭვრიტოს ცვლილებები მისი მომწოდებლის ხარჯებში, მომხმარებლების განწყობაში, და ფასების დონეში რამაც შესაძლოა არსებითი უარყოფითი გავლენა მოახდინოს „კომპანიის“ ეფექტურობაზე მისი საოპერაციო და ფინანსური შედეგების თვალსაზრისით.

რყევები საქართველოს საცალო ყოველდღიური მოხმარების საქონლის ბაზარზე ისტორიულად დაკავშირებულია ცვლილებებთან საერთო ეკონომიკურ პირობებში, მოხმარებასთან, რომელიც ზოგადად იზრდება ეკონომიკური ექსპანსიის დროს და მცირდება რეცესიის დროს. საქართველოში ეკონომიკური ვარდნა გავლენას ახდენს როგორც საერთო მაკროეკონომიკურ პირობებზე, ასევე პირადი მოხმარების დონეზე. სამომხმარებლო მოთხოვნის შემცირებამ საქართველოში ასევე შესაძლოა გამოიწვიოს კონკურეტულ მომწოდებლებთან მოქმედი მიწოდების ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული ფასდაკლების პირობის შეუსრულებლობა, რომელიც საზიანო გავლენას იქონიებს კომპანიის საოპერაციო შედეგებზე. მაკროეკონომიკური რისკების დეტალებისთვის იხილეთ „ეკონომიკურმა არასტაბილურობამ საქართველოში შესაძლებელია არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ ბიზნესზე“.

„კომპანიამ“ შესაძლებელია ვერ შეინარჩუნოს საკუთარი ზრდის მაჩვენებელი და/ან ამჟამინდელი პოზიცია ბაზარზე.

ბაზარი, რომელზეც „კომპანია“ ოპერირებს, არის ძალიან ცვალებადი და ხასიათდება ახალი მოთამაშეების გამოჩენით და არსებული მოთამაშეების გასვლით. ახალ მოთამაშეებს აქვთ სხვადასხვა დონის ფინანსური შესაძლებლობები და ბაზარზე მუშაობის გამოცდილება. მიუხედავად იმისა, რომ „კომპანია“ ბაზარზე ბოლო 13 წლის მანძილზე წარმატებულად ფუნქციონირებს, ხასიათდება მზარდი ტენდენციით და ფართოვდება, ახლადგამოჩენილი კონკურენტების გამოცდილების მაღალი დონის ან „კომპანიის“ მიერ თავისი განვითარების მიზნების (რომლებიც მირითადად მოიცავს ბაზრის წილის ზრდას და პლატფორმის გაფართოებას ქვეყნის რეგიონებში) მიუღწევლობის შედეგად, „კომპანიამ“ შესაძლებელია ვერ შეინარჩუნოს საკუთარი ზრდის მაჩვენებელი და/ან ამჟამინდელი პოზიცია ბაზარზე.

ქვეყანაში ტურისტების რაოდენობას გარკვეული გავლენა აქვს საცალო გაყიდვების მოცულობაზე, რადგან ზოგიერთი ტურისტი საქართველოში ყოფნის დროს ადგილობრივ მაღაზიებში ყიდულობს პროდუქციას. 2019 წელს რუსეთის ფედერაციის მიერ საქართველოსთან ავიამიმოსვლის შეზღუდვამ და შემდგომში 2020 წლის მარტიდან კოვიდ პანდემიამ მნიშვნელოვნად უარყოფითი გავლენა იქონია საქართველოში ტურიზმის მოცულობაზე და შესაბამისად „კომპანიის“ გაყიდვებზე. ტურიზმის სექტორის აღდგენის გაჭიანურებამ შესაძლოა არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ ბიზნესზე“.

კომპანიას აქვს რისკები ახალი ან არსებული საცალო მაღაზიების გაფართოებასთან და განვითარებასთან დაკავშირებით

კომპანია სწრაფად გაიზარდა მას შემდეგ რაც საქმიანობა დაიწყო. მაღაზიათა ქსელი, რომელიც მოიცავდა 52 მაღაზიას 2010 წელს, 2020 წლის დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავდა 345 მაღაზიას.

ზრდის ამგვარი ტემპის გამო შესაძლოა შემცირდეს კომპანიის ეფექტურობა, წარმოიქმნას სირთულეები იპერაციების დონეზე, გამოიწვიოს წყვეტა საწარმოო ციკლში (შესყიდვა, მომარაგება). უნდა აღინიშნოს, რომ ამ რისკების მართვაში კომპანიას დიდი გამოცდილება აქვს. 2015 წელს მოხდა ნუგეშის ქსელის შესყიდვა, ასევე აქტიურად მიმდინარეობდა ახალი მაღაზიების გახსნა. ყოველივე ამის შედეგად 2015 წელს სავაჭრო ობიექტების რაოდენობა 93-ით გაიზარდა, რაც 85%-იან ზრდას ნიშნავს. ახლადშემენილი აქტივების ინტეგრაცია 2016 წელს წარმატებით დასრულდა.

თუმცა, მიუხედავად ექსპანსიასთან დაკავშირებული რისკების ადექვატური მენეჯმენტისა, სწრაფმა ზრდამ შესაძლოა მნიშვნელოვანი წნეხი შეუქმნას ხელმძღვანელობას და მათი ყურადღება შეასუსტოს ყოველდღიურ საოპერაციო საკითხებთან დაკავშირებით.

კომპანიას შესაძლოა საფრთხე შეუქმნას რომელიმე მომწოდებელზე დამოკიდებულების მაღალმა ხარისხმა

აღნიშნულმა შესაძლოა კომპანიას სირთულეები შეუქმნას რამდენიმე მიმართულებით. მაგ.: წყვეტა პროდუქციის მოწოდებაში, რომელიმე მომწოდებლის ბაზრიდან გასვლა. კომპანია აღნიშნულ რისკებს მართავს მომწოდებლების მაქსიმალური დივერსიფიკაციის გზით. უმსხვილესი მომწოდებლის წილი („ნიკორა ჯგუფში“ შემავალი კომპანიების გარდა) ნაკლებია 5%-ზე. გარდა ამისა პროდუქტების თითოეულ კატეგორიაში რამდენიმე მომწოდებელია, რომლებიც ერთმანეთის კონკურენტები არიან, შესაბამისად, რომელიმე მათგანის გასვლა ქსელიდან არ იწვევს მნიშვნელოვან ცვლილებას კომპანიის საქმიანობაში, რადგან ასეთ მომწოდებელს მარტივად ანაცვლებს მისი კონკურენტი. ასევე შესაძლებელია საჭიროების შემთხვევაში მნიშვნელოვანი პროდუქტების საკუთარი ძალებით იმპორტი.

კომპანია შესაძლოა აღმოჩნდეს მარაგების გაუვარგისების რისკის წინაშე პროდუქციის ვადის გასვლის გამო.

ამჟამად, მარაგების ბალანსის მონიტორინგი ხორციელდება გაყიდვების განყოფილების მიერ, პროდუქტის ვიზუალური მდგომარეობის, ვადის გასვლის, თაროების მოწესრიგების და სხვა პირობების რეგულარული შემოწმების გზით. ასევე მაღაზიებში პროდუქციის განლაგების და რეალიზაციისას „FIFO“ მეთოდის დაცვით, რაც გულისხმობს რიგითობის დაცვას და პირველ რიგში უფრო ადრე შეძენილი პროდუქტის განლაგებას და გაყიდვას. დაზიანებული და/ან ვადაგასული პროდუქტები უბრუნდება მომწოდებელს ან იგზავნება საწყობში გასანადგურებლად.

კომპანია მეტწილად თვითდაზღვევის მექანიზმის გათვალისწინებით მუშაობს და შესაბამისად, რამდენიმე სადაზღვევო შემთხვევის ერთდროულად დადგომამ შესაძლოა არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს მის საქმიანობაზე.

კომპანიის მაღაზიები ძირითადად განთავსებულია იჯარით აღებულ ფართებში. შესაბამისად, არც თვითონ უძრავი ქონება და არც მასში განთავსებული მარაგები თუ მანქანა-დანადგარები არ არის დაზღვეული. კომპანიას მიაჩნია, რომ აღნიშნული რისკი მეტწილად დივერსიფირებულია, ვინაიდან მაღაზიები საკმაოდ მცირე მოცულობისაა და ერთი კონკრეტული ლოკაციის დაზიანებამ (თუნდაც სრულმა) არ შეიძლება მოიტანოს იმხელა ზიანი, რაც ფინანსურად მომგებიანს გახდიდა შესაბამისი ობიექტების დაზღვევას.

მიუხედავად ზემოთქმულისა, იმ შემთხვევაში, თუ ერთდროულად დადგება სადაზღვევო რისკი ობიექტების მნიშვნელოვან რაოდენობაში ამან შესაძლოა არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს კომპანიის საოპერაციო შედეგებსა და ზოგადად, მის საქმიანობაზე.

„კომპანიის“ გაყიდვები დამოკიდებულია დისტრიბუციის არხებზე, რომელთა შეფერხებამ შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ საქმიანობაზე.

„კომპანიას“ აქვს ინტეგრირებული პროდუქციის მიწოდების არხები საკუთარ სტრუქტურაში, რაც მოიცავს ჯგუფში შემავალ სადისტრიბუციო განყოფილებას, რომელიც ამარავებს „ემიტენტს“. დისტრიბუციის არხებში შეფერხებამ შესაძლოა გამოიწვიოს გაყიდვების შეცვირება, მომხმარებლის დაკარგვა და სხვა უარყოფითი გავლენები „კომპანიის“ ფინანსურ შედეგებზე.

საცალო ვაჭრობის სექტორის კონსოლიდაციამ შესაძლოა უარყოფითი ზეგავლენა იქონიოს „კომპანიაზე“.

ამჟამად საცალო ვაჭრობის სექტორი საქართველოში დაყოფილია ორგანიზებულ და არა-ორგანიზებულ სეგმენტებად. საჯაროდ ხელმისაწვდომი ფინანსური ანგარიშგებების მიხედვით ორგანიზებულ სეგმენტში ერთ-ერთი ყველაზე წამყვანი პოზიცია გაყიდვების მოცულობის მიხედვით „კომპანიას“ უჭირავს. არსებობს რისკი, რომ მოხდეს ორგანიზებული ბაზრის კონსოლიდაცია და გაჩნდეს ერთი ან რამდენიმე მსხვილი კონკურენტი მოთამაშე, რამაც შეიძლება გამოიწვეო საფასო კონკურენციის გამძაფრება, მარჯების შემცირება და ბაზრის წილების ცვლილება. არაორგანიზებული სეგმენტი დანაწევრებულია ინდივიდუალურ მოთამაშეებად და მათ კონსოლიდაციის აღბათობა შედარებით დაბალია, თუმცა შესაძლებელია მოსალოდნელია მოხდეს არაორგანიზებული სეგმენტის ეტაპობრივი ჩანაცვლება ორგანიზებული მოთამაშეების მიერ გრძელვადიან პერსპექტივაში.

ვალუტის კურსის ცვლილებებმა იქონია და შეიძლება მომავალშიც იქონიოს გავლენა „კომპანიაზე“.

„კომპანიის“ ხარჯების გარკვეული ნაწილი დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში, უმეტესად აშშ დოლარში, მაშინ როცა მისი შემოსავლის დიდი ნაწილი დენომინირებულია ქართულ ლარში. „კომპანია“ პროდუქციის უდიდეს ნაწილს ადგილობრივ ბაზარზე ყიდულობს ადგილობრივი მომწოდებლებისგან და პირდაპირ ყიდის მომხმარებელზე. ადგილობრივი იმპორტიორებისგან გაკეთებული შესყიდვები ლარში არის დენომინირებული და კურსის ცვლილება პირველ რიგში იმპორტიორებზე ახდენს გავლენას და მხოლოდ შემდეგ შეიძლება გადაეცეს „კომპანიას“. გასაყიდი საქონელი სწრაფად ბრუნვადია, რის გამოც „კომპანიას“ საკურსო ცვლილებების შედეგად შეცვლილი თვითღირებულების გასაყიდ ფასებში ასახვა მაღლევ შეუძლია. იმის ზუსტად დადგენა თუ თავად ადგილობრივმა მომწოდებლებმა პროდუქციის რა ნაწილი შემოიტანეს იმპორტის მეშვეობით და რა გავლენა შეიძლება ჰქონდეს ადგილობრივი მომწოდებლების ფასებზე გაცვლით კურსების ცვლილებას მენეჯმენტის შეფასებით შეუძლებელია.

„კომპანიის“ საიჯარო კონტრაქტების 75% აშშ დოლარშია დენომინირებული. უცხოური ვალუტის იჯარები ფიქსირებული განაკვეთისაა, ხოლო ლარის იჯარები უმეტესად

კონკრეტული მაღაზიის ბრუნვაზეა დაკავშირებული. იჯარების უმეტესობის საშუალო ხანგრძლივობა 1-5 წელს შეადგენს. მათთან მიმართებით „კომპანიას“ ყოველთვის არ აქვს შესაძლებლობა აწარმოოს მოლაპარაკებები სახელშეკრულებო პირობებთან დაკავშირებით, რათა შეამციროს საკუთარი სავალუტო რისკები, და, ამასთან, ფასების ზრდა ქართულ ლარში შეიძლება იყოს კონტრპროდუქტიული (გამოიწვიოს მომხმარებელთა რაოდენობის შემცირება). შედეგად, ვალდებულებების ვალუტის კურსის მიმართ ლარის კურსის ნებისმიერმა გაუფასურებამ შესაძლებელია გამოიწვიოს წმინდა მოგების შემცირება, რამაც, თავის მხრივ, შეიძლება განაპირობოს ბიზნესის ზრდისკენ მიმართული ინვესტიციების შეწყვეტა და მენეჯმენტის მობილიზება არსებული საბაზრო პოზიციის შენარჩუნებისკენ და აღნიშნულმა შესაძლებელია არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიაზე“.

მიუხედავად იმისა, რომ „კომპანიას“ სურს შეამციროს უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ვალდებულებების რაოდენობა, მსგავსი ზომები არ იძლევა უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებასთან დაკავშირებული რისკებისგან დაცვის გარანტიას. თუ ლარის გაცვლითი კურსი აშშ დოლართან მიმართებაში შეიცვლება, ამან შესაძლებელია „კომპანიას“ მიაყენოს ზიანი, რამაც, თავის მხრივ, შეიძლება არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიაზე“.

„კომპანიას“ შესაძლებელია წარმოეშვას მნიშვნელოვნად მუტი დაგალიანება ან განახორციელოს სხვა ქმედებები, რამაც შეიძლება გაზარდოს ზემოთ მითითებული რისკების ინტენსივობა.

ორგანული ზრდის ეფექტურად მართვის მიზნით, „კომპანიამ“ დროულად უნდა გააფართოვოს და განავითაროს თავის ოპერაციული სისტემები და პროცედურები. თუ „კომპანია“ ვერ შეძლებს ამას საჭირო სახსრების ან კვალიფიციური პერსონალის არარსებობის გამო, შესაძლებელია იგი ვეღარ მოემსახუროს მისი მომხმარებლების მოთხოვნებს, აიყვანოს და შეინარჩუნოს ახალი თანამშრომლები, დაიწყოს ახალი ბიზნესი, ეფექტურად მართოს ბიუჯეტის ხარჯები, ზუსტად განსაზღვროს ოპერაციული ხარჯები ან სხვაგვარად ეფექტურად წარმართოს საკუთარი ბიზნესი. იმ საქმიანობის სფეროების ბუნების გათვალისწინებით, რომლებშიც „კომპანიას“ ოპერირებს, შესაძლებელია მას დროდადრო მოუწიოს პოტენციურ დანახარჯებთან დაკავშირებით მენეჯმენტის გათვლების შეცვლა და, შედეგად, უფრო ხანგრძლივი პერიოდის განმავლობაში, შეიძლება ასევე შეიცვალოს მისი დაფინანსების მოთხოვნები. აღნიშნულმა შესაძლოა გამოიწვიოს პროექტის დანახარჯების რესტრუქტურიზაცია და გაზარდოს ან შეამციროს „კომპანიის“ მოსალოდნელი ფულადი სახსრების მიმოქცევა.

მითითებულმა რისკმა, ასევე ზემოთ აღწერილმა ნებისმიერმა სხვა ფაქტორმა, შეიძლება გამოიწვიოს „კომპანიის“ დაფინანსების მოთხოვნების ზრდა, რამაც, თავის მხრივ, შესაძლებელია გაზარდოს „კომპანიის“ სავალო ტვირთი. აღნიშნულმა შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ განვითარების სტრატეგიასა და ასევე მის უნარზე დროულად შეასრულოს ფინანსური ვალდებულებები.

„კომპანიის“ მიმართ არ მოქმედებს კორპორატიული მართვის სავალდებულო მოთხოვნები

საქართველოს კანონმდებლობა არ იცნობს კორპორატიული მართვის კოდექსს და, დასავლურ სამართლებრივ სისტემებთან შედარებით, კორპორატიული მართვის სტანდარტები საქართველოში ნაკლებად არის აღიარებული. ამასთან, ქართული კომპანიები არ არიან ვალდებულნი დაიცვან ის კორპორატიული მართვის პროცედურები, რაც შეესაბამება საერთაშორისო სტანდარტებს, მათ შორის, იმ სტანდარტებს, რომლებიც მოცემულია გაერთიანებული სამეფოს კორპორატიული მართვის კოდექსში (მაისი, 2010), ამერიკის შეერთებული შტატების სარბეინზ-ოქსლის აქტში (2002), და სხვა საერთაშორისოდ აღიარებულ სტანდარტებს. წინამდებარე „ემისიის პროსპექტის“ შედგენის თარიღისათვის, „კომპანიას“, როგორც საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ ანგარიშვალდებულ საწარმოს, შექმნილი აქვს სამეთვალყურეო საბჭო და მის დაქვემდებარებაში არსებული აუდიტის კომიტეტი და აქვს მიღებული კორპორატიული მართვის კოდექსი საზოგადოების წესდების და შიდა დებულებების ფარგლებში.

მიუხედავად ამისა, არ არსებობს იმის გარანტია, რომ „კომპანიის“ ამჟამინდელი კორპორატიული მართვის პოლიტიკა შეესაბამება ან მომავალში იქნება შესაბამისობაში საერთაშორისო საუკეთესო სტანდარტებთან. შესაბამისად, არსებობს რისკი, რომ „კომპანიაში“ შიდა-კორპორატიული გადაწყვეტილებების მიღების პროცედურები არ ხასიათდებოდეს იმ ხარისხის გამჭვირვალობითა და დამოუკიდებლობით, რაც ეს გათვალისწინებულია საუკეთესო საერთაშორისო გამოცდილებით. ამასთან, იმ შემთხვევაში, თუ მსგავსი სტანდარტები საქართველოში დაინერგება, არსებობს რისკი, რომ კომპანიას მოუწევს მნიშვნელოვანი ხარჯების გადება საჭირო კვალიფიკაციის და დამოუკიდებლობის ხარისხის მქონე მენეჯერების დაქირავებისთვის.

შრომითმა დავებმა და გაფიცვებმა შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ წარმოების დონესა და მომგებიანობაზე.

„კომპანიის“ საქმიანობა დამოკიდებულია სამუშაო ძალასთან დადებითი ურთიერთობების შენარჩუნებაზე. „კომპანიის“ წარმოების დონეზე ზეგავლენა შეიძლება იქონიოს შრომითმა დავებმა პროფესიურებთან რამაც შეიძლება გამოიწვიოს საქმიანობის შენელება, შეფერხება ან შეჩერება გაფიცვის შემთხვევაში. შრომითი პროცესის შეჩერებამ შეიძლება გამოიწვიოს პროდუქციის მომხმარებელზე მიწოდების შეფერხება ან დროებითი შეჩერება რამაც შესაძლოა გრძელვადიანი უარყოფითი გავლენა იქონიოს მომხმარებლებთან ურთიერთობასა და საბაზრო პოზიციებზე. „კომპანიის“ საქმიანობაზე ასევე შეიძლება გავლენა იქონიონ მისი მომწოდებლების შრომითმა დავებმა თავიანთ თანამშრომლებთან და პროფესიურებთან.

„კომპანიის“, მისი მომწოდებლების თანამშრომლების გაფიცვებმა, სამუშაოს შეჩერებამ ან შენელებამ მატერიალური უარყოფითი ზეგავლენა შეიძლება იქონიოს „კომპანიის“ მომგებიანობაზე, ფინანსურ მდგომარეობასა და საქმიანობის წარმოების უნარზე.

ძირითადი ხელმძღვანელობის დაკარგვამ და ხელმძღვანელების მოზიდვის და შენარჩუნების შეუძლებლობამ უარყოფითი ზეგავლენა შეიძლება იქონიოს „კომპანიის“ საოპერაციო და ფინანსურ შედეგებზე.

„კომპანია“ დამოკიდებულია ტოპ-მენეჯმენტზე საქმიანობის ყველა მირითადი მიმართულებით, როგორებიცაა ხარისხის კონტროლი, გაყიდვები და მარკეტინგი, ლოგისტიკა, ფინანსური მართვა და სხვა. „კომპანიის“ ტოპ-მენეჯმენტის ბევრი წლის განმავლობაში მუშაობს საცალო ვაჭრობის და საკვების წარმოების სფეროებში და „კომპანიის“ წარმატება დამოკიდებულია შესაფერისი, კვალიფიცირებული და გამოცდილი ხელმძღვანელი პირების იდენტიფიცირებაზე, აყვანაზე, განვითარებასა და შენარჩუნებაზე.

თუკი „კომპანიის“ ტოპ-მენეჯმენტის წევრები დატოვებენ მას და „კომპანია“ ვერ შეძლებს მათი შესაფერისი შემცველელების დროულ მოძებნას და აყვანას, ამან შესაძლოა არსებითად უარყოფითი ზეგავლენა იქონიოს „კომპანიის“ მომგებიანობაზე, ფინანსურ მდგომარეობასა და საქმიანობის წარმოების უნარზე.

საქართველოში კორპორაციული მართვის სტანდარტები მუდმივად ვითარდება. ეს განსაკუთრებით რელევანტურია ანგარიშვალდებული საწარმოების შემთხვევაში. როგორც კომპანიისთვის ცნობილია, საქართველოს ეროვნული ბანკი მუშაობს კორპორაციული მართვის კოდექსზე, რის შედეგადაც კიდევ უფრო დაიხვეწება და მეტი მოთხოვნა დაწესდება შიდა კორპორაციული მოწყობის ნაწილში. აღნიშნულმა რეგულაციებმა შესაძლოა, გაზარდოს კომპანიის სახელფასო და/ან ადმინისტრირებისათვის საჭირო რესურსი. ამან კი შესაძლოა უარყოფითად იმოქმედოს კომპანიის საოპერაციო შედეგებზე.

2020 წლის აუდიტის დასკვნა მოდიფიცირებულია, რის გამოც ფინანსურ ანგარიშგებაში მოყვანილი მონაცემები, რომელზეც აუდიტორმა პირობითი მოსაზრება გამოხატა, შესაძლოა ზუსტად არ ასახავდნენ ეკონომიკურ რეალობას. ასევე, ახალი ან არსებული ანგარიშგების სტანდარტების არასწორმა ინტერპრეტაციამ შესაძლოა არასწორად ასახოს „კომპანიის“ არააუდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოყვანილი შედეგები და „კომპანიის“ ფინანსების ეკონომიკური რეალობა.

აუდიტორის მოდიფიცირებული დასკვნის შინაარსიდან გამომდინარე არსებობს რისკი, რომ „კომპანიის“ ფინანსური ანგარიშგება ზუსტად არ ასახავდეს მის ეკონომიკურ რეალობას და რომ ანგარიშგებაში ნაჩვენები რიცხვები რომლებზეც აუდიტორმა მოდიფიცირებული დასკვნა გამოხატა მატერიალურად განსხვავდებოდნენ რეალური მონაცემებისგან.

„კომპანიის“ მენეჯმენტი ვარაუდობს, რომ დროულად მოახდენს ჯგუფის საანგარიშგებო პოლიტიკაში შესაბამისი ახალი თუ უკვე არსებული სტანდარტების, ცვლილებებისა და ინტერპრეტაციების ასახვას.

კომპანია დამოკიდებულია ბრენდსა და მის რეპუტაციაზე, რეპუტაციულმა ზიანმა შესაძლოა მნიშვნელოვანი უარყოფითი გავლენა მოახდინოს კომპანიის შემოსავლებზე

ადგილობრივ, ბაზარზე კომპანია სარგებლობს კარგი რეპუტაციითა და მომხმარებლების მაღალი ნდობით, შესაბამისად, კომპანიას დანერგილი აქვს მთელი რიგი ოპერაციებისა, რომ უზრუნველყოს პროდუქციის ხარისხის სტანდარტებთან შესაბამისობა და ჯანმრთელობისთვის უვნებლობა, მათი პერიოდული შემოწმებით და ტექნოლოგიების მუდმივი მონიტორინგითა და გაუმჯობესებით.

კომპანიას დანერგილი აქვს საკვების უვნებლობის მენეჯმენტის სისტემა და მიღებული აქვს ISO სერტიფიკატი: 22000:2005, ვადიანობით 2022 წლის 18 ივნისამდე არსებობს რისკი იმისა, რომ გაუთვალისწინებელი შემთხვევების დადგომის შედეგად კომპანიამ ვერ შეძლოს ხარისხის დაცვა და ჯაუფს შეელახოს რეპუტაცია, რაც მნიშვნელოვნად ასახება მის საოპერაციო და ფინანსურ შედეგებზე.

საქართველოში განვითარებულ მაკროეკონომიკურ და პოლიტიკურ მოვლენებთან დაკავშირებული რისკები

„კომპანიის“ ოპერაციები სრულად ხორციელდება საქართველოში და მისი შემოსავალი მთლიანად მიღებულია საქართველოში არსებული წყაროებიდან. შესაბამისად, „კომპანიის“ საერთო ფინანსური მდგომარეობა და მისი ოპერაციების შედეგები მნიშვნელოვნად დამოკიდებულია საქართველოში არსებულ ეკონომიკურ, სამართლებრივ და პოლიტიკურ პირობებზე. ისეთ ფაქტორებს, როგორიცაა მთლიანი შიდა პროდუქტი („მშპ“), ინფლაცია, საპროცენტო განაკვეთები და ვალუტის გაცვლითი კურსები, ასევე უმუშევრობა, პირადი შემოსავალი და კომპანიების ფინანსური მდგომარეობა, არსებითი გავლენა აქვს მომხმარებლების მოთხოვნაზე „კომპანიის“ მომსახურების მიმართ.

ინვესტიციის განხორციელება ისეთ განვითარებად ბაზრებში, როგორიც საქართველოა, შეიცავს უფრო მაღალ რისკს, ვიდრე ინვესტიციის განხორციელება შედარებით განვითარებულ ბაზრებში.

ინვესტორებმა, რომლებიც ინვესტიციას ახორციელებენ ისეთ განვითარებად ბაზრებში, როგორიც საქართველოა, უნდა გაითვალისწინონ, რომ ამგვარ ბაზრებზე არსებობს უფრო მაღალი რისკები განვითარებულ ბაზრებთან შედარებით, მათ შორის, მნიშვნელოვანი სამართლებრივი, ეკონომიკური და პოლიტიკური რისკები. აღნიშნული რისკები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება, ბაზარზე არსებული ეკონომიკური მდგომარეობის მაღალი ცვალებადობით, ამასთან, განვითარებადი ბაზრებისთვის დამახასიათებელია შეზღუდული ლიკვიდურობა, ვიწრო საექსპორტო ბაზა, მიმდინარე ოპერაციების ანგარიშის დეფიციტი და ხშირი ცვლილებები პოლიტიკურ, ეკონომიკურ, სოციალურ, სამართლებრივ და მარეგულირებელ სფეროში. ინვესტორებმა ასევე უნდა გაითვალისწინონ, რომ იმგვარი განვითარებადი ეკონომიკა, როგორიც აქვს საქართველოს, ხშირად იცვლება და წინამდებარე

„ემისიის პროსპექტში“ მოცემული ინფორმაცია შესაძლებელია შედარებით სწრაფად გახდეს მოძველებული. მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოს მთავრობამ მნიშვნელოვნად შეამცირა კორუფცია, საქართველოს მსგავს განვითარებად ბაზრებში მაინც შეიძლება ადგილი ჰქონდეს მთავრობის წარმომადგენლების კორუფციას და სახელმწიფო სახსრების არამართლზომიერ გამოყენებას.

კომპანიებზე, რომლებიც საქმიანობენ ისეთ განვითარებად ბაზრებზე, როგორიც საქართველოა, შესაძლებელია გავლენა იქონიოს კაპიტალის საერთაშორისო ბაზრების რღვევამ და დაფინანსების ხარჯების ზრდამ ან ხელმისაწვდომობის შემცირებამ, რამაც შედეგად შეიძლება გამოიწვიოს ფინანსური სირთულეები ამ კომპანიებისთვის. „კომპანია“ ვერ იწინასწარმეტყველებს იმ გავლენას, რაც გლობალური ბაზრების ცვალებადობის გაგრძელებამ ან განახლებამ შეიძლება მოახდინოს საქართველოს ეკონომიკაზე და, თავის მხრივ, „კომპანიის“ ბიზნესზე, ფინანსურ მდგომარეობაზე, ოპერაციების შედეგებსა და პერსპექტივებზე, და ასევე „ობლიგაციების“ სავაჭრო ფასზე.

გარდა ამისა, კომპანიებისთვის კრედიტის ხელმისაწვდომობა განვითარებად ბაზრებზე მნიშვნელოვნად დამოკიდებულია ინვესტორის ნდობის ხარისხზე მთლიანად განვითარებადი ბაზრების მიმართ. საერთაშორისო ინვესტორების რეაქციას იმ მოვლენებზე, რომლებიც ხდება ერთ განვითარებად ბაზარზე, აქვს ჯაჭვური ეფექტი და ამ შემთხვევაში მთლიანი რეგიონი ან ინვესტიციის კლასი კარგავს მიმზიდველობას ინვესტორებისთვის. ამგვარი მოვლენები მოიცავს საკრედიტო რეიტინგის შემცირებას ან სახელმწიფოს ან ცენტრალური ბანკის ჩარევას ერთ ან რამდენიმე ბაზარზე, მიუხედავად იმისა, ეს დაკავშირებულია თუ არა კონკრეტულ ქვეყანასთან ან რეგიონთან. თუ ადგილი ექნება ამგვარ „გადამდებ“ ეფექტს, შესაძლებელია საქართველოზე უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ნეგატიურმა ეკონომიკურმა ან ფინანსურმა მოვლენებმა სხვა ქვეყნების განვითარებად ბაზრებზე. წარსულში „გადამდებმა“ ეფექტებმა უარყოფითი გავლენა იქონია საქართველოზე, მათ შორის, რუსეთის ფინანსურმა კრიზისმა 1998 წელს და 2007-2009 წლების გლობალურმა ფინანსურმა კრიზისმა, ასევე რეგიონში განგრძობადმა პოლიტიკურმა და ეკონომიკურმა არასტაბილურობამ და ბაზრის ცვალებადობამ. არ არსებობს იმის გარანტია, რომ მასზე მსგავსი მოვლენები მომავალშიც არ იქონიებს გავლენას.

ნებისმიერი კომპანიის საქმიანობაზე ზემოქმედებას ახდენს იმ ქვეყნის ეკონომიკური გარემო, რომელშიც ის ბიზნეს საქმიანობას ეწევა. შესაბამისად, კომპანიის შემდგომ განვითარებაზე უდიდესი გავლენა აქვს საქართველოს ეკონომიკური განვითარების ტემპსა და საბაზრო პირობებს. კომპანიის შემოსავლის უდიდესი წყარო სალიზინგო მომსახურებიდან მოდის, აქედან გამომდინარე კომპანიის შედეგები საკმაოდ სენსიტიურია ბაზარზე არსებულ მოთხოვნასთან მიმართებაში. ქვეყნის, რეგიონის ან საერთაშორისო მასშტაბით ეკონომიკაში განვითარებულმა ნეგატიურმა მოვლენებმა შეიძლება არსებითად უარყოფითი გავლენა მოახდინონ კომპანიის შედეგებზე, მის უნარზე წარმატებით დანერგოს საკუთარი სტრატეგია და მის ფინანსურსა თუ საოპერაციო შედეგებზე.

როგორც უკვე აღვნიშნეთ, კომპანიის საქმიანობაზე, მოქმედებს არამხოლოდ შინაგანი ფაქტორები, არამედ ისეთი მაკროეკონომიკური მაჩვენებლები, რომელთა მართვაც კომპანიას

არ უქვემდებარება. მსგავსი მაჩვენებლები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემდეგით: ინფლაცია თუ დეფლაცია, სავალუტო კურსის რყევები, წვდომა დაფინანსებასა თუ საპროცენტო განაკვეთების დონეები. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ საქართველო განვითარებადი ქვეყანაა და მოულოდნელმა ან ხშირმა ცვლილებებმა სახელმწიფოს მაკროეკონომიკასა თუ პოლიტიკაში შესაძლოა არსებითად და უარყოფითად იმოქმედოს კომპანიისა და ლიზინგის მიმღებების საქმიანობაზე, ფინანსურ მდგომარებასა და საოპერაციო შედეგებზე. არ არსებობს გარანტია, რომ კომპანია მოახერხებს აღნიშნული რისკების რეალიზების შემთხვევაში მათ წარმატებით მიტიგაციას და შესაბამისად, არ არსებობს გარანტია, რომ ამ რისკების რეალიზება უარყოფით გავლენას არ იქონიებს კომპანიის საოპერაციო თუ ფინანსურ შედეგებზე და მის სამომავლო პერსპექტივაზე.

პროსპექტის წარდგენის თარიღისთვის, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიერ საქართველოსთვის მინიჭებულია შემდეგი რეიტინგი:

- Fitch Ratings – BB (Negative Outlook) - განახლების თარიღი: 2020 წლის 24 აპრილი
- Moody's – Ba2 (Stable Outlook) - განახლების თარიღი: 2020 წლის 24 აპრილი
- S&P Global Ratings – BB (Stable Outlook) - განახლების თარიღი: 2021 წლის 26 თებერვალი

საქართველოს მეზობელ ქვეყნებში კონომიკურმა არასტაბილურობამ და რეგიონულმა პოლიტიკურმა დაძაბულობამ შესაძლოა არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს საქართველოს კონომიკასა და „კომპანიის“ ბიზნესზე.

საქართველო ესაზღვრება რუსეთს, აზერბაიჯანს, სომხეთსა და თურქეთს და შესაძლებელია მასზე უარყოფითი გავლენა იქონიოს პოლიტიკურმა არეულობამ მის საზღვრებს შიგნით და მეზობელ ქვეყნებში. კერძოდ, 1991 წელს დამოუკიდებლობის გამოცხადების შემდეგ, საქართველოს დაძაბული ურთიერთობა აქვს აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონთან (ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიები) რეგიონებთან და ასევე რუსეთთან. აღნიშნული დაძაბული ურთიერთობა დროთა განმავლობაში გამოიხატა სამშვიდობო შეთანხმებების პერიოდულ დარღვევებში და პერიოდულ დაძაბულობაში. 2008 წლის აგვისტოში მოხდა კონფლიქტის ესკალაცია სამხრეთ ოსეთის რეგიონში, სადაც ქართული სამხედრო ძალები დაუპირისპირდნენ ადგილობრივ სამართალდამცავ ორგანოებს და რუსეთის სამხედრო ძალებს, რომლებმაც გადმოკვეთეს საერთაშორისო საზღვარი. შედეგად, საქართველოში გამოცხადდა საბრძოლო მდგომარეობა. მიუხედავად იმისა, რომ საქართველომ და რუსეთმა ხელი მოაწერეს ცეცხლის შეწყვეტის შეთანხმებას, რომლის საფუძველზეც რუსეთს საკუთარი სამხედრო ძალები უნდა გაეყვანა საქართველოს ტერიტორიიდან იმავე თვის ბოლოს, რუსეთმა სცნო გამოყოფილი რეგიონების დამოუკიდებლობა და მას შემდეგ დაძაბულობა მუდმივად გრძელდება, რამდენადაც რუსეთის სამხედრო ძალები აგრძელებენ აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის რეგიონებს ოკუპაციას. მაგალითად, 2013 წლის ზაფხულიდან დაწყებული, რუსეთის სასაზღვრო პოლიციამ რამდენჯერმე აღმართა მავთულხლართები საქართველოსა და სამხრეთ ოსეთს შორის არსებული დემარკაციული ხაზების გასწვრივ. მსგავსმა ქმედებებმა მომავალში შესაძლებელია კიდევ უფრო გაზარდოს დაძაბულობის დონე. რუსეთი ასევე წინააღმდეგია

აღმოსავლეთ ევროპაში „NATO”-ს გაფართოებით, რამაც პოტენციურად შეიძლება მოიცვას ყოფილი საბჭოთა კავშირის ქვეყნები, მათ შორის, საქართველო. საქართველოს მთავრობამ მიიღო გარკვეული ზომები რუსეთან ურთიერთობის გასაუმჯობესებლად, თუმცა აღნიშნულს შედეგი არ მოჰყოლია ორ ქვეყანას შორის ურთიერთობის ფორმალური თუ სამართლებრივი ცვლილების კუთხით. ურთიერთობები ასევე არის დაძაბული აზერბაიჯანსა და სომხეთს შორის და პერიოდულად ადგილი აქვს ძალადობის შემთხვევებს. გეოპოლიტიკურმა დაძაბულობამ რუსეთსა და უკრაინას შორის ასევე შესაძლებელია უარყოფითი გავლენა იქონიოს საქართველოს ეკონომიკაზე. კრიზისი უკრაინაში დაიწყო 2013 წლის ბოლოს და ჯერ კიდევ გრძელდება. ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა და ევროკავშირმა სავჭრო სანქციები დაუწესეს რუსეთს, რუს მაღალჩინოსნებს და კრემლის თანამდებობის პირებს, ასევე რამდენიმე რუსულ ბანქსა და კომპანიას. მიმდინარე პოლიტიკურმა არასტაბილურობამ, სამოქალაქო არეულობამ და სამხედრო კონფლიქტმა უკრაინაში, რუსეთსა და უკრაინას შორის არსებული გეოპოლიტიკური კონფლიქტის გაგრძელებამ ან შემდგომმა ესკალაციამ შესაძლებელია უარყოფითი გავლენა იქონიოს საქართველოში არსებულ ეკონომიკურ ან პოლიტიკურ მდგომარეობაზე და გავლენა მოახდინოს „კომპანიის“ ბიზნესზე.

ასევე, საქართველოსა და რუსეთს შორის ურთიერთობის ნებისმიერმა შემდგომმა გაუარესებამ, შესაძლებელია უარყოფითი გავლენა იქონიოს პოლიტიკურ ან ეკონომიკურ სტაბილურობაზე საქართველოში. 2019 წლის 8 ივლისიდან რუსეთიდან საქართველოს მიმართულებით პირდაპირი საპარო ფრენები აიკრძალა, რამაც გავლენა იქონია ტურიზმის სექტორზე. ამავდროულად, პანდემიამდეც კი რუსეთიდან ტურისტული ნაკადების შემცირებამ მნიშვნელოვანი გავლენა იქონია სავალუტო ბაზარზე. სებ-ის შეფასებით რუსეთიდან პირდაპირი საპარო ფრენების აკრძალვით ქვეყანამ შესაბამის პერიოდში ტურიზმიდან დაახლოებით 300 მლნ აშშ დოლარით ნაკლები შემოსავალი მიიღო მოსალოდნელთან შედარებით.

ბოლო პერიოდში რეგიონში განვითარებული მოვლენებიდან ცალკეულად აღსანიშნავია სომხეთ-აზერბაიჯანის ომი 2020 წლის სექტემბერ-ოქტომბრის პერიოდში, რომელმაც უარყოფითად იმოქმედა რეგიონის ეკონომიკურ მდგომარეობაზე, და 2021 წლისა თუ რეგიონის ეკონომიკის აღდგენის მოლლოდინებზე. 2020 წლის 10 ოქტომბერს მოხერხდა ცეცხლის შეწყვეტის შეთანხმების მიღწევა, რომელმაც ჩააცხრო რეგიონში პოლიტიკური დაძაბულობა და შესაბამისად მეტ-ნაკლებად გაანეიტრალა უარყოფითი მოლოდინები. თუმცა, 11 ოქტომბერს სომხეთი და აზერბაიჯანი ერთმანეთის მხრიდან ქალაქების დაბომბვას იუწყებოდნენ.

საქართველოს პოლიტიკურ თუ ეკონომიკურ სტაბილურობაზე შეიძლება იმოქმედოს ნებისმიერმა ვითარებამ ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან:

- რუსეთთან საქართველოს ურთიერთობების, მათ შორის სასაზღვრო და ტერიტორიულ დავებთან დაკავშირებული ურთიერთობის, გაუარესება;
- ცვლილებები საქართველოს როგორც ენერგომატარებლების სატრანზიტო ქვეყნის მნიშვნელობაში;

- ცვლილებები საქართველოსთვის გაწეული დახმარების მოცულობაში ან ქართველი მწარმოებლების შესაძლებლობაში, ხელი მიუწვდებოდეთ მსოფლიოს საექსპორტო ბაზრებთან;
- რეგიონის ქვეყნებს შორის ურთიერთობების მნიშვნელოვანი გაუარესება.
- რეგიონის ქვეყნებში ეკონომიკური და ფინანსური მდგომარეობის გაუარესება.

აღსანიშნავია, რომ საქართველოს ეკონომიკა წარმოადგენს მცირე ზომის ღია ეკონომიკას; საქართველოს საერთაშორისო ვაჭრობის პოლიტიკა ხასიათდება დაბალი ტარიფებით და თავისუფალი ვაჭრობის რეჟიმით. შესაბამისად 2019 წელს საგარეო სავაჭრო გახსნილობის დონემ (საქონლისა და მომსახურების ექსპორტი + საქონლისა და მომსახურების იმპორტი)/მშპ 116.5% შეადგინა. შედეგად საქართველოს სავაჭრო პარტნიორ ქვეყნებში მომხდარ ეკონომიკურ და პოლიტიკურ ცვლილებებს მნიშვნელოვანი გავლენა გააჩნია საქართველოს ეკონომიკაზე. მეზობელ ქვეყნებში ეკონომიკური პარამეტრების (ინფლაცია, მშპ-ს რეალური ზრდა, გაცვლითი კურსები და ა.შ.) გადაცემა საქართველოს ეკონომიკაზე ხდება ისეთი გზებით როგორებიცაა იმპორტი, ექსპორტი, ფულადი გზავნილები, პირდაპირი ინვესტიციები და ა.შ.

2020 წელს საქონლის ექსპორტი 12.0%-ით შემცირდა და 3,342 მილიონი დოლარი შეადგინა. ექსპორტის მთავარი პარტნიორები იყვნენ აზერბაიჯანი (441 მილიონი, -13.2% წ/წ), რუსეთი (441 მილიონი, -11.2% წ/წ) და სომხეთი (188 მილიონი -56.6% წ/წ). სავაჭრო პარტნიორი ქვეყნების ეროვნული ვალუტების გაუფასურებამ შესაძლოა უარყოფითი ზეგავლენა იქონიოს საქართველოს ეკონომიკაზე, რადგან ეს გაუფასურება ქართულ ექსპორტებს გააძვირებს სავაჭრო პარტნიორის ვალუტაში და შეამცირებს მათ კონკურენტუნარიანობას.

2021 წლის პირველ კვარტალში ექსპორტმა 820 მილიონი დოლარი შეადგინა. მთავარი პარტნიორები კი იყვნენ ჩინეთი (110 მილიონი), რუსეთი (109 მილიონი) და აზერბაიჯანი (106 მილიონი).

2020 წელს საქონლის იმპორტი 21.0%-ით შემცირდა და 8,011 მილიონი დოლარი შეადგინა. იმპორტის მთავარი წყაროები თურქეთი (1,407 მილიონი, -13.0% წ/წ), რუსეთი (888 მილიონი, -9.2% წ/წ) და ჩინეთი (708 მილიონი, -17.4% წ/წ) იყვნენ. სავაჭრო პარტნიორი ქვეყნების ეროვნული ვალუტების გაუფასურებამ შესაძლოა უარყოფითი ზეგავლენა იქონიოს საქართველოს ეკონომიკაზე, რადგან ეს გაუფასურება იმპორტირებულ საქონელს ლარში აიაფებს და შედეგად ზრდის იმპორტირებული პროდუქციის კონკურენტუნარიანობას.

2021 წლის პირველ კვარტალში იმპორტმა 1,983 მილიონი დოლარი შეადგინა. მთავარი პარტნიორები კი იყვნენ თურქეთი (344 მილიონი), რუსეთი (221 მილიონი) და ჩინეთი (183 მილიონი).

ტურიზმის მხრივ 2020 წელს პანდემიის ფონზე საქართველოში 1.75 მილიონი ვიზიტორი შემოვიდა (-81.3% წ/წ). ტურიზმი საქართველოს ეკონომიკის ერთ-ერთ ყველაზე მნივრენლოვან დარგს წარმოადგენს და დიდი ზეგავლენა აქვს მთლიანი ეკონომიკის ზრდაზე.

2021 წლის პირველი 5 თვის მონაცემების თანახმად საქართველოში ჯამში შემოვიდა 0.32 მილიონი ვიზიტორი (73.3% წ/წ 2021/2020 5თვე, 87.3% წ/წ 2021/2019 5თვე). 2020 წლის პანდემიამ და შესაბამისად დაწესებულმა შეზღუდვებმა მნიშვნელოვანი უარყოფითი გავლენა იქონია და შეიძლება ეს უარყოფითი გავლენა იქონის ტურიზმის სექტორზე მომავალშიც. ეს შესაბამისად უარყოფითად აისახებამთლიან ეკონომიკაზე და „კომპანიის“ ფინანსურ შედეგებზე.

მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოში ვიზუსის გავრცელება წლის პირველ ნახევარში მინიმალურ მაჩვენებელზე შენარჩუნდა, მეორე ნახევრიდან ვიზუსის ახალი შემთხვევების ზრდა შეინიშნებოდა. მკაცრი შეზღუდვების ფონზე ვითარება დასტაბილურდა, 2021 წლის 28 ივნისის მდგომარეობით, ქვეყანაში 8,598 აქტიური შემთხვევაა (ჯამში 363,874 შემთხვევა, გამოჯანმრთელებულია 350,466 ადამიანი). 1 მილიონ მოსახლეზე ჯამური შემთხვევების მიხედვით საქართველო 22-ე ადგილზე იმყოფება მსოფლიოში. რაც შეეხება ვაქცინაციის პროგრესს, 2021 წლის 28 ივნისის მდგომარეობით აცრილია 254,737 ადამიანი.

რეგიონსა ან საქართველში მდგომარეობის შემდგომმა გაურასებამ შეიძლებამნიშვნელოვნად უარყოფითად იმოქმედოს მეზობელი ქვეყნებია და საქართველოს ეკონომიკაზე. გაურკვევლობის პირობებში რთულია დაზუსტებით ითქვას რა ეფექტი ექნება რეგიონში განვითარებულ მოვლენებს საქართველოს ეკონომიკაზე.

საქართველოში პოლიტიკური არასტაბილურობის რისკი შესაძლებელია არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ ბიზნესზე.

1991 წელს დამოუკიდებლობის აღდგენის შემდეგ, საქართველომ განიცადა მნიშვნელოვანი პოლიტიკური ტრანსფორმაცია და ფედერალური სოციალისტური სახელმწიფოს შემადგენელი რესპუბლიკიდან გარდაიქმნა დამოუკიდებელ სახელმწიფოდ. პოლიტიკური გარემო საქართველოში მკვეთრად ცვალებადი იყო 1990-იან წლებში და 2000-იანი წლების დასაწყისში.

2003 წელს საქართველოში მომხდარი მშვიდობიანი რევოლუციის შემდგომ, რომელიც ცნობილია „ვარდების რევოლუციის“ სახელით, 2004 წლის იანვრიდან 2013 წლის ნოემბრამდე საქართველოს პრეზიდენტი იყო მიხეილ სააკაშვილი. 2012 წლის ოქტომბერში გამართულ საპარლამენტო არჩევნებში კოალიცია „ქართულმა ოცნებამ“, რომელსაც მეთაურობდა ბ-ნი ბიძინა ივანიშვილი, მოიპოვა ხმების უმრავლესობა (54.97%). პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილის მმართველმა პარტიამ დამარცხება აღიარა, რასაც შედეგად მოჰყვა ძალაუფლების გადაცემა. 2013 წლის მარტში პარლამენტმა ერთხმად დაუჭირა მხარი საკონსტიტუციო ცვლილებებს, რომლებითაც კიდევ უფრო შეიკვეცა საქართველოს პრეზიდენტის ფუნქციები. საქართველოს პარლამენტის, პრეზიდენტის ან პრემიერ-მინისტრის უფლებამოსილებების ნებისმიერმა შემდგომმა ცვლილებამ შესაძლოა პოლიტიკური კრიზისი ან პოლიტიკური დესტაბილიზაცია გამოიწვიოს ან სხვაგვარი უარყოფითი შედეგი მოუტანოს პოლიტიკურ კლიმატს საქართველოში.

ბოლო საპრეზიდენტო არჩევნები საქართველოში ჩატარდა 2018 წლის 28 ოქტომბერს, რაც, ამავდროულად, იყო უკანასკნელი არჩევნები, როდესაც პრეზიდენტი პირდაპირი გზით აირჩა. 28 ნოემბერს გამართულ მეორე ტურში გამარჯვება სალომე ზურაბიშვილმა (რომელსაც მხარს უჭერდა სახელისუფლებლო პარტია) მოიპოვა გამარჯვება და დაამარცხა გრიგოლ ვაშაძე - პარტია „ნაციონალური მოძრაობის“ წევრი და ოპოზიციური პარტიების გაერთიანების კანდიდატი.

2020 წლის 31 ოქტომბერს გაიმართა საქართველოს პარლამენტის არჩევნები. არჩევნების შედეგებით, მმართველმა პარტიამ მოახერხა პარლამენტში უმრავლესობის მოპოვება. ოპოზიციურმა პარტიებმა ახალი მოწვევის პარლამენტს ბოიკოტი გამოუცხადეს.

ნებისმიერმა პოლიტიკურმა არასტაბილურობამ საქართველოში შეიძლება ნეგატიური გავლენა მოახდინოს საქართველოს ეკონომიკაზე, რამაც, თავის მხრივ, შესაძლებელია არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ ბიზნესზე, ფინანსურ მდგომარეობაზე, ოპერაციების შედეგებსა და პერსპექტივებზე, და ასევე „ობლიგაციების“ სავაჭრო ფასზე.

კონომიკურმა არასტაბილურობამ საქართველოში შესაძლებელია არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ ბიზნესზე.

ადრეულ 1990-იან წლებში, საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდგომ, საქართველოს საზოგადოებამ და ეკონომიკამ განიცადა სწრაფი ტრანსფორმაცია ცენტრალიზებული ეკონომიკის მქონე ერთპარტიული სახელმწიფოდან საბაზრო ეკონომიკის მქონე პლურალისტულ დემოკრატიად. აღნიშნული ტრანსფორმაციისთვის პერიოდულად დამახასიათებელი იყო მნიშვნელოვანი არასტაბილურობა, რაც იწვევდა მშპ-ს შემცირებას, ჰიპერინფლაციას, ვალუტის არამდგრადობას, სახელმწიფო ვალების მაღალ დონეს მშპ-თან მიმართებით, „შავი“ და „ნაცრისფერი“ ბაზრის ეკონომიკის არსებობას, უმუშევრობის მაღალ დონეს და საქართველოს მოსახლეობის ნაწილის გადარიბებას.

2008 და 2009 წლებში მომხდარი ეკონომიკური ვარდნის შემდგომ, 2010 წლიდან საქართველოს ეკონომიკა ზრდას დაუბრუნდა. საქსტატის ინფორმაციით, პირდაპირი უცხოური ინგესტიციის ოდენობამ 2018 წელს - 1,306.3 მილიონ აშშ დოლარს, 2019 წელს - 1,310.8 მილიონი აშშ დოლარი. მშპ-ს რეალური ზრდის მაჩვენებელი ამავდროულად შეადგინდა 4.8%-ს 2017 წელს, ხოლო 2019 წელს - 5.0%-ს.

კოვიდ-19 პანდემიამ განსაკუთრებით უარყოფითი გავლენა მოახინა საქართველოს ეკონომიკაზე. აღნიშნული კრიზისის გავლენა საკმაოდ მძიმე აღმოჩნდა საქართველოს ეკონომიკაზე. მკაცრმა და არაპროგნოზირებადმა შეზღუდვება დააზიანა მრავალი სექტორი. მათ შორის მნიშვნელოვნად დაზიანდა ტურიზმის სექტორი, რომლის ხვედრითი წილი საქართველოს ეკონომიკაში სტაბილურ პერიოდში საკმაოდ მნიშვნელოვანია. საქსტატის მონაცემებით, 2020 წელს საქართველოს ეკონომიკა 6.2%-ით შემცირდა 2019 წელთან შედარებით. 2021 წლის პირველი კვარტლის მონაცემებით კი ეკონომიკა 4.5%-ით შემცრიდა. მნიშვნელოვანი გავლენა აისახება უძრავი ქონების ბაზარზე, რომელიც ხასიათდება

ეკონომიკის ციკლურობასა და რყევებთან მჭიდრო კორელაციით. აღსანიშნავია, რომ საერთაშორისო სავალუტო ფონდი პროგნოზირებს 2021 წლიდან ეკონომიკური აქტივობის აღდგენასა და რეალური მშპ-ის 4.3%-იან ზრდას. სებ-ის თანახმად 2021 წლიდან ეკონომიკური აქტივობის ეტაპობრივი აღდგენაა მოსალოდნელი. არსებული პროგნოზებით, სხვა თანაბარ პირობებში, 2021 წელს ეკონომიკური ზრდა 4%-ის ფარგლებშია მოსალოდნელი და მისი მთავარი მამოძრავებელი ადგილობრივი მოთხოვნა იქნება. ხოლო, საგარეო მოთხოვნა მნიშვნელოვნად შემცირებული დარჩება და 2021 წელსაც მცირე ზრდაა პროგნოზირებული. მიუხედავად იმისა, რომ საგარეო მოთხოვნის გაატიურების ნიშნები იკვეთება, თუმცა, ჯამურად - ტურიზმის გათვალისწინებით - პანდემიამდე არსებულ მდგომარეობასთან შედარებით, შემცირებული რჩება. წინასწარი მონაცემებით, მაისში საქონლის ექსპორტი 45 პროცენტით გაიზარდა და 2019 წლის მაისის ანალოგიურ მაჩვენებელს მცირედით ჩამორჩება. საერთაშორისო მოგზაურებისგან მიღებული შემოსავალი მაისში წლიურად 8-ჯერ გაიზარდა, თუმცა 2019 წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით შემცირება 73 პროცენტია.

აღსანიშნავია, რომ 2020 წლის განმავლობაში საგრძნობლად შემცირდა პირდაპირი უცხოური ინვესტიციებიც, მაჩვენებელმა 616.9 მილიონი აშშ დოლარი შეადგინა (2021 წლის პირველ კვარტალში პირდაპირმა უცხოურმა ინვესტიციებმა 125.4 მილიონი აშშ დოლარი შეადგინა). ევროკავშირის ქვეყნებიდან მიღებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები წინა წელთან შედარებით 8.4%-ით შემცირდა, თუმცა, დანარჩენი ქვეყნების შემთხვევაში წინა წელთან შედარებით შემცირებამ 97.5% შეადგინა. პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების როლი საქართველოს ეკონომიკაში საკმაოდ მნიშვნელოვანია. საქართველოში 2019 წელს პირდაპირმა უცხოურმა ინვესტიციებმა მშპ-ს 7.5% შეადგინა (2018 წელს: 7.4%). 2020 წლის 9 თვის პირველადი მონაცემებით უცხოურმა ინვესტიციებმა მშპ-ს 6.2% შეადგინა. აღსანიშნავია, რომ 2019 წლის მონაცემებით პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების უმეტესობა საქართველოში გაერთიანებული სამეფოდან, თურქეთიდან და ირლანდიიდან შემოდიოდა. 2020 წელს 2019 წელთან შედარებით გაიზარდა გაერთიანებული სამეფოდან მიღებული ინვესტიციები, და შემცირდა თურქეთიდან და ირლანდიიდან მიღებული ინვესტიციები. ამ მონაცემების შესაბამისად და იმის გათვალისწინებითაც, რომ თურქეთი საქართველოს მეზობელი ქვეყანაა აღნიშნულ ქვეყანაში ეკონომიკის შემცირებამ, ვალუტის გაუფასურებამ და პოლიტიკურმა არასტაბილურობამ შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს საქართველოში არსებულ ეკონომიკურ ან პოლიტიკურ მდგომარეობაზე და გავლენა მოახდინოს „კომპანიის“ ბიზნესზე.

საქართველოს ეკონომიკური ზრდის პერსპექტივა კვლავ მნიშვნელოვანი საფრთხეების წინაშე დგას, მათ შორის გაცვლითი კურსის მერყეობის, ფინანსური სტაბილურობის შესუსტების, ინფლაციის, ბიუჯეტის შესრულებისა და კაპიტალის გადინების რისკების წინაშე. საბაზრო კრიზისმა და ეკონომიკის გაუარესებამ საქართველოში შეიძლება მომხმარებლების მხრიდან დანახარჯების შემცირება გამოიწვიოს და სერიოზული უარყოფითი გავლენა მოახდინოს საქართველოში კომპანიის მომხმარებელთა ლიკვიდურობასა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. ვირუსიდან მომდინარე გაურკვეველმა და არასტაბილურმა გლობალურმა ეკონომიკურმა პირობებმა, შეიძლება გამოიწვიოს მნიშვნელოვანი პოლიტიკური და მაკროეკონომიკური რეფორმები მსოფლიო მასშტაბით, რაც, თავის მხრივ, მნიშვნელოვან გავლენას იქონიებს

საქართველოს ეკონომიკაზე, რაც შესაბამისად უარყოფით გავლენას მოახდენს კომპანიის ბიზნესზე, ფინანსურ მდგომარეობაზე და ოპერაციების შედეგებზე.

ლარის გაუფასურებამ აშშ დოლართან/სხვა ეკონომიკურად დაკავშირებული ქვეყნების ვალუტებთან მიმართებით შესაძლებელია არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ ბიზნესზე.

საქსტატისა და სებ-ის მონაცემებზე დაყრდნობით, მიმდინარე ანგარიშგების დეფიციტმა 2017 წელს მშპ-ს 8.8%, 2018 წელს 7.7%, ხოლო, 2019 წელს მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტმა 960.5 მლნ აშშ დოლარი, მთლიანი შიდა პროდუქტის 5.1% შეადგინა. აღსანიშნავია, რომ მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი 2019 წელს ისტორიულად ყველაზე დაბალი იყო. წინასწარი მონაცემებით 2020 წელს მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტმა 1,965.0 მლნ აშშ დოლარი, მთლიანი შიდა პროდუქტის 7.2% შეადგინა. მიმდინარე ანგარიშების უარყოფითი სალდო წარმოადგენს მნიშვნელოვან რისკს. იმ შემთხვევაში, თუ არ აღდგება და გაგრძელდება წმინდა პირდაპირი უცხოური ინვესტიციის შემოსვლა, მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტმა შესაძლებელია გამოიწვიოს მთავრობის მიერ მიმდინარე ოპერაციების ანგარიშის დეფიციტის დასაფინანსებლად აღებული სესხების ოდენობების კიდევ უფრო გაზრდა, ლარის კურსის გაუარესება ან იმპორტის შემცირება, რამაც შეიძლება არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს საქართველოს ეკონომიკაზე.

აღსანიშნავია, რომ საქართველოს ეკონომიკა არის საკმაოდ დოლარიზებული. „სებ“-ის მონაცემებით, დოლარიზაციის მაჩვენებელმა კომერციულ ბანკებში განთავსებული იურიდიული და ფიზიკური პირების დეპოზიტებისათვის 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით - 65.6%-ს, 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით - 63.1%-ს, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით - 64.1%-ს, ხოლო 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით - 61.4%-ს. მიუხედავად იმისა, რომ სებ-ი რეგულარულად იღებს ზომებს საქართველოს სავალუტო ბაზრის განვითარების მხარდასაჭერად, დოლარიზაციის მაჩვენებელმა შესაძლებელია არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს სებ-ის სავალუტო და გაცვლითი კურსების პოლიტიკის განხორციელების ეფექტურობაზე.

ლარი სრულად კონვერტირებადი ვალუტაა, თუმცა, საქართველოს ფარგლებს გარეთ მისი კონვერტირებისთვის საერთოდ არ არსებობს სავალუტო ბაზარი. სებ-ის მონაცემებით, 2018 წელს, ლარის-აშშ დოლარის და ლარის-ევროს ბაზრებზე სავაჭრო ბრუნვის საერთო მოცულობამ (მათ შორის, გაყიდვებისა და შესყიდვების ჯამი, სებ-ის საქმიანობის გარდა) შესაბამისად 32.0 მილიარდი აშშ დოლარი და 11.4 მილიარდი ევრო შეადგინა, იმავე მაჩვენებელმა 2019 წელს შესაბამისად 48.8 მილიარდი აშშ დოლარი და 28.7 მილიარდი ევრო, ხოლო 2020 წელს შესაბამისად 56.8 მილიარდი აშშ დოლარი და 13.5 მილიარდი ევრო შეადგინა.

სებ-ს მონაცემების თანახმად მისმა ოფიციალურმა რეზერვმა 4.1 მილიარდი აშშ დოლარი შეადგინა 2021 წლის 28 თებერვლის მდგომარეობით, ხოლო 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 3.9 მილიარდი აშშ დოლარი. მიმდინარე რეზერვების დონე ადეკვატურია

საერთაშორისო სავალუტო ფონდის შეფასებით, რომლითაც ქვეყანას შეუძლია თავი გაართვას კრიზისულ სიტუაციებს მოკლევადიან პერიოდში. გარდა ამისა, რეზერვები შეიძლება გამოყენებულ იქნას იმ შემთხვევაში თუ ლარის გაცვლითი კურსი ერთჯერადი ფაქტორების გამო მნიშვნელოვნად გაუფასურდა, რადგან ვალუტის გაუფასურებამ შეიძლება არსებითი უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ქვეყნის ეკონომიკაზე.

წლების მანძილზე ლარის კურსი დოლართან მიმართებაში მნიშვნელოვნად იცვლებოდა როგორც საგარეო ასევე სეზონური ფაქტორების გამო. წინა წლებში საქართველოს ეკონომიკაზე გავლენა მოახდინა რამდენიმე მნიშვნელოვანმა გარე ფაქტორმა, მათ შორის, რუსეთ-უკრაინის კრიზისმა, ეკონომიკის ვარდნამ რუსეთში და ვალუტის გაუფასურებამ პარტნიორ ქვეყნებში (თურქეთის, რუსეთის, აზერბაიჯანის და სომხეთის ჩათვლით). აღნიშნული ფაქტორების შედეგად 2014-2016 წლებში შემცირდა საქართველოდან ექსპორტის ოდენობა, რამაც გამოიწვია უცხოეთიდან მიღებული შემოსავლის ნაკლებობა და, აშშ დოლარის კურსის გამყარების გათვალისწინებით, 2015 წელს ლარის 29.0%-ით გაუფასურება აშშ დოლართან მიმართებით. იმ დროს, როცა არსებული გაუფასურება დაეხმარა საქართველოს ეკონომიკას ამგვარ გარე ფაქტორებთან ადაპტაციაში, აღნიშნულმა დაამიმა იმ მსესხებლების მდგომარეობა, რომლებსაც სესხები აღებული ჰქონდათ აშშ დოლარში, და გაზარდა მოთხოვნა ლარში დენომინირებულ სესხებზე.

აღსანიშნია, რომ 2017 წლის დასაწყისიდან ლარმა დაიწყო გამყარება და აშშ დოლარის მიმართ 2.4-2.5-ის ფარგლებში მერყეობდა, კურსი მეტ-ნაკლებ სტაბილურობას ინარჩუნებდა 2018 წელსაც. 2019 წლის ივლისში რუსეთიდან პირდაპირი საპარო ფრენების აკრძალვის შემდეგ ლარმა გაუფასურება დაიწყო აშშ დოლარის მიმართ. შესაბამისად, სებ-მა გაუფასურების შესაჩერებლად სავალუტო ბაზარზე 92.8 მლნ აშშ დოლარი გაყიდა აგვისტო-ნოემბრის პერიოდში. 2019 წლის დეკემბრის შუა რიცხვებიდან ლარმა, თუმცა, აღნიშნული სტაბილურობის პერიოდი მხოლოდ 3 თვე გაგრძელდა. 2020 წლის მარტიდან, კორონავირუსის გლობალური პანდემიისგან წარმოქმნილი პრობლემების ფონზე ლარმა მნიშვნელოვანი გაუფასურება დაიწყო აშშ დოლარის მიმართ და ისტორიულ მაქსიმუმს 27 მარტს მიაღწია, როცა 1 აშშ დოლარი 3.48 ლარს შეადგენდა. პანდემიის მეორე ტალღისა და არჩევნებთან დაკავშირებული პროცესების ფონზე ლარი განაგძობდა გაუფასურებას. 2021 წლის 28 ივნისის მდგომარეობით გაცვლითი კურსი 1 აშშ დოლარი 3.1489 ლარს შეადგენდა.

მნიშვნელოვანია, ყურადღება დავუთმოთ ინფლაციის ისტორიულ და მიმდინარე მაჩვენებლებასც. გარდა ამისა, „საქსტატის“ მიერ გამოქვეყნებული მონაცემების თანახმად, წლიური ინფლაციის მაჩვენებელმა, რომელიც გაიზომა სამომხმარებლო ფასის ინდექსის საფუძველზე, 2017 წელს მიაღწია 6.7%-ს, რაც წინა წლებთან შედარებით გაზრდილი მაჩვენებელი იყო. 2017 წელს გაზრდილი ინფლაცია უმეტესად ისეთი ერთჯერადი ფაქტორებით იყო გამოწვეული. 2018 წელს ინფლაციის მაჩვენებელი 1.5%-ს გაუტოლდა, 2019 წელს კი 7.0%-ს. წლიური ინფლაციის დონე 2019 წლის ნოემბრის მდგომარეობით 7.0% იყო, აღსანიშნია, რომ სებ-ის 2019 წლის მიზნობრივი ინფლაცია 3.0%-ს შეადგენდა. სებ-ის განცხადებით, მიზნობრივზე მაღალი ინფლაცია უმეტესად თამბაქოს პროდუქციაზე აქციზის მატებით იყო გამოწვეული და უფრო დროებითი ხასიათის უნდა ყოფილიყო.

კორონავირუსის გავრცელების ფონზე ლარის გაუფასურებამ მნიშვნელოვანი წნები გააჩინა ფასების დონეზე და 2020 წლის პირველ 5 თვეში ინფლაცია 6%-ის ზევით შენარჩუნდა, უკანასკნელ თვეებში 3.8%, ხოლო ჯამურად 2020 წლის წლიურმა ინფლაციამ 2.4% შეადგინა. 2021 წლის იანვარში წლიურმა ინფლაციამ 2.8% შეადგინა. ხოლო, საქართველოს ეროვნული ბანკის მონეტარული პოლიტიკის კომიტეტმა 2021 წლის 3 თებერვლის სხდომაზე რეფინანსირების განაკვეთი უცვლელად 8.0%-ზე დატოვა. სხდომის ოქმის თანახმად, შემცირებული ინფლაცია მთავრობის მიერ კომუნალური გადასახადების სუბსიდირებას უკავშირდება და დროებითი ხასიათისაა. 2021 წლის 17 მარტს ეროვნულმა ბანკმა მონეტარული პოლიტიკის (რეფინანსირების) განაკვეთი 50 საბაზისო პუნქტით გაზარდა 8.50%-ის ნიშნულზე. სებ-ის მონეტარული პოლიტიკის კომიტეტმა 2021 წლის 28 აპრილს რეფინანსირების განაკვეთის 1 პროცენტული პუნქტით გაზრდის გადაწყვეტილება მიიღო. მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთი 9.50%-ად განისაზღვრა. სებ-ის მოლოდინით 2021 წელს ინფლაცია საშუალოდ 7.0%-ის ფარგლებში იქნება და შემდეგ მიზნობრივ მაჩვენებელს ეტაპობრივად დაუახლოვდება.

ნებისმიერმა ცვლილებამ სავალუტო პოლიტიკაში, აშშ დოლართან ან ევროსთან ლარის შემდგომმა გაუფასურებამ, ინფლაციის განგრძობადმა ზრდამ ან სხვა ნეგატიურმა, მათ შორის, გარე ფაქტორებმა, შესაძლებელია მნიშვნელოვანი უარყოფითი გავლენა მოახდინოს საქართველოს ეკონომიკაზე. აღნიშნულმა კი, თავის მხრივ, შეიძლება არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ ბიზნესზე, ფინანსურ მდგომარეობაზე, ოპერაციების შედეგებსა და პერსპექტივებზე, და ასევე „ობლიგაციების“ სავაჭრო ფასზე.

საკანონმდებლო და სასამართლო სისტემებთან დაკავშირებული რისკები

საქართველოს სასამართლო სისტემაში არსებულმა გაურკვევლობა შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიაზე“ და ინვესტორებზე.

საქართველო ჯერ კიდევ ავითარებს ადეკვატურ სამართლებრივ ჩარჩოს, რომელიც აუცილებელია საბაზო ეკონომიკის სათანადო ფუნქციონირებისთვის. ძირითადი საკანონმდებლო ბაზა შეიქმნა 1990-იან წლებში, ხოლო რამდენიმე ფუნდამენტური საკანონმდებლო აქტი (როგორიცაა საგადასახადო კოდექსი, სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსი, არბიტრაჟის შესახებ კანონი და ა.შ.) რამდენჯერმე ფუნდამენტურად შეიცვალა. აღნიშნული კანონმდებლობის სიახლემ და საქართველოს სამართლებრივი სისტემის სწრაფმა განვითარებამ წარმოშვა ეჭვები ამ საკანონმდებლო აქტების ხარისხთან და აღსრულებადობასთან მიმართებით, და ასევე გამოიწვია გაუგებრობა და არათანმიმდევრულობა მათ გამოყენებასთან დაკავშირებით. ამასთან, რამდენადაც საქართველოს კანონმდებლობა და მისი ინტერპრეტაცია შეიძლება იყოს გაუგებარი და ცვალებადი, შესაძლებელია, რომ პასუხისმგებელმა პირებმა და საწარმოებმა, მიუხედავად მათ მიერ მიღებული ყველა გონივრული ზომისა, მაინც ვერ დაიცვან კანონმდებლობის

მოთხოვნები. აღნიშნულმა შეიძლება გამოიწვიოს მნიშვნელოვანი უარყოფითი შედეგები, მათ შორის, ჯარიმები, გაყინული საბანკო ანგარიშები და ნებართვების გაუქმება.

შესაძლებელია წარმოიქმნას გამოწვევები „DCFTA“-ის საფუძველზე საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან ჰარმონიზაციის კუთხით.

2014 წლის 27 ივნისს საქართველომ ევროკავშირთან ხელი მოაწერა „ასოცირების ხელშეკრულებას“ და გახდა „ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების“ („DCFTA“) მხარე, რაც გულისხმობს ევროკავშირთან ვაჭრობის ლიბერალიზაციას. მოსალოდნელია, რომ „ასოცირების ხელშეკრულების“ განხორციელება შექმნის ახალ ბიზნეს-შესაძლებლობებს, თუმცა შესაძლებელია ასევე წარმოშვას გამოწვევები ბიზნესისთვის, მეურნეობისთვის და სახელმწიფოსთვის. „ასოცირების ხელშეკრულებისა“ და „DCFTA“-ის განხორციელების მიზნით, საქართველო შეიძლება ვალდებული გახდეს მოახდინოს თავისი კანონმდებლობის ჰარმონიზაცია ევროკავშირის ფინანსური სექტორის მარეგულირებელ კანონმდებლობასთან და მოსალოდნელია, რომ აღნიშნული ჰარმონიზაციის პროცესი გარკვეულ გამოწვევებთან იქნება დაკავშირებული.

მას შემდეგ, რაც საქართველო 2000 წელს გახდა „WTO“-ს წევრი, იგი ეტაპობრივად ახდენდა თავისი ვაჭრობის მარეგულირებელი კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობის ნორმებთან და პრაქტიკასთან ჰარმონიზაციას. უახლესი საკანონმდებლო ცვლილებები მოიცავს 2013 წელს საქართველოს შრომის კოდექსში შეტანილ ცვლილებებს, რაც ემსახურებოდა საქართველოს შრომითი კანონმდებლობის „ასოცირების ხელშეკრულებითა“ და „DCFTA“-ით ნაკისრ ვალდებულებებთან დაახლოებას. აღნიშნული ცვლილებებით დამსაქმებლებს დაეკისრათ ზეგანაკვეთური სამუშაოს ანაზღაურების ვალდებულება, ასევე გაიზარდა ხელშეკრულების შეწყვეტის შედეგად დასაქმებულისთვის გადასახდელი კომპენსაციის ოდენობა (ერთი თვის ხელფასიდან ორი თვის ხელფასამდე), გამყარდა დასაქმებულის უფლებები დამსაქმებლის გადაწყვეტილების სასამართლოში გასაჩივრებასთან დაკავშირებით, აიკრძალა სამსახურიდან განთავისუფლება ობიექტური მიზეზის არსებობის გარეშე, გარანტირებულ იქნა საბაზისო სამუშაო პირობები და დაწესდა შრომის უსაფრთხოების რეგულაციები. კანონმდებლობაში შესული ცვლილებებით ასევე გამლიერდა კონკურენციის სფეროს მარეგულირებელი სამართალი, რამაც შეიძლება შეზღუდოს „კომპანიის“ შესაძლებლობა გაზარდოს თავისი საბაზრო წილი.

აქვე აღსანიშნავია, რომ ევროკავშირსა და საქართველოს შორის გაფორმებული ასოცირების შესახებ შეთანხმების „საკორპორაციო სამართლის“ ნაწილში მითითებული ევროკავშირის დირექტივების ფარგლებში, საქართველოს პარლამენტი განიხილავს „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონის პროექტს, რომელიც 2020 წლის 13 აგვისტოს საკანონმდებლო მაცნეს ვებგვერდზე გამოქვეყნდა. შემოთავაზებული ცვლილებები მნიშვნელოვან გავლენას იქონიებს საწარმოთა რეგისტრაციის, სადამფუძნებლო დოკუმენტების, კორპორაციული მართვისა თუ სხვა საკითხების საკანონმდებლო რეგულაციაზე. საწარმოს ხელმძღვანელობასთან

მიმართებით, კანონპროექტში ასევე მნიშვნელოვნად არის წარმოდგენილი კორპორაციული მართვის თანამედროვე პრინციპები. კანონპროექტის ფარგლებში ხდება კაპიტალის ტიპების გამიჯვნა, საქმიანი წერილის ცნების შემოტანა, განიმარტება დირექტორსა და საწარმოს შორის არსებული ურთიერთობის სამართლებრივ ბუნება და ა.შ.

ასევე, შესაძლებელია სხვა ცვლილებები განხორციელდეს მთავრობის პოლიტიკაში, მათ შორის, ცვლილებები შეიძლება შეეხოს ადრე გამოცხადებული სამთავრობო ინიციატივების განხორციელებას. გარდა ამისა, „ასოცირების ხელშეკრულების“ განხორციელება შეიძლება მძიმე ტვირთად დააწვეს მარეგულირებელ ორგანოებს, მოხდეს მათი რესურსების გადახრა მიმდინარე რეფორმებიდან და შეამციროს ამ ორგანოების ეფექტურობა.

ევროკავშირის კანონმდებლობასთან ჰარმონიზაციის მიზნით განხორციელებული საკანონმდებლო ცვლილებების შედეგად, „კომპანია“ შესაძლებელია ვალდებული გახდეს შესაბამისად შეცვალოს თავისი პოლიტიკა და პროცედურები, რათა შესაბამისობაში იყოს ამგვარი საკანონმდებლო ცვლილებების მოთხოვნებთან. „კომპანია“ ვარაუდობს, რომ ცვლილებები მომავალშიც გაგრძელდება, თუმცა შეუძლებელია იმის პროგნოზირება, თუ რა გავლენას მოახდენს ამგვარი ცვლილებები „კომპანიაზე“ და რამდენად შეძლებს „კომპანია“ დაიცვას ამგვარი ცვლილებებით განსაზღვრული მოთხოვნები.

გადახდისუუნარობის მარეგულირებელი კანონმდებლობა საქართველოში განუვითარების პროცესშია, რამაც შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს ინვესტორების მიერ ამონაგების მიღებაზე

საქართველოში საწარმოთა (გარდა კომერციული ბანკების, არასაბანკო სადეპოზიტო დაწესებულების და სადაზღვევო კომპანიების) გადახდისუუნარობის მარეგულირებელ კანონმდებლობაში მნიშვნელოვანი სიახლეა, კერძოდ 2021 წლის 1 აპრილიდან ძალაში შევიდა ახალი კანონი რეაბილიტაციისა და კრედიტორთა კოლექტიური დაკმაყოფილების შესახებ. ახალი კანონით ჩნდება კრიზისში მყოფი საწარმოების ეფექტიანი და ბიზნესის გადარჩენაზე ორიენტირებული რესტრუქტურიზაციის ახალი შესაძლებლობები.

კანონის მიზანია კრედიტორთა მოთხოვნების კოლექტიური დაკმაყოფილება რეაბილიტაციის მიღწევის გზით, ხოლო რეაბილიტაციის მიუღწევლობის შემთხვევაში - გადახდისუუნარობის მასის რეალიზაციით მიღებული თანხების განაწილებით. ახალი კანონი ორიენტირებულია მოვალის რეაბილიტაციის ხელშეწყობაზე, გადახდისუუნარობის მასის შენარჩუნება -გაზრდაზე და მსგავსი უფლებების მქონე კრედიტორების მიმართ თანაბარ მოპყრობაზე. კანონის შესაბამისად „ობლიგაციების“ ინვესტორები ჩაითვლებიან არაუზრუნველყოფილ კრედიტორებად, ყოველგვარი პრეფერენციის გარეშედა დაკმაყოფილების მხივ განთავსდებიან მსგავსი უფლებების მქონე კრედიტორთა რიგში.

გადახდისუუნარობის ახალი სისტემა სიხლეა, ამ ეტაპზე არ არსებობს კანონის პრაქტიკაში გამოყენების პრეცენდეტები და უცნობია როგორ იმუშავებს.

საქართველოს საგადასახდო სისტემაში არსებულმა გაურკვევლობამ შეიძლება გამოიწვიოს გადასახადების ან ჯარიმების დაკისრება „კომპანიაზე“ და შესაძლებელია ცვლილებები შევიდეს არსებულ საგადასახადო კანონმდებლობასა და პოლიტიკაში.

საქართველოში პირველი საგადასახადო კოდექსი 1997 წელს იქნა მიღებული, ხოლო ამჟამად მოქმედი საგადასახოდო კოდექსი 2010 წელსაა მიღებული და ძალაში 2011 წლის 1 იანვრიდან შევიდა. შედეგად, საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის აღსრულების გაცილებით უფრო მოკლე გამოცდილება გააჩნია ვიდრე განვითარებული საბაზრო ეკონომიკის მქონე ქვეყნებს, სადაც საგადასახადო კანონმდებლობის პრაქტიკა ათწლეულების და ზოგიერთ შემთხვევაში საუკუნეების განმავლობაში ჩამოყალიბდა. აღნიშნული ფაქტი წარმოშობს გამოწვევებს კომპანიების მიერ საგადასახადო კანონმდებლობის მოთხოვნების დაცვასთან დაკავშირებით, რამდენადაც აღნიშნული მოთხოვნები ხშირად გაუგებარია და არსებობს მათი სხვადასხვანაირი ინტერპრეტაციის შესაძლებლობა. შესაბამისად, კომპანიებისთვის არსებობს იმის რისკი, რომ საგადასახადო კანონმდებლობის მოთხოვნების დასაცავად მათ მიერ განხორციელებულ ქმედებებს საგადასახდო ორგანოები ჩათვლიან არასათანადოდ.

გარდა ამისა, საგადასახადო კანონმდებლობაში შედის ცვლილებები და შესწორებები, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს უჩვეულო სირთულეები „კომპანიისა“ და მისი ბიზნესისთვის. ახალი საგადასახადო კოდექსი ძალაში შევიდა 2011 წლის 1 იანვარს. 2017 წლის 1 იანვრიდან ამოქმედდა ე.წ. „ესტონური მოდელი“, რომლის საფუძველზეც საწარმოები გათავისუფლდნენ მოგების გადასახადისგან გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ისინი ახორციელებენ დივიდენდის გაცემას. ამასთან, შეიცვალა „დღგ“-ს გადახდასთან დაკავშირებული რეგულაციები, მათ შორის, დამატებული ღირებულების გადასახადით დაბეგვრის ობიექტი გახდა ავანსები (გარდა გრძელვადიანი რეგულარული მომსახურების ფარგლებში გადახდილი ავანსებისა).

სამინისტროებსა და სამთავრობო ორგანოებში, მათ შორის, საგადასახადო ორგანოებში, არსებობს განსხვავებული მოსაზრებები საგადასახადო კოდექსის სხვადსხვა დებულებების ინტერპრეტაციასთან დაკავშირებით, რაც ქმნის გაურკვევლობასა და გაუგებრობას მათ მნიშვნელობასთან დაკავშირებით. თუმცა, საქართველოს საგადასახადო კოდექსი იძლევა საგადასახადო ორგანოებისთვის მიმართვის შესაძლებლობას, გადასახადის გადამხდელების მიერ დაყენებული საგადასახადო საკითხების წინასწარ გადაწყვეტის მიზნით. „კომპანია“ თვლის, რომ ის ამჟამად და წარსულშიც სრულად იცავდა საგადასახადო კანონმდებლობის მოთხოვნებს, თუმცა არსებობს შესაძლებლობა, რომ საგადასახადო ორგანოები განსხვავებულ ინტერპრეტაციას მისცემენ კანონმდებლობის მოთხოვნებს, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს „კომპანიაზე“ გადასახადების ან ჯარიმების დაკისრება. არსებობს ასევე იმის რისკი, რომ „კომპანიას“ შესაძლებელია ჯარიმები და საურავები დაეკისროს რეგულარული საგადასახადო შემოწმების შედეგად.

ამასთან, საგადასახადო კანონმდებლობა და მთავრობის საგადასახადო პოლიტიკა შეიძლება შეიცვალოს მომავალში, მათ შორის, მთავრობის ცვლილების შედეგად. ამგვარმა ცვლილებებმა შეიძლება მოიცვას ახალი გადასახადების დაწესება ან გადასახადების გაზრდა „კომპანიის“ ან „კომპანიის“ კლიენტების მიმართ, რამაც შესაძლებელია არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ ბიზნესზე.

ანტიმონპოლიურმა რეგულაციებმა შესაძლოა უარყოფითი ზეგავლენა მოახდინოს კომპანიის საქმიანობაზე

საქართველო განვითარებადი ქვეყანაა, ამასთან, ევროკავშირთან გაფორმებული ასოცირების ხელშეკრულების პირობებში მოსალოდნელია ანტიმონპოლიური კანონის შემდგომი ცვლილებები. უნდა აღინიშნოს, რომ 2014 წლის მარტში არსებითი ცვლილებები შევიდა საქართველოს კანონში „კონკურენციის შესახებ“ („კანონი კონკურენციის შესახებ“).

2014 წლის აპრილში „კონკურენციის შესახებ“ კანონის საფუძველზე შეიქმნა კონკურენციის სააგენტო. კონკურენციის სააგენტო უფლებამოსილია, მონიტორინგი გაუწიოს კერძო ორგანიზაციების მიერ საქართველოს ანტიმონპოლიური კანონმდებლობის შესრულებას და აქვს უფლებამოსილება „კონკურენციის შესახებ“ კანონის დარღვევის შემთხვევაში კომპანიებს დააკისროს შესაბამისი ჯარიმები. ანტიმონპოლიური რეგულაციების ცვლილებამ და სააგენტოს მიერ ამ რეგულაციათა აღსრულების პროცესის არაპროგნოზირებადმა ხასიათმა შეიძლება უარყოფითი გავლენა იქონიოს კომპანიის ბიზნესზე.

მარეგულირებელ გარემოსთან დაკავშირებული რისკები

„კომპანია“ ოპერირებს ისეთ სფეროში, რომლის მარეგულირებელი კანონმდებლობა დინამიურია და მუდმივად იცვლება.

საკვებისა და სურსათის წარმოება და რეალიზაცია საქართველოში სურსათის ეროვნული სააგენტოს მიერ რეგულირდება. სააგენტო არის საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მმართველობის სფეროში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირი, რომელიც შექმნილია „სურსათის უვნებლობისა და ხარისხის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე. სააგენტო საჯარო სამართლის იურიდიულ პირად ჩამოყალიბდა 2011 წლის 3 იანვრიდან. იგი შეიქმნა სურსათის უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის ეროვნული სამსახურის ბაზაზე. რამდენადაც „კომპანია“ ძირითადად ოპერირებს საკვების საცალო ვაჭრობის სექტორში, აღნიშნული სფეროს მარეგულირებელი კანონმდებლობა ყოველთვის იყო საზოგადოებრივად სენსიტური საკითხი. 2004 წლის შემდეგ, „მთავრობის“ მიერ ბაზრის ფართო ლიბერალიზაციას მოჰყვა საკვები პროდუქტების ხარისხისა და მათი წარმოების მარეგულირებელი კანონმდებლობის განვითარების ტენდენცია.

მარეგულირებელი კანონმდებლობა შესაძლებელია შეიცვალოს, რამდენადაც საქართველო, ევროკავშირის ბაზარზე სრული ინტეგრაციის მიზნით, ახორციელებს საკუთარი კანონმდებლობის ჰარმონიზაციას ევროკავშირის კანონმდებლობასთან, „ასოცირების ხელშეკრულებისა“ და „ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების“ („DCFTA“) საფუძველზე. „კომპანიის“ მენეჯმენტის აზრით, საქართველომ, მსგავსი ჰარმონიზაციის ფარგლებში, მომავალში შესაძლოა მიიღოს

ევროკავშირის საკვების უსაფრთხოების რეგულაციების ეკვივალენტური რეგულაციები, რამაც შესაძლოა გამოიწვიოს კომპანიის დანახარჯების ზრდა.

საქართველოს საცალო ყოველდღიური მოხმარების საქონლის ბაზარი მაღალ კონკურენტულია და რთულია დანამდვილებით თქმა, რომ „კომპანია“ შეძლებს წარმატებით გაუწიოს კონკურენცია მის არსებულ და მომავალ კონკურენტებს.

საცალო ვაჭრობის სფერო მაღალ კონკურენტულია. „კომპანია“ კონკურენციას უწევს როგორც სხვადასხვა მასშტაბის მქონე ქართულ საცალო მოვაჭრებს, ისე საერთაშორისო ოპერატორებს.

კომპანიის მიზანია ჰქონდეს მიმზიდველი ფასები, ასორტიმენტი და მაღაზიის ფორმატი, იმგვარად, რომ შეძლოს კონკურენციის გაწევა სხვადასხვა ბაზრებზე. კომპანია რეგულარულად მიმოიხილავს ბაზარს, სავაჭრო შესაძლებლობებს და კონკურენტების საქმიანობებს; თვალყურს ადევნებს მთელი რიგი ღონისძიებების შესრულებას, რომელსაც გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს მომსახურების მაღალი ხარისხის შესანარჩუნებლად; კომპანია მუდმივად აკვირდება მომხმარებლის აღქმებს საკუთარი და კონკურენტების შესახებ, იმისათვის, რომ საჭიროების შემთხვევაში სწრაფი რეაგირება შეძლოს.

თუმცა, მიუხედავად ზემოაღნიშნულისა, „კომპანიის“ კონკურენტების აქტიურობამ და ცვლილებებმა მათ საოპერაციო და სხვა ბიზნეს სტრატეგიებში, ფასებმა, მომსახურების გაუმჯობესებამ, ახალი კონკურენტების გამოჩენამ ბაზარზე ან კონკურენტული ახალი ბრენდების შემოსვლამ შესაძლოა შეამციროს კომპანიის შემოსავლები გაყიდვებიდან, გაზარდოს მიმდინარე ხარჯები და/ან შეამციროს მოგების მარჟა. თუ კომპანია ვერ შეძლებს მომხმარებლისთვის პროდუქტების შეთავაზებას კონკურენტულ ფასად, თუ მომხმარებლები არ დაკმაყოფილდებიან ნიკორა ტრეიდის პროდუქტის არჩევანით, ან თუ კომპანიის საკუთარი მარკის საქონელი არ იქნება კონკურენტუნარიანი, კომპანიის კლიენტებმა შესაძლოა შეამცირონ ან შეწყვიტონ მათი ყიდვა კონკურენტების სასარგებლოდ. ამ და სხვა ფაქტორებმა შესაძლოა გამოიწვიოს კომპანიის შემოსავლების შემცირება გაყიდვებიდან, საბაზრო წილის დაკარგვა ან იძულებითი რეაგირება მისი კონკურენტების მიერ განხორციელებულ აგრესიულ საფასო პოლიტიკაზე, რაც გამოიწვევს არსებული მოგების მარჟის შემცირებას.

ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ზოგადი რისკები

„ობლიგაციები“ წარმოადგენს pari passu ფასიან ქაღალდებს.

„ობლიგაციების პირობებში“ მითითებული ფინანსური შეზღუდვების გათვალისწინებით, „კომპანიამ“ დამატებით შეიძლება გამოუშვას ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც რიგითობით გაუთანაბრდება „ობლიგაციებს“. ნებისმიერმა ამგვარმა ფასიანი ქაღალდების გამოშვებამ შესაძლებელია შეამციროს იმ თანხის ღიღენობა, რომელიც ინვესტორებმა შესაძლებელია ამოიღონ „ობლიგაციებთან“ დაკავშირებით, რამდენადაც დამატებითი ვალის წარმოშობამ

შეიძლება გავლენა მოახდინოს „კომპანიის“ შესაძლებლობაზე დაფაროს „ობლიგაციების“ ძირი თანხა და დარიცხული პროცენტი. აღნიშნულმა შესაძლებელია არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „ობლიგაციების“ გადაყიდვის ფასზე.

არსებობს „ობლიგაციების“ ძირის და პროცენტის დაფარვის რისკი.

არსებობს რისკი, რომ სხვადასხვა მიზეზების გამო, „კომპანიამ“ ვერ მოახერხოს პროსპექტით განსაზღვრული ობლიგაციის პროცენტების და/ან ძირის დაფარვა დროულად, მათი გადახდის ვალდებულების დადგომისთანავე ან ვერ დაფაროს საერთოდ.

„ობლიგაციების“ საპროცენტო სარგებლის ცვლადობის რისკი.

„ობლიგაციების“ საპროცენტო განაკვეთი არ არის ფიქსირებული და ცვლადია. როგორც ობლიგაციების პირობებით არის გათვალისწინებული, საბოლოო საპროცენტო განაკვეთი დამოკიდებული იქნება 3-თვიან თბილისის ბანკთაშორისი საპროცენტო განაკვეთზე. აღნიშნული საპროცენტო განაკვეთი კი, ინფლაციის დონის და მოლოდინების, საქართველოს სუვერენული რეიტინგის და სხვა საბაზრო პირობების გათვალისწინებით შესაძლოა მნიშვნელოვნად შეიცვალოს (გაიზარდოს ან შემცირდეს). „ობლიგაციებში“ ინვესტიციის განხორციელება შეიცავს იმის რისკს, რომ საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების შემდგომმა ცვლილებებმა შეიძლება არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „ობლიგაციების“ ღირებულებასა და გადაყიდვის ფასზე.

2021 წლის იანვარში წლიურმა ინფლაციამ 2.8% შეადგინა. ხოლო, საქართველოს ეროვნული ბანკის მონეტარული პოლიტიკის კომიტეტმა 2021 წლის 17 მარტს ეროვნულმა ბანკმა მონეტარული პოლიტიკის (რეფინანსირების) განაკვეთი 50 საბაზისო პუნქტით გაზარდა 8.50%-ის ნიშნულზე. სებ-ის მონეტარული პოლიტიკის კომიტეტმა 2021 წლის 28 აპრილს რეფინანსირების განაკვეთის 1 პროცენტული პუნქტით გაზრდის გადაწყვეტილება მიიღო. მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთი 9.50%-ად განისაზღვრა. სებ-ის მოლოდინით 2021 წელს ინფლაცია საშუალოდ 7.0%-ის ფარგლებში იქნება და შემდეგ მიზნობრივ მაჩვენებელს ეტაპობრივად დაუახლოვდება.

გარდა ზემოთხსენებულისა, „ობლიგაციების“ საპროცენტო განაკვეთი შესაძლოა შემცირდეს სარეიტინგო სააგენტოს მიერ „კომპანიის“ საკრედიტო რეიტინგის შემცირების გამო. საკრედიტო რეიტინგის შემცირების მიზეზი შესაძლოა გახდეს „კომპანიის“ გაუარესებული ფინანსური მდგომარეობა, ბაზარზე პოზიციის დაკარგვა, „კომპანიის“ დედა კომპანიის საკრედიტო რეიტინგის შემცირება, ან სხვა ფაქტორები რამაც შესაძლოა სარეიტინგო სააგენტოს შეფასებით „კომპანიის“ რისკიანობის დონე გაზარდოს.

„ობლიგაციების“ სავაჭრო ფასი, ლიკვიდურობა და სარგებელი შეიძლება იყოს ცვალებადი.

„ობლიგაციების“ ბაზარზე გავლენას მოახდენს საქართველოში არსებული ეკონომიკური და საბაზრო პირობები და ასევე, სხვადასხვა ხარისხით, საპროცენტო განაკვეთები, ვალუტის გაცვლითი კურსები და ინფლაციის მაჩვენებლები სხვა ქვეყნებში (შეერთებული შტატები, ევროკავშირის წევრი ქვეყნები და სხვ.). საქართველოში ლარში დენომინირებული ობლიგაციების ინვესტორები ობლიგაციებს უმეტესად მათი მთლიანი ვადის განმავლობაში ფლობენ და შედეგად ლარის ობლიგაციებით ვაჭრობის მოცულობა დაბალია. საფონდო ბირჟის საიტზე მოცემული ინფორმაციის მიხედვით ბოლო ორი წლის განმავლობაში ლარის ობლიგაციისთვის სავაჭრო სესიის დროს გარიგება არ განხორციელებულა. არ არსებობს იმის გარანტია, რომ საქართველოში განვითარდება „ობლიგაციების“ აქტიური სავაჭრო ბაზარი ან, თუ განვითარდა, საქართველოში ან სხვაგან მომხდარი მოვლენები არ გამოიწვევს ბაზრის ცვალებადობას ან ამგვარი ცვალებადობა არსებითად უარყოფით გავლენას არ იქონიებს „ობლიგაციების“ ფასზე ან ლიკვიდურობაზე ან ეკონომიკურ და საბაზრო პირობებს არ ექნებათ სხვაგვარი უარყოფითი ეფექტი. თუ „ობლიგაციები“ მეორად ბაზარზე გაიყიდება, ვაჭრობა შეიძლება განხორციელდეს იმაზე ნაკლებ ფასად, ვიდრე მათი პირველადი შეთავაზების ფასია; აღნიშნული დამოკიდებულია არსებულ საპროცენტო განაკვეთებზე, მსგავსი ფასიანი ქაღალდების ბაზარზე, ზოგად ეკონომიკურ პირობებზე, „კომპანიის“ ფინანსურ მდგომარეობასა და სხვა ფაქტორებზე. ნებისმიერმა მსგავსმა ცვალებადობამ შესაძლებელია არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ ბიზნესზე, ფინანსურ მდგომარეობაზე, ოპერაციების შედეგებსა და პერსპექტივებზე, და ასევე „ობლიგაციების“ სავაჭრო ფასზე.

საკრედიტო ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გარკვეული ფინანსური დათქმები შეიძლება არ შესრულდეს.

„კომპანიამ“ შეიძლება ვერ უზრუნველყოს ფინანსური ან არა-ფინანსური დათქმების შესრულება და არ არსებობს იმის გარანტია, რომ „კომპანია“ შეძლებს მსგავსი დასტურის წერილების მიღებას და რომ სს „თიბისი ბანკი“ ან სხვა კრედიტორები არ აამოქმედებენ სასესხო ხელშეკრულების და ობლიგაციების „პროსპექტის“ ფარგლებში გათვალისწინებულ სანქციებს, რაც შესაძლოა გამოიხატოს ახალი დაკრედიტების გაცემაზე უარის თქმაში, ჯარიმებისა და საურავების დარიცხვაში, არსებული საკრედიტო დავალიანებების დაუყოვნებლივ გადახდის მოთხოვნაში და სხვა. აღნიშნული სანქციების ამოქმედებამ შესაძლოა არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ ფინანსურ მდგომარეობასა და საოპერაციო საქმიანობაზე.

ობლიგაციების არსებული ფინანსური შეზღუდვები შესაძლოა საკმარისი არ აღმოჩნდეს და ვერ დაიცვას ინვესტორები.

არსებული ფინანსური დათქმები და შემზღვდავი პირობები (იხ. 2.7.1 „ვალდებულებები“) შეიძლება არ აღმოჩნდეს საკმარისი იმისათვის, რომ ობლიგაციებში ინვესტიციები დაცული

იყოს და შედეგად, ინვესტორებმა შეიძლება საერთოდ ვერ მიიღონ ან მიიღონ იმაზე ნაკლები ძირი თანხა ან პროცენტი, რასაც მოელოდნენ.

„ობლიგაციები“ ხასიათდება გაცვლით კურსთან დაკავშირებული რისკებით.

„კომპანია“ „ობლიგაციების“ ძირ თანხას და პროცენტს გადაიხდის ლარში. ეს წარმოშობს ვალუტის კონვერტაციასთან დაკავშირებულ რისკებს, თუ ინვესტორის ფინანსური საქმიანობა ძირითადად დენომინირებულია ლარის გარდა სხვა ვალუტაში („ინვესტორის ვალუტა“). აღნიშნული რისკები მოიცავს გაცვლითი კურსების მკვეთრი ცვლილების რისკს (ლარის გაფასურების ან „ინვესტორის ვალუტის“ რევალვაციის ჩათვლით) და რისკს, რომ „ინვესტორის ვალუტაზე“ შესაბამისი კომპეტენციის მქონე ორგანოებმა დააწესონ ან შეცვალონ სავალუტო კონტროლის მექანიზმები. „ინვესტორის ვალუტის“ ლართან მიმართებით ღირებულების ზრდა შეამცირებს: (i) „ინვესტორის ვალუტის“ ეკვივალენტურ სარგებელს „ობლიგაციებზე“; (ii) „ობლიგაციებზე“ გადასახდელ „ინვესტორის ვალუტის“ ეკვივალენტურ ძირ თანხას; და (iii) „ობლიგაციების“ „ინვესტორის ვალუტის“ ეკვივალენტურ საბაზრო ღირებულებას. მთავრობებმა და სავალუტო ორგანოებმა (როგორც ამას ადგილი ჰქონდა წარსულში) შეიძლება დააწესონ სავალუტო კონტროლის მექანიზმები, რომლებმაც შესაძლებელია არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს გამოსაყენებელ გაცვლით კურსზე. შედეგად, ინვესტორებმა შეიძლება საერთოდ ვერ მიიღონ ან მიიღონ იმაზე ნაკლები ძირი თანხა ან პროცენტი, რასაც მოელოდნენ. აღნიშნულმა შესაძლებელია არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „ობლიგაციების“ გადაყიდვის ფასზე.

არსებობს კომპანიასა და განთავსების აგენტს, ასევე განთავსების აგენტსა და სს „თიბისი ბანკს“ შორის პოტენციური ინტერესთა კონფლიქტის საფრთხე

წინამდებარე შეთავაზების მიზნებისთვის განთავსების აგენტია „თიბისი კაპიტალი“, რომელიც ასევე იქნება გადახდისა და კალკულაციის აგენტი. იმავდროულად, არსებობს იმის ალბათობა, რომ „ობლიგაციების“ ნაწილის შემძენი იქნება სს „თიბისი ბანკი“, რომელიც საქართველოში მოქმედი ერთ-ერთი მსხვილი კომერციული ბანკია და აფილირებულია განთავსების აგენტთან. ჩამოთვლილმა გარემოებებმა შესაძლოა წარმოშვას ინტერესთა კონფლიქტი, ერთის მხრივ, განთავსების აგენტსა და კომპანიას, ხოლო მეორეს მხრივ, განთავსების აგენტსა და სს „თიბისი ბანკს“ შორის. თუმცა, „ემიტენტს“ მიაჩნია, რომ შესაძლო ინტერესთა კონფლიქტი მინიმუმადეა დაყვანილი შემდგომი გარემოების გათვალისწინებით:

(ა) სრულიად დაყოფილია და არანაირი კავშირი არ არსებობს „თიბისი კაპიტალსა“ და მასთან დაკავშირებული ბანკის მენეჯმენტს შორის. ბანკს არ აქვს განთავსების აგენტის ყოველდღიურ საქმიანობაში ჩარევის ბერკეტები. შესაბამისად, განთავსების აგენტი მას მოექცევა როგორც ერთ-ერთ ინვესტორს, თანასწორობის და თანაბარუფლებიანობის საწყისებზე;

- (ბ) მიუხედავად იმისა, რომ პირველ ეტაპზე განთავსების აგენტი წარმოადგენს „ობლიგაციების“ ნომინალურ მფლობელს, „ობლიგაციონერებს“ უფლება აქვთ შეწყვიტონ შესაბამისი ურთიერთობა განთავსების აგენტთან და „ობლიგაციებს“ ფლობდნენ სხვა ნომინალური მფლობელის ან პირდაპირ რეგისტრატორის მეშვეობით; და
- (გ) როგორც „ემიტენტსა“ და „თიბისი კაპიტალს“ შორის არსებული ხელშეკრულებები, ასევე წინამდებარე ემისიის „პროსპექტი“ ითვალისწინებს გადახდისა და კალკულაციის აგენტის შეცვლის შესაძლებლობას.

არსებობს „ობლიგაციებში“ ინვესტიციის კანონიურების დადგენის რისკი.

ინვესტორებმა კონსულტაცია უნდა გაიარონ მათ სამართლებრივ მრჩევლებთან იმის განსასაზღვრად, თუ რამდენად და რა ფარგლებში წარმოადგენენ „ობლიგაციები“ კანონიერ ინვესტიციას ამგვარი ინვესტორებისთვის და რამდენად და რა ფარგლებში არის შესაძლებელი „ობლიგაციები“ გამოყენებულ იქნას სხვადასხვა ტიპის სესხის უზრუნველყოფის საგნად. გარდა ამისა, ფინანსურმა ინსტიტუტებმა კონსულტაცია უნდა გაიარონ მათ სამართლებრივ მრჩევლებთან ან მარეგულირებლებთან, რათა განსაზღვრონ „ობლიგაციებთან“ სათანადო მოპყრობის რეჟიმი, რისკზე-დაფუძნებული კაპიტალის ან მსგავსი წესების საფუძველზე.

ინვესტორებს, რომელთა საინვესტიციო საქმიანობა არის საინვესტიციო კანონმდებლობის ან გარკვეული ორგანოების მიერ შემუშავებული რეგულაციების საგანი, შესაძლებელია შეზღუდული ჰქონდეთ ინვესტიციების განხორციელება ზოგიერთი ტიპის სავალო ფასიან ქაღალდებში, მათ შორის, „ობლიგაციებში“. ინვესტორებმა უნდა შეისწავლონ და გაანალიზონ მსგავსი შეზღუდვები „ობლიგაციებში“ ინვესტიციის განხორციელებამდე.

ინვესტორები უნდა დაეყრდნონ „რეგისტრატორის“ და შესაბამის შემთხვევებში - „ობლიგაციების ნომინალური მფლობელის“ პროცედურებს.

„კომპანია“ „ობლიგაციების“ მფლობელებისთვის შესაბამისი თანხების გადახდის ვალდებულებას შეასრულებს „ნომინალური მფლობელის“ ან „გადახდის და კალკულაციის აგენტის“ მეშვეობით. „ობლიგაციების“ მფლობელი ვალდებულია დაეყრდნოს „რეგისტრატორის“, „ნომინალური მფლობელის“ ან „გადახდის და კალკულაციის აგენტის“ პროცედურებს და ამ გზით მიიღოს შესაბამისი თანხები. „კომპანიას“ არ ეკისრება პასუხისმგებლობა ამგვარი პირების ჩანაწერების სისწორესა თუ სისრულეზე.

„ობლიგაციების“ პირობები შესაძლოა შეიცვალოს ან გაუქმდეს ან შესაძლოა „ობლიგაციების“ მფლობელთა უმრავლესობამ უარი თქვას ამა თუ იმ დარღვევის გამო დეფოლტის გამოცხადებაზე.

„ობლიგაციების“ პირობები შეიცავს დათქმას „ობლიგაციების“ მფლობელთა კრების მოწვევის თაობაზე იმ საკითხების განხილვის მიზნით, რამაც შესაძლოა გავლენა იქონიოს მათ ინტერესებზე. აღნიშნული პირობები განსაზღვრულ უმრავლესობას უფლებას ანიჭებს ხმა მისცეს და მიიღოს გადაწყვეტილება „ობლიგაციების“ პირობების შეცვლის ან გაუქმების თაობაზე. ასეთ შემთხვევაში, „ობლიგაციების“ უმცირესობაში აღმოჩენილი მფლობელები ვალდებულნი იქნებიან დაეთანხმონ და იმოქმედონ უმრავლესობის მიერ მიღებული გადაწყვეტილების შესაბამისად.

1.6 მარეგულირებელი კანონმდებლობის მიმოხილვა

ზოგადი მიმოხილვა

სს „ნიკორა ტრეიდი“ ექვემდებარება გარკვეულ საკანონმდებლო შეზღუდვებს, რამდენადაც ის ჩართული არი საკვების საცალო გაყიდვაში. შესაბამისად, იგი ვალდებულია დაიცვას გარკვეული საკანონმდებლო მოთხოვნები, რომლებიც ძირითადად დაკავშირებულია პროდუქტების მიმოქცევასთან და საკვები პროდუქტების უსაფრთხოებასთან. ასევე გათვალისწინებულ უნდა იქნას საქართველოს მთავრობის მიერ მიღებული იმ ტექნიკური რეგულაციების აბსოლუტური უმეტესობა, რომლებიც რელევანტურია „კომპანიის“ ბიზნეს-საქმიანობისთვის.

მარეგულირებელი ჩარჩოს განვითარება

პირველი საკანონმდებლო აქტი, რომელიც არეგულირებდა საცალო გაყიდვებს (მათ შორის, საკვები პროდუქტების საცალო გაყიდვებს) იყო 1996 წლის 20 მარტს მიღებული საქართველოს კანონი მომხმარებელთა უფლებების დაცვის შესახებ. კანონი არეგულირებდა მომხმარებელთა საბაზისო უფლებებს და აღიარებდა კეთილსინდისიერი ვაჭრობის ისეთ ძირითად პრინციპებს, როგორიცაა გაყიდული პროდუქტის უსაფრთხოება, პროდუქტის ადეკვატური ხარისხი, სწორი და ზუსტი ინფორმაცია პროდუქტზე და სხვ. კანონი ეფუძნებოდა პოსტსაჭიროთა სტანდარტებს და აწესებდა პასუხისმგებლობას საცალო გაყიდველებისა და მწარმოებლების მიერ კანონში განსაზღვრული მოთხოვნების დარღვევისათვის. შესაბამისი ურთიერთობებიდან წარმოშობილი ნებისმიერი დავა საბოლოოდ უნდა გადაწყვეტილიყო სასამართლო გზით. კანონი რამდენჯერმე შეიცვალა სექტორში არსებული გარემოს ცვალებადობის გამო.

კანონთან ერთად, ამ უკანასკნელის შევსების მიზნით, 1996 წლის 13 სექტემბერს საქართველოს პრეზიდენტის მიერ მიღებულ იქნა რამდენიმე ნორმატიული აქტი. აღნიშნული აქტები, მათ შორის, მოიცავდა სპეციალური საკვები და არა-საკვები პროდუქტების გაყიდვის წესებს, ხილისა და ბოსტნეულის გაყიდვის წესებს, ალკოჰოლის გაყიდვის წესებს, და ა.შ. სხვა სფეროების რეგულირების მიზნით, საქართველოს მთავრობის მიერ მიღებულ მრავალ

ტექნიკურ რეგულაციასთან ერთად, არსებობდა ცალკე კანონები სტანდარტიზაციის (1999 წლის 25 ივნისი), პროდუქციის და მომსახურების სერთიფიკაციის (1996 წლის 6 სექტემბერი) და გაზომვათა ერთიანობის უზრუნველყოფის შესახებ, რომლებიც დაკავშირებული იყო საქართველოში საკები პროდუქტის საცალო გაყიდვასთან.

კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი საკანონმდებლო აქტი, რომელიც უზრუნველყოფდა საკები პროდუქტის უსაფრთხოებას, იყო 1999 წლის 25 ივნისს მიღებული საქართველოს კანონი საკებისა და თამბაქოს შესახებ. მომხმარებელთა უფლებების დაცვის შესახებ საქართველოს კანონის მსგავსად, აღნიშნული კანონიც ეფუძნებოდა საბჭოთა სტანდარტებს და იყო ზოგადი ხასიათის. კანონი შეიცავდა შეზღუდვებს საკების წარმოებაში პოტენციურად საშიში ნივთიერებების გამოყენებასთან დაკავშირებით და არ ითვალისწინებდა კონკრეტულ პასუხისმგებლობის ზომას აღნიშნული შეზღუდვების დარღვევისთვის, რაც რეგულირდებოდა ადმინისტრაციული და სისხლის სამართლის კოდექსებით. ბუნებრივად, მზარდმა ბაზარმა და საკების ადგილობრივი მწარმოებლების განვითარებამ წარმოშვა უფრო ახალი მარეგულირებელი სტანდარტების დადგენის საჭიროება, რამაც შედეგად გამოიწვია პროდუქტის უსაფრთხოებისა და ხარისხის შესახებ კანონის (2005 წლის 27 დეკემბერი) და სურსათის/ცხოველის საკების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსის მიღება.

თუმცა, აღნიშნული რეგულაცია პრაქტიკაში საკმაოდ არაეფექტური აღმოჩნდა, რამდენადაც იგი ეფუძნებოდა მოძველებულ სტანდარტებს, არ იყო რელევანტური დასავლური ბაზრისა და თავისუფალი ეკონომიკისთვის, შეიცავდა ბევრ წინააღმდეგობრივ ნორმას და, შედეგად, იყო გამოუსადეგარი. დანაწევრებული კანონების ცენტრალიზებისა და საკანონმდებლო სიცხადის უზრუნველყოფის მიზნით, 2012 წლის 8 მაისს მიღებულ იქნა პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის ახალი კოდექსი და სურსათის/ცხოველის საკების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის ახალი კოდექსი. პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის ახალი კოდექსი მიზნად ისახავდა საქართველოს კანონმდებლობის ევროპულ სტანდარტებთან დაახლოებას და ასევე სხვადასხვა კანონებსა და ტექნიკურ რეგულაციებში არსებული არაეფექტური საკანონმდებლო ნორმის გაუქმებას. რაც შეეხება სურსათის/ცხოველის საკების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსს, იგი იყო „DCFTA“-ის მოლაპარაკებებისთვის საქართველოს მზადყოფნასთან დაკავშირებით ევროკავშირის კომისიის რეკომენდაციების პირდაპირი შედეგი.

ორივე კოდექსი, მათში შეტანილი ცვლილებების გათვალისწინებით, დღეის მდგომარეობით არის ძალაში. ისინი აღიარებენ ევროკავშირის დირექტივებით გარანტირებულ უმნიშვნელოვანეს საერთაშორისო სტანდარტებს პროდუქტის მიმოქცევასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებით და აწესებენ პასუხისმგებლობას უხარისხო პროდუქტისთვის და პროდუქტის უსაფრთხოების ზოგადი მოთხოვნების დარღვევისათვის.

სოფლის მეურნეობის დაქვემდებარებაში მყოფი სსიპ სურსათის ეროვნული სააგენტო არის ძირითადი სახელმწიფო მარეგულირებელი ორგანო, რომელიც ზედამხედველობას უწევს კოდექსების მოთხოვნათა დაცვას პრაქტიკაში.

საკვების წარმოებისა და გაყიდვის მარეგულირებელი კანონმდებლობის ძირითად მახასიათებლები

როგორც უკვე აღინიშნა, საკვების წარმოება (მათ შორის, მეცხოველეობა საკვების წარმოების მიზნებისათვის) და საკვების საცალო გაყიდვა რეგულირდება ორი ძირითადი საკანონმდებლო აქტით: პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსით და სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსით.

I. **პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსი ძირითადად კონცენტრირებულია მწარმოებლის პასუხისმგებლობაზე უხარისხო პროდუქტისათვის და აწესებს გარკვეულ მოთხოვნებს პროდუქტის შესახებ მომხმარებლისთვის ადეკვატური ინფორმაციის მიწოდებასთან დაკავშირებით, და, შესაბამისად, უზრუნველყოფს უსაფრთხო პროდუქტის განთავსებას ბაზარზე. აღსანიშნავია, რომ კოდექსი განვითარებული ქვეყნების უცხოურ სტანდარტებს აღაირებს საკმარის მტკიცებულებად, რათა იქ წარმოებული პროდუქცია დაუშვას ქართულ ბაზარზე ყოველგვარი დამატებითი პროცედურის გარეშე.**

კოდექსი ადგენს მწარმოებლის პასუხიმგებლობას, რომელიც, მათ შორის, მოიცავს საქართველოში უცხოური პროდუქტის იმპორტიორის პასუხისმგებლობას (გარდა იმ შემთხვევისა, როცა მწარმოებელს აქვს წარმომადგენლობა საქართველოში) ნებისმიერი იმ ზიანისთვის და/ან დანაკარგისთვის, რომელიც გამოწვეულია უხარისხო პროდუქტით. შესაბამისი მოთხოვნის ხანდაზმულობის პერიოდი შეადგენს 3 წელს, რომლის ათვლაც იწყება იმ მომენტიდან, როცა დაზარალებულმა გაიგო (ან უნდა გაეგო) თავისი უფლებების დარღვევის შესახებ, იმ პირობით, რომ დაზარალებულს უფლება აქვს მოითხოვოს ზიანის ანაზღაურება ზიანის გამომწვევი პროდუქტის ბაზარზე განთავსების მომენტიდან 10 წლის განმავლობაში. უნდა აღინიშნოს, რომ მწარმოებლის პასუხისმგებლობა არ შეიძლება შეიცვალოს ხელშეკრულებით და მისი გამორიცხვა დასაშვებია მხოლოდ კოდექსით სპეციალურად გათვალისწინებულ შემთხვევებში (მაგ. პროდუქტი არ იყო უხარისხო იმ მომენტში, როცა განთავსდა ბაზარზე და სხვ.).

მწარმოებელი ვალდებულია მომხმარებლებს მიაწოდოს ყველა შესაბამისი ინფორმაცია ბაზარზე განთავსებულ პროდუქტთან დაკავშირებით, მათ შორის, გამოყენების ინსტრუქცია და შესაძლო გვერდითი მოვლენები. თუ დადასტურდება, რომ პროდუქტმა შესაძლებელია მნიშნელოვანი რისკი შეუქმნას

მომხმარებლებს, მწარმოებელი ვალდებულია დაუყოვნებლივ შეატყობინოს შესაბამის ორგანოს და გამოიყენოს ყველა გონივრული ზომა შესაძლო შედეგის შესამცირებლად (მაგ. ამოიღოს პროდუქტი). კოდექსი ასევე შეიცავს იმ ინფორმაციის დაწვრილებით სიას, რომელიც მითითებულ უნდა იქნას პროდუქტის აღწერაში.

კოდექსის დიდი ნაწილი ეხება მშენებლობისა და სხვა მაღალი რისკის მატარებელი სექტორების (მაგ.: მაღაროები, ნავთობსადენები, და სხვ.) ტექნიკური კონტროლის საკითხებს. ვინაიდან კანონის აღნიშნული ნაწილი არ არის რელევანტური „ნიკორა ჯგუფის“ საქმიანობისთვის, შესაბამისად, იგი არ უნდა იქნას გათვალისწინებული.

კოდექსი ასევე შეიცავს ცალკე თავებს ტექნიკური რეგულაციებისა და საქართველოს მთავრობის მიერ მათი მიღების პროცედურების, ასევე სტანდარტიზაციის, გაზომვათა ერთიანობის უზრუნველყოფის და შესაბამისობის შემოწმების (პროდუქტის და/ან მასალის შესაბამისობის შემოწმება დადგენილ სტანდარტებთან და ტექნიკურ რეგულაციებთან) შესახებ.

- II. სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსი აერთიანებს რეგულაციის სამ სფეროს, რომელიც ადრე რეგულირდებოდა სამი სხვადასხვა საკანონმდებლო აქტით. კოდექსი ადგენს მარეგულირებლის კომპეტენციასა და ფუნქციებს თითოეული სექტორისათვის და განსაზღვრავს იმ კონტროლის მეთოდებს, რომლითაც ეს უკანასკნელი უზრუნველყოფს საკანონმდებლო ნორმების ეფექტურ იმპლემენტაციას პრაქტიკაში.

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს დაქვემდებარებაში მყოფი სსიპ სურსათის ეროვნული სააგენტო არის მთავარი მოთამაშე საკვების წარმოების სექტორში და ყველა ბიზნესოპერატორი, რომელიც საქმიანობს ამ სფეროში, ექვემდებარება სააგენტოს რეგულაციას. აღნიშნული მიზნებისათვის, თითოეული საწარმო, რომელიც მოღვაწეობს შესაბამის რეგულირებად სფეროში, ვალდებულია ამგვარ ბიზნეს ოპერატორად დარეგისტრირდეს საჯარო რეესტრის მონაცემთა ბაზაში. ამასთან, თითოეული საკვების მწარმოებელი ვალდებულია დანერგოს საფრთხის ანალიზისა და კრიტიკული საკონტროლო წერტილების (HACCP) სისტემა, რაც რეგულირდება საქართველოს მთავრობის დადგენილება №581-ით (სურსათის მიკრობიოლოგიური მაჩვენებლების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე). საკვების მწარმოებელმა კოდექსით დადგენილი სტანდარტები უნდა დაიცვას წარმოების ყველა ეტაპზე, მათ შორის, თავად წარმოებისას, გადამუშავებისას და დისტრიბუციისას.

სააგენტო აღჭურვილია ფუნქციათა ფართო სპექტრით, რომელიც საშუალებას აძლევს მას გააკონტროლოს საკვების მწარმოებლების მიერ საკანონმდებლო მოთხოვნების დაცვა. მათ შორის, სააგენტო უფლებამოსილია დაავალდებულოს მწარმოებელი ამოილოს ყველა პროდუქტი, თუ სააგენტოს აქვს „დასაბუთებული ეჭვი“, რომ ეს პროდუქტი შეიძება იყოს მავნე. ასევე, სააგენტოს უფლება აქვს: (ა) შეამოწმოს მწარმოებლის დაწესებულება ყოველგვარი გაფრთხილების გარეშე, აიღოს ნიმუშები და შეამოწმოს შესაბამისი დოკუმენტაცია; (ბ) მონიტორინგი გაუწიოს მწარმოებელს წინასწარ დაგეგმილი ვიზიტების მეშვეობით, სახელმწიფო კონტროლის წლიური პროგრამის ფარგლებში, წინა წლების შედეგების საფუძველზე (მაგ.: საკვების მოწამვლის, გარემოს დაბინძურების და სხვ. შემთხვევები); (გ) ზედამხედველობა გაუწიოს მწარმოებლის მიერ ნარჩენი საკვების განადგურებას, ბაზრიდან საკვების ამოღებას და რეგულატორის მითითებების შესრულებას. სააგენტოს კომპეტენცია იმ ბიზნეს ოპერატორებთან მიმართებით, რომლებიც ეწევიან მეცხოველეობას, არის იგივე.

ზემოთ აღწერილი ძირითადი კოდექსების გარდა, საკვების მწარმოებლები და ის საწარმოები, რომლებიც ეწევიან მეცხოველეობას, ექვემდებარებიან საქართველოს მთავრობის მიერ კონკრეტული სექტორებისთვის მიღებულ მრავალ ტექნიკურ სტანდარტს.

„ასოცირების ხელშეკრულების“ საფუძველზე არსებული ვალდებულებები

2014 წლის 27 ივნისს საქართველომ ევროკავშირთან ხელი მოაწერა „ასოცირების ხელშეკრულებას“ და გახდა „ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების“ („DCFTA“) მხარე.

„DCFTA“, თავისი არსით, მიზნად ისახავს გაზარდოს თავისუფლება საქონლითა და მომსახურებით ვაჭრობის სფეროში, მოიცავს მრავალ რელევანტურ საკითხს (მაგ. საკვების უსაფრთხოება) და გულისხმობს საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან ეტაპობრივად დაახლოებას. იგი შესაძლებლობას აძლევს საქართველოს ისარგებლოს შემდეგი სამი ძირითადი თავისუფლებით ევროკავშირის ერთიან ბაზარზე: საქონლის თავისუფლება, მომსახურების თავისუფლება და კაპიტალის თავისუფლება.

„DCFTA“-ის მეოთხე თავი (სანიტარული და ფიტოსანიტარული ზომები) შეიცავს საქართველოს ვალდებულებას ექვსი თვის ვადაში (2015 წლის თებერვალი) ევროკავშირს წარუდგინოს ევროკავშირის იმ კანონმდებლობის სია, რომელთანაც უნდა მოხდეს საკვების უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული საქართველოს კანონმდებლობის დაახლოება. შემდგომში, აღნიშნული სია შეიცვალა საქართველოში ევროკავშირის ექსპერტების ვიზიტის შედეგად. არსებული რედაქციით კანონმდებლობის სია შეიცავს ევროკავშირის 102 საკანონმდებლო აქტს საკვების უსაფრთხოებასთან დაკავშირებით და 84 აქტს ვეტერინარიასთან დაკავშირებით.

არსებობს გონივრული ვარაუდი იმისა, რომ საკვების წარმოებასთან და მეცხოველეობასთან დაკავშირებით ევროკავშირის სტანდარტების მიღება გაზრდის შესაბამისი ბიზნეს ოპერატორების საოპერაციო ხარჯებს.

ანტი-მონოპოლიური რეგულაციები

საქართველოში მოქმედ ყველა კომპანიაზე ზედამხედველობას ახორციელებს 2014 წლის აპრილში დაფუძნებული კონკურენციის სააგენტო, რომელიც დაარსდა საქართველოს კონკურენციის შესახებ კანონის („კონკურენციის შესახებ კანონი“) საფუძველზე. „კონკურენციის შესახებ კანონი“ აღწერს და განსაზღვრავს იმ ქმედებებს, რომლებიც შეუთავსებელია სამართლიან კონკურენციასთან შესაბამის ბაზარზე. კანონის მიზანია უზრუნველყოს სამართლიანი კონკურენცია შესაბამის ბაზარზე, სპეციალურად რეგულირებული სექტორების გამოკლებით (კანონის მოქმედება არ ვრცელდება ისეთ სექტორებზე, რომელთაც ჰყავთ თავიანთი მარეგულირებელი ორგანო, მაგ.: კომერციული ბანკები). კონკურენციის ცნების განმარტება კონკურენციის შესახებ კანონის მიხედვით არის შემდეგი: „ბაზარზე არსებულ და პოტენციურ ეკონომიკურ აგენტებს შორის უკეთესი პოზიციის დასაკავებლად არსებული კონკურენცია“. ამასთან დაკავშირებით, „კონკურენციის შესახებ კანონი“ გამოყოფს რამდენიმე სახის ქმედებას, რაც შეუთავსებლად ითვლება თავისუფალ კონკურენციასთან, კერძოდ: ა) დომინანტური პოზიციის ბოროტად გამოყენება; ბ) კონკურენციის შემზღვდველი ხელშეკრულება, გადაწყვეტილება კონკურენციის შეზღუდვაზე, შეთანხმებული ქმედება; გ) შემზღვდველი კონცენტრაცია (შერწყმა ან სხვა კონსოლიდაცია რაც იწვევს კონკურენციის შეზღუდვას); დ) არაკეთილსინდისიერი კონკურენცია; და ე) სახელმწიფო დახმარება.

ზოგადად, „კონკურენციის შესახებ კანონი“ შედგენილია ევროკავშირის კანონმდებლობით განსაზღვრული სამართლიანი კონკურენციის პრინციპებზე დაყრდნობით. ამასთან, „ასოცირების ხელშეკრულება“ შეიცავს სპეციალურ ნაწილს (თავი 10), რომელიც მთლიანად ეძღვნება კონკურენციის საკითხებს. შესაბამისად, ქართველი კანონმდებლის მიდგომა „კონკურენციის შესახებ კანონთან“ დაკავშირებით, შესაბამისობაშია ევროპულ მიდგომასთან.

კონკურენციის სააგენტო ახორციელებს კერძო პირების მიერ საქართველოს ანტი-მონოპოლურ კანონმდებლობასთან შესაბამისობის კონტროლს და აქვს სხვადასხვა უფლებები მოახდინოს რეაგირება მისი დარღვევის შემთხვევაში, მათ შორის, მოახდინოს ჯარიმების დარიცხვა. დარიცხული ჯარიმის მაქსიმალური ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს შესაბამისი კომპანიის წლიური ბრუნვის 5%-ს, რაც შეიძლება გაიზარდოს 10%-მდე განმეორებითი დარღვევის შემთხვევაში. შესაბამისი ეკონომიკური აგენტი უფლებამოსილია კონკურენციის სააგენტოს გადაწყვეტილება გაასაჩივროს სასამართლოში.

დასაქმება

დამსაქმებლის რანგში, „ნიკორა ჯგუფის“ კომპანიები ვალდებული არიან დაიცვან ადგილობრივი შრომის კანონმდებლობით გათვალისწინებული მინიმალური სტანდარტები თანამშრომლების აყვანის, მათთან ხელშეკრულების შეწყვეტის და მათი დასაქმების ფარგლებში. ძირითადი შრომითი საკითხები საქართველოს ტერიტორიაზე რეგულირებულია საქართველოს შრომის კოდექსით. მოქმედი შრომის კოდექსი მიღებულ იქნა 2010 წლის 17 დეკემბერს. თუმცა, 2013 წლის ივნისში და 2020 წლის სექტემბერში მასში შეტანილ იქნა ცვლილებათა მთელი პაკეტი, რომელიც მიიღო პარლამენტმა და რომელმაც შეცვალა მისი შინაარსი. ზემოაღნიშნული ცვლილებების გათვალისწინებით, მოქმედი შრომის კოდექსი აღარ მოქმედებს დამსაქმებლის სასარგებლოდ, პირიქით, მასში შეტანილია დასაქმებულის დამცავი უამრავი უფლება. ძირითადად ასეთი დაცვითი მექანიზმები დასაქმებულების სასარგებლოდ მოქმედებს ხელშეკრულების შეწყვეტის წესთან დაკავშირებით - დამსაქმებელი არ არის უფლებამოსილი შეწყვიტოს შრომითი ხელშეკრულება უსაფუძვლოდ. ამასთან, ნებისმიერი ხელშეკრულება, რომელიც 30 თვეზე მეტი ხნის ვადით გრძელდება, ითვლება განუსაზღვრელი ვადით დადებულ ხელშეკრულებად და, შესაბამისად, მას არ შეიძლება გაუვიდეს მოქმედების ვადა (შესაძლებელია მხოლოდ მათი შეწყვეტა). დამსაქმებლები ვალდებული არიან აანაზღაურონ ზეგანაკვეთური შრომის საათები. ზეგანაკვეთურად ითვლება ნებისმიერი დრო, რომელიც აღემატება კვირაში 40 საათს (ზოგიერთ კონკრეტულ შემთხვევაში დასაშვებია კვირაში 48 საათი). განსაკუთრებით აღსანიშნავია, რომ შრომის კოდექსი არ ახდენს დიფერენცირებას ე.წ. ადმინისტრაციაში მომუშავე თანამშრომლებსა და მუშა-ხელს შორის, ასევე სხვა თანამშრომლებისგან არ განასხვავებს მაღალი თანამდებობის პირებს, რომელთაც უკავიათ მენეჯერული პოზიციები, რაც შესაძლოა პრობლემატური იყოს გარკვეულ შემთხვევებში.

მნიშვნელოვანია, რომ შრომის კოდექსი არ ავალდებულებს დამსაქმებლებს უზრუნველყონ მათი თანამშრომლები ნებისმიერი სახის სადაზღვევო პაკეტით ან სხვა რაიმე სოციალური სარგებლით, ასევე არ ავალდებულებს მათ მისცენ თანამშრომლებს ანაზღაურება ორსულობის და მშობიარობის გამო შვებულების დროს, თუმცა ორივეს შეთავაზება დამსაქმებლის მხრიდან ითვლება საუკეთესო პრაქტიკად. სხვა შემთხვევაში, დასაქმებულები უნდა დაეყრდნონ სახელმწიფოსგან მისაღებ ერთჯერად კომპენსაციას ორსულობის და მშობიარობის გამო შვებულების შემთხვევაში და საყოველთაო სახელწიფო დაზღვევას, რომელიც ლიმიტირებულ პაკეტს სთავაზობს მომხმარებლებს.

2020 წლის სექტემბრის ცვლილების თანახმად შრომის კოდექსით ახლებურად რეგულირდება შრომითი დისკრიმინაციის აკრძალვასთან, ინდივიდუალურ შრომით ურთიერთობებთან დაკავშირებული საკითხები. კიდევ უფრო გაიზარდა დასაქმებულ პირთა სასარგებლოდ განსაზღვრული პირობები, მათ შორის და არამხოლოდ ქალისა და მამაკაცის მიერ შესრულებული თანაბარი სამუშაოსთვის თანაბარი ანაზღაურების გადახდის ვალდებულება, დისკრიმინაციის აკრძალვა, სტაჟირების ცნების განსაზღვრა და რეგულირება, ღამის საათებში დასაქმებული პირებისთვის წინასწარი და პერიოდული სამედიცინი შემოწმებების ჩატარების ვალდებულება და სხვა.

შრომის კოდექსი ცვლილებების პარალელურად მიღებულ იქნა ახალი კანონი შრომის ინსპექციის შესახებ, რომლის მიხედვითაც 2021 წლის 1 იანვრიდან შეიქმნა და ამოქმედდა სსიპ შრომის ინსპექცია. განსხვავებით მისი წინამორბედი საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დავის სამინისტროს შრომის ინსპექტორების დეპარტამენტისა, სსიპ შრომის ინსპექციის უფლებები პრაქტიკულად შეუზღუდავია და მოიცავს როგორც შრომის უსაფრთხოების, ისე შრომითი უფლებების სრული მონიტორინგის უფლებას თავისი აღსრულების მექანიზმებითა და სანქციების გამოყენების უფლების ჩათვლით.

შრომის უსაფრთხოება

2019 წლის თებერვალში მიღებული იქნა კანონი შრომის უსაფრთხოების შესახებ, რომელიც არეგულირებს სახელმწიფო ორგანოების, დამსაქმებელთა, დასაქმებულთა, დასაქმებულთა წარმომადგენლებისა და სამუშაო სივრცეში მყოფ სხვა პირთა უფლებებს, ვალდებულებებსა და პასუხისმგებლობას, რომლებიც დაკავშირებულია უსაფრთხო და ჯანსაღი სამუშაო გარემოს შექმნასთან. „კომპანიას“ წარმოეშობა მთელი რიგი ვალდებულებები აღნიშნული საკანონმდებლო აქტიდან გამომდინარე. მათ შორის, (ა) „კომპანიის“ ის შვილობილები, რომლებიც დაკავებულები არიან კვების პროდუქციის წარმოებით, ვალდებული იყვნენ დარეგისტრირებულიყვნენ პირებად, რომლებიც ახორციელებენ მომეტებული საფრთხის შემცველ მმიმე, მავნე და საშიშპირობებიან სამუშაოებს; და (ბ) თითოეული საწარმო ვალდებულია ჰყავდეს შრომის უსაფრთხოების სპეციალისტი. დამსაქმებელს, რომელსაც 20 ან ნაკლები დასაქმებული ჰყავს, შეუძლია პირადად შეასრულოს შრომის უსაფრთხოების სპეციალისტის პროფესიული მოვალეობები იმ პირობით, რომ მას გავლილი აქვს ამ მუხლის მე-6 პუნქტით გათვალისწინებული აკრედიტებული პროგრამა. თუ დამსაქმებელს 20-დან 100-მდე დასაქმებული ჰყავს, იგი ვალდებულია ჰყავდეს არანაკლებ 1 შრომის უსაფრთხოების სპეციალისტი, ხოლო 100 ან მეტი დასაქმებულის ყოლის შემთხვევაში დამსაქმებელი ვალდებულია შექმნას შრომის უსაფრთხოების სამსახური არანაკლებ 2 შრომის უსაფრთხოების სპეციალისტით. „კომპანია“, ისევე როგორც მისი შვილობილები, ვალდებული არიან დაიცვან კანონმდებლობის აღნიშნული მოთხოვნები დასაქმებულთა რაოდენობიდან გამომდინარე.

ლიკვიდაციის წესები

როგორც მეწარმე სუბიექტი, სს „ნიკორა ტრეიდი“ და „ნიკორა ჯგუფის“ ყველა წევრი გარკვეულ მომენტში შესაძლოა დაექვემდებაროს ლიკვიდაციას საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. მოქმედი კანონმდებლობა იცნობს ლიკვიდაციის ორ რეჟიმს: (ა) ნებაყოფლობითი ლიკვიდაცია; და (ბ) იძულებითი ლიკვიდაცია.

ნებაყოფლობითი ლიკვიდაცია - როგორც წესი ნებაყოფლობით ლიკვიდაციაზე გადაწყვეტილება მიიღება კომპანიის პარტნიორების მიერ. თუ სხვაგვარად არ არის

განსაზღვრული კომპანიის წესდებით, პარტნიორები, რომლებიც ფლობენ ხმების 75%-ს ან მეტს, უფლებამოსილნი არიან მიიღონ გადაწყვეტილება ლიკვიდაციის თაობაზე. აპლიკაციის წარდგენა ხდება საჯარო რეესტრში. ეს უკანასკნელი შეტყობინებას უგზავნის საქართველოს შემოსავლების სამსახურს (იმ პირობით, რომ ლიკვიდაციას წინ უსწრებს აუდიტორული შემოწმება იმის დასადგენად, რომ არ არსებობს რაიმე ვალდებულება სახელმწიფო ბიუჯეტის წინაშე) და უზრუნველყოფს ლიკვიდაციის პროცესის დაწყების შესახებ გადაწყვეტილების საჯაროობას, რათა ყველა კრედიტორს ჰქონდეს აღნიშნულ ინფორმაციაზე წვდომა. ყველა კრედიტორის სრული დაკმაყოფილება არის ნებაყოფლობითი ლიკვიდაციის პროცესის წარმატებით დასრულების აუცილებელი წინაპირობა.

იძულებითი ლიკვიდაცია - საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, იურიდიულ პირებს შესაძლოა დაეკისროთ სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობა (მათ შორის, პასუხისმგებლობას ფულის გათეთრების, თაღლითობის და უკანონო სამეწარმეო საქმიანობისთვის) და სასჯელი ჩადენილი დანაშაულისთვის, რაც მოიცავს იურიდიული პირის ლიკვიდაციას. იურიდიული პირის ლიკვიდაციის თაობაზე გადაწყვეტილება უნდა მიიღოს სასამართლომ და მისი აღსრულება უნდა განხორციელდეს მოქმედი წესების და პროცედურების მიხედვით.

გადახდისუუნარობა

დერეგულირებულ იურიდიულ პირებზე, მათ შორის, „კომპანიაზე“, ვრცელდება რეაბილიტაციისა და კრედიტორთა კოლექტიური დაკმაყოფილების შესახებ კანონითგათვალისწინებული პროცედურები (გამონაკლისია ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები და სხვ., რომლებიც ექვემდებარებიან სპეციალური რეგულირების რეჟიმს და რომელთა გადახდისუუნარობის პროცედურა რეგულირებულია შესაბამისი მარეგულირებელი ორგანოს მიერ).

კომპანიის გადახდისუუნარობის შეფასება ხორციელდება იმის მიხედვით, თუ რამდენად შეუძლია იურიდიულ პირს მისი ვალდებულებების დაფარვა მათი შესრულების ვადის დადგომისას. გადახდისუუნარობის პროცედურები შეიძლება დაიწყოს, თუ მოვალე გადახდისუუნარო გახდება ან შესაძლოა გახდეს გადახდისუუნარო ახლო მომავალში, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ადეკვატური ზომები იქნება მიღებული შესაძლო გადახდისუუნარობის თავიდან ასაცილებლად. გადახდისუუნარობის საქმისწარმოება შესაძლოა დაიწყოს თავად კომპანიამ ან მისმა კრედიტორებმა, იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს მისი დაწყების კანონით განსაზღვრული წინაპირობები.

გადახდისუუნარობის საქმისწარმოების დაწყების შემდეგ, ფაქტობრივი მდგომარეობის გათვალისწინებით, არსებობს შემდეგი სახის რამდენიმე სცენარი, რომლის მიხედვითაც შეიძლება წარიმართოს გადახდისუუნარობის პროცესი: ა) გაკოტრება, რასაც მოჰყვება ლიკვიდაცია (საჯარო რეესტრიდან კომპანიის დერეგისტრაცია); ბ) რეაბილიტაცია (რაც სხვა იურისდიქციებში გაიგივებულია რეორგანიზაცია/რესტრუქტურიზაციასთან); ან გ) გადახდისუუნარობის საქმის შეწყვეტა. „გ“ პუნქტში აღნიშნული ოფციის გამოყენება

შესაძლოა იმ შემთხვევაში, თუ არ არსებობს გადახდისუუნარობის საფუძვლები ან ასეთი საფუძვლები აღმოფხვრილ იქნა გადახდისუუნარობის დაწყების შემდეგ ან მოვალეს აქვს შესაძლებლობა მიმდინარე დავალიანებები გაისტუმროს სხვა კრედიტორების ინტერესების ხელყოფის გარეშე.

გადახდისუუნარობის შესახებ განცხადების დასაშვებად ცნობისა და გაკოტრების რეჟიმის გახსნის თაობაზე სასამართლოს განჩინების გამოტანის შემდეგ მოვალის მიმართ წარმოქმნილი დავალიანება, მათ შორის, გაკოტრების საქმის წარმოების დაწყების შემდეგ წარმოშობილი საგადასახადო ვალდებულებები:

- i. პრეფერენციული მოთხოვნები;
- ii. პრეფერენციული საგადასახადო მოთხოვნები;
- iii. არაუზრუნველყოფილი მოთხოვნები, მათ შორის, გადახდისუუნარობის შესახებ განცხადების დასაშვებად ცნობამდე წარმოშობილი გადასახადების თანხა, რომლებსაც არ მოიცავს ამ პუნქტის სხვა ქვეპუნქტები;
- iv. მოთხოვნები, რომელიც წარმოშობილია გადახდისუუნარობის შესახებ განცხადების დასაშვებად ცნობამდე არსებულ ვალდებულებებზე დარიცხული პროცენტისა და ჯარიმის სახით, ადმინისტრაციული ჯარიმები და ადმინისტრაციული სამართალდარღვევებიდან გამომდინარე სხვა ფულადი ვალდებულებები, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის შესაბამისად დარიცხული ჯარიმები/საურავები;
- v. არაპრივილეგირებული მოთხოვნები;
- vi. კორპორაციული ურთიერთობიდან წარმოშობილი ვალდებულებები (დივიდენდის გადახდის, აქციათა გამოსყიდვის ან შენატანის დაბრუნების ვალდებულებები).

ამონაგები თანხა, რაც არის საკმარისი ერთი და იმავე რანგის მოთხოვნების სრულად დასაკმაყოფილებლად, კრედიტორებს შორის განაწილდება თანაბარი პრიორიტეტით შესაბამისი მოთხოვნის თანხების პროპორციულად. ზემოაღნიშნული რიგითობა არ შეეხება ფინანსურად უზრუნველყოფილ მოთხოვნებს, რომლებიც პრიორიტეტულად დაკმაყოფილდება სწორედ ამ უზრუნველყოფის საშუალებით, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

და ბოლოს, უნდა აღინიშნოს, რომ იმ შემთხვევაში, თუ კომპანია გააკეთებს განაცხადს გადახდისუუნარობის პროცესის დაწყებაზე და გეგმავს რეაბილიტაცია/რეორგანიზაციას, მამინ კომპანიამ მხედველობაში უნდა მიიღოს ის, რომ მას მოუწევს კომპანიის არსებული კრედიტორების სრულად დაკმაყოფილება.

1.7 „ობლიგაციების“ დაბეგვრა საქართველოში

წინამდებარე თავი შეჯამებას უკეთებს ქართულ საგადასახადო სისტემას, რაც შესაძლოა საინტერესო იყოს „ობლიგაციების“ მფლობელთათვის. წინამდებარე შეჯამება ეფუძნება

„კომპანიის“ მიერ მოქმედი კანონების, რეგულაციების და გადაწყვეტილებების გაგებას და ექვემდებარება საგადასახადო სამართლის ინტერპრეტაციების და პრაქტიკის ცვლილებებს, მათ შორის, ცვლილებებს, ინტერპრეტაციებს და განცხადებებს, რომლებსაც შესაძლოა ჰქონდეთ უკუძალა. ქვემოთ აღნიშნული გარკვეული განცხადებები „ობლიგაციების“ მფლობელების შესაძლო საგადასახადო რეგულირებასთან დაკავშირებით ამ კონტექსტში უნდა იქნას წაკითხული.

წინამდებარე შეჯამება არ აღწერს ყველა საგადასახდო რეგულაციას, რაც შესაძლოა საინტერესო იყოს „ობლიგაციების“ მფლობელებისთვის, განსაკურებით იმ „ობლიგაციების“ მფლობელთათვის, რომლებზეც ვრცელდება სპეციალური საგადასახადო წესები. რეკომენდებულია „ობლიგაციების“ მფლობელებმა კონსულტაციები გაიარონ მათ პროფესიონალ მრჩევლებთან „ობლიგაციების“ შემენის შედეგებთან დაკავშირებით, იმ ქვეყნის კანონმდებლობის გათვალისწინებით, რომლის რეზიდენტებიც არიან.

წინამდებარე ანალიზი წარმოადგენს საგადასახადო საკითხების ზოგად მიმოხილვას „ობლიგაციებთან“ დაკავშირებით, რომელიც მომზადებულია საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიხედვით.

პროცენტის დაბეგვრა გადახდის წყაროსთან

საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მიხედვით, „ობლიგაციების“ მფლობელებისთვის (რეზიდენტი ან არარეზიდენტი ფიზიკური პირები, არარეზიდენტი იურიდიული პირები და რეზიდენტი ან არარეზიდენტი ორგანიზაციები) გადახდილი პროცენტი იბეგრება გადახდის წყაროსთან 5%-იანი განაკვეთით. გადახდის წყაროსთან დაბეგრილი პროცენტი მიმღები ფიზიკური პირის მიერ არ უნდა იქნას ჩართული მის ერთობლივ შემოსავალში. საქართველოს რეზიდენტი იურიდიულ პირები, ასევე არარეზიდენტი იურიდიული პირების მუდმივი დაწესებულებები შემოსავალში რთავენ ობლიგაციის ფლობისგან მიღებულ საპროცენტო შემოსავალს.

საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მიხედვით, „ობლიგაციებიდან“ მისაღები პროცენტი გადახდის წყაროსთან არ დაიბეგრება და ამგვარი პროცენტი არ უნდა იქნას ჩართული „ობლიგაციების“ მფლობელების ერთობლივ შემოსავალში (როგორც ფიზიკური, ასევე იურიდიული პირების შემთხვევაში), თუ „ობლიგაციები“ იურიდიული პირის მიერ საქართველოში საჯარო შეთავაზების გზით არის გამოშვებული და სავაჭროდ დაშვებულია

საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ აღიარებულ ორგანიზებულ ბაზარზე („აღიარებული ორგანიზებული ბაზრის გამონაკლისი“)⁴.

„ობლიგაციების“ იმ მფლობელებისთვის გადასახდელი პროცენტი, რომლებიც წარმოადგენენ საქართველოს მთავრობის მიერ ოფშორულ ზონებად აღიარებულ და შეღავათიანი დაბეგვრის სისტემის მქონე ქვეყნებში რეგისტრირებულ კომპანიებს, იბეგრება 15%-იანი განაკვეთით.

პროცენტის გადახდის წყაროსთან დაბეგვრაზე შეიძლება გავლენა მოახდინოს ორმაგი დაბეგვრის თაობაზე საქართველოს და იმ ქვეყანას შორის გაფორმებულმა შეთანხმებამ, რომლის რეზიდენტიც არის „ობლიგაციების“ მფლობელი, რის საფუძველზეც ობლიგაციის მფლობელმა შესაძლებელია ისარგებლოს შეღავათით (გათავისუფლდეს გადახდის წყაროსთან დაბეგვრისგან).

„ობლიგაციების“ გაყიდვის დაბეგვრა

საქართველოს საგადასახადო კოდექსის შესაბამისად, მოგების ან საშემოსავლო გადასახადი არ იქნება გადასახდელი „ობლიგაციების“ გაყიდვასთან დაკავშირებით, თუ მასზე გავრცელდება „აღიარებული ორგანიზებული ბაზრის გამონაკლისი“.

თუ „ობლიგაციების“ გაყიდვაზე არ გავრცელდება „აღიარებული ორგანიზებული ბაზრის გამონაკლისი“, შესაძლებელია წარმოიშვას შემდეგი საგადასახადო ვალდებულებები:

„ობლიგაციების“ მფლობელი არარეზიდენტი იურიდიული პირების მიერ „ობლიგაციების“ გაყიდვის დაბეგვრა

თუ „ობლიგაციების“ გაყიდვაზე არ გავრცელდება „აღიარებული ორგანიზებული ბაზრის გამონაკლისი“, არარეზიდენტი იურიდიული პირები 15%-იან მოგების გადასახადს გადაიხდიან თავდაპირველი ყიდვის ფასსა და შემდგომი გაყიდვის ფასს შორის არსებულ სხვაობაზე. თუ ამგვარი გაყიდვა წარმომობს საგადასახადო ვალდებულებას, გამყიდველ არარეზიდენტ პირს აქვს ვალდებულება სათანადოდ განაცხადოს და გადაიხადოს მოგების გადასახადი საქართველოს საგადასახადო ორგანოების წინაშე, ან თუ ნასყიდობა განხორციელებულია ქართული საბროკერო კომპანიის მეშვეობით, ასეთი საბროკერო

⁴ გასათვალისწინებელია, რომ საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის N33/04 ბრძანების საფუძველზე, რომელიც მიღებულ იქნა 2018 წლის 20 თებერვალს, სს „საქართველოს საფონდო ბირჟის“ (ს/კ: 211382145; სალიცენზიონ ნომერით: №9001, თარიღი: 14.01.2000) ის ნაწილი, რომელიც 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით სს „საქართველოს საფონდო ბირჟის“ „ფასიანი ქაღალდების სავაჭრო სისტემასა და ლისტინგში დამვების შესახებ წესის“ შესაბამისად განსაზღვრულია „A“ და „B“ კატეგორიის სალისტინგო სეგმენტად (კატეგორიად), აღიარებულ იქნა ორგანიზებულ ბაზრად 2018 წლის 1 იანვრიდან. ამასთან, საქართველოს საფონდო ბირჟას განსაზღვრა ვადა 2018 წლის 31 აგვისტომდე, რომ დააკმაყოფილოს ეროვნულ ბანკის ყველა მოთხოვნა და აღიარებულ იქნას ორგანიზებულ ბაზრად. იმ შემთხვევაში, თუ საქართველოს საფონდო ბირჟა დადგენილ ვადაში ვერ დააკმაყოფილებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილ მოთხოვნებს, არსებობს იმის რისკი, რომ ბიჟამ დაკარგოს აღნიშნული სტატუსი, რასაც შედეგად მოჰყვება ინვესტორების მიერ შესაბამისი საგადასახადო შეღავათების დაკარგვა.

კომპანია ვალდებულია დააკავოს შესაბამისი გადასახადი. იმ შემთხვევაში, როცა გადასახადის დაკავება ხდება საბროკერო კომპანიის მიერ, გადასახადის განაკვეთი შეადგენს არარეზიდენტის მიერ მიღებული ნამეტი შემოსავლის 10%-ს. მოგების გადასახადის გადახდაზე შესაძლოა გავლენა მოახდინოს საქართველოსა და იმ ქვეყანას შორის დადებული ორმაგი დაბეგვრის შესახებ შეთანხმებამ, რომლის რეზიდენტიც არის გამყიდველი საწარმო (რის საფუძველზეც გამყიდველმა შესაძლებელია ისარგებლოს შედავათით და გათავისუფლდეს გადასახადის ვალდებულებისგან საქართველოში).

„ობლიგაციების“ მფლობელი არარეზიდენტი ფიზიკური პირების მიერ „ობლიგაციების“ გაყიდვის დაბუღვრა

თუ „ობლიგაციების“ გაყიდვაზე არ გავრცელდება „აღიარებული ორგანიზებული ბაზრის გამონაკლისი“, არარეზიდენტი ფიზიკური პირები 20%-იან საშემოსავლო გადასახადს გადაიხდიან თავდაპირველი ყიდვის ფასსა და შემდგომი გაყიდვის ფასს შორის არსებულ სხვაობაზე. თუ ამგვარი გაყიდვა წარმოშობს საგადასახადო ვალდებულებას, გამყიდველ არარეზიდენტ პირს აქვს ვალდებულება სათანადოდ განაცხადოს და გადაიხადოს საშემოსავლო გადასახადი საქართველოს საგადასახადო ორგანოების წინაშე, ან თუ ნასყიდობა განხორციელებულია ქართული საბროკერო კომპანიის მეშვეობით, ასეთი საბროკერო კომპანია ვალდებულია დააკავოს შესაბამისი გადასახადი. იმ შემთხვევაში, როცა გადასახადის დაკავება ხდება საბროკერო კომპანიის მიერ, გადასახადის განაკვეთი შეადგენს არარეზიდენტის მიერ მიღებული ნამეტი შემოსავლის 10%-ს. საშემოსავლო გადასახადის გადახდაზე შესაძლოა გავლენა მოახდინოს საქართველოსა და იმ ქვეყანას შორის დადებული ორმაგი დაბეგვრის შესახებ შეთანხმებამ, რომლის რეზიდენტიც არის გამყიდველი პირი. გამონაკლისები შესაძლებელია გავრცელდეს „ობლიგაციების“ ზოგიერთ მფლობელზე, რომლებიც „ობლიგაციებს“ ფლობენ ორ კალენდარულ წელზე მეტი ხნის ვადით და არ იყენებენ მათ ეკონომიკურ საქმიანობაში.

„ობლიგაციების“ მფლობელი რეზიდენტი იურიდიული პირების მიერ „ობლიგაციების“ გაყიდვის დაბუღვრა

თუ „ობლიგაციების“ გაყიდვაზე არ გავრცელდება „აღიარებული ორგანიზებული ბაზრის გამონაკლისი“, რეზიდენტი იურიდიული პირები ვალდებული არიან შემოსავალში ჩართონ „ობლიგაციების“ გასხვისებით მიღებული ნამეტი შემოსავალი, რომლის დაანგარიშება ხდება თავდაპირველი ყიდვის ფასსა და შემდგომი გაყიდვის ფასს შორის არსებულ სხვაობაზე. საგადასახადო კოდექსში შეტანილი ახალი ცვლილებების თანახმად, მოგების გადასახადის გადახდა უნდა მოხდეს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ დივიდენდების განაწილება მოხდა იურიდიული პირის პარტნიორებს შორის. შესაბამისად, რეზიდენტ იურიდიულ პირს

შესაძლებელია დაუყოვნებლივ არ წარმოეშვას მოგების გადასახადის გადახდის ვალდებულება.

„ობლიგაციების“ მფლობელი რეზიდენტი ფიზიკური პირების მიერ „ობლიგაციების“ გაყიდვის დაბეგვრა

თუ „ობლიგაციების“ გაყიდვაზე არ გავრცელდება „აღიარებული ორგანიზებული ბაზრის გამონაკლისი“, რეზიდენტი ფიზიკური პირები ვალდებული არიან გადაიხადონ 20%-იანი საშემოსავლო გადასახადი „ობლიგაციების“ გასხვისების შემდეგ. საშემოსავლო გადასახადის დაანგარიშება მოხდება თავდაპირველი ყიდვის ფასსა და შემდგომი გაყიდვის ფასს შორის არსებულ სხვაობაზე. თუ ნასყიდობა განხორციელებულია ქართული საბროკერო კომპანიის მეშვეობით, ასეთი საბროკერო კომპანია ვალდებულია დააკავოს შესაბამისი გადასახადი. გამონაკლისები შესაძლებელია გავრცელდეს „ობლიგაციების“ ზოგიერთ მფლობელზე, რომლებიც „ობლიგაციებს“ ფლობენ ორ კალენდარულ წელზე მეტი ხნის ვადით და არ იყენებენ მათ ეკონომიკურ საქმიანობაში.

გადასახადი ძირი თანხის გადახდაზე

„ობლიგაციის“ მფლობელების მიერ „ობლიგაციების“ გამოსყიდვისას მიღებული ძირი თანხა არ ითვლება დასაბეგრ შემოსავლად და, შესაბამისად, არ ექვემდებარება დაბეგვრას საქართველოში, იმ პირობით, რომ გამოსასყიდი ფასი არ აღემატება „ობლიგაციის“ თავდაპირველი გამოშვების ფასს.

დამატებული ღირებულების გადასახადი

საქართველოს საგადასახადო კოდექსი „ობლიგაციების“ გაყიდვას განიხილავს იმგვარ ფინანსურ ოპერაციად, რომელიც გათავისუფლებულია დამატებული ღირებულების გადასახადისგან.

სხვა საკითხები

საქართველოს საგადასახდო კოდექსი საგადასახადო ორგანოს აძლევს უფლებას გადაამოწმოს მხარეების მიერ მითითებული ტრანზაქციის ფასი, შესაბამისი პროცედურული მოთხოვნების დაცვით.

1.8 კომპანიის არსებითი ხელშეკრულებები

საკრედიტო ხელშეკრულებები სს „თიბისი ბანკთან“

წინამდებარე ანგარიშგების მომზადების თარიღის მდგომარეობით, „ნიკორა ტრეიდსა“ და „თიბისი ბანკს“ შორის გაფორმებული საკრედიტო ხელშეკრულებების ფარგლებში კომპანია სარგებლობს სხვადასხვა მიზნობრივი სესხით (სესხების შესახებ ინფორმაცია იხილეთ ფინანსური ინფორმაციის თავში).

საკრედიტო ხელშეკრულებების მიზნობრიობა განსხვავდება და მოიცავს როგორც სს „საქართველოს ბანკის“ წინაშე არსებული ვალდებულებების რეფინანსირებას, ასევე კაპიტალური დანახარჯების და ძირითადი საშუალებების ფინანსირებას. საკრედიტო ხელშეკრულებებით გათვალისწინებულია მთელი რიგი როგორც არაფინანსური, ასევე ფინანსური კოვენანტები. მათ შორის, ბანკის ნებართვის გარეშე „კომპანია“ არ არის უფლებამოსილი გაფორმოს ლიზინგი, აიღოს სესხები ან რაიმე სხვა ფინანსური ვალდებულება ნებისმიერი ფინანსური ინსტიტუტიდან ან აიღოს ფინანსური ვალდებულებები (გარდა კონსიგნაციით შეძენილი სარეალიზაციო პროდუქციის ვალდებულებისა).

პროდუქციის მიწოდების ხელშეკრულება შპს „ნიკორასთან“

შპს „ნიკორა“ წარმოადგენს ნიკორა ტრეიდის ყველაზე მსხვილ მიმწოდებელს. შპს „ნიკორასა“ („გამყიდველი“) და „ნიკორა ტრეიდს“ („მყიდველი“) შორის გაფორმებულია პროდუქციის მიწოდების ხელშეკრულება, რომლის საფუძველზეც შპს „ნიკორა“ სუპერმარკეტების ქსელს ამარაგებს ხორცით, ხორცპროდუქტებით და ნახევარფაბრიკატებით. გამყიდველი ვალდებულია მყიდველს მიაწოდოს ხარისხიანი, უფლებრივად და ნივთობრივად უნაკლო პროდუქცია. გამყიდველი ასევე პასუხისმგებელია, რომ მიწოდებული პროდუქცია აკმაყოფილებდეს საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ ეტიკეტირების და პროდუქტის უსაფრთხოების სტანდარტებს.

ხელშეკრულება ასევე ითვალისწინებს მყიდველის მიერ გამყიდველის პროდუქციის (ან კონკრეტული პროდუქტის ან ასორტიმენტის) დაშვებისათვის საფასურის გადახდას, ისევე როგორც რეტრო ბონუსების გადახდის სისტემას. ასევე მყიდველი და გამყიდველი შესაძლოა შეთანხმდნენ მყიდველის მიერ გარკვეული მარკეტინგული მომსახურების გაწევის პირობებზე.

ხელშეკრულება ითვალისწინებს გამყიდველის სანქცირებას პროდუქციის მიუწოდებლობის ან მიწოდების დაყოვნების, ისევე როგორც პროდუქციის ხარისხობრივი მაჩვენებლების დადგენილ სტანდარტთან შეუსაბამობის გამო. სანქციის სიმძიმე დამოკიდებულია დარღვევის ხარისხზე და პოტენციურ ზიანზე.

ხელშეკრულების საფუძველზე, გამყიდველი უფლებამოსილია საკუთარი სარეალიზაციო პოლიტიკის გათვალისწინებით მოახდინოს გარკვეული პროდუქტების დელისტირება, ხოლო რომელიმე პროდუქტით მომარაგების შეფერხების შემთხვევაში ვალდებულია მყიდველს აცნობოს 7 დღით ადრე მაინც.

ხელშეკრულება დადებულია 1 წლის ვადით. მყიდველი ნებისმიერ დროს არის უფლებამოსილი შეწყვიტოს ხელშეკრულება გამყიდველისთვის 15 დღით ადრე შეტყობინების მიწოდების საფუძველზე.

ხელშეკრულებები სხვა მომწოდებლებთან

კომპანია ყველა მომწოდებელთან დებს სტანდარტულ ხელშეკრულებებს, რომელთა საფუძველზეც უფლება-მოვალეობების გადანაწილება მეტწილად იდენტურია (იხ. შპს „ნიკორასთან“ არსებული ხელშეკრულების აღწერა). განსხვავდება მხოლოდ კომერციული პირობები (როგორიცაა გადახდის პირობები, რეტრო ბონუსების ოდენობა და ა.შ.).

1.9 ტრანზაქციები დაკავშირებულ პირებთან “კომპანიის” დონეზე

ფინანსურ ანგარიშგებებში მითითებულ პერიოდებსა და პროსპექტის შედგენის თარიღამდე პერიოდის მანძილზე ემიტენტსა და დაკავშირებულ მხარეებს შორის განხორციელებულ ტრანზაქციებთან დაკავშირებული შემდეგი დეტალები:

“კომპანიის” დაკავშირებული პირები მოიცავს მის მშობელ კომპანიას და საწარმოებს, რომლებიც იმყოფება საერთო კონტროლის ან მენეჯმენტის ქვეშ.

„ნიკორა ტრეიდი“-ს ტრანზაქციები დაკავშირებულ პირებთან

ბოლო სამი წლის განმავლობაში „კომპანიამ“ განახორციელა შემდეგი ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან („ნიკორა ჯგუფში“ შემავალი მწარმოებელი და იმპორტიორი კომპანიები):

ოპერაციები 2020 (ათასები)	დედა კომპანია	დედა კომპანიის შვილობილები	საერთო დამფუძნებელი	სულ
ამონაგები	-	504	-	504
მარაგების შესყიდვა	-	(67,394)	-	(67,394)

სერვისების შესყიდვა	(128)	-	-	(128)
საპროცენტო ხარჯი	(1,297)	(70)	(194)	(1,561)

ნაშთები 31.12.2020 (ათასები)	დედა კომპანია	დედა კომპანიის შვილობილები	საერთო დამფუძნებელი	სულ
ამონაგები	-	-	-	-
მარაგების შესყიდვა	3,896	-	-	3,896
სერვისების შესყიდვა	-	6,804	-	6,804
საპროცენტო ხარჯი	6,880	591	2,316	9,787

ოპერაციები 2019 (ათასები)	დედა კომპანია	დედა კომპანიის შვილობილები	საერთო დამფუძნებელი	სულ
ამონაგები	-	341	-	341
მარაგების შესყიდვა	-	(72,551)	-	(72,551)
სერვისების შესყიდვა	(125)	-	-	(125)
საპროცენტო ხარჯი	(1,306)	(81)	(134)	(1,521)

ნაშთები 31.12.2019 (ათასები)	დედა კომპანია	დედა კომპანიის შვილობილები	საერთო დამფუძნებელი	სულ
ამონაგები	-	28	-	28
მარაგების შესყიდვა	4,073	-	-	4,073
სერვისების შესყიდვა	-	6,577	-	6,577
საპროცენტო ხარჯი	8,190	704	1,165	10,059

ყველა ტრანზაქცია დაკავშირებულ მხარეებთან საბაზო ფასების შესაბამისად ე.წ. „გაშლილი ხელის პრინციპით“ ხორციელდება.

ტრანზაქციები მენეჯმენტთან მოიცავდა მხოლოდ ხელფასებს და პრემიებს და 2020 წელს შეადგინა 419 ათასი, 2019 წელს - 504 ათასი.

2 კორპორაციული მართვის ანგარიშგება

კორპორაციული მართვის კოდექსი საქართველოში დღემდე არ არის მიღებული საკანონმდებლო დონეზე და შესაბამისად ქართული კომპანიები არ არიან ვალდებულნი დაიცვან ის კორპორატიული მართვის პროცედურები, რაც შეესაბამება საერთაშორისო სტანდარტებს. თუმცა, კომპანიას, როგორც საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ ანგარიშვალდებულ საწარმოს, შექმნილი აქვს კორპორატიული მართვის კოდექსი საზოგადოების წესდებისა და შიდა დებულებების ფარგლებში, რომელიც მოიცავს კორპორატიული მართვის, გადაწყვეტილებების მიღების წესებს და აგრეთვე უმაღლესი მმართველი ორგანოს, სამეთვალყურეო საბჭოსა და ხელმძღვანელობაზე უფლებამოსილი პირისთვის დადგენილ უფლება-მოვალეობებს; საზოგადოების წესდება საჯაროა, კერძოდ განთავსებულია მეწარმეთა და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების რეესტრში, სადაც შესაძლებელია აგრეთვე ყველა თანმდევი ცვლილების ნახვა;

2.1 კომპანიის მმართველობის ორგანოები

სს ნიკორა ტრეიდში მოქმედებს საზოგადოების მართვის დუალისტური სისტემა, რაც გულისხმობს იმას, რომ საზოგადოებას ყავს ორი მმართველი ორგანო აქციონერთა საერთო კრება, როგორც მართვის უმაღლესი ორგანო და სამეთვალყურეო საბჭო. საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭო, შედგება შვიდი წევრისგან. სამეთვალყურეო საბჭოს ფუნქციაა კომპანიის დირექტორის საქმიანობაზე ზედამხედველობა და კონტროლი. საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭოში ქვეყომიტეტად შექმნილია აუდიტის კომიტეტი, რომლის ფუნქციაა ზედამხედველობა გაუწიოს ფინანსური ანგარიშგების შედგენის პროცესს, ხარისხის კონტროლის, რისკების მართვის და, საჭიროების შემთხვევაში, ფინანსური ინფორმაციის შიდა აუდიტის ეფექტიანობას, ფინანსური ანგარიშგების/კონსოლიდირებული ანგარიშგების აუდიტის განხორციელებას ხარისხის კონტროლის სისტემის მონიტორინგის ანგარიშში ასახული დასკვნების გათვალისწინებით; საზოგადოების ხელმძღვანელობასა და წარმომადგენლობაზე პასუხიმგებელი პირია აღმასრულებელი დირექტორი, რომლის უფლება- მოვალეობები აგრეთვე განსაზღვრულია წესდებით და კანონით. აღმასრულებელი დირექტორის ხელმძღვანელობის უფლებამოსილება გულისხმობს უფლებამოსილების ფარგლებში საწარმოს სახელით გადაწყვეტილებების მიღებას, ხოლო წარმომადგენლობითი უფლებამოსილება გულისხმობს საწარმოს სახელით გამოსვლას მესამე პირებთან ურთიერთობაში.

პარტნიორთა საერთო კრება

საზოგადოების უმაღლესი ორგანოა აქციონერთა საერთო კრება, რომელიც მოიწვევა წელიწადში სულ მცირე ერთხელ, საზოგადეობის წლიური ბალანსის შედგენიდან 2 თვის

ვადაში, სხვა შემთხვევებში მოიწვევა რიგგარეშე სარეთო კრება წესდებით განსაზღვრული პირების მიერ.

საერთო კრება უფლებამოსილია:

- ა) შეცვალოს საზოგადოების წესდება, მათ შორის, საწესდებო კაპიტალი, საფირმო სახელწოდება, შეიტანოს სხვა ცვლილებები საზოგადოების წესდებაში, გადაწყვიტოს მისი ლიკვიდაციის საკითხი;
- ბ) მიიღოს გადაწყვეტილება შერწყმის, გაყოფის, ან გარდაქმნის შესახებ;
- გ) მთლიანად, ან ნაწილობრივ გააუქმოს აქციონერის მიერ აქციების უპირატესი უფლება საწესდებო კაპიტალის გაზრდის დროს, აგრეთვე, საწესდებო კაპიტალის გაზრდის მიზნით აქციებში კონვერტირებადი სხვა ფასიანი ქაღალდების გამოშვებისას.
- დ) მიიღოს, ან უარყოს სამეთვალყურეო საბჭოს ან დირექტორების წინადადება მოგების გამოყენების შესახებ, ან როცა ეს ორგანოები ვერ იძლევიან ერთიან წინადადებას, მიიღოს გადაწყვეტილება წმინდა მოგების გამოყენების შესახებ;
- ე) აირჩიოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები და გამოიწვიოს ისინი სამეთვალყურეო საბჭოდან, განსაზღვროს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის არჩევის ვადა;
- ვ) დაამტკიცოს აღმასრულებელი დირექტორისა და სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიშები;
- ზ) გადაწყვიტოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრთა შრომის ანაზღაურების, მივლინების და სხვა საკითხ(ები);
- თ) აირჩიოს და გაათავისუფლოს გარე აუდიტორი.
- ი) მიიღოს გადაწყვეტილებები სამეთვალყურეო საბჭოსა და აღმასრულებელი დირექტორების წინააღმდეგ სასამართლო პროცესში მონაწილეობის შესახებ, ამ პროცესისათვის წარმომადგენლის დანიშვნის ჩათვლით;
- კ) მიიღოს გადაწყვეტილებები საზოგადოების ქონების შემენის, გასხვისების, გაცვლის (ან ერთმანეთთან დაკავშირებული ასეთი გარიგებების) ან სხვაგვარად დატვირთვის შესახებ, რომელთა ღირებულება აღემატება საზოგადოების აქტივების 50% (ორმოცდაათი) პროცენტზე მეტს, გარდა ისეთი გარიგებებისა, რომლებიც წარმოადგენს ჩვეულ საწარმოო საქმიანობას.
- ლ) მიიღოს გადაწყვეტილებები საზოგადოების მიერ სესხებისა და კრედიტების აღების ან/და უზრუნველყოფის თაობაზე, რომლებიც აღემატება 20 (ოცი) მილიონ ლარს;

უფლების განხორციელების წესი

აქციონერთა კრების ზემოაღნიშნული უფლებამოსილებების განხორციელებისთვის, განსაზღვრულია აქციების მფლობელების მიერ გადაწყვეტილების მიღების ხმათა სხვადასხვა პროცენტული რაოდენობები, რომელიც მერყეობს ხმის უფლების მქონე კაპიტალის 50%-75%-ზე მეტი აქციების მფლობელთა რაოდენობებს შორის, თუ კონკრეტულ შემთხვევაში კანონით სხვა რამ არ იქნა გათვალისწინებული;

ჩამოთვლილი უფლებამოსილებების გარდა, ყველა სხვა საკითხზე გადაწყვეტილებებს იღებს აღმასრულებელი დირექტორი ან სამეთვალყურეო საბჭო თავიანთი კომპეტენციის ფარგლებში მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

აქციონერთა უფლებამოსილებები:

საზოგადოების აქციონერს უფლება აქვს:

- ა) პირადად ან წარმომადგენლის მეშვეობით დაესწროს აქციონერთა საერთო კრებას და მონაწილეობა მიიღოს კენჭისყრაში;
- ბ) იქონიოს ერთი ხმა აქციონერთა კრებაზე მის საკუთრებაში (მფლობელობაში) არსებულ ყოველ აქციაზე.
- გ) ინფორმირებული იქნას საერთო კრების ჩატარებისა და მათზე განსახილველი საკითხების თაობაზე;
- დ) მოგების განაწილების შემთხვევაში მიიღოს დივიდენდები მისი კუთვნილი აქციების რაოდენობის პროპორციულად.
- ე) განკარგოს საკუთარი აქციები კანონმდებლობით დადგენილი წესით. აქციების დაგირავების, გასხვისებისთვის ან მესამე პირზე სხვა ფორმით გადაცემისთვის აუცილებელია აქციონერთა საერთო კრების წინასწარი თანხმობა. ამ პუნქტის მოქმედება არ ვრცელდება საჯარო ფასიან ქაღალდებზე.
- ვ) მოსთხოვოს საზოგადოებას თავისი აქციების შეფასება და გამოსყიდვა;
- ზ) სამეთვალყურეო საბჭოსგან მოითხოვოს იმ საკითხების დაზუსტება, რომლებიც შედის აქციონერთა საერთო კრების დღის წესრიგში.
- თ) მოსთხოვოს განმარტებები აღმასრულებელ დირექტორსა (დირექტორებს) და სამეთვალყურეო საბჭოს საერთო კრების დღის წესრიგის თითოეული პუნქტის გამო და გამოთქვას თავისი აზრი.
- ი) აქციების სარეთო რაოდენობის 5%-ის ან მეტის მფლობელებს უფლება აქვთ მოითხოვონ სამეურნეო მოქმედებების ან მთლიანი წლიური ბალანსის სპეციალური შემოწმება, თუ მათ გააჩნიათ საფუძვლიანი ეჭვი, რაიმე დარღვევის თაობაზე.
- კ) საზოგადოება უფლებამოსილია არ დააკმაყოფილოს აქციათა 5%-ის მფლობელი აქციონერების მოთხოვნა საზოგადოების სახელით დადებული გარიგებებთან და ინფორმაციებთან დაკავშირებით, თუ აღნიშნული მოთხოვნა ეწინააღმდეგება საზოგადოების ინტერესებს ან შესაძლებელია საფრთხე შეექმნას საზოგადოების კომერციული საიდუმლოების განუდავნებას.
- ლ) აქციების 5%-ის მფლობელ აქციონერებს ან აქციონერთა ჯგუფს უფლება აქვთ, საზოგადოების წესდებით განსაზღვრულ ორგანოს (სამეთვალყურეო საბჭოს ან დირექტორებს) მოსთხოვონ საზოგადოების აქციონერთა რიგგარეშე კრების ჩატარება.

სამეთვალყურეო საბჭო

საზოგადოებაში შექმენილია სამეთვალყურეო საბჭო, რომელიც შედგება 7(შვიდი) წევრისაგან.

სამეთვალყურეო საბჭოს თითოეული წევრის არჩევა ხდება 3 (სამი) წლის ვადით, ხოლო უფლებამოსილების ვადა გრძელდება ამ ვადის გასვლის შემდეგაც მორიგი საერთო კრების მოწვევამდე.

სამეთვალყურეო საბჭოს კომპეტენცია შემდეგია:

- ა) კონტროლი გაუწიოს აღმასრულებელი ან/და სხვა დირექტორ(ებ)ის საქმიანობას; სამეთვალყურეო საბჭოს ნებისმიერ დროს შეუძლია, მოითხოვოს აღმასრულებელი ან სხვა დირექტორებისაგან საზოგადოების საქმიანობის ანგარიში;
- ბ) სამეთვალყურეო საბჭოს შეუძლია გააკონტროლოს და შეამოწმოს საზოგადოების საბუღალტრო წიგნები, ასევე ქონებრივი ობიექტები, კერძოდ, საზოგადოების სალარო და ფასიანი ქაღალდებისა და საქონლის მდგომარეობა.
- გ) მიწვიოს რიგგარეშე საერთო კრება, თუ ამას საზოგადოების ინტერესები მოითხოვს;
- დ) შეამოწმოს წლიური ანგარიშები, მოგების განაწილების წინადადება და ინფორმაცია მდგომარეობის შესახებ და ამის თაობაზე მოახსენოს საერთო კრებას;
- ე) სამეთვალყურეო საბჭო ახდენს აღმასრულებელი დირექტორის და ხელმძღვანელობასა და წარმომადგენლობაზე პასუხიმგებელი სხვა პირების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) დანიშვნას და და მათ გამოწვევას, მათი უფლებამოსილების ფარგლების დადგენას, საჭიროების შემთხვევაში ასევე მათთან სასამსახურო ხელშეკრულების დადებას და შეწყვეტას;
- ვ) სამეთვალყურეო საბჭო უფლებამოსილია, დირექტორებთან გარიგებების შესრულებისას წარმოადგინოს საზოგადოება, აგრეთვე, საერთო კრების გადაწყვეტილებით საზოგადოების სახელით მათ წინააღმდეგ წარმართოს სამართლებრივი დავა.

აგრეთვე, აღმასრულებელმა დირექტორმა (დირექტორებმა) მხოლოდ სამეთვალყურეო საბჭოს თანხმობით შეიძლება განახორციელოს შემდეგი საქმიანობა:

- ა) საწარმოთა 50%-ზე მეტი წილის შემძნა და გასხვისება;
- ბ) ფილიალების შექმნა და მათი ლიკვიდაცია;
- გ) წლიური ბიუჯეტისა და გრძელვადიანი ვალდებულებით-სამართლებრივი ურთიერთობიდან გამომდინარე ვალდებულების მიღება;
- დ) სესხების და კრედიტების აღება, რომლებიც აღემატება 10 (ათი) მილიონ ლარს.
- ე) სესხების და კრედიტების უზრუნველყოფა, თუ ისინი არ მიეკუთვნებიან ჩვეულებრივ სამეურნეო საქმიანობას და აღემატება 10 (ათი) მილიონ ლარს. დაუშვებელია სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისა და დირექტორების ვალდებულებათა უზრუნველყოფა, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ამის თაობაზე გადაწყვეტილება მიღებულია საერთო კრების მიერ.
- ვ) ახალი სახის ეკონომიკური საქმიანობის დაწყება ან საქმიანობის არსებული სახის შეწყვეტა;
- ზ) სამეურნეო პოლიტიკის ძირითადი (ზოგადი) პრინციპების დადგენა;
- თ) სავაჭრო წარმომადგენლების (პროკურისტების) დანიშვნა და გამოწვევა;

- օ) გადაწყვეტილების მიღება საზოგადოების აქციებისა და სხვა ფასიანი ქაღალდების საფონდო ბირჟაზე სავაჭროდ დაშვების შესახებ, თუ ამგვარი დაშვება საზოგადოებას აკისრებს კანონით გათვალისწინებულ მნიშვნელოვან დამატებით ხარჯებს;
- ქ) ხელმძღვანელ პირთათვის მოგებისა და სხვა მსგავს ურთიერთობებში მონაწილეობის, მათი საპენსიო უზრუნველყოფის პრინციპების განსაზღვრა და აქციონერთა კრებაზე დასამტკიცებლად წარდგენა;
- ღ) საზოგადოების უმაღლესი მენეჯმენტის რგოლის თანამშრომლების სამუშაოზე მიღება-გათავისუფლება და შრომის ანაზღაურების განსაზღვრა.
- ի) საზოგადოების ქონებისა შეძენის, გასწვისების ან გაცვლის (ან ერთმანეთთან დაკავშირებული ასეთი გარიგებების) შესახებ გადაწყვეტილების მიღება, რომელთა ღირებულება შეადგენს საზოგადოების ქონების საბალანსო ღირებულების 10%-ს. ეს არ შეეხება საზოგადოების ჩვეულებრივ საქმიანობას;
- ങ) გადაწყვეტილების მიღება იმ საკითხებზე, რომლებიც კანონით არ განეკუთვნება არც აღმასრულებელი დირექტორის და არც საერთო კრების კომპეტენციას.
- ღ) წმინდა მოგების განაწილების მოწონებულ წინადადებას სამეთვალყურეო საბჭო დასამტკიცებლად წარუდგენს საერთო კრებას.

სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობა:

- ✓ თავმჯდომარეწევრი: ვასილ სუხიაშვილი (პ/ნ 01024003505);
- ✓ თავმდჯომარის მოადგილე/წევრი: ტარას ნიუარაძე (პ/ნ 01017003022);
- ✓ წევრი: ირაკლი ბოქოლიშვილი (პ/ნ 01024032145);
- ✓ წევრი: გია პეტრიაშვილი (პ/ნ 01026002268);
- ✓ წევრი: ირაკლი ნიკოლაიშვილი (პ/ნ 01015002814)
- ✓ წევრი: ვასილ ტარადინი 75 2877247 /რუსეთის ფედერაცია/
- ✓ წევრი: ოლეგ გუბანოვი, 71 7143091 /რუსეთის ფედერაცია/

სამეთვალყურეო საბჭოს ერთ-ერთ წევრს, რომელიც სამართლებრივად ან/და ეკონომიკურად არ არის დაკავშირებული სააქციო საზოგადოებასთან მათ შორის არ ფლობს ამ საზოგადოების აქციებს და არ იღებს აღნიშნული საზოგადოებიდან ანაზღაურებას ან სხვა ეკონომიკურ სარგებელს, წარმოადგენს გია პეტრიაშვილი პ/ნ **01026002268**.

სამეთვალყურეო საბჭოს შეხვედრები წლის განმავლობაში საშუალოდ ტარდება 3-5-ჯერ.

აუდიტის კომიტეტი:

სამეთვალყურეო საბჭოში ფუნქციონირებს აუდიტის კომიტეტი, რომლის მირითადი ფუნქციაა ზედამხედველობა გაუწიოს:

- ა) ფინანსური ანგარიშების შედგენის პროცესს;

- ბ) ხარისხის კონტროლის, რისკების მართვის და საჭიროების შემთხვევაში ფინანსური ინფორმაციის შედა აუდიტის ეფექტურობას;
- გ) ფინანსური ანგარიშგების/ კონსოლიდირებული ანგარიშგების აუდიტის განხორციელებას ხარისხის კონტროლის სისტემის მონიტორინგის ანგარიშში ასახული დასკვნების გათვალისწინებით;
- დ) აუდიტის/აუდიტორული კომპანიის დამოუკიდებლობას „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტის კომიტეტი შედგება სამი წევრისგან:

- ა) თავმჯდომარე/წევრი: პ/ზ გია პეტრიაშვილი (პ/ზ 01026002268), 18.05.1961
- ბ) წევრი: ირაკლი ნიკოლაიშვილი (პ/ზ 01015002814), 05.09.1971
- გ) წევრი: ირაკლი ბოქოლიშვილი (პ/ზ 01024032145), 01.10.1963

საზოგადოების ხელმძღვანელობა და წარმომადგენლობა

საზოგადოების ხელმძღვანელობა და მისი წარმომადგენლობა ევალება აღმასრულებელ დირექტორს.

აღმასრულებელი დირექტორი:

- ა) წარმოადგენს საზოგადოებას სასამართლოში და მესამე პირებთან ურთიერთობაში და პასუხს აგებს საზოგადოების ყოველდღიურ მართვაზე;
- ბ) საზოგადოების სახელით დებს გარიგებებს;
- გ) განკარგავს საზოგადოების სახსრებსა და ქონებას, წარმოადგენს საზოგადოებას, როგორც საქართველოში, ასევე მის ფარგლებს გარეთ, გასცემს მინდობილობებს;
- დ) უზრუნველყოფს საერთო კრებისა და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილების ზუსტ და დროულ აღსრულებას;
- ე) ვალდებულია წარუდგინოს სამეთვალყურეო საბჭოს ინფორმაცია გაწეული საქმიანობისა და საზოგადოების ფინანსური მდგომარეობის შესახებ;
- ვ) ადგენს საზოგადოების წლიურ ანგარიშსა და სამეურნეო მდგომარეობის ანგარიშს, ასევე, წმინდა მოგების განაწილების წინადადებას სამეთვალყურეო საბჭოზე წარსადგენად.
- ზ) აღმასრულებელი დირექტორი ვალდებულია საზოგადოების საქმეები წარმართოს კანონმდებლობის, წინამდებარე წესდების და აქციონერთა გადაწყვეტილებების შესაბამისად. აღმასრულებელი დირექტორი ვალდებულია, სამეთვალყურეო საბჭოს თანხმობით განახორციელოს ის ქმედებები, რომელიც მოქმედი კანონმდებლობისა და წესდების თანახმად საჭიროებს სამეთვალყურეო საბჭოს თანხმობას. თანხმობა მიიღება სამეთვალყურეო საბჭოს გადაწყვეტილების ფორმით.
- თ) სამუშაოზე იღებს და ათავისუფლებს საზოგადოების თანამშრომლებს;

- օ) საზოგადოების თანამშრომლებს განუსაზღვრავს დისციპლინური სახდელისა და წახალისების ფორმებს;
- ქ) ამტკიცებს საზოგადოებისა და მისი ფილიალებისა და წარმომადგენლობების საშტატო განრიგს;
- ღ) განსაზღვრავს საზოგადოების თანამშრომლების შრომის ანაზღაურების ოდენობას და პირობებს;
- მ) ადგენს და ამტკიცებს საზოგადოების შინაგანაწესს, შიდა სახელმძღვანელო ინსტრუქციებს;
- ნ) ასრულებს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ განსაზღვრულ ინსტრუქციებს.

საზოგადოების აღმასრულებელი დირექტორია დავით ურუშაძე

ბატონი დავით ურუშაძე გამოცდილი ფინანსისტია. იგი „ნიკორა ტრეიდის“ დირექტორია 2015 წლის აპრილიდან და მანამდე სამი წლის განმავლობაში ეკავა ფინანსური დირექტორის თანამდებობა. „ნიკორაში“ მოსვლამდე იგი მუშაობა „ბაზისბანში“ სხვადასხვა პოზიციაზე და ბოლო ოთხი წლის განმავლობაში ხაზინის დეპარტამენტის უფროსი იყო. ბატონ ურუშაძეს აქვს მაგისტრის ხარისხი ფინანსებში ქართულ-ამერიკული უნივერსიტეტიდან და ბაკალავრის ხარისხი ეკონომიკაში ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტისგან.

მმართველობითი ორგანოსა და სამეთვალყურეო საბჭოს მიმართ გამოყენებული დივერსიფიკაციის პოლიტიკა

დღეის მდგომარეობით არ არსებობს რაიმე სახის რეგულაცია, რომელიც კომპანიას ავალდებულებს წევრების მიმართ გაატაროს დივერსიფიკაციის პოლიტიკა, ასაკის, სქესის, კვალიფიკაციის ან სხვა რაიმე ნიშნის მიხედვით; კომპანია წევრებს შეარჩევს სხვადასხვა კრიტერიუმით, რომელიც ემყარება კომპანიის უმაღლესი ორგანოს – პარტნიორთა კრების შეფასებას კონკრეტულ პირზე, რომელიც დააკმაყოფილებს, პოზიციისთვის განსაზღვრული ფუნქცია-მოვალეობების შესრულებისთვის საჭირო უნარ-ჩვევებს; აღნიშნულის შესაბამისად, საზოგადოებაში არ მოქმედებს წინასწარ დადგენილი რაიმე სახის პოლიტიკა ან ერთიანი პრაქტიკა;

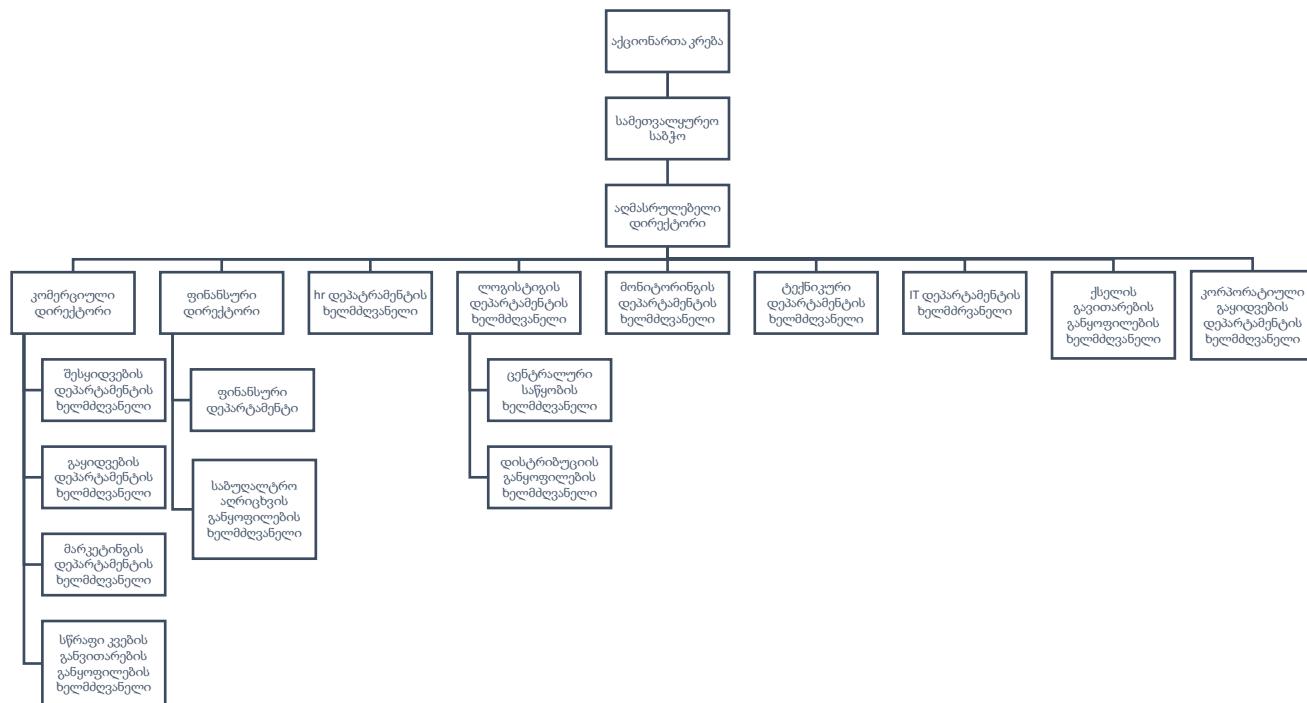
სავალდებულო სატენდერო შეთავაზების შემთხვევა

საზოგადოების აქციები სავალდებულო სატენდერო შეთავაზების მოთხოვნის საგანს არ წარმოადგენს;

2.2 კომპანიის სტრუქტურა და მენეჯმენტი

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სს „ნიკორა ტრეიდის“ სააქციო კაპიტალის 90.1%-ს სს „ნიკორა“ ფლობდა, ხოლო დანარჩენ წილს 9.9%-ს ფლობდნენ სხვა პირები, რომლებიც არ ფლობდნენ აქციათა 5%-ზე მეტს.

სს „ნიკორა ტრეიდი“-ს შიდა სტრუქტურა

ძირითადი თანამშრომლები

„კომპანიას“ მართავს დიდი გამოცდილების მქონე მენეჯერთა გუნდი, რომლის წევრებსაც ბევრი წელი აქვთ ნამუშევარი ჯგუფის შიგნით და გააჩნიათ ხანგრძლივი სამუშაო სტაჟი. სს „ნიკორა ტრეიდის“ ძირითადი თანამშრომლების მოკლე მიმოხილვა:

სამეთვალყურეო საბჭო

ვახილ სუბიაშვილი, სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

ბატონი სუბიაშვილი სს „ნიკორას“ ერთ-ერთი დამფუძნებელია და მისი დირექტორი იყო 1998-იდან 2008 წლამდე, როცა იგი სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე გახდა. სს „ნიკორას“ დაფუძნებამდე იგი მართავდა გაზიანი სასმელის სადისტრიბუციო ბიზნესს მოსკოვში. ბატონ სუბიაშვილის მიღებული აქვს ბაკალავრის ხარისხი მექანიკურ ინჟინერიაში საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტიდან.

ტარას ნიუარაძე, სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი/თავმჯდომარის მოადგილე

1986 წელს, ტარას ნიუარაძემ დაამთავრა მოსკოვის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფიზიკის ფაკულტეტი და მიიღო ბაკალავრისა და მაგისტრის ხარისხი ნახევარგამტარების ფიზიკის სპეციალობით. 1987 წელს, ტარას ნიუარაძემ სამეცნიერო კარიერა დაიწყო საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის ბაზაზე არსებულ სტრუქტურული კვლევების რესპუბლიკურ ცენტრში - მეცნიერ-მკვლევარის თანამდებობაზე. 1990 წლიდან, იგი აქტიურად მოღვაწეობს ბიზნესის სფეროში - გახლავთ საბანკო, ტურიზმის, სოფლის მეურნეობის, ბუნებრივი რესურსებისა და ენერგეტიკის სფეროებში მოღვაწე კომპანიების დამფუძნებელი და მენეჯერი.

ირაკლი ბოჭოლიშვილი, სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი

ბატონი ბოჭოლიშვილი „ნიკორა ჯგუფის“ მმართველია 2010 წლიდან, როცა იგი დაინიშნა გენერალური დირექტორის თანამდებობაზე. იგი გახლდათ „ბაზისბანკის“ ერთერთი დამფუძნებელი სადაც 15 წლის განმავლობაში მუშაობდა სხვადასხვა პოზიციებზე, მათ შორის ფინანსური დირექტორის და სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის. მანამდე იგი მუშაობდა საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის მათემატიკის ფაკულტეტზე. ბატონ ბოჭოლიშვილს დაცული აქვს დისერტაცია სსრკ-ს გამოყენებითი მათემატიკის სამეცნიერო აკადემიაში და გააჩნია სამეცნიერო ხარისხი მათემატიკასა და მათემატიკურ მოდელირებაში ლომონოსოვის სახელობის მოსკოვის სახელმწიფო უნივერსიტეტისგან. მას აგრეთვე გააჩნია სამეცნიერო ხარისხი საბანკო და საფინანსო საქმიანობაში თბილისის ჰუმანიტარულ და ეკონომიკურ მეცნიერებათა სახელმწიფო უნივერსიტეტისგან.

გია პეტრიაშვილი, სს ნიკორას ტრეიდის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი

გია პეტრიაშვილი ფლობს მოსკოვის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მაგისტრისა და დოქტორის აკადემიურ ხარისხს თეორიული და მათემატიკური ფიზიკის განხრით. სამეცნიერო კარიერა, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მაღალი ენერგიების ფიზიკის ინსტიტუტში, მეცნიერ-მკვლევარის პოზიციაზე დაიწყო. საბანკო სფეროში მრავალწლიანი საქმიანობის შემდეგ - გია პეტრიაშვილმა, პარტნიორებთან ერთად, დააფუძნა სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია "მიკრო ბიზნეს კაპიტალი" ("ემბისი") და დაარსების დღიდან, იკავებს გენერალური დირექტორის პოზიციას, ხოლო 2017 წლიდან არის ამავე ორგანიზაციის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი.

ტოპ მენეჯმენტი

დავით ურუშაძე, აღმასრულებელი დირექტორი

ბატონი დავით ურუშაძე გამოცდილი ფინანსისტია. იგი „ნიკორა ტრეიდის“ დირექტორია 2015 წლის აპრილიდან და მანამდე სამი წლის განმავლობაში ეკავა ფინანსური დირექტორის თანამდებობა. „ნიკორაში“ მოსვლამდე იგი მუშაობა „ბაზისბანკში“ სხვადასხვა პოზიციაზე და ბოლო ოთხი წლის განმავლობაში ხაზინის დეპარტამენტის უფროსი იყო. ბატონ ურუშაძეს აქვს მაგისტრის ხარისხი ფინანსებში ქართულ-ამერიკული უნივერსიტეტიდან და ბაკალავრის ხარისხი ეკონომიკაში ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტისგან.

თემურ ალექსანდრია, ფინანსური დირექტორი

ბატონი ალექსანდრია „ნიკორა ტრეიდის“ ფინანსური დირექტორია 2015 წლიდან. 2012-2015 წლებში იგი იყო უფროსი ანალიტიკოსი და ბიზნესის განვითარების კოორდინატორი „ვითიბი ბანკში“. მანამდე იგი კორპორატიული ბიზნესის ანალიტიკოსი იყო „პროკრედიტ ბანკში“. ბატონ ალექსანდრიას აქვს ბაკალავრის ხარისხი ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტისგან.

ლია სუხიაშვილი, კომერციული დირექტორი

ქალბატონი ლია სუხიაშვილი „ნიკორა ტრეიდის“ კომერციული დირექტორია 2006 წლიდან, ხოლო 2006 წლამდე სამი წლის განმავლობაში მუშაობდა მშობელი კომპანიის კომერციულ დეპარტამენტში. „ნიკორაში“ მოსვლამდე ქალბატონი სუხიაშვილი თბილისის ენდოკრინოლოგის საეთამორისო ცენტრში კარდიოლოგ ქირურგად მუშაობდა. მას აქვს სამედიცინო ხარისხი თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტისგან.

რუსუდან ჯურენაშვილი, შესყიდვების დირექტორი

ქალბატონი რუსუდანი 2008 წელს შეუერთდა JCS "Nikora Holding"-ს. მუშაობდა მარკეტინგის სპეციალისტად და ბრენდის მენეჯერად. ნიკორა ტრეიდში ის იკავებდა უფროსი კატეგორიის მენეჯერის თანამდებობას. დაამთავრა კავკასიის ბიზნესის სკოლა.

ირაკლი ლომაია, სუპერმარკეტების ქსელის განვითარების მიმართულების ხელმძღვანელი

ბატონი ირაკლი ლომაია „ნიკორა ჯგუფს“ შემოუერთდა 2006 წელს, თავდაპირველად როგორც ჯგუფის ფინანსური დირექტორი. ორი წლის შემდეგ იგი დაინიშნა სს ნიკორას გენერალურ დირექტორად საიდანაც 2010 წელს ბატონი ლომაია გადავიდა მულტინაციონალურ საცალო მოხმარების პროდუქტების მწარმოებელ კომპანიაში. თავდაპირველად Wrigley-ს კავკასის გენერალურ დირექტორად ხოლო შემდგომში Mars Inc კორპორაცია კავკასია პლიუს ბელარუსია მოლდავეთი რეგიონალურ დირექტორად. 2017 წელს ბატონი ლომაია კვლავ შემოუერთდა „ნიკორა ჯგუფს“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის რანგში და „ნიკორა ტრეიდში“ კურიორებს სუპერმარკეტების ქსელის განვითარებას. ბატონი ლომაია არის პროფესიონალი ფინანსისტი, ეკონომიკის ბაკალავრის ხარისხის მფლობელი თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტიდან.

2.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა

კონსოლიდაციის საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს კომპანიის და მის კონტროლს დაქვემდებარებული შვილობილი კომპანიების ფინანსურ ინფორმაციას. კონტროლი მიიღწევა მაშინ, როდესაც კომპანიას:

- აქვს გავლენა ინვესტიციის ობიექტზე;
- იღებს ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება; და
- შეუძლია თავისი გავლენის გამოყენება უკუგებაზე ზემოქმედებისთვის.

კომპანია ხელახლა აფასებს, აკონტროლებს თუ არა ინვესტიციის ობიექტს, თუ ფაქტები და გარემოებები იმაზე მიანიშნებს, რომ კონტროლის ზემოაღნიშნული სამი ელემენტიდან ერთ-ერთში ცვლილებებია მომხდარი.

როდესაც კომპანია ინვესტიციის ობიექტში უმრავლესობაზე ნაკლებ ხმებს ფლობს, მას გავლენა ექნება ინვესტიციის ობიექტზე, თუ ხმის უფლება საკმარისია, რომ მას ჰქონდეს პრაქტიკული უნარი ერთპიროვნულად წარმართოს ინვესტიციის ობიექტის შესაბამისი საქმიანობა. იმის შეფასებისას, კომპანიის ხმის უფლება საკმარისია თუ არა ინვესტიციის

ობიექტზე გავლენის განსახორციელებლად, კომპანია ყველა შესაბამის ფაქტს და გარემოებას ითვალისწინებს, მათ შორის:

- კომპანიის ხმის უფლებათა რაოდენობა სხვა მფლობელების ხმის უფლებების რაოდენობასა და გაბნევასთან შედარებით;
- კომპანიის, სხვა მფლობელებისა და სხვა მხარეების პოტენციული ხმის უფლებები;
- სხვა სახელშეკრულებო გარიგებებიდან წარმომდგარი უფლებები; და
- ნებისმიერი დამატებითი ფაქტი ან გარემოება, რომელიც მიანიშნებს იმაზე, რომ კომპანიას ამჟამად აქვს, ან არ აქვს უნარი, მართოს შესაბამისი საქმიანობა ისეთ დროს, როდესაც გადაწყვეტილებების მიღებაა საჭირო, მათ შორის ხმის მიცემის გამოცდილება წინა პარტნიორების კრებებზე.

შვილობილი საწარმოს კონსოლიდაცია იწყება მაშინ, როდესაც კომპანია მოიპოვებს კონტროლს შვილობილ საწარმოზე და წყდება მაშინ, როდესაც კომპანია კარგავს კონტროლს შვილობილ საწარმოზე. კერძოდ, წლის განმავლობაში შეძენილი ან გასხვისებული შვილობილი კომპანიის შემოსავალი და ხარჯები აღირიცხება მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში იმ თარიღიდან, როდესაც კომპანია იძენს კონტროლს, იმ თარიღამდე, როდესაც კომპანიის კონტროლი შვილობილ კომპანიაზე წყდება.

საჭიროების შეთხვევაში ხდება შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგების დაკორექტირება, რათა მათი სააღრიცხვო პოლიტიკა შესაბამისობაში მოვიდეს ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკასთან.

ჯგუფის წევრებს შორის შემდგარ გარიგებებთან დაკავშირებული ყველა შიდაჯგუფური ვალდებულება, კაპიტალი, შემოსავალი, ხარჯი და ფულადი ნაკადი კონსოლიდაციისას მთლიანად გაიქვითება.

ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

ა) ფუნქიონალური და წარსადგენი ვალუტა

ოპერაციებში ჯგუფი ფუნქციონალურ ვალუტად იყენებს ქართულ ლარს, რომელსაც მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს ჯგუფის ოპერაციებზე. ამგვარად, მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისათვის შეფასების ვალუტად ჯგუფი იყენებს ქართულ ლარს. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ათას ლარში.

ბ) უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები და ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები საწყისად აღიარდება ოპერაციის დღის კურსის შესაბამისად. უცხოურ ვალუტაში ასახული აქტივები და ვალდებულებები

გადაიანგარიშება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ვალუტის გაცვლის ოფიციალური კურსის შესაბამისად, წლის ბოლოსათვის. კონვერტაციის დროს წარმოშობილი კურსთაშორის სხვაობები აისახება კონსოლიდირებული მოგებისა და ზარალის ანგარიშებზე.

წლის ბოლოს კონვერტაცია არ ეხება არაფულად აქტივებს. არაფულადი აქტივები, რომლებიც შეფასებულია უცხოური ვალუტით, პირვანდელი ღირებულების მეთოდით გადაიანგარიშება ოპერაციის შესრულების თარიღისათვის არსებული სავალუტო კურსით. ფინანსური ინსტრუმენტებიდან წარმოშობილი საკურსო მოგება და ზარალი წარდგენილია კონსოლიდირებულულ მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ნეტო სიდიდით.

2020 და 2019 წლის 31 დეკემბერს უცხოურ ვალუტაში არსებული ნაშთების კონვერტაციისთვის გამოყენებული ბოლო გაცვლითი კურსი იყო შემდეგი:

	დოლარი	ევრო
2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	3.2766	4.0233
2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	2.8677	3.2095

ამონაგები მომხმარებელთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან

ჯგუფი აღიარებს ამონაგებს დაპირებული საქონლის მომხმარებლებისთვის გადაცემისას, იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომლის მიღების უფლებასაც ჯგუფი მოელის ამ საქონლის გადაცემის სანაცვლოდ. ჯგუფი იყენებს ხუთ საფეხურიან მოდელს მომხმარებელთან გაფორმებული ყველა ხელშეკრულების მიმართ:

- მომხმარებლებთან ხელშეკრულების იდენტიფიცირება;
- სახელშეკრულებო ვალდებულებების დადგენა;
- გარიგების ფასის განსაზღვრა;
- გარიგების ფასის მიკუთვნება სახელშეკრულებო ვალდებულებასთან;
- ამონაგების აღიარება, როდესაც (ან თუ) პირი სახელშეკრულებო ვალდებულებას შეასრულებს.

ჯგუფი ამონაგებს აღიარებს სახელშეკრულებო ვალდებულების შესრულებისას, ანუ მაშინ, როდესაც შესაბამის ვალდებულებასთან დაკავშირებულ საქონელზე “კონტროლი” მომხმარებელს გადაეცემა.

შესასრულებელი ვალდებულება და ამონაგების აღიარების დროულობა

ჯგუფის ამონაგები მოიცავს საცალო მაღაზიებში მარაგების გაყიდვას. მომხმარებლებზე კონტროლი გადადის მომხმარებლების მიერ საცალო მაღაზიებში პროდუქციის გაყიდვიდან და შესაბამისად ჯგუფი ამონაგებს აღიარებს დროის გარკვეულ მონაკვეთში. ჯგუფი თავის შეთანხმებებში არის მარწმუნებელი. ამონაგების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც მოსალოდნელია მოცემული ოპერაციიდან ეკონომიკური სარგებლის შემოსვლა და შესაძლებელია ამონაგების თანხის საიმედოდ შეფასება, მიუხედავად იმისა როდის მოხდება ანაზღაურება. ამონაგების შეფასება ხდება მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების რეალური ღირებულების მიხედვით, ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პირობებისა და ვადების საფუძველზე, გადასახადების გამოკლებით. მომხმარებლებს არ აქვთ უფლება რომ პროდუქცია დააბრუნონ ან ჩაანაცვლონ.

გარიგების ფასის განსაზღვრა

კომპანია ამონაგებს იღებს ფიქსირებული ფასით. ფასები შესაძლოა შეიცვალოს პერიოდულად, თუმცა მომხმარებელმა თითოეულ პროდუქციაზე იცის ფასი ყიდვამდე. მომხმარებელი ფულს იხდის პროდუქციის შესყიდვის მომენტში. შესაბამისად ხელმძღვანელობა არ აკორექტირებს ამონაგებს ფულის დროითი ღირებულების გამო.

ჯგუფის საცალო გაყიდვების მიმართულება ახორციელებს ერთგული მომხმარებლის წამახალისებელ პროგრამას. ჯგუფი მომხმარებლებს სთავაზობს ე.წ “ბონუს ბარათებს”, რომელზეც თანხის დარიცხვა ხდება მომხმარებლის მიერ პროდუქციის შესწყიდვის პროპორციულად. ბარათის მფლობელს მომავალში ნიკორას სუპერმარკეტში ნებისმიერი პროდუქტის შეძენის საშუალება აქვს. მოცემული ქულები ჯგუფისთვის წარმოადგენს სახელშეკრულებო ვალდებულებას. ტრანზაქციის ფასს წარმოადგენს მომხმარებლისგან მიღებული ფული და ფულის ეკვივალენტი, რომელიც ნაწილდება შესყიდვის მომენტში შესასრულებელ და ბონუს ქულების საფუძველზე შესასრულებელ ვალდებულებებს შორის.

შესასრულებელ ვალდებულებებს შორის ღირებულების გადანაწილება

ჯგუფი გარიგების ფასს თითოეულ შესასრულებელ ვალდებულებაზე ანაწილებს განცალკევებით გასაყიდი შედარებითი ფასის საფუძველზე, ჯგუფი ხელშეკრულების დაწყებისას განსაზღვრავს თითოეული განსხვავებული საქონლის ან მომსახურების განცალკევებით გასაყიდი ფასს, რომელიც საფუძვლად უდევს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ თითოეულ შესასრულებელ ვალდებულებას და შემდეგ გარიგების ფასი ამ განცალკევებით გასაყიდი ფასების პროპორციულად ნაწილდება.

მომხმარებელთა წახალისების პროგრამის ფარგლებში მომხმარებელზე გაცემული ბონუს ქულები აღირიცხება იმ ამონაგებისგან განცალკევებით, რომლის ფარგლებშიც გაიცა ბონუს

ქულა. მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების რეალური ღირებულება რეალიზაციის საწყის ეტაპზე ნაწილდება ბონუს ქულებსა და რეალიზაციის სხვა კომპონენტებს შორის. მოხმარებელზე გაცემული ბონუს ქულების სახელშეკრულებო ღირებულება მათ განაღდებამდე აღიარდება, როგორც საკონტრაქტო ვალდებულება ვალდებულების მუხლში, რომელიც ამონაგებში აღიარდება პროდუქციის მიწოდების პროპორციულად.

ხარჯები

ხარჯების აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, თუ წარმოიშობა მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემცირება, რაც დაკავშირებულია აქტივის შემცირებასა ან ვალდებულების ზრდასთან, რაც შეიძლება საიმედოდ განისაზღვროს. ხარჯები გაწევისთანავე აღიარდება მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში, თუ ხარჯებიდან ეკონომიკური სარგებლის მოტანა მომავალში აღარაა მოსალოდნელი ან თუ მომავალი ეკონომიკური სარგებელი აღარ აკმაყოფილებს ბალანსში აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს.

მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადის ხარჯი აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდში, როდესაც კომპანია გამოაცხადებს დივიდენდს. საქართველოს საგადასახადო სისტემის სპეციფიკურობის გათვალისწინებით, საქართველოში რეგისტრირებული კომპანიებისთვის აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო და საგადასახადო ღირებულებებს შორის არ არსებობს სხვაობები, რომელმაც შეიძლება გამოიწვიოს გადავადებული საგადასახადო აქტივების ან ვალდებულების აღიარება.

გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა

გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდში რა პერიოდშიც წარმოიქმნება მავალდებულებელი მოვლენა. მავალდებულებელ მოვლენას წარმოადგენს ქმედება ან ფაქტი, რომელიც საქართველოს საგადასახადო კოდექსით განაპირობებს გადასახადის გადახდას. წინასწარ გადახდილი გადასახადები, რომლიდანაც მოსალოდნელია მომავალში ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღიარდება აქტივად.

გუდვილი

გუდვილი წარმოადგენს საწარმოთა გაერთიანების შედეგად წარმოქმნილ მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს, რომელიც ინდვიდუალურად არ არის განსაზღვრული და დამოუკიდებლად აღიარებული. გუდვილი აღირიცხება თვითღირებულებით გაუფასურების ზარალის გამოკლებით. გუდვილი განაწილებულია იმ ფულადი სახსრების წარმომქმნელ

ერთეულებზე, რომლებიც მოსალოდნელია, რომ ისარგებლებენ საწარმოთა გაერთიანების შედეგად წარმოქმნილი სინერგიით და წარმოადგენენ ჯგუფში ყველაზე დაბალ დონეს, რომელ დონეზეც ხელმძღვანელობა ახდენს გუდვილის მონიტორინგს. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულები, რომლებზეც ხდება გუდვილის მიკუთვნება გაუფასურებაზე ტესტირდება წელიწადში ერთხელ მაინც. გაუფასურების ზარალი

ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებზე თავდაპირველად ამცირებს იმ გუდვილის მიმდინარე ღირებულებას, რომლიც მიკუთვნებულია ასეთ ერთეულზე. დარჩენილი გაუფასურების ზარალი პროპორციულად ნაწილდება ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულში შემავალ სხვა აქტივებზე. გუდვილის გაუფასურების აღდგენა შემდგომ პერიოდებში არ ხდება. გაუფასურების ტესტთან დაკავშირებული პროცედურების სანახავად იხილეთ განმარტებითი შენიშვნა 10.

ძირითადი საშუალებები

პროდუქციის წარმოების, საქონლის მიწოდების ან ადმინისტრაციული მიზნებისთვის გამოყენებული მიწა და შენობები კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარდგენილია გადაფასებული ღირებულებით, რაც შემცირებულია ბოლო გადაფასების შემდეგ დაგროვილი ცვეთით და დაგროვილი გაუფასურების ზარალის (თუკი გაუფასურებას ქონდა ადგილი) ღირებულებით. ძირითადი საშუალების გადაფასების დროს, გადაფასების დღისათვის დაგროვილი ცვეთა აკლდება მთლიან საბალანსო ღირებულებას და ნეტო თანხა გადაანგარიშდება აქტივის გადაფასებული თანხით. გადაფასები დამოუკიდებელ შემფასებელთა მიერ ტარდება ისეთი ინტერვალით, რომ აქტივის საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს იმ ღირებულებისაგან რაც მას ექნებოდა პერიოდის ბოლოს, რომ მომხდარიყო მისი რეალური ღირებულებით შეფასება. იმ შემთხვევაში, როდესაც ადგილი აქვს გარემოებების არსებითად ცვლილებას, რეალური ღირებულება ფასდება ყოველწლიურად.

ძირითადი საშუალებების გადაფასებიდან მიღებული შემოსავალი ჩაირთვება სხვა სრულ შემოსავლებში (გარდა იმ შემთხვევისა როდესაც იმავე აქტივთან დაკავშირებული გადაფასების რეზერვის შემცირება წინა პერიოდში უკვე აღიარებული იყო მოგება-ზარალში, ასეთ შემთხვევაში გადაფასების რეზერვის ზრდა მოგება-ზარალზე აღირიცხება წინა პერიოდში შემცირებული თანხის მოცულობით), ხოლო გადაფასების რეზერვი კაპიტალში. საბალანსო ღირებულების შემცირება, რომელიც გამოწვეულია გადაფასებით აღირიცხება მოგება-ზარალში, რადგან საბალანსო ღირებულება აღემატება ძირითადი საშუალების რეალურ ღირებულებას, ხოლო თუ არსებობს წინა პერიოდში ძირითადი საშუალების გადაფასებით წარმოქმნილი რეზერვი ხდება მისი შემცირება. გადაფასების რეზერვის გადატანა ხდება გაუნაწილებელ მოგებაზე თუ მოხდა მასთან დაკავშირებული ძირითადი საშუალებების გაყიდვა ან სხვა ფორმით მისი აღიარების შეწყვეტა.

ძირითადი საშუალებების სხვა ჯგუფები, გარდა მიწისა და შენობებისა, აღირიცხება თვითღირებულებით, რაც მცირდება დაგროვილი ცვეთისა და დაგროვილი გაუფასურების ზარალის თანხებით. თვითღირებულება განისაზღვრება შესყიდვის ფასით, იმპორტთან დაკავშირებული გადასახადებით, გამოუქვითავი გადასახადებითა და სხვა პირდაპირი ხარჯებით. როცა ძირითადი საშუალებები შეიცავს სხვადასხვა კომპონენტებს, რომლებსაც გააჩნიათ სხვადასხვა სარგებლობის ვადები, ისინი აღირიცხებიან ცალკ-ცალკე, როგორც ძირითადი საშუალებების ცალკეული კომპონენტები. ძირითადი საშუალებების კომპონენტების ჩანაცვლებასთან დაკავშირებული ხარჯები, კაპიტალიზირდება იმ კომპონენტის საბალანსო ღირებულებასთან ერთად, რომელიც ჩამოწერილ იქნა. სხვა დანახარჯები კაპიტალიზირდება იმ შემთხვევაში, თუ შესაძლებელია ეკონომიკური სარგებლის მიღება მომავალში. ყველა სხვა ხარჯი, მათ შორის შეკეთება-განახლება აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში მისი მოხდენისთანავე.

ძირითადი საშუალების ობიექტის აღიარება წყდება მისი გასხვისებისას ან მაშინ, როდესაც მისი შემდგომი გამოყენებიდან მომავალში ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარაა მოსალოდნელი. მოგება ან ზარალი ძირითადი საშუალებების გასვლის შედეგად განისაზღვრება საბალანსო ღირებულებისა და მიღებული წმინდა ანაზღაურების სხვაობით.

ცვეთის დარიცხვა ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში წრფივი მეთოდით, თითოეული აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის შეფასების საფუძველზე. ცვეთის დარიცხვა იწყება მას მერე, რაც აქტივი არის ისეთ მდგომარეობაში, რომელიც შესაბამება ხელმძღვანელობის მიერ დასახულ მიზნებს. ცხრილი გვიჩვენებს ძირითადი საშუალების ჯგუფების სასარგებლო მომსახურების ვადებს.

მომსახურების წელი

შენობები	30
მანქანა-დანადგარები	5
იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობა	7-10
ოფისის აღჭურვილობა	5
ტრანსპორტი	5

არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივები, რომლებსაც სასარგებლო გამოყენების სასრული ვადა აქვთ, აღირიცხება თვითღირებულებით, რომელსაც აკლდება დაგროვილი ამორტიზაცია და დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. ამორტიზაცია გამოითვლება დარიცხვის წრფივი მეთოდით მათი სასარგებლო გამოყენების ვადაზე, რომელიც შეადგენს 1-15 წელს.

სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადა და ამორტიზაციის მეთოდი გადაიხედება ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს და ნებისმიერი შეტანილი ცვლილების ეფექტი აღირიცხება პერსპექტიულად.

არამატერიალური აქტივები, რომლებსაც სასარგებლო გამოყენების უსასრულო ვადა აქვთ, აღირიცხება თვითღირებულებით, რომელსაც აკლდება დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. სასარგებლო მომსახურების განუსაზღვრელი ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ვადებისა და მეთოდების გადახედვა ხდება მინიმუმ ყოველი საანგარიშგებო წლის ბოლოს.

არამატერიალური აქტივის აღიარების შეწყვეტა ხდება მისი გასხვისების დროს ან მაშინ, როცა მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარაა მოსალოდნელი. არამატერიალური აქტივების აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი განისაზღვრება საბალანსო ღირებულებისა და მიღებული წმინდა ანაზღაურების სხვაობით.

იჯარა

იჯარის იდენტიფიკაცია

ხელშეკრულების დაწყებისას ჯგუფი აფასებს, მთლიანად ხელშეკრულება არის თუ არა იჯარა, ან შეიცავს თუ არა იჯარას. ხელშეკრულება არის საიჯარო ხელშეკრულება, ან შეიცავს იჯარას, თუ ხელშეკრულების მეშვეობით ხდება იდენტიფიცირებული აქტივის კონტროლის უფლების გადაცემა გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ანაზღაურების მიღების სანაცვლოდ. იმის დასადგენად, ესა თუ ის ხელშეკრულება გადასცემს თუ არა მომხმარებელს იდენტიფიცირებული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ჯგუფი აფასებს, გამოყენების პერიოდის განმავლობაში მომხმარებელს გააჩნია თუ არა შემდეგი ორივე უფლება:

- ხელშეკრულებაში იდენტიფიცირებული აქტივიდან პრაქტიკულად მთლიანი სარგებლის მიღების უფლება და
- იდენტიფიცირებული აქტივის გამოყენების წესის განსაზღვრის უფლება

საწყისი აღიარება

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, კომპანია აღიარებს აქტივების გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებას, გარდა:

- იჯარისა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს და
- იჯარისა, რომლის ვადა 12 თვეზე ნაკლებია.

იჯარა ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარდება როგორც:

- აქტივი, რომელიც წარმოადგენს იჯარის ვადის განმავლობაში, იჯარის ობიექტის გამოყენების უფლებას და
- ვალდებულება საიჯარო გადასახდელების ანაზღაურებისთვის.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის საიჯარო გადახდები, რომლებიც გაითვალისწინება საიჯარო ვალდებულების შეფასებაში, მოიცავს იჯარის ვადის განმავლობაში საიჯარო აქტივის გამოყენების უფლებასთან დაკავშირებულ შემდეგი სახის გადახდებს, რომლებიც განხორციელებული არ არის იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის:

- ა) ფიქსირებულ გადახდებს (მათ შორის, არსებითად ფიქსირებულ), მისაღები წამახალისებელი საიჯარო გადახდების გამოკლებით;
- ბ) ინდექსზე ან განაკვეთზე დამოკიდებულ ცვლად საიჯარო გადახდებს, რომლებიც თავდაპირველად შეფასებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის ინდექსის, ან განაკვეთის გამოყენებით
- გ) თანხებს, რომლებსაც მოსალოდნელია, რომ მოიჯარე გადაიხდის ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით;
- დ) შესყიდვის არჩევანის უფლების ფასს, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს ამ უფლებას
- ე) იჯარის ვადამდე შეწყვეტისთვის ჯარიმების გადახდას, თუ იჯარის ვადა ასახავს მოიჯარის მიერ იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლების გამოყენებას.

საიჯარო გადახდები მოიცავს გარკვეულ არსებითად ფიქსირებულ საიჯარო გადახდებს. არსებითად ფიქსირებული საიჯარო გადახდები ისეთი გადახდებია, რომლებიც ფორმის მიხედვით შეიძლება ცვალებადობას ითვალისწინებდეს, მაგრამ, თავისი არსით, გარდაუვალი გადახდებია. არსებითად ფიქსირებული საიჯარო გადახდები იმ შემთხვევაში არსებობს, როდესაც გადახდები იმგვარადა სტრუქტურირებული, როგორც ცვლადი საიჯარო გადახდები, მაგრამ მათთვის დამახასიათებელი არ არის ნამდვილი ცვალებადობა. ამგვარი გადახდები მოიცავს ისეთ ცვალებად პირობებს, რომლებსაც რეალური ეკონომიკური შინაარსი არ გააჩნია.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის ჯგუფი აქტივების გამოყენების უფლებას თვითღირებულებით აფასებს. აქტივების გამოყენების უფლების თვითღირებულება მოიცავს:

- საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველ შეფასებას,
- საიჯარო გადახდებს, რომლებიც უკვე განხორციელებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ან ამ თარიღამდე, მიღებული წამახალისებელი საიჯარო გადახდების გამოკლებით;
- მოიჯარის მიერ გაწეულ თავდაპირველ პირდაპირ დანახარჯებს; და

- იმ დანახარჯების შეფასებას, რომლებსაც მოიჯარე გასწევს საიჯარო აქტივის დემონტაჟისა და ლიკვიდაციის დროს, იმ ადგილის აღსადგენად, სადაც განთავსებულია აქტივი, ან საიჯარო აქტივის აღსადგენად ისეთ მდგომარეობაში მოყვანის მიზნით, რაც მოითხოვება საიჯარო ხელშეკრულების პირობებით.

შემდგომი შეფასება

იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ საიჯარო ვალდებულება იზრდება პროცენტის ასახვით და მცირდება განხორციელებული საიჯარო გადახდებით. აქტივების გამოყენების უფლება მცირდება დაგროვილი ცვეთით და დაგროვილი გაუფასურების გამოკლებით. თუ საიჯარო ხელშეკრულების თანახმად საიჯარო აქტივზე საკუთრების უფლება იჯარის ვადის დასრულებისას მოიჯარეს გადაეცემა, ან აქტივების გამოყენების უფლების თვითღირებულება ასახავს მოიჯარის განზრახვას, რომ ის გამოიყენებს აქტივის შესყიდვის არჩევანის უფლებას, აქტივს ცვეთა ერიცხება იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან საიჯარო აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებამდე. სხვა შემთხვევაში, აქტივების გამოყენების უფლებას ცვეთა ერიცხება იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან შემდეგ ორ თარიღს შორის უფრო ადრინდელ თარიღამდე: აქტივების გამოყენების უფლების სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებისა და იჯარის ვადის დასრულების თარიღი. საიჯარო აქტივი ამორტიზდება საიჯარო ხელშეკრულების ვადას დამატებული ხელმძღვანელობის მიერ გაგრძელების უფლების შეფასების პერიოდზე. აქტივის გამოყენების უფლების პერიოდი მოიცავს 1-12 წელს.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ კომპანია ხელახლა აფასებს საიჯარო ვალდებულებას, საიჯარო გადახდების ცვლილებების ასახვის მიზნით. საიჯარო ვალდებულების ხელახლი შეფასების შედეგად მიღებული თანხა აღიარდება, როგორც აქტივების გამოყენების უფლების კორექტირება. თუმცა, თუ აქტივების გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულება მცირდება ნულამდე და ამავე დროს მცირდება საიჯარო ვალდებულების შეფასებაც, ხელახლი შეფასების თანხის დარჩენილი ნაწილი აღიარდება მოგება/ზარალში. საიჯარო ვალდებულება ხელახლა ფასდება გადასინჯული საიჯარო გადახდების და გადასინჯული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, ნებისმიერ შემდეგ შემთხვევაში, თუ: შეიცვალა იჯარის ვადა, ან შეიცვალა საიჯარო აქტივის შესყიდვის არჩევანის უფლების შეფასება.

თუ შეიცვალა თანხები, რომელთა გადახდაც მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიის პირობის ფარგლებში ან შეიცვალა მომავალი საიჯარო გადახდები იმის გამო, რომ შეიცვალა ამ გადახდების განსაზღვრისთვის გამოსაყენებელი ინდექსი ან განაკვეთი, საიჯარო ვალდებულება ხელახლა ფასდება იჯარის ვადის დასაწყისში განსაზღვრული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც საიჯარო გადახდების ცვლილება გამოწვეულია ცვლადი საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებით.

როცა კომპანია ახდენს იჯარის სახელშეკრულებო პირობების მოდიფიკაციას, ამ შემთხვევაში, აღრიცხვა დამოკიდებულია მოდიფიკაციის შინაარსზე:

- მოდიფიკაცია აისახება, როგორც განცალკევებული იჯარა, თუ მოდიფიკაციის შედეგად იზრდება გამოყენების სფერო და ანაზღაურება იზრდება გაზრდილი გამოყენების სფეროს შესაფერისი ანაზღაურებით.
- იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომელიც არ აღირიცხება, როგორც განცალკევებული იჯარა, იჯარის მოდიფიკაციის ძალაში შესვლის თარიღისთვის მოიჯარე ხელახლა აფასებს საიჯარო ვალდებულებას გადასინჯული საიჯარო გადახდების დისკონტირებით გადასინჯული დისკონტირების განაკვეთის საფუძველზე.
- იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომლის შედეგად მცირდება იჯარის მოქმედების სფერო, მცირდება აქტივების გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულება იჯარის ნაწილობრივ ან სრულად შეწყვეტის ასახვის მიზნით, მოგება/ზარალში აღიარდება ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც დაკავშირებულია იჯარის ნაწილობრივ ან მთლიანად შეწყვეტასთან; საიჯარო ვალდებულება შემდგომში კორექტირდება იმგვარად, რომ მისმა საბალანსო ღირებულებამ ასახოს მოდიფიცირებული საიჯარო გადასახდელები მოდიფიცირებული ვადის განმავლობაში, რომლებიც დადისკონტირებულია მოდიფიკაციის თარიღისთვის არსებული განაკვეთით. ასეთ დროს, აქტივების გამოყენების უფლებაც შესაბამისი თანხით კორექტირდება.

ჯგუფი არასაიჯარო კომპონენტებს არ გამოაცალკევებს საიჯარო კომპონენტებისგან და ამის ნაცვლად თითოეული საიჯარო კომპონენტი და მასთან დაკავშირებული არასაიჯარო კომპონენტი აღრიცხება, როგორც ერთი საიჯარო კომპონენტი.

იჯარის ვადის განსაზღვრა

იჯარის ვადა არის იჯარის არაგაუქმებადი პერიოდი, რომლის განმავლობაშიც მოიჯარეს აქვს საიჯარო აქტივების გამოყენების უფლება, შემდეგ პერიოდებთან ერთად: а) პერიოდები, რომლებსაც მოიცავს იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლება (მათ შორის მიღებული საქმიანი პრაქტიკით გამყარებული), თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე ამ უფლებას გამოიყენებს; და ბ) პერიოდები, რომლებსაც მოიცავს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლება, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე ამ უფლებას არ გამოიყენებს.

ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას იჯარის ვადის დადგენისას. იმის შესაფასებლად, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლებას, ჯგუფი განიხილავს ყველა სათანადო ფაქტს და გარემოებას, რომელიც მოიჯარეს ეკონომიკურ სტიმულს უქმნის, გამოიყენოს იჯარის გაგრძელების უფლება, ან არ გამოიყენოს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლება. ჯგუფი ხელახლა აფასებს, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ ის გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლებას, იმ შემთხვევაში,

თუ მოხდება რაიმე მნიშვნელოვანი მოვლენა, ან მნიშვნელოვნად შეიცვლება გარემოებები, რომლებიც: а) მოიჯარის კონტროლს ექვემდებარება; და ბ) გავლენას ახდენს იმის შეფასებაზე, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული არ ჰქონდა იჯარის ვადის დადგენისას, ან არ გამოიყენებს ისეთ უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული ჰქონდა იჯარის ვადის განსაზღვრისას.

ზღვრული სასესხო განაკვეთი

ზღვრული სასესხო განაკვეთი არის, საპროცენტო განაკვეთი, რომლის გადახდაც მსგავს ეკონომიკურ გარემოში მოუწევდა მოიჯარეს აქტივების გამოყენების უფლების ღირებულების მსგავსი ღირებულების აქტივის მოსაპოვებლად საჭირო სესხით სარგებლობისთვის, რომელსაც მსგავსი ვადა და უზრუნველყოფა ექნებოდა. ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას ზღვრული სასესხო განაკვეთის დადგენისთვის. დაკვირვებადი მონაცემების გამოყენებით განისაზღვრება ძირითადი განაკვეთი, რომელიც კორექტირდება მოიჯარისთვის დამახასიათებელი სპეციფიკური ფაქტორებით და უზრუნველყოფის (იჯარის ობიექტის) მახასიათებლებით.

საიჯარო გადახდების განსაზღვრა

საქართველოში ხშირად იჯარის ხელშეკრულება არ მოიცავს ჩანაწერს (ან მოიცავს არასრულ ჩანაწერს) იჯარის განახლების/გაგრძელების შესახებ. ზემოთხსენებული უფლების არსებობა გამყარებულია მიღებული საქმიანი პრაქტიკის შესაბამისად. ჯგუფი ამგვარ მიღებულ საქმიან პრაქტიკას განიხილავს ხელშეკრულების შემადგენელ ნაწილად. ასეთი შემთხვევებისთვის, საიჯარო ვალდებულების განსაზღვრისას შეფასებული საიჯარო გადახდები არის უცვლელი მთელი საიჯარო ვადის განმავლობაში განახლებადი პერიოდის ჩათვლით. საიჯარო გადახდების განსაზღვრისთვის ხელმძღვანელობა აფასებს ხელშეკრულების ფიქსირებულ ფასს და არსებითად ფიქსირებულ საიჯარო გადასახდელებს.

მოკლევადიანი იჯარა, ცვლადი საიჯარო გადახდები და გრძელვადიანი იჯარა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს

ჯგუფმა გადაწყვიტა მოკლევადიან იჯარასთან და დაბალი ღირებულების მქონე საიჯარო აქტივის იჯარასთან მიმართებაში გამოიყენოს გათავისუფლება. ამ იჯარასთან დაკავშირებული საიჯარო გადახდები აღირიცხება

ხარჯის სახით იჯარის ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდით. სხვა სისტემატური საფუძველი იმ შემთხვევაში გამოიყენება, თუ ეს საფუძველი უფრო ადეკვატურად ასახავს მოიჯარის მიერ სარგებლის მიღების სტრუქტურას/მოდელს.

ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც ასახული არ არის საიჯარო ვალდებულების შეფასებაში იმ პერიოდში, წარდგენილია მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, იმ პერიოდში რომელშიც წარმოიშვა ამ გადახდების გამომწვევი მოვლენა ან პირობა.

მატერიალური და არამატერიალური აქტივების გაუფასურება (გარდა გუდვილისა)

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ჯგუფი გადახედავს მატერიალური და არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულებებს, რომ განსაზღვროს, არსებობს თუ არა ამ აქტივების გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში, ფასდება ამ აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება იმისათვის, რომ განისაზღვროს გაუფასურების ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) მასშტაბი. თუ შეუძლებელია ცალკეული აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულების განსაზღვრა, კომპანია აფასებს იმ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელსაც ეს აქტივი მიეკუთვნება. თუ არსებობს განაწილების გონივრული და თანმიმდევრული საფუძველი, კორპორაციული აქტივები ასევე ნაწილდება ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ცალკეულ ერთეულებზე, ან სხვა შემთხვევაში, ისინი ნაწილდება ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების უმცირეს ჯგუფზე, რომლისთვისაც შეიძლება განისაზღვროს განაწილების გონივრული და თანმიმდევრული საფუძველი.

განუსაზღვრელი სასარგებლო გამოყენების ვადის მქონე არამატერიალური აქტივები, ან ის არამატერიალური აქტივები, რომლებიც გამოყენებისთვის ჯერ არ არის ხელმისაწვდომი გაუფასურების გამოსავლენად მოწმდება მინიმუმ წელიწადში ერთხელ, და აგრეთვე მაშინ, როდესაც აქტივის გაუფასურების ნიშნები არსებობს.

ანაზღაურებადი ღირებულება არის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებასა და გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დასაბეგრი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს, რომლისთვისაც არ დაკორექტირებულა სამომავლოდ პროგნოზირებული ფულადი ნაკადები. თუ აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) ანაზღაურებადი ღირებულება შეფასებულია, როგორც მის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლები, მაშინ აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება მცირდება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე. გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება დაუყოვნებლივ მოგებაში ან ზარალში.

თუ გაუფასურების ზარალი შემდგომში შებრუნდება, აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება გაიზრდება და შეადგენს მისი ანაზღაურებადი ღირებულების გადასინჯულ ოდენობას, მაგრამ ისე, რომ გაზრდილი

საბალანსო ღირებულება არ აღემატებოდეს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა, წინა წლებში აქტივზე (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულზე) გაუფასურების ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული. გაუფასურების ზარალის შებრუნების აღიარება ხდება დაუყოვნებლივ მოგებაში ან ზარალში.

მარაგები

მარაგების საწყისი აღიარება ხდება თვითღირებულებით და შემდგომ თვითღირებულებასა და წეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. თვითღირებულება მოიცავს შეძენის, გადამუშავების და სხვა ხარჯებს, რომლებიც დაკავშირებულია მარაგების ტრანსპორტირებასა და დასაწყობებასთან. მარაგების თვითღირებულება მცირდება მიღებული ფასდაკლებით. სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების გადამუშავების დანახარჯები მოიცავს ისეთ დანახარჯებს, რომლებიც უშუალოდაა დაკავშირებული პროდუქციის ერთეულის წარმოებასთან. ასევე, მოიცავს სისტემატურად გასანაწილებელ მუდმივ და ცვლად ზედნადებ ხარჯებს, რომლებიც გაწეულია ნედლეულისა და მასალების მზა პროდუქციად გარდაქმნის, გადამუშავების პროცესში. მუდმივი საწარმოო ზედნადები ხარჯები ისეთი არაპირდაპირი საწარმოო დანახარჯებია, რომლებიც წარმოების მოცულობის ცვლილებასთან მიმართებაში უცვლელი რჩება. ცვლადი საწარმოო ზედნადები ხარჯები ისეთი არაპირდაპირი საწარმოო დანახარჯებია, რომლებიც იცვლება წარმოების მოცულობის ცვლილებების პირდაპირპროპორციულად.

გაყიდვის შემთხვევაში მარაგები აღიარდება ხარჯად იმ პერიოდში, როდესაც აღიარდება მისი შესაბამისი ამონაგები. მარაგების წეტო სარეალიზაციო ღირებულებამდე ჩამოწერის თანხებიც აღიარდება იმ პერიოდის ხარჯად, როდესაც ხდება ჩამოწერა ან ადგილი აქვს დანაკარგებს. მარაგების წეტო სარეალიზაციო ღირებულების გაზრდით გამოწვეული ნებისმიერი ჩამოწერის უკუგატარების თანხა ზრდის გაუფასურებული მარაგების

საბალანსო ღირებულებას განახლებულ წეტო სარეალიზაციო ღირებულებასა და თვითღირებულებას შორის უმცირეს თანხამდე. მარაგები ჩამოიწერება ფიფო მეთოდით.

ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფს წარსული მოვლენის გამო აქვს მიმდინარე (იურიდიული თუ არაკონტრაქტული) ვალდებულება, მოსალოდნელია, რომ ჯგუფს მოეთხოვება ამ ვალდებულების გასტუმრება და შესაძლებელია ვალდებულების ოდენობის სათანადო სიზუსტით განსაზღვრა.

ანარიცხებად აღიარებული ოდენობა წარმოადგენს იმ თანხის ყველაზე ზუსტ შეფასებას, რომელიც საჭირო იქნება მიმდინარე ვალდებულების დასაფარად ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის, ამ ვალდებულებასთან დაკავშირებული რისკებისა და გაურკვევლობების

გათვალისწინებით. როდესაც ანარიცხები ფასდება მიმდინარე ვალდებულების გასასტუმრებლად საჭირო ფულადი ნაკადებით, მისი საბალანსო ღირებულება არის ამ ფულადი ნაკადების დღევანდელი ღირებულება (თუ ფულის დროითი ღირებულების გავლენა მასზე არსებითა).

თუ ანარიცხების დაფარვისთვის საჭირო ეკონომიკური სარგებლის ნაწილობრივ ან მთლიანად მიღება მესამე მხარისგან არის მოსალოდნელი, მისაღები თანხის აღიარება აქტივად ხდება მაშინ, როდესაც ფაქტობრივად გარანტირებულია ანაზღაურების მიღება და მისაღები თანხის ოდენობის სარწმუნოდ შეფასება შესაძლებელია.

პირობითი აქტივები და ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუმცა განმარტებულია გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ფულადი ნაკადის გადინების ალბათობა დაფარვის მიზნით დაბალია. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუმცა განმარტებულია მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღებაა მოსალოდნელი.

ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივები შეიძლება დაკლასიფიცირდეს სამ კატეგორიად - „ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი“, „რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი, ცვლილებების მოგებაში ან ზარალში ასახვით“, „რეალური ღირებულებით შეფასებული, ცვლილებების სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით“. ჯგუფის ხელმძღვანელობამ შეაფასა, თუ რომელი ბიზნეს მოდელი შეესაბამება ჯგუფის ფინანსურ აქტივებს და ყველა აქტივი დაკლასიფიცირა შემდეგ კატეგორიად: „ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი“ და „რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი, ცვლილებების მოგებაში ან ზარალში ასახვით“.

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი

მოცემული აქტივები ძირითადად წარმოიქმნება მომხმარებლებისთვის საქონლისა და მომსახურების მიწოდებიდან (მაგ. სავაჭრო მოთხოვნები). ისინი საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური აქტივის შეძენასთან ან გამოშვებასთან და შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, შემცირებული გაუფასურების რეზერვის მოცულობით.

სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი აღიარებულია პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებული მიდგომის საფუძველზე, რომლის მიხედვით არსებობის მანძილზე სავაჭრო მოთხოვნების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება რეზერვების მატრიცის

გამოყენებით. ჯგუფი საკრედიტო ზარალის წარსულ მონაცემებს იყენებს ფინანსური აქტივების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად. ჯგუფი აფასებს ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების გადაუხდელობის ალბათობას. შემდეგ მოცემული ალბათობა მრავლდება მოსალოდნელ დანაკარგებზე, რომელიც გამოწვეულია ხელშეკრულების შეუსრულებლობის რისკიდან, რათა განისაზღვროს სავაჭრო მოთხოვნების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგი. სავაჭრო მოთხოვნები აღრიცხულია წმინდა ღირებულებით, რომლის გაუფასურების რეზერვიც აღრიცხულია განცალკევებულ ანგარიშზე ხარჯის კორესპონდენციით, რომელიც აღიარებულია ხარჯად მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. ჯგუფი სავაჭრო მოთხოვნების სრულ ღირებულებას ჩამოწერს რეზერვის მოცულობაზე, როდესაც განსაზღვრავს რომ სავაჭრო მოთხოვნა აღარ ექვემდებარება დაბრუნებას.

ფინანსური აქტივები შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით მოიცავს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს და ფული და ფულის ეკვივალენტებს. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს სალარში არსებულ ფულს და ბანკში არსებულ თანხებს.

ფინანსური ვალდებულებები

მიზნიდან გამომდინარე ჯგუფი მის ფინანსურ ვალდებულებებს აკლასიფიცირებს შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთით: რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებად. სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს შემდეგს: სესხებს და ობლიგაციებს, სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს.

ფინანსური ვალდებულებები საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური ვალდებულებების გამოშვებასთან. მსგავსი პროცენტის მატარებელი ვალდებულებები შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, რომელიც უზრუნველყოფს მუდმივი განაკვეთით ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებაზე საპროცენტო ხარჯის დარიცხვას. ნებისმიერი ფინანსური ვალდებულებისთვის საპროცენტო ხარჯი მოიცავს საწყის გარიგების ხარჯებს და ნებისმიერ დამატებით გადასახდელს ვალდებულების გამოსყიდვისთვის.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა

ჯგუფი ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს ურთიერთგადაფარვს მაშინ, როდესაც ურთიერთგადაფარვა იურიდიულად არ არის შეზღუდული და ჯგუფი გეგმავს ანგარიშწორებას ნეტო საფუძველზე ან ფინანსური აქტივის მიღებას და ვალდებულების დაფარვას გეგმავს ერთგვაროვნად.

საქციო და საემისიო კაპიტალი

საქციო კაპიტალი განსაღვრულია კომპანიის მფლობელების მიერ. აქციების გაყიდვით მიღებული ანაზღაურება ფასდება რეალური ღირებულებით. ნომინალურ ღირებულებაზე ნამეტით გამოშვებული და გაყიდული აქციებიდან მიღებული თანხები აღირიცხება, როგორც საემისიო კაპიტალი.

დივიდენდები

დივიდენდების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც წარმოშობილია მათი გადახდის იურიდიული მოვალეობა. დივიდენდები აღიარდება როგორც ვალდებულება და შესაბამისი თანხით მცირდება კაპიტალი. საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცებამდე გამოქვეყნებული დივიდენდები განიმარტება ბალანსის შემდგომ მოვლენებში.

3 არაფინანსური ანგარიშგება

3.1 ადამიანური რესურსების მართვა

სს „ნიკორა ტრეიდი“ დღესდღეობით ერთ-ერთი ყველაზე მსხვილი დამსაქმებელია საქართველოს ბაზარზე. კომპანია აერთიანებს სავაჭრო ობიექტებს, დისტრიბუციის ქსელს, ცენტრალურ საწყობსა და ადმინისტრაციას. კომპანიის თანამშრომლებით დაკომპლექტებას, თანამშრომელთა ადმინისტრირებასა და საქართველოს მასშტაბით არსებული ადამიანური კაპიტალის მართვას ახორციელებს ადამიანური რესურსების მართვისა და განვითარების დეპარტამენტი, რომელიც კომპანიის მასშტაბისა და საჭიროებიდან გამომდინარე 2017 წლის ნოემბრის თვიდან შეიქმნა სს „ნიკორა ტრეიდის“ ორგანიზაციულ სტრუქტურაში და ჰოლდინგის ცენტრალიზებული HR დეპარტამენტისაგან დამოუკიდებლად ახორციელებს სს „ნიკორა ტრეიდის“ HR სტრატეგიის დაგეგმვასა და განხორციელებას კომპანიის ბიზნეს ამოცანებიდან გამომდინარე. დეპარტამენტის მიერ ხორციელება, ასევე, ადამიანური რესურსების მართვის პოლიტიკისა და პროცედურების შემუშავება, HR სისტემების გამართვა და სათანადო HR გადაწყვეტილებების მიღება კომპანიის ზედა რგოლის მენეჯმენტთან კოორდინირებით.

ადამიანური რესურსების მართვის მიზანს წარმოადგენს: ხელი შეუწყოს კომპანიის განვითარებას, შექმნას ძლიერი/მყარი ადამიანური კაპიტალი, მოიზიდოს მაღაკვალიფიციური კადრები, გააუმჯობესოს თანამშრომლების სამუშაო გარემო, ხელი შეუწყოს მათ განვითარებას, შეამციროს თანამშრომელთა გადინება და შექმნას კონკურენტუნარიანი სამუშაო გარემო, სადაც კომპანიისა და თანამშრომლების მიზნები ურთიერთთანხვედრაშია ერთმანეთთან. კომპანიაში შემუშავებულია შინაგანაწესი და ადამიანური რესურსების მართვა ხორციელდება შესაბამისი პროცედურების დაცვით.

კომპანია მისი სწრაფი წინსვლისა და განვითარების ტემპიდან გამომდინარე, თვიდან თვემდე ქმნის ახალ სამუშაო ადგილებს და ხელს უწყობს ქვეყნის მოქალაქეების დასაქმებასა და კარიერულ განვითარებას. შესაბამისად, „ნიკორა ტრეიდში“ კომპანიის განვითარებასთან ერთად, თანამშრომელთა რაოდენობა წლიდან წლამდე მუდმივად ზრდადია. ქვემოთ მოცემულია დასაქმებულთა რაოდენობა კონკრეტული პერიოდების მიხედვით.

- 2018 წლის დეკემბრის მდგომარეობით, „ნიკორა ტრეიდში“ დასაქმებულთა რაოდენობა – 4497 თანამშრომელი.
- 2019 წლის აპრილის მდგომარეობით – 4609 თანამშრომელი;
- 2019 წლის დეკემბრის მდგომარეობით – 5312 თანამშრომელი.
- 2020 წლის დეკემბრის მდგომარეობით - 5703
- დღეის (15.07.2021) მდგომარეობით 5774

გენდერული თანასწორობის კუთხით მდგომარეობა დაბალანსებულია, როგორც მდედრობითი, ასევე, მამრობოთი სქესის თანამშრომლები სარგებლობენ თანაბარი

პირობებითა და შესაძლებლობებით. შესაბამისად, აქვთ თანაბარი პასუხისმგებლობები და ვალდებულებები. თანამშრომლის დაქირავების პროცესში ყურადღება ექცევა და აქცენტები კეთება კანდიდატის საქმიანობასთან შესაბამისობაზე, უნარებსა და კვალიფიკაციაზე, განურჩევლად სქესისა, ასაკისა და ა.შ.

დღევანდელი მდგომარეობით სქესის მიხედვით თანამშრომელთა გადანაწილება შემდეგია

- ქალი – 4204
- კაცი – 1570

რაც შეეხება ასაკობრივ განაწილებას:

2021 წლის ივლისის მდგომარეობით;

- 25 წლამდე – 2181
- 26-35 წელი – 1570
- 36-50 წელი – 1337
- 50 წლის ზემოთ – 686

კომპანიაში არსებულ თითოეულ პოზიციაზე არსებობს გარკვეული სახელფასო ზღვარი, რომლის ფარგლებშიც ხდება კანდიდატის დაქირავება. კომპანიაში მუშაობს რამდენიმე ტიპის სახელფასო სისტემა:

- დისტრიბუციის მიმართულებით
- ცენტრალური საწყობის მიმართულებით
- ადმინისტრაციის მიმართულებით
- სავაჭრო მიმართულებით შემუშავებულია თანამშრომელთა ანაზღაურების სისტემა, სამუშაო გრაფიკებისა და შესასრულებელი სამუშაოს გათვალისწინებით.

სს „ნიკორა ტრეიდში“ მიმდინარეობს თანამშრომელთა შეფასების სისტემის გამართვასა და ეფუძულ განხორციელებაზე მუშაობა. 2018 წელს ჩატარდა მენეჯერების პროფესიული ატესტაცია, მიმდინარე წელს მენეჯერების პროფესიული უნარებისა და ცოდნის ატესტაციით შეფასებასთან ერთად, გაკეთდა მათი კომპეტენციების შეფასება. ასევე, 2019 წელს ჩატარდა ადმინისტრატორების ატესტაცია და შეფასდა მათი კომპეტენციები. 2019 წლის მესამე კვარტალში საპილოტე რეჟიმში განხორციელდა სათაო ოფისის თანამშრომლების შეფასება კომპეტენციების მოდელისა და ტალანტების მატრიცის მეთოდიკის გამოყენებით. შეფასების შედეგებიდან გამომდინარე, თანამშრომლების უნარებისა და პროფესიონალიზმის გაუმჯობესების მიზნით, იგეგმება სხვადასხვა ტრენინგები, სემინარები, მასტერკლასები. საკმაოდ დიდი ყურადღება ექცევა კომპანიაში არსებულ ორგანიზაციულ კლიმატს. სწორედ ამიტომ, თანამშრომელთა მოტივირებისა და ზოგადი კლიმატის გაუმჯობესების მიზნით, ხორციელდება სხვადასხვა კორპორატიული პროექტები: კორპორატიული ღონისძიება, სადღესასწაულო დღეების მილოცვა, სპორტული აქტივობები, საზაფხულო ექსკურსიები, გუნდურობისა და თანამშრომლებში კომუნიკაციის გაუმჯობესების მიზნით უკვე ორი წელია

ვატარებთ თიმბილდინგს – ზაფხულის პერიოდში, ქალაქებარეთ, არაოფიციალურ გარემოში, ტარდება გუნდური აქტივობები, სადაც თანამშრომლები ერთვებიან სხვადასხვა გუნდურ თამაშებში. ასევე, წელიწადში მინიმუმ ერთხელ ხდება კორპორატიული კულტურის კვლევა. შედეგების ანალიზიდან გამომდინარე, იგეგმება თანამშრომლების ლოიალურობის გაზრდაზე მიმართული პროექტები.

თანამშრომლების კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით, ნიკორა ტრეიდში 2020 წლის ივლისის თვიდან დაარსდა „ნიკორას კარიერის სკოლა“, სადაც უწყვეტ რეჟიმში ხორცილედება სავაჭრო მიმართულებით დასაქმებული ახალი თაამშრომლების სწავლება, როგორც სალარო ოპერაციებთან და სავაჭრო ფილიალებში არსებულ პროდუქციასთან, ასევე, ეფექტური მომსახურების სტანდარტებთან დაკავშირებით. ნიკორას კარიერის სკოლის ბაზაზე მიმდინარეობს არამხოლოდ ახალი თანამშრომლების მომზადება, არამედ დასაქმებული თანამშრომლების გადამზადება სხვადასხვა სასწავლო მოდულების მიხედვით, იგულისხმება როგორც პროფესიული, ასევე, რბილი უნარების ტრენინგები. ნიკორა კარიერის სკოლა აქტიურად თანამშრომლობს გარე მოწვეულ ტრენერებთან და სპიკერებთან, რომლებიც სხვადასხვა თემატიკის ირგვლივ თანამშრომლებს სთავაზობენ საინტერესო ტრენინგებსა და მოხსენებებს, მაგალითად: ეფექტური მომსახურება, მოლაპარაკებების ტექნიკა, ეფექტური მართვა, ემოციური ინტელექტი და სხვა.

კომპანია, ასევე, ზრუნავს თანამშრომლების პროფესიულ და კარიერულ განვითარებაზე და ვაკანტური პოზიციების შევსებისას პრიორიტეტს ანიჭებს შიდა რესურსებს.

ძალიან მნიშვნელოვანია თანამშრომლების ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების საკითხი, თანამშრომლები სარგებლობენ ჯანმრთელობის კორპორატიული დაზღვევით. დაზღვევის ფარგლებში წელიწადში ორჯერ დისტრიბუციის, სავაჭრო, სასაწყობო და წარმოების მიმართულებებით დასაქმებული თითოეული თანამშრომელი (ყველა, ვისაც პროდუქციასთან აქვს შეხება) გადის ჯანმრთელობის პროფილაქტიკურ შემოწმებას, გარდა ამისა, სათაო ოფისში განთავსებულია ოჯახის ექიმის სამუშაო ოთახი, რომელიც თანამშრომლებს უწევს სამედიცინო კონსულტაციას და საჭიროების შემთხვევაში ამისამართებს ვიწრო პროფილის ექიმთან.

ამასთანავე, კომპანიაში არსებობს შრომის უსაფრთხოების სამსახური, რომლის ბაზაზეც აქტიურად ხორციელდება შრომის უსაფრთხოების მიზნით საჭირო ღონისმიერები, აქტიურად მიმდინარეობს შესაბამისი, საჭირო სისტემების დანერგვა და მუდმივი მონიტორინგი.

ამჟამად, კომპანიაში მიმდინარეობს ადამიანური რესურსების მართვის თანამედროვე სტანდარტების დანერგვა, რომლებიც ხელს შეუწყობს თანამშრომლების ლოიალურობის, კმაყოფილებისა და ჩართულობის კიდევ უფრო გაზრდას, რაც თავის მხრივ, მომსახურების ხარისხისა და მომხმარებლის კმაყოფილების ზრდაზე ასახება.

3.2 შრომის უსაფრთხოება და გარემოს დაცვა

გარემოსდაცვით საკითხებში კომპანია მოქმედებს ნიკორა ჯგუში არსებული მიდგომების ჩარჩოებში. სს ნიკორას, რომელიც კომპანიის ძირითადი აქციონერია ჰყავს შესაბამისი პროფილის სპეციალისი – გარემოსდაცვითი მმართველი.

გარემოსდაცვითი მმართველის მიერ სისტემატიურად ხორციელდება ნარჩენების აღრიცხვიანობის კონტროლი, სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენების დახარისხების მეთვალყურეობა, მათი გადაცემა სათანადო კონტრაქტორ ორგანიზაციებზე, ხელშეკრულებების განახლება ნარჩენების გამტან ორგანიზაციებთან.

გარემოს დაბინძურების და მასზე მავნე ზეგავლენის მინიმიზაციის მიზნით სავაჭრო ობიექტების აღჭურვისას კომპანია იყენებს ენერგოფექტურ და გარემოსადმი მეგობრულ ტექნიკას. კერძოდ: ენერგეოფექტურია მაცივარ დანადგარები, რომლებიც ახალი თაობის ფრენს და ნაკლებ ელექტრო ენერგიას მოიხმარენ; ენერგიის დამზოგავი ლედ განათების სისტემები; ენერგიის დამზოგავი ღუმელები.

კომპანიას საქმიანობის განხორციელებისას, პრიორიტეტად აქვს დასახული შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის საკითხები. ნიკორა ჰოლდინგის ზედამხედველობით შეიქმნა ახალი სტრუქტურული ერთეული. განყოფილების ძირითადი ფუნქციაა კომპანიისა და შვილობილი კომპანიების მიერ შრომის უსაფრთხოების და ჯანმრთელობის დაცვის მიმართულებით სისტემების დანერგვა და განვითარება, შესაბამისად სს „ნიკორა ტრეიდი“-სთვის გამოიყო სტრუქტურულად დამოუკიდებელი კადრი რომელიც ზედამხედველობას უწევს კომპანიაში შრომის უსაფრთხოების და ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის განვითარებას და დანერგვას. კომპანიის ხელმძღვანელობა აცნობიერებს შრომის უსაფრთხოების კუთხით არსებულ პასუხისმგებლობას და სათანადოდ უზრუნველყოფს დასაქმებულთა შრომისა და ჯანმრთელობის დაცვას.

კომპანია უზრუნველყოფს ტრავმებისა და პროფესიული დავადებებისაგან თავისუფალ და დაცულ სამუშაო გარემოს. ამის მიღწევა ხდება სამუშაო პროცესების სწორად მართვითა და პროფესიული ორგანიზაციების ურთიერთთანამშრომლობით. კომპანიის მენეჯმენტი მიისწრაფის მიმდინარე სამუშაო პროცესებისა და უსაფრთხო სამუშაო გარემოს გაუმჯობესებისკენ.

კომპანიამ დაიწყო შრომის უსაფრთხოების და ჯანმრთელობის მიმართულებით ტრენინგების და ინსტრუქტაჟების ჩატარება, ასევე კომპანიაში შეფასდა რისკები და ამის საფუძველზე გამოიკვეთა პრიორიტეტული მიმართულებები.

კომპანიის ხელმძღვანელობა ადასტურებს თავის ვალდებულებას დაიცვას, როგორც საქართველოს შრომის უსაფრთხოების შესახებ ორგანული კანონი და სხვა საკანონმდებლო აქტები, ასევე საერთაშორისოდ აღიარებული უსაფრთხოების სტანდარტები.

3.3 საზოგადოებასთან ურთიერთობა

სს „ნიკორა ტრეიდი“ 20 წელია, რაც საცალო-სასურსათო ვაჭრობის ბაზარზე ოპერირებს და ამ დარგში ლიდერი ქართული კომპანიაა, რომლისთვის მნიშვნელოვანია თითოეული მომხმარებლის კმაყოფილება და ერთგულება.

მომხმარებელთა კმაყოფილებისა თუ ერთგულების შენარჩუნებისა და ზრდისთვის კომპანიაში მუდმივად ტარდება სამომხმარებლო ბაზრის კვლევები, რომელთა შედეგების გაანალიზებით იგეგმება ბრენდის ყოველწლიური სტრატეგიული გეგმა. მომხმარებლების ინტერესების გათვალისწინებით ხორციელდება ისეთი აქტივობები, რომლებიც მაქსიმალურად მორგებულია მათ სურვილებზე და მიზნად ისახავს მათ მოლოდინების გამართლებას. ბოლო კვლევების თანახმად მომხმარებლებისთვის მნიშვნელოვანია ჯანსაღი და მაღალი ხარისხის პროდუქცია, რასაც კომპანია ძლიერ და ავტორიტეტულ ბრენდებთან თანამშრომლობით პასუხობს. ამავდროულად აქტიურად მუშაობს ექსკლუზიური პროდუქტების ხაზზე და ევროკავშირის სხვადასხვა ქვეყნებიდან ახორციელებს ყველა სახის სტრადარტების შესაბამისი მაღალი ხარისხის პროდუქციის იმპორტს და რაც მთავარია იმპორტირებული პროდუქციის საფასო პოლიტიკა მაქსიმალურად ითვალისწინებს მომხმარებლის ინტერესებს. ასევე აღსანიშნავია, რომ დიდი ყურადღება ექცევა GMO FREE სახის პროდუქტების იმპორტს კომპანიის ასორტიმენტში წარმოდგენაზე.

გარდა ზემოთ აღნიშნულისა, მომხმარებლებისთვის შეთავაზების სრულყოფის მიზნით, კომპანიაში მუდმივად მიმდინარეობს სხვადასხვა სახის აქციები. კერძოდ: ორ კვირაში განახლებადი, თემატური, სეზონური თუ სხვადასხვა სადღესასწაულო აქციები, რომლის მეშვეობით მომხმარებელს შეუძლია მისთვის სასურველ პროდუქტზე მიიღოს ფასდაკლება. მსგავსი აქციების ერთობლიობა კომპანიას აძლევს საშუალებას, შექმნას მომხმარებლის მოლოდინებზე დაფუძნებული შეთავაზებები და გაზარდოს მათი კმაყოფილება.

მომხმარებელთა ერთგულების შენარჩუნებისა და ზრდისთვის კომპანიაში უკვე 4 წელია, რაც მოქმედებს სპეციალური პროგრამა, რომელიც კომპანიის სავაჭრო ობიექტზე პროდუქტების შეძენისას, ბარათზე ქულების დაგროვებას გულისხმობს. დღევანდელი მონაცემებით მილიონამდე მომხმარებელი სარგებლობს აღნიშნული პროგრამით, რაც ქვეყნის მასშტაბით აქტიურ ჩართულებაზე მიუთითებს.

2018 წელს კომპანიამ „ლიბერთი ბანკთან“ ერთად ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი პროექტი შექმნა, რომელიც დღემდე წარმატებით მიმდინარეობს. პროექტის ფარგლებში მხოლოდ „ნიკორა სუპერმარკეტში“ ლიბერთი ბანკის ნებისმიერი სოციალური ბარათის მქონე პირს შეუძლია, მიიღოს ყველაზე მოთხოვნადი პროდუქტები, უპრეცედენტოდ დაბალ ფასად. პროდუქტების არჩევანი მრავალფეროვანია და ყოველთვიურად განახლებადი. სულ მცირე დროის მონაკვეთში პენსიონერთა და სხვა სოციალური ბარათის მქონე პირთა მხრიდან მაღალი ინტერესი დაფიქსირდა, რაც მომავალში დინამიურ ზრდის მყარი საფუძველია. „ნიკორა სუპერმარკეტისთვის“ აღნიშნული პროექტი განსაკუთრებულად ღირებული და

მნიშვნელოვანია, იქიდან გამომდინარე, რომ კომპანიას 20 წლიანი ისტორიის განმავლობაში ყოველთვის ჰქონდა და აქვს მაღალი კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობა და სურვილი, ჩაერთოს მსგავსი ტიპის CSR კამპანიებში.

კომპანია აცნობიერებს თავის როლს სოცილური პასუხიმგებლობის კუთხით. ბოლო წლებში აქტიურად უწევს მხარდაჭერას სხვადასხვა საქველმოქმედო ფონდებსა და ღონისძიებებს. ამავდროულად 2020 წლის პანდემიის დროს სს „ნიკორა ტრეიდმა“, „წითელ ჯვრის საზოგადოებისა“ და ფონდი „მომავლისთვის“ ერთად, თავის ერთგულ მომხმარებლებს მისცა საშუალება წვლილი შეეტანათ მარტოხელა ხანდაზმულების დახმარებაში.

კომპანიისთვის მომხმარებელთან ერთად მნიშვნელოვანია თითოეული თანამშრომელზე ზრუნვა, მათი კმაყოფილებისა და ერთგულების ზრდა. ამ ყველაფრის გათვალისწინებთ 2019 წელს „ნიკორა ტრეიდში“ საფუძველი ჩაეყარა ყველასთვის საინტერესო მასშტაბურ სამოტივაციო პროექტს „კლუბი ნიკორელი“, რომელიც დღემდე აქტიურად განაგრძობს ფუნქციონირებას. ეს არის თანამშრომელთა სამოტივაციო პროექტი, რომელიც შინაარსითა და მასშტაბებით უპრეცედენტოა. ბენეფიტები და პრივილეგიების სია საკმაოდ დიდია.

ამ ეტაპზე „კლუბი ნიკორელი“ უკვე 2000-მდე თანამშრომელს აერთიანებს და ახალი წევრების დამატება ყოველკვირეულ რეჟიმში მიმდინარეობს.

თანამშრომელთა და მომხმარებელთა განწყობის ასამაღლებლად შეიქმნა რადიო „ნიკორელი“, რომელიც მსმენელს სთავაზობს მათთვის საინეტერესო რუბრიკებს, სასურველ მელოდიებსა და აძლევს ერთმანეთთან აქტიური კომუნიკაციის საშუალებას.

2020 წლის მსოფლიო პანდემიის პერიოდში კიდევ ერთი ინოვაციური პროექტი დაიწყო კომპანიამ და თავის ერთგულ მომხმარებლებს პროდუქციის შეძენის უპრეცედენტო გზა შესთავაზა. კერძოდ, FB სივრცეში შეიქმნა დისტანციური შეკვეთის პლატფორმა, სადაც ChatBot-ის დახმარებით მომხმარებლებს შეუძლიათ სასურველი პროდუქცია დისტანციურად აარჩიონ, რომელიც ფილიალში გამზადდება და მათთვის სასურველ დროს წაიღებენ.

პროდუქციის შეძენის ამ ახალი მეთოდით „ნიკორა სუპერმარკეტი“ კიდევ უფრო მეტად ზრუნავს თითოეული თანამშრომლისა და მომხმარებლის უსაფრთხოებაზე.

ამავდროულად კიდევ უფრო გააქტიურა თანამშრომლობა სხვადასხვა „დელივერ“ კომპანიებთან და ამ კუთხითად მაქსიმალური კომფორტი შეუქმნა მის ერთგულ მომხმარებელს.